

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་བྱག་
 གླ་མའི་རྣལ་འབྱོར། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་
 རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། དུས་འཁོར་རིམ་
 གཉིས་ཀྱི་སློན་འགེལ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 ཐུགས་དཀྱིལ་ཀྱི་སློན་ལ་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་
 དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་འགྲུགས་པའི་
 ཐུགས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡༡། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་དམ་པ་
རྒྱལ་ཀྱན་སྒྲིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པད་དཀར་འཆང་བ་སྟོམ་
བཙོན་མིའི་རྣམ་པར་རྩལ་བ་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ཙོར་ཡགོང་ས་ལྟ་
མིའི་རྣམ་འདྲེན་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་
པ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྱན་ལ་དྲགས་མི་མང་ཡོངས་ལ་དུས་
འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་བཀྱིན་བསྐྱུངས་གནང་མཛད་ཡོད་ཅིང་། སྐུ་བས་
དེ་དག་དང་སྤྱི་རྩེས་སྤྱི་བཀའ་སྟོབ་ལན་མང་ཐེབས་པ་དང་། ལོ་ལྟར་དུས་འཁོར་
པོ་བྱང་དུ་དུས་འཁོར་སྐུ་བ་མཆོད་ཆོགས་སྤྱབ་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་དགོངས་གཞི་
ཡོད་པ་ལྟར། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སྤྱི་བསྐྱབ་ཕྱིར་
ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་ཡསྐྱབས་རྩེ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བྱར་རི་རྩོང་སྤྱི་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་
བཙུན་སྤྱབ་བསྟན་ཉི་མ་ལུང་རྟོགས་བསྟན་འཛིན་ཙོར་བྱ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་
སྤྱགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་བསམ་གླིང་དགོན་དང་། རི་རྩོང་དགོན། དཔེ་སྤྱབ་དགོན།
ལྷ་འབྲེལ་དགོན་པ་སོགས་ནས་དམིགས་བསམ་དགེ་འདུན་པ་སྐོང་གནང་གིས་དུས་
འཁོར་ཆོ་གའི་སྦྱོང་བརྩམ་ཐེངས་འགའ་བསྐྱུལ་བའི་རྩེས་ནས། ལ་དྲགས་ནང་ཆོགས་
དང་དགོན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་གོ་སྤྱི་གཏོག་ལོ་ལྟར་དུས་འཁོར་བདག་འཇུག་འཆོགས་
བཞིན་ཡོད། བརྒྱད་རིམ་དེའི་སྟོད་སྤྱི་ལོར་ང་ཅག་ལ་དྲགས་དུས་འཁོར་ཆོགས་
པས་སྐུ་བཅར་རྣམ་གྲ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་དང་དཔལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲ་

ཚང་གི་མཁན་ཟུར་ལ་སྐྱབས་ཐེ་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་མཇལ་བཅར་གྱིས་དུས་འཁོར་ཐུན་བྱུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་
དང་། ཁྱིམ་འཇམ་དབྱེད་ཐུན་བསྟན་ཉི་མས་མཇེད་པའི་དུས་འཁོར་སྐྱེད་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་བཀའ་བྲིད་བཀའ་བློན་བསྐྱེད་གནང་ཡོང་བའི་གསོལ་བ་ཐེ་ལྷར་བཏབས་པ་
བཞིན། ལ་སྐྱབས་ཐེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་དེ་ལྷར་གནང་
རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་ཡང་གང་གནང་རྒྱུའི་ཐུག་དཔེ་གཉིས་པོ་དཔེ་
རྒྱན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས། དད་ལྡན་ཆོས་ལྷ་བ་ཆོར་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ནས་ལ་
དུགས་དུས་འཁོར་ཆོགས་པས་མཐུན་སྦྱོར་གྱིས་པར་ཅ་གསར་བསྐྱིགས་གྱིས་བོད་
རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༥༠ རབ་གནས་ཚུ་ལོས་ལོ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༡༣ ལོར་པར་ཐེངས་
དང་པོ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ་ལགས་ན། དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བསྟན་
སྤྱི་དང་སློམ་སྤྱི་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ནམས་
གྱིས་དག་ཐེར་ལེགས་པར་མཇེད་པའི་མདོ་སྒྲགས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་གསེར་
གྱི་ཡང་ལྷན་ལྷ་བྱ་དེ་ཉིད་ཐོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
ལ་སྤྱི་ཙོར་ལ་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གིས་དབུས། རིས་སྤྱི་
མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་གྱི་སྤྱི་ཆེ་དོ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་ཐེ་
བཏན་པའི་རྒྱར་འབྱུང་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

པར་ཅ་མོག་མཐུན་འཇུག་པ་པོ།

དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྟན་ཤེས་རབ།

དེབ་གཟུགས་དང་རྒྱབ་ཤིང་འཇུག་འགོད་པ།

དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ།

སྒྲིག་སྒྲུབ་མཉེས་ཆས།

Adobe Indesign cc19

དེབ་ཆད།

6x9 inch

དཔར་ཐེངས།

2023 དཔར་ཐེངས་དང་པོ།

དེབ་གྲངས།

100

དཀར་ཆག

བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་སྐྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་ཐུག་བྱུག་གི་ རྣམ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་ བ་བཞུགས་སོ།།	1
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།	23
བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྟོན་པའི་ ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྩོམ་ཆེན་ཆེ་སྟོ་བྱོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཛད་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ རྩོམ་ཆེན་ལམ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	159
བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་དངོས་ གྲུབ་རྣམ་གཉིས་འགྲུགས་པའི་ལུགས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།	229
པར་བྱང་སྟོན་ཆེན་།	248

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་བྱ་
མཐོང་ལ་འབྲོར་བྱ་བ་གི་རྒྱ་མཐོང་དང་འབྲེལ་བར་
ཉམས་སྦྱ་ལེན་ཚུལ་དཔག་བསམ་ཡོངས་འདུའི་
སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་བྱ་སྒྲིག་ལ་ཅ་ག་ཡ། བདེ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་རྣམ་མེད་ཤུག་རྒྱ་ཆེར། མཉམ་
སྦྲུང་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟུང་ནས། ཆེ་ཟབ་སྒྲ་མཐོང་ལ་འབྲོར་བྱ་བ་དང་།
འབྲེལ་བར་ཉམས་སྦྱ་ལེན་ཚུལ་འདི་ན་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་ལེགས་སྦྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་སྦྱ་བ་ནི། འདི་
སྤང་གི་བྱ་བ་ཆོགས་ཅམ་ལ་སྦྱིང་པོར་ཞེན་ཏེ་མི་སྤོང་བར། འདི་ཕྱི་གཏན་གྱི་དོན་ཆེན་ཞིག་སྦྱབ་དགོས་ཤིང་། གཏན་འདུན་གྱི་སྦྱིང་པོ་སྦྱབ་པ་ཡང་སྦྱོང་
ཉིད་སྦྱིང་རྗེའི་སྦྱིང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་དགོས། དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྲུང་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོན་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྟེན་ཏེ་སྒྲ་མཐོང་ལ་འབྲོར་ལམ་གྱི་སྟོན་ཏུ་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་མི་རུང་དུ་མ་ཟད། རྒྱ་སྦྱེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དབང་ཐོབ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆ་བདད། ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྦྱོར་བཟང་བྱེད་ཅིང་། ཁྱད་པར་རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་རྣམས་བྱ་བ་
ཏུ་མ་བསྐྱུང་ན། ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྲོམ་པོར་འབྱུང་ཞིང་། སྟགས་ཀྱི་སྤྲོམ་པོ་ནི་སོ་ཐར་གྱི་མམ་པ་བཞི་ཆར་ལ་སྦྱང་པ་ལས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལྟེ་པར་གསུངས་
པས། བྱ་བ་གི་རྒྱ་མཐོང་ཆག་མེད་སྦྱོང་བ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བ་དང་བཅས། འདིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་བྱ་མཐོང་ལ་
འབྲོར་བྱ་བ་གི་རྒྱ་མཐོང་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སྦྱ་ལེན་ནག་འཕྲོས་སྦྱ་འགོད་པ་ལ། སྦྱབ་པ་པོ་ལམ་བྱ་ན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་
ཤིང་། ཡི་དམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་སྦྱོན་པ་དམ་སྦྱོམ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱང་བའི་རྒྱ་མཐོང་པས། གང་དུ་སྦྱོས་པའི་གནས་སྦྱབ་ལེ་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྦྱ་གྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། སྦྱ་གསུང་སྟགས་ཀྱི་རྟེན་བཟམས་པའི་མདུན་དུ་ཀྱན་སྦྱོང་དང་།
རྒྱུའི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཅི་འབྲོར་གྱི་མཆོན་པ་ལེགས་པར་བཤམས། རང་ཉིད་བསམས་གཏན་གྱི་སྦྱན་ལ་རྣམ་སྦྱང་གི་ཆོས་བདུན་ལྡན་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་བའི་ཐུན་བྱུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འཕྲོར།

པའི་སྤྱད་ལམ་གྱིས་ལེགས་པར་འཁོད་ཅིང། རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་ཆེ་འདིའི་པ་མས་གཙོ་བུས་པའི་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རོ་བོ་རིགས་བྱག་
སོ་སོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མའི་རྣམ་པས་འཁོད་པ་མོས་ནས། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་བྱ་བ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་རྟུན། ཐོག་མར་
རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་སྟེ། ཆེ་འདི་དང་། བྱི་མར་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་དོན་གཉེར་རང་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམས་བསལ་
ཏེ། དལ་འཕྲོར་དོན་ཆེ་བརྟེན་དཀའ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། རན་འཕྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ། སྤྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་བྱག་
སོགས་བསམས་སྟེ་དེས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ཅི་སྟེ། དེ་ནས་རང་ཉམས་ལ་དཔག་སྟེ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་སྤྱ་མཐའ་མེད་པའི་གནས་སུ་འབྱུངས་ནས་བྲག་ཅིང་རྩལ་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམས་གིས་མི་ཁྲབ་པ་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གི་མ་བྱས་ཏེ་ཟིན་གྱིས་བསྐྱངས་པ་སོགས་དངོས་
དང་བརྒྱད་པའི་གིས་ཆེ་ཆུལ་རྣམས་ལེགས་པར་བསམས་ནས། དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་བྲལ་བ་དང་། བདེ་བ་ལྡན་པར་བྱ་བའི་འཁྱར་རང་
ལ་བབས་པར་མཐོང་ནས། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྤྱད་ཞའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འབྱུག་གི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་འགོད་པའི་སྤྱད་དུ། ལྷགས་དུས་
ཀྱི་ཆེ་ཐུང་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འབྱུག་གི་གོ་འཕང་མཚོན་དུ་བྱ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་ཅིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་རང་
གི་མདུན་གྱི་ཐང་དང་གི་ནམ་མཁའ་སྤྱབས་ཡུལ་རྣམས་མན་དག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཟུང་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་ལོན་པའི་སྤྱབས་
འགོའི་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཆང་བའི་སྟོན་ནས། རང་དང་རང་གི་མཐའ་བསྐྱོར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་མོས་ནས།

༥ སངས་རྒྱས་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབང་མཆོག་ཐོབ། །དེས་བསྟན་ཐབས་ལེས་
དབྱེར་མེད་ཆོས། །དེར་གནས་དགེ་འདུན་རྣམ་གཉིས་ལ། །བར་ཏུ་དྲངས་བས་
སྤྱབས་སུ་མཆི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ༥ དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་རྩལ་བར། །བྱང་རྩལ་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད། །བདག་དང་བདག་
གིར་འཛིན་པ་སྤངས། ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྱབས་སེམས་རྒྱུད་དང་འཛེས་དེས་བྱ། འདི་ནི་བསྐྱུང་བྱུང་ཉིན་ལན་གསུམ།
མཆོན་ལན་གསུམ་དུ་སྤྱབས་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་སྤྱང་གི་དམ་ཆོག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ་བཅས་ཆང་།

༥ སེམས་ཅན་བདེ་དང་ལྷན་པ་དང་། །རིན་འབྱུང་གི་བྲམས་པའི་སྦྱིན་པ་
ཆང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་དང་ནི་བྲལ་བ་དང་། །བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དགལ། །མཉམ་
ཉིད་བཟང་སྟོམས་སྟོམ་པར་བགྱི། ། ལན་གསུམ་འདིས་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཆང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉིན་པའི་སྤྱད་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

༥ འགྲོ་ཀྱན་སྲིད་ཞིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོལ་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཐོབ་པར་འདོག་པའི་སེམས། །དེང་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །སློག་
གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་བཟུང་བར་བགྱ། །
འདིས་ནི་སྟོན་སེམས་ཚོགས་བཟུང་ཕྱིན་ཉིན་མཆོད་སྤྱད་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའོ། འདུག་སྟོན་ལེན་པ་ནི། མདུན་གྱི་སྒྲུབས་ཡུལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་རྩེས་སུ་སྒྲོས་པར་མོས་ཏེ།

༥ སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས། །བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་
དུགསོལ། །རི་ལྷར་སྟོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་
པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་
པར་ལྟར། །བདག་ཀྱང་འགྲོ་བའི་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་
ཞིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱ། །
ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་འདུག་སྟོན་སྒྲུངས་ལ་སྒྲུབས་ཡུལ་བསྐྱེད།

༥ དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་
རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྤྱད་གྱུར་ཏོ། །
སྤྲས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཛུགས་གི་དགའ་བ་བསྟོན་པ་དང་། ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་
བཅུམས་ཏེ། །སྟོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྫོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །
སྤྲས་པ་ནི་བག་ཡོད་སྟོན་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་སྟོན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྤྱད་ཀྱི་བསམ་དགོས་པར་གསུངས་
པའོ། །དེ་ནས་ཚོགས་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ནི།

སྟོན་བྲལ་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་། །རང་མདུན་འཆི་མེད་ལྷ་ཡི་
ལམ་ཡངས་པོར། །དབང་པོའི་གཞུང་རིས་མཛོན་པར་བཀྲ་བ་བཞིན། །ཀྱན་བཟང་
མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོད་གྱིགས་པའི་དབུས། །འཕྲོག་བྱེད་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་
རིན་ཆེན་ཁྲིར། །ཡིད་འོང་ཆུ་སྐྱེས་འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ངོས། །ཆེ་ཉི་སྤྲ་གཅན་དུས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་བའི་ཐུན་བྱུག་ཆ་མའི་ནལ་འཕྲོར།

མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟེང་། །རབ་འབྱམས་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེང་བ། །གཅིག་
ཏུ་ཡོངས་འདུས་བྱིན་ཅན་ཆ་མ་དང་། །དབྱེར་མེད་བཅོམ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ཆེ། །ཨིངྩ་ནི་ལའི་མདངས་འཛིན་གཟི་བྱིན་འབར། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རྟོག་
བྱིལ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་ཐུན་མོང་མིན་བའི་ལམ། །མཆོན་
ཕྱིར་གྱར་གྱུམ་མདོག་ཅན་སྣ་ཆོགས་ཡུམ། །གྲི་ཐོད་འཛིན་དང་མཉམ་བར་སྐྱོར་བའི་
ཚུལ། །དམར་དང་དཀར་བའི་གཡས་གཡོན་ཞབས་གཉིས་པོ། །བརྒྱུད་བསྐྱུམ་གར་
ཀྱིས་བདུད་དང་བྲག་པོའི་སྟེང་། །ནམ་བར་རོལ་བའི་བརྒྱ་ཕྱག་ཉམས་ཀྱིས་སྟེག་ །ངོ་
མཚར་རྒྱན་ཀྱིས་སྐྱུ་ལ་བརྒྱན་པ་ནི། །མཁའ་དབྱིངས་རྒྱ་སྐར་ཆོམ་བྱས་མཛེས་པ་
བཞིན། །བྱི་མེད་འོད་ལྡ་འབར་བའི་དབྱས་བཞུགས་པའི། །སྐྱུ་ཡི་གནས་གསུམ་རྟོ་
རྟེན་གསུམ་ཀྱི་ལྷའི། །རང་བཞིན་འོད་ཆགས་ཡི་གའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཅེན། །ཐུགས་
ཀའི་ས་བོན་ལས་སྐྱོས་རྟོ་རྟེན་པུགས། །རབ་འཛིགས་སྣ་ཆོགས་མཆོན་ཆ་འཛིན་པ་
ཡིས། །ལེགས་བཀྱག་རབ་འབྱམས་ཞིང་བཞུགས་སྐྱོབས་པའི་ཆོགས། །དམ་ཆོག་
པ་དང་རོ་མཉམ་ཉིད་གྱུར་པས། །སྐྱབས་ཀྱན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་གྱུར། །

འདིས་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱུད་ཚུལ་ལོ། དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཕྱག་འཆལ་བ་ནི།

༥ གདོད་ནས་སྐྱོས་བྲལ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལྡ་ལྷན་
ཡོངས་སྐྱོད་རྟོགས། །འགྲོ་ཁམས་རྒྱ་མཆོར་སྐྱུ་ལ་པའི་གར་མཛད་པའི། །སྐྱུ་གསུམ་
དབྱེར་མེད་ཆ་མ་གྱུས་ཕྱག་འཆལ། །

འདིས་ནི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་དང་པོ་ལས་ལེམས་སྐྱུང་ཚུལ་དང་། ཆ་མ་ལྡ་
བརྒྱུད་བར་མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཚུལ་ལོ།

༥ ཨོ་བཅོམ་ལྷན་དཔལ་པོའི་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཉྱི་པཎ། ཨོ་བསྐྱལ་
པ་ཆེན་པོའི་མེ་དང་མཉམ་པའི་འོད་ཉི་ཉྱི་པཎ། ཨོ་རལ་པའི་ཅོད་པན་མི་བཟད་པ་དང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉེན་པའི་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

ལྷན་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་མཆེ་བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པ་འདིགས་པའི་ཞལ་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་
སྟོང་ཕྱག་ཕྱག་ནི་འབར་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་དག་སྟ་ཞགས་གདེངས་
མདུང་དང་ཁ་རྒྱུ་འདྲིན་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་སྟག་གི་པགས་པ་ན་བཟའ་འདྲིན་པ་ཅན་ཉི་ཉུང་
པར། ཡོ་སྒྱུ་ཆེན་དུང་ཀ་བགེགས་མཐར་མཛད་ལ་འདུད་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་དོ་རྩེ་པག་མོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་འཕགས་མ་རིག་མའི་དབང་
ཕྱག་ཁམས་གསུམ་གྱིས་མི་སྦྱབ་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་འབྱུང་པའི་འདིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་
རྩེ་ཆེན་པོས་འདོམས་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་དོ་རྩེ་གདན་བཞུགས་གཞན་གྱིས་སྦྱ་སྦྱབ་དབང་
ཤེད་སྦྱན་ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་གཏུམ་མོ་ཁོ་མའི་གཟུགས་གྱིས་ཆངས་པ་སྟེམ་པར་མཛད་
ཉི་ཉུང་པར། ཡོ་བདུད་རྣམས་སྟག་ཅིང་སྟེམ་པས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ཉི་ཉུང་
པར། ཡོ་རྒྱལ་ཤེད་རེངས་ཤེད་མོངས་ཤེད་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཉི་ཉུང་པར། །ཡོ་
དོ་རྩེ་པག་མོ་སྦྱར་ཤེད་འདོད་དབང་མ་ལ་འདུད་ཉི་ཉུང་པར།

འདི་ནི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་མོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་

ལྷ་དང་། རྒྱ་ལ་ཀླང་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟོན་པ་བྱ་ཆུལ་ལོ། དེ་ནས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི།

༥ དངོས་བཞུགས་ཉིང་འདྲིན་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི། །སྤྱི་ནང་གསང་བའི་
མཆོད་པའི་སྤྱན་ཕུང་གཡོ། །མཆོད་པོས་རྩམ་གྱིས་ལག་བད་ཉེར་མཛེས་པའི། །ཡིད་
པོས་བདེ་སྟེར་དུག་བྱུང་ལུས་སྤྲ་སོགས། །ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཆོད་པ་
དང་། །གཞན་ཡང་ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོད་དགོ་ཆོགས་བཅས། །མ་ཆགས་མི་ཞུམ་
འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྒོས། །ཞིང་མཆོག་དྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་མཉེས་ཕྱིར་འབུལ། །

འདི་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོད་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་ཆུལ་ལོ། མཆོས་འདིར་ལོང་ཡོད་ན་མཐུལ་རྒྱས་པ་འབུལ་ཞིང་། བསྟར།

༥ བདག་གཞན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྦྱོད་དུས་གསུམ་དགོ་ཆོགས་
བཅས། །རིན་ཆེན་མཐུལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཆོགས་བཅས་པ། །སྒོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

ཡིས་སྒྲངས་ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་
གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། །གྲུ་བྱ་མི་དམ་རྣམ་མཁུལ་ཀྱི་
ནིཌ་ཏ་ཡ་མི། འདི་ནི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་བར། སྒྲ་མ་ལ་མཐུལ་དུས་གསུམ་དུ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དེ་ནས་བཞགས་པའི་
ཡན་ལག་ནི།

༄ ཐོག་མེད་དུས་ནས་མ་དུལ་སེམས་ཀྱི་རྟ། །དུག་གསུམ་བག་མེད་ཆང་
གིས་ཐྱོས་པ་ལས། །བགྱིས་དང་བགྱིད་སྦལ་ཕྱིག་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དང་། །བྱད་པར་
སློབ་དཔོན་ཐུགས་དགྲུག་གསུང་བཅག་སོགས། །རིགས་ལྡ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་
ཆོག་འགལ། བརྟལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷ་ཚུལ་བཞེན་མ་སྤྲང་སོགས། །བདག་གིས་འོངས་
པ་སྤྲད་པ་ཇི་སྟེད་པ། །འབྱོད་དང་སྟོམ་སེམས་དྲག་པོས་སོ་སོར་བཞགས། ། རྒྱས་བར་
སྤྱོས་ན་ལྷུང་བཞགས་དང་སྤྱི་བཞགས་སོགས་ཀྱང་འདོན། དེ་ནས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་བྱ་བ་ནི།

༄ ཡིད་འོང་འབྲས་བུའི་དབུ་བ་སྟོང་དགོད་པ། །རང་གཞན་ལེགས་བྱས་རྒྱ་
མཆོ་ཡི་རང་ཞིང་། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་གདུལ་བུའི་མོས་བསམ་བཞིན། །ཐེག་
གསུམ་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཆར་དབབ་དུ་གསོལ། །རྩྱུར་མཐོང་སྤྲང་ངོར་རགས་པ་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྱ། །བསྐྱལ་བརྒྱར་མི་ཤིགས་མི་འགྱུར་བརྟན་པར་བཞུགས། །འདི་མཆོན་དགེ་
ཆོགས་ཟུང་འཇུག་དུས་འཁོར་ལོའི། །གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱ་བསྟོ། ། ཞེས་ཡན་
ལག་བདུན་པ་བྱ། གཞན་ཡང་ལོང་ཡོད་ཆེ་བདག་བསྐྱེད་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན། ཐུན་མོང་པའི་ལམ་རྣམས་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་རྩལ།

༄ དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཚུབ་བར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
བགྱི་ཞིང་། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་བསྐྱེས། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་
སྤངས། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅོད་བཙོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐབས་
སྟོན་ལམ། །སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་པ་རོལ་བྱིན། །ཆོགས་གསུམ་དོན་དུ་བསྐྱབ་པར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་བྱ་གྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

༥ ལོ་ལྷ་གྲ་བཟོ་རྟེན་ལ་གི་རྩ་སྤྱ་མ་ཉི་ཤུ་སྟན་རྟེན་ས་མུ་བ་ཤི་ཟླ་སྟན་སྟན་
སི་རྩི་ཏྲི་ཏྲི། ཞེས་ཆེ་མའི་མཚན་ལྷགས་ཅི་རྩ་བ་ཆེ། ཆུང་ཡང་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ༥ ཆེ་མ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཡིས། །དབང་ནམས་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དུ་གསོལ། །རིགས་བཞིའི་སྤྱི་བ་
པ་བྱང་བ་དང་། །སྤྱི་བཞི་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བས། ། ལན་གསུམ། ཐུགས་ཀ་ནས་སྒྲོ་ས་
བདེ་གཤེགས་ཡབ་ཡུམ་དང་། །དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་དབང་གི་ལྷ། །ཆུ་
དང་ཅི་པཎ་དར་དབྱང་རྡོར་བེལ་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་དང་ནི་མིང་དང་རྗེས་གནང་
གི། །དབང་བསྐྱར་དེ་བཞིན་གོང་དང་གོང་ཆེན་གྱི། །དབང་བཞི་བྱང་དང་རྡོ་རྗེ་སྒྲོ་བ་
དཔོན་གྱི། །དབང་རབ་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་ནམས། །ལས་རུང་གྱུར་ཅིང་རིམ་
གཉིས་སྒྲོ་མ་ལ་དབང་། །ཉིས་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་བྱ་བ་བརྒྱའི་ལས་རྒྱུང་དང་། །ལུས་ཀྱི་བེམ་
པོའི་ཆ་ཀུན་ཡོངས་ཟད་པའི། །བདུན་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཆེ། །ཆེ་
འདིར་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱུར། ། མཚམས་འདིར་ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ་ལྷ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཡོངས་
རྫོགས་ལ་ཤར་སྒྲོམ་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས། དེ་ནས།

༥ རབ་འབྱམས་སྐྱབས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག །ཆེ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་
ལ། །སྟོང་ནས་གྲུས་པས་གསོལ་འདེབས་ན། །བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་དུ་
གསོལ། དེ་ལྟར་གདུང་བྱ་གས་བྲག་པོའི་གསོལ་བཏབ་མཐུས། །ཅ་བའི་ཆེ་མ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །རང་གི་སྤྱི་པོའི་གཙུག་དུ་ལེགས་བྱོན་ཏེ། །དབྱེས་བཞིན་ཐེམ་པས་
རང་དང་རོ་མཉམ་གྱུར། །རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི། །ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མ་མི་
ལམ་རི་བཞིན་དུ། །གདོད་མ་ཉིད་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། ། ཞེས་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིས་པ་རི་ལྟར་
ཡོད་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ་བདེ་སྟོང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ནི་རིས་དོན་གྱི་རྒྱ་མའི་ནལ་འབྱོར་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་བསྐྱར་
བའི་མཆོག་དང་། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་རྩ་ལྟངས་སེམས་བསྐྱར་རྩལ་ལོ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

༥ ལྷོང་པའི་རང་ལས་ཚུ་བྱར་བའོལ་བ་བཞིན། །ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མ་
ཀྱས་པའི་སྟེ་བ་དུ། །ཆེ་ཉི་སྤྱ་གཅན་དུས་མེ་བཅེགས་པའི་སྟེང་། །དཀར་དམར་
ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆེ་ཉིའི་ངོས། །མཚན་དཔེའི་ངོ་བོ་དབྱངས་གསལ་སྤང་བས་
མཛེས། །དེ་དབྱས་རྒྱང་སེམས་ཡི་གེ་རྩྱི་དང་ཉི། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་རྩྱི་ཡིག་
གཟུགས། །དེ་ཉིད་ཡོངས་གྱུར་རང་ཉིད་དུས་འཁོར་ལོ། །ཞི་རྒྱ་ནི་ལའི་མདངས་འཛིན་
གཟི་བྱན་འབར། །ཞལ་བཞི་ཕྱག་ནི་ཉེར་བཞི་དང་སོ་གཉིས། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བདེ་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། །རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པའི་དངོས། །མཚོན་བྱེད་
རྩྱི་འལ་བཟུང་ནས་ཡུམ་ལ་འཁྱུད། །

པར་བསམ་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པའི་རྩོ་རྩེ་དང་འལ་བྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆེག་

གསུམ་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ།

༦ གཡས་གཡོན་ལྷག་མའི་ཕྱག་གི་པད་མ་ལ། །གྲི་ཕུབ་ལ་སོགས་ཕྱག་
མཚན་ནམས་ཀྱིས་སྤྱས། །དམར་དང་དཀར་བའི་གཡས་གཡོན་ཞབས་གཉིས་
སོ། །བརྒྱང་བསྐྱམ་སྟབས་ཀྱིས་བདུད་དང་བྲག་པའི་སྟེང་། །ནམ་པར་རོལ་པའི་
བརྒྱ་ཕྱག་ཉམས་ཀྱིས་སྤྲེག། །ནམ་མང་རྒྱན་ཀྱིས་སྐྱ་ལ་བརྒྱན་པ་ནི། །མཁའ་
དབྱིངས་རྒྱ་སྒྲར་ཆོམ་བྱས་མཛེས་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་འོད་ལྷ་འབར་བའི་དབྱས་
ན་བཞུགས། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་སྤྲ་ཆོགས་ཡུམ། །གྲུར་གྲུམ་
མདོག་ཅན་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱིས། །གྲི་ཐོད་ལ་སོགས་ཕྱག་མཚན་སྤྲ་ཆོགས་
འཛིན། །གཡོན་བརྒྱང་སྟབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འཁྱུད། །ཕྱོགས་མཚམས་
བཟང་ཤིས་འདབ་མའི་གདན་སྟེང་ན། །བྱས་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཉེ་ལེགས་
བཞུགས་པའི། །གཙོ་བོའི་ཕྱགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་དོ་རྩེ་ལྷགས། །རབ་འཛིགས་སྤྲ་
ཆོགས་མཚོན་ཆ་འཛིན་པ་ཡིས། །རབ་འབྱམས་ཞིང་ན་ལེགས་བཞུགས་སྐྱོབས་

༩ རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་སྤྱོད་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་
 གྱུར། པར་བསམ་པ་ལ། ཨོྲེ་ཀླ་ལ་ཅག་ས་པ་རི་ཕ་ཨལྱི་པ་ཉི་ཚོ་ན་མེ་ ལྷོ། རོ་ལྷ་འོ།
 ཨལྱི་མ་འོ། གན་རྩི། སུའུ། ལྷོ། ཨོྲེ་ལོ་གོ། གཞུ། ལྷོ་མི་ཉེ། འལྷ་པ་ཉི་ཚོ་ན་མེ་ ཨོྲེ་
 ཨོྲེ་ཀླ་ལ་ཅག་མལྷ་ལ་ས་པ་རི་ཕ་རི་པུལ་མེ་ རང་མཆོད་འབུལ། བཞོད་པ་ལྷོ། སྤྱིང་ཉིང་སྤྱིང་རྩེ་
 བདག་ཉིང་ཅན། །སྤྱིང་གསུམ་སྤྱིང་འཛིག་པ་མེད། །ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་
 པའི་སྤྱ། །དཔལ་ལྷན་དུས་འཁོར་ལ་བྱག་འཆལ། །ཨོྲེ་ལི་ཀླ་ལི་སྤྱོད་ས་འཁུག་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

རྒྱ་པཎ་ཡི་གེ་སོགས་སྤངས་ཀྱང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལས་འཁྱུངས་པའི་སྒྱ། །དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དེ་ལ་འདུད། །ཕྱ་རབ་རྩལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཕྱ་པབ་བ་ཡི་རང་བཞིན་
ཅན། །ནམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་མ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་འདུད། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱི་སྦྱིད་མཛད་མ། །སྦྱི་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་སྤངས། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱིད་པ་
ཅན། །སྣ་ཆོགས་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །དེ་ནས་ཉར་བསྟུ་ནི།

༥ རུས་མ་གདན་བཅས་འོད་ཀྱི་རང་ལ་ཐེམ། །རང་ཡང་འོད་ཀྱི་མི་དམིགས་
སྦྱང་བ་རང་། །སྤྱར་ཡང་རང་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེ། །ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་
ཡི་ནམ་པར་གྱུར། །པར་བསམ་ལ་མཆོམས་འདིར་རྫོགས་ཤིང་སྦྱོམ་ཀྱང་ཆོག ། དེ་ནས། བདག་གི་ལུས་དང་དེ་
བཞིན་ལོངས་སྦྱིད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་ཆོགས་སྤང་པོ་ཅི་མཆིས་པ། །མ་གྱུར་
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །དེང་ནས་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་བ་བྱ། །སྣ་ཏུ་
གཏོང་སེམས་སྡེལ་བ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། །ལུས་ལོངས་སྦྱིད་གཏོང་བ་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། །དགེ་ཆ་གཏོང་བ་ཆོས་ཀྱི་
སྦྱིན་པ་སྟེ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་ལྷག་མ་གཉིས་བསྤུང་ཚུལ་ལོ། །ལོང་བྱང་ཆེ་མ་མཐའ་སོ་སོའི་སྦྱོམ་གྱི་སྦྱོར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྦྱོམ་པ་ནམས་ལ་
བསྟོ་བཟང་བྱ་བར་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་འགོད་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། བསྟུ་ན། སྦྱོམ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཤེས་ཅན་བསྟེན་ཚུལ་ནི།

༦ སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རྩོད་རྩེ་ཐེག་པ་ཡི། །ནམ་དག་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་ཕྱ་
མོ་ལས། །མི་ལམ་དུ་ཡང་འདའ་བར་མི་བྱེད་པར། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་བདག་
གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སྣ་པ་ནི་སྦོམ་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཤེས་ཅན་ཆུལ་མདོར་བསྐྱབ་དང་། །ནམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་ཆུལ་ཁེམས་
གསུམ་གྱི་ཉེས་སྦྱིད་སྦོམ་པ་དང་། །དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྦོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ནམས་འདིས་འབྲུབ་པོ། ། ༧ ཐེག་པ་གསུམ་དང་
རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་རི་བཞིན་ལེགས་བཟུང་སྟེ། །སྣ་པ་ནི་སྦྱགས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཆོས་བྱ་སྦྱིད་གཉིས་དང་གསང་བའི་ཆོས་
ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྒྲ་མེད་གཉིས། བདོ་སྟོགས་ཀྱི་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་སྟེ་པད་མའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ། །ནམ་སྤང་གི་དམ་ཆོག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་བྱུག་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར།

དགེ་བའི་ཆོས་ལྟར་རྣམས་འདིས་ཆང་། གང་མཆམས་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོལ། ལྷ་མ་པ་ནི་རྣམ་
ལྷ་དག་དམ་ཆེག་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་་བསྐྱང་ཚུལ་ལོ། དེ་རྣམ་འདོད་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོན་ཅིང་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི།

༥ རི་ལྷ་ར་ཉི་མ་དང་བཅས་སྐབ་པའི་རིགས་ནི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
འདི་ལས་བྱུང་གྱུར་པ། །རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་བྲིན་ལས་དེ་བཞིན་འགྱུར་བར་ཤོག། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་སྦྲང་
དུ་བདག་གི་སྐྱགས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་མཐའ་དག་ས་ལ་གནས་པ་བཞིན། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
མཐུ་ལས་སེམས་ཅན་ཉིད་རྣམས་དག་གིས་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་དག་ལ་གནས་གྱུར་
ཅིག །སྦྱེས་བྱ་གང་དག་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་མི་བདེན་ཐུན་པར་སོང་ཞིང་
ལམ་ཉམས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་འདི་ཐོབ་ནས་རྩི་རྩེ་ཞོར་བྱའི་ཁྱིམ་དུ་རིང་
མིན་འོང་གྱུར་ཅིག ། ཅས་དང་།

༦ འདི་ལས་འོངས་པའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་མཐུས། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་
རྩི་རྩེ་འཆང་དབང་གི། །བཅས་པའི་མཆམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར། །རིམ་
གཉིས་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །མདོར་ན་འདིས་མཆོན་རྣམ་དཀར་དགེ་
བའི་ཆོགས། །རི་སྒྲིབ་བསགས་པ་དེ་ཡིས་ཐུར་དུ་བདག །ཞོར་བའི་དབང་མཛོད་
ཤུགས་ལར་སྦྱེས་ནས། །ལྷ་མེད་ལམ་ཀྱི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག །སྦྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་ཡང་
དག་ལྷ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐུར་ཐོབ་ཤོག ། ཅས་སོགས་བསྐྱོ་སྒྲོན་
ཀྱི་ཁྱུ་མ་འདེབས་པར་བྱའོ།

༧ གང་དག་སྦྱང་ན་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་གནས་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་མཆོག་ཏུ་
འཛིགས་བྱེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །མི་ཡི་འཛིག་རྟེན་དག་ན་ཕྱོགས་དང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་བྱག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྲོར།

ཐོགས་བྲལ་དུ་གནས་ཁོ་སའི་རྒྱལ་པོ་བཙུན་མོར་བཅས་པ་ནམས། །གང་དག་ས་
འོག་དག་ན་གདེངས་ཅན་དབང་པོ་གདོན་ཆོགས་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་འཆིང་
བྱེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉིན་མཆན་སོ་སའི་དུས་སུ་མི་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་
ནས་སྐྱོང་བར་བྱེད་གྲུང་ཅིག ། ཅེས་སོགས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་མཐའ་རྒྱུ་པར་བྱོ། །སྒོམ་གསུམ་བསྟོ་བཟང་རྒྱུས་པ་
བྱེད་ན་འདི་ལྟར། དང་པོ་སོ་སོ་ཐར་པ་དགེ་སྟོང་གི་སྒོམ་ལྷན་ཡིན་ན་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བཙུ་ཅ་གསུམ་ལ་བསྟོ་བཟང་བྱ་ཚུལ་ནི།

༥ སོ་སོ་ཐར་པའི་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ་ལས། །པམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་བཙུ་གསུམ་
དང་། །སྤང་ལྷང་སུམ་བཙུ་འབའ་ཞིག་དགྲ་བཙུ་དང་། །སོར་བཤགས་བཞི་དང་ཉིས་
བྲས་བརྒྱ་བཙུ་གཉིས། །གཞན་ཡང་གཞིས་བསྐྱུས་ལྷང་སོགས་སྟོང་བར་བགྱི། ། ཅེས་
སེམས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བསྟོ་བཟང་བྱ་ཚུལ་ནི།

༥ བདག་བསྟོད་གཞན་སྟོད་ཆོས་ལོར་མི་སྟེར་ཞིང་། །བཤགས་ཀྱང་མི་
ཉན་ཐེག་ཆེན་སྟོང་བ་དང་། །དགོན་མཆོག་དགོར་འཕྲོག་ཆོས་སྟོང་དུར་སྟེག་
འཕྲོག །མཆོམས་མེད་ལྷ་དང་ལོག་ལྷ་གྲོང་སོགས་འཛོམས། །མ་སྤངས་སྟོང་ཉིད་
བསྐྱེད་དང་རྟོགས་བྱང་སྟེག །སོ་ཐར་སྟོང་དང་ཉན་སྟོད་ཐབ་རྩུན་སྟེ། །མཆོག་གསུམ་
དགོར་ལེན་ཁྲིམས་ངན་འཆའ་སེམས་གཏོང་། །ཉིས་དམིགས་མི་བལྟ་སྟོད་འདོད་མ་
ལོག་དང་། །དགའ་གྲུས་རོ་ཆ་ཁེལ་མེད་ཀྱང་དགྲིས་བཞི། །ཆང་དགོས་བཙུ་བྱག་མི་
དགོས་ལོག་ལྷ་དང་། །སེམས་འདོར་གཉིས་བཅས་རྩ་རྒྱུང་བཅོ་བརྒྱད་སྟུང་། ། ལྷགས་ཀྱི་
རྩ་རྒྱུང་སོགས་ལ་བསྟོ་བཟང་བྱ་བ་ནི།

༥ ལྷ་མར་བརྟན་དམོད་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་གསོད་བྱེད། །སྐྱེན་ལ་སྐྱོན་
བརྗོད་འགྲོ་ལ་བྱམས་པ་སྟོང་། །སྟོན་འཇུག་སེམས་གཏོང་མདོ་སྟགས་ཆོས་ལ་
སྟོད། །མ་སྟོན་གསང་སྟོག་རང་གི་ཕྱང་པོ་བརྟན། །སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་གདུག་ཅན་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཉེན་པའི་ཐུན་བྱག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

མཛེའ་བོ་བསྟེན། །ལྷ་བ་མ་བློན་དང་ལྷན་སེམས་བསྐྱུན་འབྲིན། །དམ་ཚིག་མ་བསྟེན་
བྱད་མེད་སྟོང་བ་སྟེ། །ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་སྟོག་དང་བསྟོས་ཏེ་བསྐྱུང་། ། གཞན་ཡང་། དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཅ་ལྷུང་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷ་སོགས་ལ་བསྟོ་བགྱང་བྱ་ཚུལ་ནི།

༥ སྒྲ་མའི་ཐུགས་དཀྱུགས་བཀའ་བཅག་ཁུ་བ་འབྲིན། །མདོ་སོགས་སྟོང་
ཉིད་མཚོག་དམན་འཛིན་ཅིང་སྟོང་། །སྐྱུ་ཡི་བྱམས་བ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་སྟོང་། །ནལ་
འབྱོར་བ་ལ་སྟོན་བརྗོད་བྱེད་བ་སྟེ། །ཅ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ནམས་
དང་། །སྟོག་གཙོན་བརྟན་སྤྲུལ་བྱིན་ལེན་བ་དང་། །ལོག་སེམས་ཆང་འཐུང་བ་སྟེ་
སྟེག་བ་ལ། །རྒྱུ་ལོ་མིག་མང་མ་དག་འཕྲོས་དང་། །གང་བློ་སྤྲུལ་དང་བ་མའི་མཚན་
འཛོར་བྱེད། །ཐུགས་གསོད་དམར་མཚོན་བྱེད་དེ་ཉེས་སྟེག་ལ། །བ་སྐྱང་བྱིས་བ་བྱུང་
མེད་སྟེས་བ་གསོད། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་བཞིག་སྟེ་གསོད་བ་ལ། །སངས་རྒྱས་
ཚོས་ལ་མ་དད་བྱེད་བ་དང་། །སྟོགས་དང་རྗེ་བོ་དགེ་འདུན་ནམས་ལ་འཁོན། །རང་
ལ་ཡིད་ཉོན་བསྐྱུ་སྟེ་འཁུ་བ་ལ། །གཟུགས་སྐྱ་བྱི་རོ་རེག་བྱ་མ་ཆགས་པའི། །འདོད་
བ་ལྷ་སྟེ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལྷ་སོགས། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་
ཡི། །ཅ་བའི་ལྷུང་དང་དེ་བཞིན་ཉེས་པའི་ཚོགས། །བདག་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ལེགས་
བར་བསྐྱུང་བར་བགྱི། ། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་བསྟོ་བགྱང་བྱ་བ་ནི།

༥ ཡན་ལག་ཅ་བཞི་ཆང་དང་བྱ་མིན་སྟོང་། །དམ་པའི་མགོན་བསྟེན་སྟོགས་
ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱ། །དགེ་བཅུ་སྟོང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྟོག་རྒྱ། །བརྟན་དང་
འགོམ་སྤངས་དམ་ཚིག་མ་ལུས་བསྐྱུང་། ། སྟོམ་པའི་རྒྱུང་བར་བསྟོ་བགྱང་བྱ་བ་ནི། ༥ མཚན་ཉིད་
མི་ལྷན་ཐུག་རྒྱར་བསྟེན་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་བྲལ་སྟོམས་འཇུག་བྱེད། །སྟོང་མི་
བྱུང་ལ་གསང་མས་སྟོན་དང་ཚོགས་འཁོར་དུས་སུ་འཐབ་ཅོད་བྱེད། །དད་པས་འབྲི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་ཐུན་དུག་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

ལ་ལན་ལོག་འདེབས་དང་ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས། །ཡང་དག་མིན་ཀྱང་
ནལ་འབྱོར་པར་སྒྲུབ་དང་པ་མེད་ལ་དམ་ཆོས་སྟོན། །བསྟེན་སོགས་མ་དག་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་འཇུག་དགོས་མེད་སོ་བྱང་བསྐྱབ་ལས་འདས། །སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་སྐབས་
དང་འགལ་བའི་སྟོམ་པོ་ནམས་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་སྤྱང་།། མ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དམ་ཆོག་ལ་བསྟོ་བཟང་བྱ་ཚུལ་ནི།

༥ གཡོན་པ་ཀུན་སྤྱོད་མི་བརྟན་མཆོད། །ཆད་ལྷན་མིན་ལ་སྟོམས་འཇུག་
སྤངས་། །སྟོར་ཆེ་ལྟ་དང་འབྲལ་མི་བྱ། །ཕྱག་རྒྱ་ནམ་གཉིས་འདོར་མི་བྱ། །ཕྱི་ནང་
ཐབས་ལ་གཙུག་པོར་འབད། །ཀྱུན་མི་འབྲེན་ཆངས་སྤྱོད་བསྟེན། །བྱང་སེམས་ལེན་ཆེ་
སྤྱག་བྱོ་སྤངས།། སྟོན་ལམ་རྒྱས་པ་ཕྱེད་ན་འདི་ལྟར།

༥ དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པའི་གངས་རི་ལས། །བསྐྱོམ་བསྐྱས་མཆོད་
པའི་ཚུ་རྒྱན་བྱི་མ་མེད། །བདག་སྟོའི་ཚུ་མཆོར་ཡང་ཡང་བསགས་པ་ལས། །དགེ་
ཆོགས་རྒྱ་མཆོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་དང་། །གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་དགེ་
བའི་ཆོགས། །མ་ལུས་སྟོ་ཡིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་མཐུས། །སྟེས་དང་སྟེ་བར་
ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག །དེ་
ཡིས་དགེས་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པ་ལས། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ནམས་
བསྐྱ་བའི་ཚུལ། །ཤེས་ཤིང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས། །མཐུན་མོང་ལམ་གྱི་
བདག་རྒྱུད་སྟོན་པར་ཤོག །ནམ་དག་དབང་བདུན་ཐོབ་པས་ས་བདུན་གྱི། །རུས་པ་
ལེགས་བཞག་ཁམས་སོགས་བྱི་མ་བདུན། །འཇུག་ཅིང་རིམ་པ་དང་པོའི་ནལ་འབྱོར་
དང་། །ཐུན་མོང་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་ལ་དབང་བར་ཤོག །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་
པའི་དབང་མཆོག་བཞིས། །སྤྱ་བཞི་དོ་རྗེ་བཞི་ཡི་ས་བོན་བཞག །རིམ་པ་གཉིས་པའི་

བསྟེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི། །ཉན་དང་འཆད་དང་བསྐྱོམ་ལ་དབང་བར་ཤོག། །རྩ་
རྩེ་ཐེག་པའི་གཞུང་མེད་ཁང་མཆོག་ཏུ། །མ་ཉམས་དམ་ཆིག་སྟོམ་པའི་རྒྱུ་ལྟེགས་
དང་། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་ཁྱིལ་ལེགས་འདུག་སྟེ། །རིམ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་བསྐྱར་བར་ཤོག། །སྐྱུ་དང་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུངས་ཤིང་དག། །རིགས་
དུག་ཡན་ལག་དུག་བསྐྱོམ་ནལ་འབྱོར་དང་། །ལུས་གནས་སོ་སོར་བཞོད་པའི་རྩི་རྩེ་
འོད། །རབ་འབར་དག་པོས་བདུད་བགེགས་བསྐྱེད་པར་ཤོག། །མཁའ་དབྱིངས་དབུས་
སུ་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི། །བསྐྱེད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ལས་རྩི་རྩེ་ཡི། །རྩ་
བ་རིམ་པ་ལྟ་དང་རིམ་པ་གསུམ། །ཁང་བཅེགས་གདན་དང་བཅས་པ་འབྲུག་པར་
ཤོག། །དེ་དབུས་རང་ཉིད་དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་ལྷགས། །ཁྱོ་པོའི་དབང་པོའི་ཉིང་འཛིན་
བརྟན་པ་ཡིས། །སྟོ་རྣམས་ཀུན་ལས་བསྐྱུང་མ་དུག་ཅུའི་ཆོགས། །སྟོས་པས་ཕྱི་ནང་
བདུད་བགེགས་ཆར་གཅོད་ཤོག། །སྟོ་དང་བསྐྱུ་བའི་སྟོར་བས་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་། །ནམ་
མཁའི་དབྱིངས་ཀུན་ཁྲབ་པར་རྟོགས་བྱས་ཏེ། །སྟོར་བ་ཆོགས་བསགས་ཆོ་ག་བཞིན་
བྱས་པས། །རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྩི་གས་པར་ཤོག། །འཆི་རིམ་རི་
བཞིན་ཁམས་དུག་ཐིམ་པའི་མཐར། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ང་རྒྱལ་གོམས་བྱས་པས། །སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི། །རྣམ་ཐར་སྟོ་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་མཐར་
ཕྱིན་ཤོག། །ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་ས་རི་རབ་རྣམས། །བསྐྱོམས་པས་གཙུག་ཏྱིར་
དཔལ་མགིན་སྟོང་ག་དང་། །ལྟེ་བ་གསང་བའི་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་སོགས། །རྩི་རྩེའི་
ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཤོག། །བརྒྱ་རྒྱ་ཉི་ཤུ་གཅན་དུས་མའི་སྟོང་། །རྩི་
རྩེའི་གྲུང་དང་བཅས་པ་ལེགས་བསྐྱོམས་པས། །རྩི་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཆོགས་རྣམས་དྲུང་
ཅན་མར། །རྩི་རྩེའི་ནལ་འབྱོར་མཆོག་གིས་འགོག་པར་ཤོག། །འི་མེད་ལོར་བུའི་

འོད་ཅན་གཞལ་ཡས་ཁང་། རྫོང་འཁྱུར་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས། གཤང་དུ་
འཆང་རྒྱའི་ཞིང་ཀྱན་དག་པ་དང་། རང་གི་ལུས་རྟེན་སྦྱིབ་པ་བྲལ་བར་ཤོག ཁྱེ་ཉི་
དབྱངས་གསལ་རྒྱུང་སེམས་ཡི་གེ་གཉིས། གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་ཉི་ཡིག་བསྐྱོམ་
བྱས་པས། དཀར་དམར་ཁམས་དང་སྤྱི་བའི་རྒྱུང་སེམས་ནམས། དབྱུ་མར་ཆོགས་
ལས་བདེ་ཆེན་སྦྱེ་བར་ཤོག དེ་ལས་ནམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྷན་པའི། བདེ་
ཆེན་རང་བཞིན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྒྲ། ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་རང་གི་རིག་མར་
བཅས། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ནམས་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས། རྣམ་བཅས་རྣམ་
མེད་ཕྱག་རྒྱས་རིམ་པ་བཞིན། དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་
ཆེ། ཁྱི་འགྱུར་ལྷན་སྦྱེས་བདེ་བའི་རོས་གང་བའི། རྫོགས་རིམ་མཆོག་རྣམས་
སྦྱེ་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཅིག ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ས་བོན་ལས། མངལ་
དུ་ཡོངས་རྫོགས་ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོ་མཆོག བསྐྱེད་ཅིང་རང་རང་གནས་སུ་ལེགས་
བཀོད་པའི། བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག རྣམ་པ་ལྷ་ཡིས་
མངོན་པར་བྱང་ལྷབ་པ། བསྐྱོམས་པས་སྤང་བོ་ཁམས་དང་དབང་བོ་ཡུལ། ལས་
དབང་བྱ་བར་བཅས་རྣམས་སྦྱོང་བ་ཡི། ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཆོག་རྣམས་སྦྱེ་བར་
ཤོག བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བརྒྱར་གནས་པ་ཡི། རིག་མར་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྷན་
རྫོང་ཅན། ལྷེ་བའི་གདུམ་མོའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་མཐུས། བདེ་ཆེན་ཐིག་ལེའི་
གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྟན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། བསྐྱུལ་བ་
ལྷ་དང་དེ་བཞིན་བཞེངས་པ་ལ། ཁྱོ་བོ་ལྷ་ཡིས་དམ་ཆོག་འཁོར་ལོ་ལ། དབྱུག་
གཞུག་བཅིངས་མཉེས་རོ་མཉམ་གྱུར་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ལྷབ་
དང་། དབང་སྦྱར་རྒྱས་གདབ་དག་པ་བྲན་པ་ཡིས། ཉིར་བསྐྱབས་ཡན་ལག་ལས་

ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག། །བསྐྱེམས་པས་དེ་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །མཁའ་གསང་
ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་ཞུགས་པས། །ཐུར་སེལ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེལ་བའི་གཏུམ་
མའི་མེ། །རྩུ་རྩྱའི་ལམ་ནས་གྱེན་དུ་འབར་བ་ཡིས། །གཡས་གཡོན་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་
འགོག་པ་དང་། །སྤྱི་བའི་རྟ་ཡིག་ཞུ་བའི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །རིམ་བཞིན་བབས་
པས་ལུགས་འབྱུང་དགའ་བ་བཞི། །ལེགས་པར་མཆོན་པའི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
མཆོག། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །སྤར་ཡང་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་
རིམ་པ་བཞིན། །སྤེང་དུ་གཤེགས་པའི་མས་བརྟན་དགའ་བ་བཞི། །སྤྱབ་ཆེན་ཡན་
ལག་སྤ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །སྤྱུ་འབྱུལ་བྱ་བའི་མངོན་བྱང་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །མདོར་
ན་ཐ་མལ་སྤར་ཞེན་དག་བྱེད་ཅུ། །རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱེ་བའི་སྤོན་བྱེད་
ལམ། །ཕྱི་ནང་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བའི་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག། །ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ་ལ་བཅོན་
པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །གཞན་ཡང་བརྒྱས་བརྫོད་སྤོན་སྤེལ་མཆོད་སྤོན་ལ། །འབད་
པས་འོག་མིན་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི། །བྱུབ་པའི་དངོས་བྱུབ་སྤྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་
པས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྤོན་པར་བྱེད་པར་ཤོག། །ཐོག་མར་དགེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
སོར་བསམ་གཉིས། །བར་དུ་དགེ་བ་སྤོག་ཅོལ་འཛིན་པའི་ལམ། །ཐ་མར་དགེ་བ་
རྗེས་བྱོན་ཏིང་འཛིན་གྱི། །ཡན་ལག་དུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པར་ཤོག། །མིག་བྱེད་
གྱེན་དུ་སྤོག་པའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས། །མིག་ཟུར་རྩུ་རྩྱའི་ཡར་སྤེལ་ནང་ཉིད་དུ། །ཚུད་
པར་བསམ་པའི་གནས་དེར་རང་གི་ཡིད། །བྱིད་ཁྱོད་བྲལ་བས་ཅེ་གཅིག་འཛོག་པར་
ཤོག། །དེ་ལས་གཡས་གཡོན་རོ་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་ཆོགས། །རྩུ་རྩྱའི་གནས་དེར་འདུས་
པའི་འབྱུལ་མེད་ཉགས། །དུ་བ་སྤོག་རྒྱུ་མཁའ་སྤང་མར་མེ་ལྟའི། །མཆོན་མའི་ཉགས་
བཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །སྤར་ཡང་རྩུ་འཛིན་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ། །བལྟ་

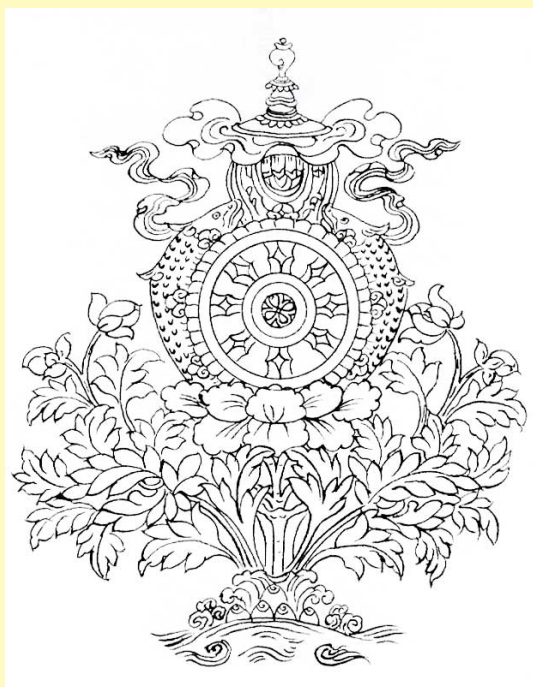
བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤར་བཞིན་ལེགས་བསྐྱོམས་པས། །འབར་དང་ཆོ་བ་ཉི་མ་སྤྲ་གཅན་
སྤྲོག་། ཐེག་ལེར་བཅས་པའི་རྟགས་དུག་རྫོགས་པར་ཤོག །སྤྱི་ཡི་ཐེག་ལེའི་གནས་
སུ་སྟོང་གཟུགས་རྣམས། །རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ཏེ་རྩི་ལྟར་འདོད་པ་ཡི། །གཟུགས་
ལ་ཅེ་གཅིག་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས། །ལུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་བདེ་
བ་འདེན་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་གཟུགས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་། །གྲུབ་ཐེན་
བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས། །ཅེ་གཅིག་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་བདེན་
པའི་ཆོག །མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག །སྤྲ་གཅན་ལམ་ནས་སྤྲང་
སྤྲགས་མི་བྱེད་པའི། །ལུན་གྲུབ་རྩི་རྩེ་བཞས་པའི་སློག་ཚུལ་དང་། །སྟེང་འོག་སྤྲང་
རྣམས་ཉེ་བར་འགོག་པ་ཡི། །བྱམ་བ་ཅན་གྱི་སློག་ཚུལ་གོམས་པ་ཡིས། །སྤྱལ་བའི་
འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་སྤྲང་གི་ཆོགས། །མ་ལུས་ཞུགས་ཤིང་ཅུང་བད་གནས་པའི་
རྟགས། །བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཤར་ཏེ་བྱང་སེམས་གྱིས། །བསྐྱགས་པའི་སྤྲ་དབྱངས་
མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཉེ་བར་སློག་ཐུར་གཉིས། །གཅིག་
ཏུ་འདེས་པའི་དབུས་སུ་རང་གི་སེམས། །གཡོ་མེད་བརྟན་པར་འདྲིན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས། །ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར། །ཡིད་རྩེར་
སྟོང་གཟུགས་སྤྲར་ནི་ལྷང་བ་དང་། །དུས་མིན་འཆི་བའི་བདུད་ཆོགས་ཉམས་པར་
ཤོག །འདོད་དགུར་གཟུགས་དང་སློག་ལ་དབང་བའི་མཐུ། །ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་
སྤར་ཡང་གཏུམ་མོའི་མེ། །འབར་བས་བྲངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ལས། །སྟོང་
གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྤྲར། །དངོས་སུ་བཞེངས་ཏེ་བ་སྤྱིའི་ཁུང་
བུ་ནས། །འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་འགྱེད་པར་ཤོག །དེ་ལྟའི་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་། །མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཕྱག་རྒྱའི་རང་སྟོབས་གྱིས། །ལེགས་པར་

བྲངས་པའི་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟོམ་པར་ཤོག །ཉི་མི་
ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་གངས་ཀྱི་ཁམས། །དཀར་དམར་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་སྟོང་འོག་
ཏུ། །བཅེགས་པའི་མཐུ་ལས་ལུས་ཀྱི་བཅ་པོའི་ཁམས། །དདུལ་ཚུས་ལྷགས་ལ་རི་
བཞིན་ཟ་བར་ཤོག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ། །ཉི་མི་ཆེག་སྟོང་
དུག་བརྒྱས་ལས་ཀྱི་རྒྱང་། །དེ་སྟེད་འགོག་ཅིང་སྦྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ནམས། །སྦྱར་
དུ་སྦྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་ཐོབ་ཤོག །དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གནས་ནམས་གོགས་མེད་
པར། །བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་འགྱུབ་ཏེ་ལམ་མཆོག་འདིས། །འགྲོ་ནམས་རྒྱལ་བའི་རིན་
ཆེན་སྒྲིང་མཆོག་ཏུ། །སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག །མདོར་ན་
འདིས་མཆོན་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས། །རི་སྟེད་བསགས་པ་དེ་ཡིས་སྦྱར་དུ་
བདག །ཁོར་བུའི་བང་མཛོད་ཤལ་ལར་སྦྱེས་ནས། །སྒྲ་མེད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐར་
ཕྱིན་ཤོག ། ཅེས་སོ། སྒྲར་སྦྱས་པ། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྟོ་རྗེའི་སྤྱ། །ཆེ་གཅིག་བདེ་
སྒྲག་སྟེར་བྱེད་བསམ་འཕེལ་དབང་། །ཟབ་ལམ་སྒྲ་མ་ལྟ་ཡི་ནལ་འབྱོར་དང་། །ཐུན་
དུག་ནལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་གཞན་ན་གང་། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱག་བསམ་གསེར་གྱི་ས་
གཞི་ལས། །ལེགས་འཁྱུངས་ཆོག་སྦྱིག་ཡོངས་འདྲའི་སྟེ་མ་ཆེ། །ཕྱག་ན་པད་མོ་
དགྲེས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ། །དབུལ་བའི་ལེགས་བྲས་སྒྲ་བ་འབྲུམ་གྱིས་གཟིས། །རིན་
བྲལ་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་མ་རྩོས་སྦྱང་། །བཤད་སྦྱབ་རྒྱབས་ཀྱི་སྟངས་སྟོགས་
ཀུན་མཛེས། །བསྐྱབ་གསུམ་གདེངས་ཀས་བརྗོད་པའི་སྦྱ་དབང་ལྷ། །མཁས་ཚུལ་
གསུམ་གྱིས་རྟེན་པས་སྟེམས་གྱུར་ཅིག །མཁའ་ཁྲབ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཐུགས་རྗེའི་
གར། །ས་གསུམ་སྦྱེ་རྒྱའི་གཉེན་གཅིག་སྤང་བའི་བདག །འཕྱིན་ལས་ཆ་བེར་འབར་
བས་རྒྱད་པའི་ཐུན། །བཅིལ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཡིད་མཁར་བརྟན་གྱུར་ཅིག །མཆོག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་པའི་བྱམ་བྱག་ཁྲ་མའི་ནལ་འབྱོར།

རབ་ལམ་བཟང་འདི་ལས་རྩལ་སྟེད་འགོ། །རིགས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པའི་གཡུལ་ལས་རབ་
རྒྱལ་ཏེ། །འཛིགས་བྲལ་སྟོབས་བཅུའི་ཅལ་རྫོགས་དུས་འཁོར་ལོའི། །གོ་འཕང་རིང་
མིན་མངོན་དུ་བྱེད་གྱུར་ཅིག ། །

ཅས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བྱམ་བྱག་ནལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དཔག་བསམ་
ཡོངས་འདུའི་སྟེ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ལྷ་བཅས་སྤྱི་བ་ཞེའི་གཞུག་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བྱགས་དམ་ཉམས་བཞེས་
བསྐྱང་སྤྱད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་སྒྲིག་ལུགས་བཀའ་སློབ་བཀའ་སློབ་དང་འབྲེལ་ཆོག་སྒྲིག་གིས་ཤིག་ཅས་སྤྱི་བོར་ཕེབས་པ་བཞིན། ལུས་
འབངས་དག་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གོ་བདུན་ཡོངས་འཛིན་སྤྱིང་སྤྱེས་མིང་པ་བྱལ་བསྟན་ལུངས་རྟོགས་ནས་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་སུ་འབོད་པས་ལུས་པ་ཆེན་
པོས་མེས་ཏེ་ཕུལ་བ་འགོ་ཀྱན་བྲལ་བདག་ཁྲ་མ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཉམ་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །

༡༡། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་ཕྱི་ཁྱ་ལ་ཅ་གྲ་ཡ། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་རྒྱལ་བའི་
མཆོད་རྟེན་ཆེར། །ཐུགས་གསུང་སྐྱ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སྤུལ་ཏེ། །རྒྱུད་ཀྱན་
འདོམས་མཛད་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ། །གུས་བས་འདུད་དོ་བཅེ་བས་རྗེས་སུ་
ཟུངས། །རྒྱས་སྤས་འཁོར་གྱི་ཐུ་བོ་རྩ་བ་བཟང་། །རིགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
གྲགས་པའི་དཔལ། །རྒྱས་འགྲེལ་མཛད་གང་བརྒྱ་དཀར་པོ་སོགས། །ཆོས་རྒྱལ་
རིགས་ལྡན་ཆོགས་ལ་གུས་བས་འདུད། །ཅིལ་ལྷ་བ་དང་དུས་ཞབས་རྩ་མགོན་
སོགས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་ཁ་བ་ཅན་ལྗོངས་སུ། །ལམ་འདི་གསལ་མཛད་གོ་
འཕང་མཆོག་བརྟེན་པའི། །ལོ་བཤ་མཁས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཁྱད་
བར་བཤད་སྐྱབ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །སྒོལ་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་
གནད། །འབྱེད་ལ་རྩ་བའ་འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་བ། །སྤས་དང་བཅས་ལ་སྤྱང་ནས་
གུས་ཕྱག་འཆོལ། །རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་ཞལ་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་སྤེ། །བཀའ་
རིན་གསུམ་ལྡན་བསྟན་པའི་སྦྱོན་མེ་དཔལ། །ངག་ལ་དབང་བསྐྱུར་དོན་ཀྱན་བྱ་བ་
བ་སོགས། །ཡོངས་འཛིན་མཁས་པའི་ཆོགས་ལ་སྤྱང་ནས་འདུད། །རྒྱུད་སྤེ་གཞན་

དང་བཤད་སྒོལ་མི་འདྲ་བའི། །རིམ་པ་སྒོ་ཆེན་སྒོས་ཀྱང་སྟིག་དཀའ་ན། །ཐོས་ཅུང་
སྟབ་པས་དཔེན་པ་བདག་འདས་ནི། །རྒྱུད་དོན་རི་བཞིན་འབྱེད་པ་ག་ལ་ཞིག་འོན་
ཀྱང་མཁས་བྱུང་དམ་པའི་མན་ངག་ལ། །བརྟེན་ནས་སྤྱི་ནང་སྤྱིད་པ་སྦྱང་བའི་
ལམ། །སྟོན་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོར་སྒོ་བ་པའི་ཚུལ། །ཅུང་གསལ་དད་པའི་གསོས་
སྤྱ་འདིར་འགོད་བྲ།

དེ་ཡང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། །བྱ་གྲོད་ལུང་
པོའི་རི་ཆེན་པོར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་
ཚུལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་
ཆེར། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་
རྣམས་ཀྱི། །ཐབས་གཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས། །ནམ་མཁའ་བེམ་མིན་
ཤིན་ཏུ་དྲངས། །གོ་སྐབས་མེད་པར་རབ་ཏུ་གསལ། །སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་མེད་ཁང་པར་
གནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡིད་འོངས་པར། །རྒྱུད་བསྟན་སྟེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
ནི། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དགོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
མཉམ་མེད་ཤུ་ཀྱ་སེལྟེས། །འཇམ་སྒྲིང་རྒྱུང་དུ་འདིར་ཡུལ་དཔུས་རྩོམ་གཤམ་གྱི་སྒོ་
ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་གི་བྱང་དུ། །ས་གཤི་ཉ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། །ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཐེག་པ་སྟེ་དང་བྱང་པར་བྱ་གྲོད་ལུང་
པོའི་རིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་
པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར། །སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ས་ག་སྒྲ་བ་དེ་ནས་བཅིས་པའི་
སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་སྒྲ་བའི་ཉ་ལ། །རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་དཔལ་གྱི་རི་དང་ཉེ་བ་
དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱང་གི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ། །ནང་སྟོང་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་བྱག་དང་

རྒྱུ་གྲགས་གཅིག་ཡོད་པར། འོག་ཏུ་བསྐྱུས་རྒྱུ་ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་
གསུང་གི་དབང་ཕྱག་གམ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་དང་། སྟེང་དུ་ཅ་རྒྱུ་ནས་བསྟན་པའི་དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་མདོན་པར་སྐྱུལ་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབག་པོའི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། འམ་
རྩ་ལ་ནས་བྱོན་པའི་རྒྱལ་སྐས་ཕྱག་ན་རྩོམ་པའི་སྐྱེ་འམ་རྩ་ལའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་དང་། ཡུལ་དགུ་བཅུ་ཅ་དྲུག་གི་སྐྱུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་དགུ་བཅུ་
ཅ་དྲུག་གཞན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔའི་འཁོར། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་པའི་
ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་
ནང་དུ་རྒྱུ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ། འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་དབང་བསྐྱར་བ་བྱིན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ཅ་བའི་རྒྱུ་སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས།

ཆོས་རྒྱལ་དང་རིགས་ལྷན་རྣམས་དང་བྱང་པར་དུ་དུས་དེ་ནས་བཅེས་པའི་
ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་རིགས་ལྷན་གྱི་ཐོག་མ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་བྱུང་བར་ལུང་བསྟན།
དེ་ནས་དེའི་སྐས་རིགས་ལྷན་བརྒྱ་དཀར་པོས་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུ་
ལ་འགྲེལ་བ་བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་ཡིན་ཏེ། ལོ་འདི་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོས། དྲང་
སྟོང་རྣམས་ནི་སྤོན་དོན་དུ། །འཇམ་དབྱངས་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི། །འམ་རྩ་ལ་
ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་། ། ཞེས་པ་ནས། འཇམ་པའི་རྩོམ་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུ་ལ། །འགྲེལ་བཤད་
བྱེད་པ་བད་འཛིན་དང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ལོ་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

བརྒྱའི་བར་དུ་ཁྱིམ་བཞུགས་པའི་རིང་པལ་ཆེར་ཅ་རྒྱུད་བསྟན་ཅིང་། སྤྱི་ཆའི་མཇུག་
དུ་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལེའུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན།

དེ་ཡང་འདིས་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞགས་གཏན་ལ་འབེབས་
པས། ལེའུ་དང་པོས་སྤྱི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། ལེའུ་གཉིས་པས་དེར་ཆགས་པའི་
ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟེ་སྤྱི་ནང་གཉིས་དང་། གཞན་ལ་ལམ་
དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། ལེའུ་གསུམ་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་
པ་དབང་གི་རྣམ་བཞག་དང་། ལམ་ལ་རིམ་བཤགས་ལས། ལེའུ་བཞི་པས་བསྐྱེད་
རིམ་གཙོ་བོ་དང་། ལེའུ་ལྷ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུས་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོ་དང་། འབྲས་
བུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། དེས་ན་ལམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་སྤྱི་ནང་གཉིས་
དང་། དེ་སྤྱང་བྱེད་རིམ་བཤགས་ལས་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་རྫོགས་རིམ་ཡིན་
ཀྱང་། དེའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ངས་ཅན་སྣོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་གོ་
རིམ་མ་འབྲལ་བར་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། ཁམས་གསུམ་སྣ་མ་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། ལམ་འདིའི་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རིམ་བ་
ཆང་ལ་མ་ཁོར་བའོ།

དེ་ནས་འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱོམ་
པ་ཡང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་དཔལ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་གྱི་མི་རུང་
ཞིང་། རྒྱུད་འདི་ནས་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱུད་གཞན་གང་ལས་
ཀྱང་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རི་ཙམ་རྒྱས་བར་བསྐྱོམ་པ་
ཙམ་དུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགོ་ཆབས་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་རབ་སྤྱི་
གསུང་བྱགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། འབྲིང་བྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་

འཁོར་ལོངས་སུ་རྫོགས་པ་དགོས། ལམ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་དགུ་ཙམ་གྱི་
སྒོ་ནས་སྒོད་བཅུད་དག་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་བལྟས་ཏེ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་སྒོར་བར་
བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་རུ་ལོ་གཅིག་ནི་དུས་དང་བྲིམ་དང་ཆུ་ཚོད་ནི་འཁོར་ལོར་བྱ་
ལ། ཉང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནི་དུས་དང་དབུགས་ཉི་མེ་ཆིག་སྒོར་དུག་བརྒྱའི་འཕོ་
བ་བཅུ་གཉིས་ནི་འཁོར་ལོ་སྟེ། བྱི་ནང་གི་དུས་ཀྱི་ཉིན་མཆན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་འགོ་
བའི་སྤྱི་འཆིའི་རྒྱུར་གྱུར་བས། སྤྱི་སྤྱིད་པ་དང་། བར་དོ་པ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ཀྱང་སྤྱང་གཞི་སྤྱིའི་འཆི་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་སྤྱིར་བྱེད་རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་རིམ་བས་སྤྱི་ལི་སྤྱིར་བའི་གནད་ཆང་བར་བྱ་དགོས་ལ། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་
བའི་རྣམ་བཞག་རྒྱུད་འདིར་མི་མཛད་པས་བར་དོ་སྤྱིར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཟུར་དུ་མི་
དགོས་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་བུའོ།།

དེ་ཡང་སྤྱིར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོས་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་དང་། སྤྲགས་
ལ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་ལ་པ་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས།
སྒོར་སྤྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཅལ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་སྦྱབ་པ་རྣལ་འབྱོར་མའི་
རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་
ཆུལ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། གང་དུ་སྒྲོམ་པའི་གནས། སྦྱབ་པ་པོ་
ཉེན་གྱི་གང་ཟག །དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་རིམ་པའོ།།

དང་པོ་ནི། སྦྱབ་པའི་ཆོགས་བཅད་གསུམ་པར། སྤྱིད་མོས་ཆལ་ལམ་རི་
པོ་དང་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གནས་དང་ལྷ་ཡིག་ནས་ནི་སྒོར་བ་དང་། །གྲུབ་པའི་
གནས་དང་དུར་ཁྲོད་དང་ནི་མཆོ་དང་བཟང་པོའི་གནས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྤྲས་
པའི་ས། །གང་དུ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་ཆོམ་པར་གྱུར་པ་དེར་ནི་བསྦྱབ་པར་བུའོ་མི་

ཡི་བདག་པོ་ཀྱང་། །དེས་པར་འཇམ་པའི་མལ་སྟེན་དག་དང་གདན་ལ་ཉེ་བར་འདུག་
ནས་སྤར་བརྗོད་བསྐྱེད་བ་བྱས་ནས་ནི། །ཞེས། རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་དུ་
སྒྲོམ་པའི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྒྱུད་མོས་ཆལ་དུ་དབང་དང་དབྱུག་པ། རི་ཐོར་སྒྲོངས་
རེངས། རྒྱལ་བས་བྱེན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་མཆོག་དུ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་སོགས་ལས་སོ་སོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་དང་། རྒྱུ་པ་གསུམ་པས།
ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་པོའི་སེམས་ཆོམ་པར་གྱུར་པའི་གནས་ཏེ།
ཡིད་མཐུན་གྱི་གནས་སུ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་ལ། །རྒྱུ་པ་ཐ་མས་བདེ་བའི་སྟན་ལ་
ཆུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒྱུད་ལམ་གྱིས་འཁོད་པར་བསྟན་པས། །ཀྱུ་ཤ་བཏིང་བའི་སྟེང་
དུ་སྟན་རྒྱབ་མཐོ་ཞིང་མདུན་དམའ་བ་ལ་དོ་རྗེ་སྦྱིལ་གྱུར་དམ། །སྦྱིལ་གྱུར་ཕྱེད་པས་
འཁོར་པ་སོགས་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པ་ལ། འདིའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་བྱིས་པ་ལྟར་འཇུག་པའི་དབང་བདུན་དང་། དེ་ནས་རྗོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་མཆོག་
གི་དབང་གོང་མ་རྣམས་གྱུར་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
ཆོས་བརྒྱད་ལ་རེ་དོགས་ཀྱིས་དབྱེན་སྦྱོས་པ་དག །ཁྲ་མར་ཁས་འཆེ་བ་སུ་རུང་རུང་
ལས་ཆོ་ག་མ་དག་པ་རེས་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཇིན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རིམ་
གཉིས་སྟོན་རུང་དུ་འགྱུར་ངོ་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་པས། དབང་གི་ལེའུ་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་པར། དང་པོར་ཡང་དག་བསྟེན་བྱ་སྒྲུ་མ་དག་གྱུར་དམ་ཆོག་ལྟན་ཞིང་
དོ་རྗེ་ཐེག་པར་ལྟག་པར་གནས། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞེས། བསྟན་པར་འོས་པའི་
སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཆོགས་བཅད་གསུམ་པར། ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་ཁོ་
བས་ཐིལ་མནན་དམ་ཆོག་རྣམ་བུལ་རྗེས་ལ་བཀམ་ཞིང་ཐོས་པ་དག་གྱུར་མེད། ཅེས་

སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས། བསྐྱེན་པར་མི་འོས་པའ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་། དེ་
ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་སེམས་སྒྲ་མའི་ངེས་པ་ལ་དགའ་གཏོང་བའི་ངང་ཚུལ་དང་
ལྡན་ཡོན་ཏན་ཤིས། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གསུམ་གྱིས། གང་བསྐྱུས་པར་བྱ་བ་སློབ་
མའི་མཆན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས། བསོད་ནམས་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་རྒྱུ། རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས། དབང་བདུན་སྟེན་པར་གསུངས་
ཤིང་། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྒོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུང་དགོས་
པ། ལམ་སློམ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་རྒྱུད་ཀྱི་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། དེ་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མ་མཆན་ལྡན་ལས།
དབང་གིས་རྒྱུད་སྒོད་རུང་བྱས་ཏེ། དམ་ཚིག་ལ་གནས་པའི་སློ་ནས་འཇིག་རྟེན་
དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་སྤྱབ་ཀྱི་རྒྱ་ཚང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་དེས་དེ་རི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་རིམ་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུ་
གནས་པ་དང་པོ་ལས་སྤར་བྱང་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་མཐུག་སྤར་བརྗོད་
བསྐྱུང་བ་བྱས་ནས་ནི། ཞེས་པས་བསྐྱུང་འཁོར་སོགས་དང་། ཆོགས་བཅད་
བཞི་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་གདོང་དག་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ཀྱི་
ཞིང་སློ་བ་དང་། དེ་ལ་མཆོད་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བར་སྐྱབ་
ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་པ་ནས། བརྒྱ་
སོ་གསུམ་པའི་བར་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་
དང་། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
དངོས་གཞིའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། འདིར་བསྐྱེད་རིམ་རི་ལྟར་བསྒོམ་
པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྟེན་པ། ཉེར་སྐྱབ་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཆེན་བཞི་ལས།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྟེན་བའི་ཡན་ལག ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཉིར་སྐྱབ་
ཀྱི་ཡན་ལག ། ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་བའི་ཡན་ལག ། བླ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་
སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། དངོས་གཞི་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་
བས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བའོ།།

དེ་ནས་འདི་ལ་གཉིས། སྟོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་བ་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་
བསྐྱོམ་བ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་བ་དངོས་སོ།། དང་པོ་ལ་སྟོན་འགྲོ་ཆོགས་གཉིས་
བསགས་བ་དང་། བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་དངོས་སོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉང་མཆོད་
སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་བ། ཆོགས་ཞིང་
མཆོད་དེ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་བ་དངོས་སོ།།

དང་པོ་ལ། ཉང་མཆོད། རྗེ་བླ་མ། ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་བ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། བྲིས་སྐྱ་སོགས་ཡོད་བཅས་མེད་ཀྱང་རུང་།
འབྲལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། མཆོད་བ་དང་གཏོར་མ་རྣམས་ལག་
ལེན་ལྟར་བཤམས། ལྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད། ཉང་མཆོད་རྗེ་རྗེ་བླ་མ་གྱི་སོགས་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོགས་བར་བྱ། བདུད་ཅི་རིལ་བུའམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བའི་ཉང་མཆོད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་ཁ་དག་བར་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡིད་འཁུལ་ངེས་སུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འཇུག་བར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཉང་མཆོད་དང་
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་སོགས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱ་
དགོས་པས། སྐྱད་ཅིག་རྣམ་པས་བདག་ཉིད་ལྷའི་གཞུགས་སུ་བསམ་བར་གསུངས་
ཏེ་དེའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་རྒྱྱ་དང་རྗེ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་བའི་བཙུན་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་སྐྱ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་འཛིན་པས། ཡུམ་

སྒྲ་ཆོགས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ་གཡས་བརྒྱུད་གིས་བཞུགས་པའི་སྐྱར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བའོ།། དེ་ཡང་ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པམས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
སྒྲིང་བའི་ངང་ལས་སྒྱུ། དེ་ལས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་ལྷེ་བ་ལ་སྒྱུ་གིས་མཆོན་པ་ལས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་བསྒྲ་ཆེ་ཉི་སྒྲ་གཅན་གྱི་གདན་ལ་གནས་
པའི་མོས་བ་བྱ། འདིས་ནི་ནང་མཆོད་བྱིན་བརྒྱབས་ནས་བབྱང་སྟེ་མཐུག་རྩོགས་ཀྱི་
བར་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་ཞེན་དང་བལ་བས་བྱ་དགོས་པར་ཞེས་དགོས་སོ།།

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། དབང་གི་ལེའུ་ལས། དང་པོར་བདུད་ཅི་
ལྷ་ནི་རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་དོ་རྩེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དག་གི་སྦྱང་དུའོ།། ཞེས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཐུག་པའི་ཐོག་མར་ཁ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། གཏོར་མ་དང་མཆོད་
རྩས་སོགས་བསངས་པ་དང་། དག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷའི་རང་
བཞིན་གྱི་བདུད་ཅི་བསྐྱབ་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གསུངས་ཏེ།

རི་ལྷར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱབ་ལའི་ཆོགས་བཅད་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་དགུ་པར་
ནུ་མའི་མཆོད་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་དུས་ཞབས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལས། བདུད་ཅི་ལྷ་དང་སྟོབས་ལྷ་ཡི། རིལ་བུ་སྒན་རྒྱང་ཆད་
ཅམ་བྱ། ཡི་རྩི་ཀློག་གྲ་ད་ཏ་ན་བི་ཐུ་མར་བྱ། རྒྱང་མེད་ཐོད་པར་བརྒྱ་པོ་བསམ། ཨྱི་
ཨྱི་བརྒྱ་ཅན་ནས་སྒྲུ། རྒྱ་བ་ཨྱི་གྱིས་དག་པར་བྱ། ཨྱི་ཨྱུལ་སྒྲུ། ཉི་མ་ཨྱུལ་
འོད་གྱིས་སྟེལ། ཨྱི་སྒྱུ་ནས་སྒྲུ། སྒྲ་གཅན་སྒྱུ་གིས་འབར་བར་བྱ། ཨྱི་ཏོ་ནས་
སྒྲུ། དུས་མེ་ཏོ་ཡིས་བདུད་ཅིར་བསམ། རང་ཉིད་ལྷེ་ཅེ་ཡིག་ལས། དོ་རྩེ་གྲུར་ཏེ་
འོད་འཕྲོས་པས། བདུད་ཅི་བཀྲག་སྟེ་མུང་བར་བསམ། ཨྱི་སར་རྟེན་ཡོ་གི་ནི་བྱ་ལ་
སྒྲུ། ཞེས། ཡི་རྩི་ཀློག་གྲུ་རྒྱང་མེ་ཐོད་པ་གསུམ་དང་། གྲ་ད་ཏ་ཤ་ལྷ་དང་། བི་ཐུ་

མར་ཤུ་བདུད་ཅི་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་པས། དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ལྷོན་
ཀྱི་འདོད་འཇོ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་
ཞལ་ལུང་གི་བསྐྱེད་ཚུལ་པལ་ཆེར་མཐུན་པར། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་གཏོར་མ་འབུལ་
བའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། ཨོ་ཟློ་བརྟུ་ཀྱི་ནི་སོགས་ཀྱི་བགེགས་
བསངས། དེ་ཡང་ཨོ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་མགོ་འཛེན་དང་། ཟློ་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ་མ་ཀླུ་ས་
ཀྱི་ས་བོན་དང་། བརྟུ་ཀྱི་ནི་ནི་དོ་རྩེ་མཁའ་འགོ། བརྟུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཤུ་ར་ནི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་
ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ། ག་ག་ནས་སྐྱུ་ཕ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན། སྐྱ་བྱ་ཁྱི་རྩས་
ཐམས་ཅད། བེ་ཤོ་རྩ་ན་ནི་ཀླུ་པར་སྐྱེད་པས། སྐྱ་བྱ་ཁྱི་བེ་ཤོ་རྩ་ལ་ནི་རྩས་
ཀླུ་ས་ཀླུ་པར་སྐྱེད་པའི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པའི་བགེགས་ཀླུ་ས་
ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་གཟུང་ཀླུ་དོ་རྩེ་
མཁའ་འགོ་མའི་སྐྱར་ཤར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རང་གི་སྐྱེད་ག་ནས་སྐྱོས་ཏེ་བགེགས་
ཀླུ་ས་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམ། ཨོ་ས་རྩ་ཕ་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་དོན་གྲགས་
ཆེ་ལ། ཤར་དང་བདུད་ཅིའི་རྩས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེད་
པར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་མོས་པས། རྩས་ཀླུ་ས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེད་པ་
དེའི་རང་ལས་རྒྱང་གིས་ས་བོན་ཡི་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་གཞུང་དབྱིབས་ཅན་གྱི་བཅད་ཁ་
རང་ལ་བསྟན་པའི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་བ་དན་གྱི་དབྱིབས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་མཆོན་
མས་མཛད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྐྱེད་དུ་མེའི་ས་བོན་རི་ལས་མེ་
དཀྱིལ་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་གྱི་ཟུར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པའི་གྲུ་གསུམ་དུ་མེ་འབར་
བས་མཆོན་པ། དེའི་སྐྱེད་དུ་ཨུ་རིང་པོ་ལས་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་

བྱའི་སྐྱེད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་དུམ་བུ་གཅིག་པ་ཕྱི་དཀར་
ལ་ནང་དམར་བའི་དབུས་སུ་རྩས་རྣམས་ཀྱི་གདན་པར་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ།
དེའི་ནང་གི་དབུས་དང་། ཤར། ལྷོ། བྱང་། ལུབ་ཏུ། མི་བསྐྱོད་པ། རོན་བྱུང། རིན་
འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྤང་སྟེ་གཤེགས་པ་ལྡེའི་ས་བོན། ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ལི་བྱུང་
དུ་ལྡེལ་ས། ལུ་བ་ཀང་ར་ཏྲི་ཚུ་བྱི་ཆེན་རྣམས་གཤེགས་པ་ལྡེའི་རོ་བོར་མཆོན་པའི་
ཕྱིར་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བྱུང་དུ་ལྡེལ་མཆོན་པ། ལུབ་བྱང་བྱང་ཤར་ལྷོ་ལུབ་ཤར་ལྷོ་
དབུས་རྣམས་སུ་སྦྱན་མ། ལྷ་མ་གི་གོས་དཀར་མོ། སྒྲོལ་མ། རྩོམ་མ། རྩོམ་མ། རྩོམ་མ། རྩོམ་མ།
ཕྱག་མ་སྟེ་གཤེགས་མ་ལྡེའི་ས་བོན་ལྷོ་ཨུ་ལི་ཨུ་ལི་ཨུ་ལི་རྣམས་ལས། སྤང་ཆེན་བ་ལང་
ཏྲི་མིའི་ཤ་སྟེ་ཤ་ལྡེལ་གཤེགས་མ་ལྡེའི་རོ་བོར་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ས་བོན་གྱི་ཡི་
གེ་རིང་པོ་ལྡེལ་མཆོན་པ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་བྱུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་པས།
རྒྱང་གཡོས་ཏེ་མེ་སྤར་བས་ཐོད་པ་གདུང་། རྩས་རྣམས་ལྷ་ཁིང་ཁོལ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་
རིང་པོ་ལས་རྩོམ་མེ་ཆེ་ལྡེལ་པ། དེས་རྩས་རྣམས་དབྱུགས་པས་རྩོམ་མེ་ལང་ལྷ་ནས་རྩས་
རྣམས་དང་འབྲེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་བྱུང་ཏེ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ལྷ་བྱུང་དཀར་མེད་
གྱིས་བྱུང་པར་བསམ།

སྤངས་རྩོག་སྤར་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཡི་གེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པའི་སྤང་དུ་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ཡི་གེས་རྩོམ་མེ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། རིམ་
པ་བཞིན་རང་གི་ལག་པ་གཡོན་དང་གཡས་དང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཐིལ་དང་
དབུས་སུ་རིམ་པ་བཞིན་ཨོ་ཨུ་ལི་ལས་ལྷ་ཏི་སྦྱ་གཅན་དུས་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་
སྦྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡི་གེས་རྩོམ་མེ་ཆེའི་རོ་བོ་ཨོ་ལ་སོགས་པ་བཞིས་མཆོན་
པས། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་

པའི་སྐྱེད་དང་། གསུང་དང་། སྤྱགས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་
ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་བཀྲུགས་ཏེ་འབྲེས་པས་སྤྱགས་དང་པོས་མ་དག་པའི་བྱི་
མ་སྦྱངས། གཉིས་པས་རྩམ་རྣམས་མང་པོར་སྤེལ་ཞིང་བདུད་ཅིར་ཆགས་པའི་རོ་དང་
ལྷན་པར་རྟོགས་པར་བྱས། གསུམ་པས་རྩམ་རྣམས་རབ་རྒྱ་འབར་ཞིང་གཟི་བརྗིད་
དང་ལྷན་པར་བྱས། བཞི་པས་ཟག་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིར་གྱུར་པས་
བསམ་བ་རྣམས་ནི། ཨྱི་ཨྱི་བརྩ་ཅན་སོགས་སྤྱགས་བཞི་བརྗིད་པའི་ཆེ་རིམ་བཞིན་
བསམ། དེ་ཡང་ཨྱི་དང་པོ་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་མགོ་འབྲེན་དང་། ཨྱི་གཉིས་པ་ནི་སྐྱེད་རྫོང་ཆེའི་
ས་བོན་དག་རྒྱ་བརྗིད་པ་ཡིན་ལ། བརྩ་ཅན་ནི་རྫོང་ཆེ་ཆེ་བ། སྤྱ་རྩ་མམ་སོགས་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་
དག་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། ། སྤྱགས་གཉིས་པའི་ཨྱི་མགོ་འབྲེན་ལྷན་ གསུང་རྫོང་ཆེའི་
ས་བོན་བརྩ་སྤྱ་ཅན་སོགས་ནི་རྫོང་ཆེ་ཉི་མ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་སད་པར་བྱེད་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་སད་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ། ། སྤྱགས་གསུམ་པའི་ཨྱི་སྤྱར་
བཞིན་ལ་རྩྱུ་སྤྱགས་རྫོང་ཆེའི་ས་བོན། བརྩ་ཅན་ལ་སོགས་ནི། རྫོང་ཆེ་མེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རབ་རྒྱ་འབར་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་འབར་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ། ། སྤྱགས་
བཞི་པའི་དོན་ནི་ཨྱི་སྤྱར་དང་འབྲེན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཆེའི་ས་བོན། སྤྱ་རྩ་སྤྱ་སོགས་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོང་ཆེའི་བདུད་ཅིར་བྱེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོང་ཆེའི་བདུད་ཅིར་མཛོད་
མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། སོ་སོའི་བྱག་ཁྱ་གཞུང་དུ་གསལ།

དེ་ནས་རྫོང་ཆེའི་བྱིན་བརྒྱབ་བྱེད་ན། ས་བརྩུང་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་འདིར་
མྱང་པར་གསུངས་པས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་དང་ཡེ་གོ་དུག་པས་
རྫོང་ཆེའི་བསངས། རྩྱ་རྒྱ་སྤྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྫོང་ཆེ་རྩྱུ་དང་རྫོང་ཆེ་ལས་རྫོང་

རྗེ་ལས་སེམས་དབའ་ལ་དབྱིངས་སྤྱགས་མས་འབྱུང་བ། བྱིལ་བ་ལྷ་དང་གི་གྲག་
ལས་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་འབྱུང་བར་བསྐྱེད་དེ་གནས་བཞིར་རྗེ་
བཞི་བཀོད། དབང་བསྐྱེད། རྗེར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྣ་ཆོག་ཡུམ་ལ་རྗེར་
སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ། གཞི་སོགས་ཀྱི་མཆོད། ལྷ་བ་ལས་རྗེ་རྗེ་དང་བྱིལ་བར་
གྱུར་བར་བསམ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་རྗེ་སྙིང་གར་བཟུང་། སྙིང་པ་
ངོ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱིལ་བར་དགོལ་ཏེ་པད་ཀོར་དང་སྙིང་གར་འབྱུང་སྐྱངས་བྱ་བ་ནི་རྗེ་
བྱིལ་བར་རྒྱུ་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་བྱ་བར་བྱ་བའོ།

དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་སྔོན་མོ་གཏོར་མའི་བྲག་ལེན་མི་མཛད་པ་
ནི། བསྐྱེད་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་ཏེ་སྐྱང་མ་སྟེ་དུག་ལ་གཏོར་མ་འབྲལ་ཞིང་ལས་
བཅོལ་བས་འཐུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། དུས་ཞབས་པས་སྤྱགས་དབྱིལ་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་ཡན་ལག་བཞི་པར། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆོས་སྐྱོང་ལ། །གཏོར་མ་དག་ནི་སྤྱིན་
པར་བྱ། །སྤྱི་ནས་རྗེ་རྗེ་བཞི་ཡིས་ནི། །སྤྱོགས་དང་མཆོམས་སུ་སོང་བ་ནི། །བདུད་
ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ངེས་པར་བསྟེགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པའི་
ཐོག་མར་སྔོན་འགོ་གཏོར་མ་དང་། དེ་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་
ཀ་མཛད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་བྲག་ལེན་རྒྱས་བསྐྱེད་སུ་མངོན་པས། བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལས་མི་སྤྱོགས་ཆེ་སྔོན་འགོའི་གཏོར་མ་བྱས་ན་ལེགས་
ཤིང་། དེ་གང་ལ་འབྲལ་བའི་ཡུལ་ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་པ་སྤྱོགས་སྐྱོང་ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་
སྐས་བཞེད་པས།

དེ་ལྟར་ན་སྔོན་འགོ་གཏོར་མ་བྱ་བར་འདོད་ན། དེའི་མཆོད་གཏོར་སྤྱི་ལྟར་
བཤམས། མཆོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྟར་

དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི། མཆོད་པ་ནམས་
ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་གཏོར་ཏེ་རིགས་ལྷག་གི་སྐྱམས་ཨོ་
ཨྲུཿཨྲུཿ བཞོད་པས་བསངས། དེ་ཡང་འདྲིར་ལས་སྟུ་ཟུར་དུ་མེད་ཅིང་། དབང་གི་སྐྱབས་

རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ཆོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པས་ཚུ་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལས་བྱམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིས་བྱེད་པར་གསུངས་
ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་རིགས་བྱུག་གི་སྤྲུགས་བརྫོད་པས་བསངས་པ་ཡིན་པས། སྤྲུགས་
འདིས་བསང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་ཕྱག་ཀ་ནས་རིགས་བྱུག་གི་ལྷའི་ངོ་བོ་རྫོ་རྫེ་
མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་སྟོས་པས་དེ་དང་དེའི་བགེགས་བསྐྱེད་པར་དམིགས། ལུ་བྱུངས་
མཆོད་རྫས་རྣམས་སྟོང་པར་རྒྱུ་། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྟོ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་
སྟོད་དུ་ཨ་རྒྱུ་ལྷུ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཨི་ལྷོ་སོགས་ལས་མཆོད་རྫས་དང་
མཆོད་ལྷ་རྣམས་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་རྣམ་པ་མཆོད་རྫས་བྱེད་ལས་མགོན་ལ་བདེ་
ཆེན་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་དེ། རང་རང་གི་མིང་ཡིག་གི་ཐོག་
མཐར་འབྱུ་གསུམ་སྟེལ་བ་ལ་སྤྲ་བྲས་མཐར་བཞེན་པའི་སྤྲུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་
པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ཡང་སྟོ་ནི་སྟོད་ཀྱི་མིང་སྤྱར་ཏན་ཟེར་བ་ཡོད་པས་སམ་
སྤྲ་ཏི་ཀ་ཞེས་པ་ཤེལ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་ཤེལ་སྟོད་ཀྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ལ་ཐེག་ལེས་
བརྒྱན་པའོ། ཨ་རྒྱུ་ནི་བདུང་བའི་ཚུ་གཙང་ཡོན་ཆབ་དང་། ལྷུ་བཀྱར་སྟེའི་མཆོག་
སྟེའི་དམར་ཤོས་ཞབས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་གཙང་། རྩོ་ཁྲ་ཁྲི་བཀྱར་སྟེའི་བྱིར་སྤྲ་ལ་
བསངས་གཏོར་གྱི་ཚུ་གཙང་། ཨ་རྒྱུ་སྟེའི་ཞལ་ཏེ་ཁ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུ་གཙང་སྟེ་ཚུ་བཞི་
དང་། གཞི་རྣམ་ཀྱ་མའི་བར་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་དང་། དུལྟེ་རྣམ་ཤེའི་བར་ཉེར་སྟོད་ལའོ།

སྐབས་འདིར་རྫོར་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་བར་འདིའི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་
ཆོད་ལྡན་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། དམ་ཆོམ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྟོང་
བ་ལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཆེ་བས་ན། རྣམ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་པར་སྤང་
བས་དེའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མའི་སྐབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྟོབས། རྫོ་

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་བ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྟོབས། བདག་
ནི་མི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉེས་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་
སེམས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱན་འབྱེན་པའི་སྟོབས། དེའི་ཆེ་བྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པའི་སྟོབས་
སེམས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་ལྡོག་པའི་སྟོབས་སོ།། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་སྟོབ་དཔོན་དབང་མཆོག་ཐོབ་ཅེས་སོགས་ཆེགས་བཅད་དང་པོས་
སྐབས་འགྲོ་དང་གཉིས་པས་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པས། སྐབས་ལུལ་ནི། གང་
ལ་དབང་བསྐྱར་མཆོག་ཐོབ་པའི་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དང་། སྟོབ་དཔོན་
དེས་བསྟན་པའི་ལུང་དང་ཐབས་ཤེས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོད་
དང་། དེར་གནས་པའི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་གཉིས་ལ། བསམ་པའི་
བྱེད་པར་རབ་དུ་དང་བས། སྦྱར་བའི་བྱེད་པར་སྐབས་སུ་མཆི་ཞེས་པས་སྐབས་འགྲོ་
དང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་བར་ཞེས་པས་དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བསམ་པ་རྣམ་པར་
དག་པ་བསྐྱེད་ཅེས་ཆོད་མེད་བཞི་སོགས་བསྟན་བྱ་དང་། བདག་བདག་གིར་འཛིན་
པ་སྤངས་ཞེས་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། ཆེགས་བཅད་འདིས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་གཉིས་འཛིན་པའོ།།

དེ་ནས་རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་པརྩ་རྩི་ལས་ཉི་མའི་
གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་བའི་ངོ་བོ་ལྟལས་དོ་རྗེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་དོ་སེམས་སྟོན་པོ་ལ་ལུམ་དབྱིངས་བྱུག་མ་ལུང་གུས་འཁྱུད་པར་བསྐྱེད་པའི་
གནས་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པས། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་དབང་བསྐྱར་བརྒྱས་གདབ་བྱས་
ཏེ་མཆོད། བཙུག་ལྟར་འདས་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཞེས་སོགས་དཀྱུས་ལྟར་ལ། ཡི་

གེ་བརྒྱ་པ་བདུན་ནམ་ཉེར་གཅིག་སོགས་བསྒྲ། བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱང་དང་མཐར་
སྡིག་སྒྲིབ་དདག་པའི་དམིགས་པ་སྤྱི་ལྟར་རོ། །བདག་ནི་མི་ཤེས་སོགས་རྐང་པ་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དང་མ་གུས་པ་སོགས་སྤྱང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞིའི་དབང་
གིས་རང་ཉེས་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པས་རང་ལ་འཛིགས་པ་བསྐྱེད། དེ་ནས་རྐང་པ་
གཅིག་གིས་དེའི་དབང་གི་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་
གསོལ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོབ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་སྤངས་པ་དང་ཉོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་བཞུགས་པ་དང་། གཞན་སྒྲོབ་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་ཞིང་
ཐབས་ལ་མཁས་པར་བསྟན། དེ་ནས་གཅིག་གི་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་སྟེ་མགོན་པོ་ཞེས་
བོས་ནས་ཁྲིད་ལ་བདག་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཕྱིན་ཀྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཐམས་དག་གོ་ཞེས་གསུང་ལྟར་
སྤྱང་བ་དང་བཅས་དཀྱིས་བཞེན་ཐེམ་པས། རང་གི་སྒོ་གསུམ་སྟེ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
དང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་གྱུར་པར་བསམ།

དེ་ནས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐོག་མར་བསྐྱོམ་པའི་
མགོ་བཙོམ་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་མངའ་སྐྱེས་
ཁམས་དུག་ལྡན་ཀྱི་ཉེན་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ན་འཇམ་བྱ་སྒྲིང་གི་མི་མངའ་སྐྱེས་ཀྱི་སྤྱི་
པར་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དེ་ལེན་པའི་རྒྱར་ལས་
བཟང་པོ་གསོག་པ་དང་འདྲ་བར་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་དང་པོ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱར་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱན་དངས་ཉེ་མཆོད་པ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱད་ཅིག་
གིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་བའི་སྤྲུགས་ཀར་པོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་སྟེ་བར་
ཨོ་ལས་སྒྲ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་རྩོ་རྩོ་ཅེ་ལྷ་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས།

སྒྲ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནམ་པར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐེལ་དུ་སྤྱན་དངས་
ཏེ། འོད་ཟེར་རང་གི་སྙིང་གའི་རྩ་བ་དོ་རྩེ་ལ་ཐེམ་པར་མོས། འདིས་སྐད་ཅིག་གིས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་བ་ནི། དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྐབས་རང་ཐ་མལ་
དུ་གསལ་བའི་རྒྱན་ལ་གནས་པ་ལས། སྤར་ཡང་སྐད་ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱེད་བ་ཡིན་ལ། སྙིང་གའི་བསྐྱེད་མར་པོ་བྱ་བ་ནི་སྤྱད་བར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དང་།
འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་མཆོན། རྩ་བ་ནི་དོ་རྩེའི་གདན་ཏེ་དོ་
རྩེ་ནི་གཙོ་བོའི་བྱག་མཆོན་ཡིན་ཞིང་། འདིས་སྤྱད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་མཆོན། གཙོ་བོ་ལ་བྱག་པོ་དོ་རྩེ་ལྷགས་དང་ཞི་བ་དུས་འཁོར་
གཉིས་ལས་འདིར་ཞི་བའོ། དེས་ན་འདིར་ཞི་བའི་དོ་རྩེ་སྤྱགས་ཀྱི་རྩ་ཅེ་ནམས་དབུས་
རྩ་ལ་རེག་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འདིའི་སྙིང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཞི་བ་ནམས་འགོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པར་རྩེ་རྩོ་གྲོས་ཆོས་སྦྱོང་གིས་གསུངས། འོད་ཟེར་སྙིང་
གར་སྤྱད་པ་ལ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྤྱན་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གནད་ཡོད་པས། འདི་དང་
ལྷ་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་མཐར་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་ལ། དང་པོ་སྦྱང་ཉིད་སྦྱང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་སོགས་བྱག་འཆལ་བའི་
དོན་ནི། ལྷ་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་
མེད་པའི་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། སྦྱང་རྩེའི་སྤྲས་བསྐྱེད་པའི་འགྱུར་བདེ་འགོག་པའི་མི་
འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་
པ་བདེ་སྦྱང་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་པར་དང་། ལྷ་དང་གཉིས་པས་སྤྱད་པ་

ཁམས་གསུམ་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཉིང་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་
དེ་འཛིག་པ་སྟེ་ཟད་པ་ཙམ་གྱི་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་མེད་པ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་
ལ་མི་གནས་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཀླང་བ་གསུམ་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་རོ་ཅིག་པའི་
ཤེས་པ་ཐུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་སྒྲོང་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་
རྣམ་པ་ཙན་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བྱུང་
པར་དང་། ཀླང་བ་བཞི་པས་བྱུང་པར་དེ་གསུམ་གྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་བཙམ་ལྡན་
འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྒྲ་མ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཆོགས་ཉེན་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱུག་འཆལ་བའོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་ནི། རང་གི་སྙིང་གར་སྒར་བཞོད་ཡོད་པའི་རྩ་བ་དེའི་སྙིང་
དུ་སྐྱུ་ཐུང་དུ་ལས་རོལ་མོ་མ་དང་། སྐྱུ་རིང་པོ་ལས་གར་མ། དེ་བཞིན་དུ་འོ་གམ་
རྣམས་ལ་ཡང་ཅ་སྟེ་ཐུང་དུ་ལས་རིང་མ་དང་རིང་པོ་ལས་བྱེད་པ་མ་བསྐྱེད་པ་
སོགས་ཆོ་གའི་ཆོག་འགོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྐྱུ་མདོག་ནི་རོལ་གར་མ་གཉིས་
ནམ་མཁའ་དག་པས་ལྡང་བུ། དེ་བྱེད་མ་གཉིས་རྒྱུད་དག་པས་ནག་མོ། སྟོས་མ་དང་
མར་མེ་མ་གཉིས་མེ་དག་པས་དམར་མོ། ལྷ་བཞེས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་གཉིས་རྩ་
དག་པས་དཀར་མོ། སྟེག་མོ་དང་བཞད་མ་གཉིས་ས་དག་པས་སེར་མོ། ལྷ་མ་དང་
འདྲོད་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་དག་པས་སྟོན་མོ་སྟེ་འབྱུང་བེ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལྟར་རོ།
སྒྱུར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ན་སྟོགས་རྣམས་སྐྱུ་དང་པོར་འགོད་ཅིང་སྙིང་འོག་
ཏུ་བྱིས་འགོད་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྟན་ནས་དབང་ལེར་དེ་བྱེད་གཉིས་ཐོག་མར་སྟོས་
ལ། ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩ་མའི་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་རོལ་གར་གཉིས་
ཐོག་མར་བྱས་སོ། མཆོད་སྐྱགས་ནི། ཨོྃ་རྩ་བཟླ་གཞེ་གཞུ་ཨ་ཙ་ཙ་ན་ཀུ་ཏུ་ཀུ་ཏུ་

སྤྲུ། ཞེས་པའི་ཨོ་བཙན་པ་དང་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ངི་ཆབ་མ་སྤྱོས་ནས་
མཁའ་གང་བར་བྱུར་བས། ཆོག་མ་ཞིང་ལ་ངའི་མཆོད་བས་མཆོད། སྤྲུ་བཙན་དང་
མཉམ་དུ་སྤྱིང་གར་ཆུ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བསྟུ། དེས་གཞན་འབྲ་ལ། སྟགས་དོན་ཆོ་
གའི་དགྲུས་སུ་གསལ།

གསུམ་པ་བཤགས་པ་ནི། རོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། ཞེས་དུས་རིང་
བའི་བྱད་པར་དང་། ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཉི་ཟུག་གིས། ཞེས་ཀྱན་སྤྱོད་གི་བསམ་
བ་དུག་གསུམ་དང་། བགྱིས་དང་བགྱིད་སྦྱལ་ཡི་རང་བའི། ཞེས་སྤྱོར་བའི་བྱད་པར་
དང་། སྟག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། ཞེས་མཐོར་ཞིང་ཤགས་པའོ།།

བཞི་པ་ཡི་རང་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་དང་། ཞེས་འཕགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ། ཞེས་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དགོ་བ་སྟེ་གང་ལ་ཡི་རང་བའི་ཡུལ་མ་ལུས་པར་བྱས་ཏེ།
མཛོན་པར་དགའ་བའི་ཡི་རང་ངོ་། ཞེས་པ་ནི་ཡི་རང་གི་ངོ་བོའོ།།

ལྔ་པ་བསྟུལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ནད་ཀྱིས་གདུང་བ་ཡི། ཞེས་གང་ལ་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་ཉམ་ཐག་པར་བསྟན། སྤྱེ་བོ་བདེ་བར་གསོ་བྱའི་ཕྱིར། ཞེས་
དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང་། རྫོ་རྫེ་ཐེག་པའི་བདུད་རྩ་ཡིས། ཞེས་གང་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། ཞེས་ཆོས་སྟོན་པར་གསོལ་བ་
གདབ་པའོ།།

དུག་པ་སྤྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་ནི། མ་རྟོགས་འཁོར་བའི་
སྟག་བསྟུལ་ལས། ཞེས་སྤྱེ་བོ་རྣམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་དབང་

གིས། བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་བསྟན། ཆོས་བསྟན་གྱིན་སྤྱག་བསྐལ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་
ལ་འབྱུག་པས་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་བསྟན། སྤྱ་ངན་འདའ་བཞེད་
སྤངས་ནས་ནི། ཞེས་དེ་ལ་སྤྱགས་སུན་མི་རིགས་པར་བསྟན། རྣངས་མེད་འཁོར་བ་
དག་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་ནས་མཁའ་ཇི་མིན་བར་ཆོས་བསྟན་ན་རིམ་གྱིས་འཕྱིག་ཚུད་
དེ་རྣངས་པ་སངས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱ་རག་ཀྱན་དག་པར་འགྱུར་བས་
ཚུལ་དེས་ན་ཞེས་བཞུགས་པའི་དགོས་པ་བསྟན། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་སྤྱ་
གསོལ། ཞེས་པས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།

བདུན་པ་བསྟོ་བ་ལ། བསྟོ་བ་འགྱུབ་པའི་རྒྱར་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྐྱབས་སྤྱ་
གསོལ་ཏེ་བདག་ཉིད་འབྱལ་བ་དང་། བསྟོ་བ་དངོས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་སྐྱབས་སྤྱ་
འགོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་སྟོབ་དཔོན་དབང་མཆོག་ཐོབ། །དེས་བསྟན་ཐབས་ཤེས་
དབྱེར་མེད་ཆོས། །དེར་གནས་དགེ་འདུན་རྣམ་གཉིས་ལ། །རབ་རྟུ་དང་བས་སྐྱབས་
སྤྱ་མཆི། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཤྱུ་སེལླེད་དེས་ལྷ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བརྒྱད་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལས་དབང་བསྐྱར་མཆོག་
ཐོབ་པའི་རྩི་རྩི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལུང་དོན་ཐབས་
ཤེས་དང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་
ལ་གནས་པའི་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གང་ལ་སྐྱབས་
སྤྱ་འགོ་བའི་ཡུལ་དང་། རབ་རྟུ་དང་བས་ནི་རི་ལྟར་སྐྱབས་སྤྱ་འགོ་བའི་བསམ་པ་
བསྟན། སྐྱབས་སྤྱ་མཆི་ཞེས་པས་སྐྱབས་སྤྱ་གསོལ་བའོ།

བདག་ཉིད་འབྱལ་བ་ནི། ལྷ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་ལ། །བདག་ཉིད་རྣམ་
པ་ཀྱན་རྟུ་འབྱལ། །ཡོན་གནས་དམ་པ་བྱིད་རྣམས་ཀྱི། །བཟན་དང་འབངས་སྤྱ་བཟུང་

དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་གང་ལ་འབྲལ་བའི་ཡུལ། གཉིས་པས་སྦྱིད་
པའི་ཆེ་གཡོག་བྱ་ཡི་སྤྱག་པའི་ཆེ་མི་རུས་ཞེས་པའམ། སྤྱག་པའི་ཆེ་ན་ཡིན་གྱི་སྦྱིད་
པའི་ཆེ་ན་མི་རེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་ངོས་
ནས་བསམ་པ་ཐག་པས་འབྲལ་བར་བསྟན། རྐང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེས་ན་ཡོན་
གྱི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་། བདག་མི་གཙང་བའི་བྱི་
དོར་སོགས་ངན་ལས་ལ་བཀོལ་བའི་བྲན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཞོ་ཤས་འཆོ་བའི་འབངས་སུ་
བབྱང་དུ་གསོལ་བའོ།།

བསྡེ་བ་དངོས་ནི། བདག་གི་དུས་གསུམ་དགེ་བ་རྣམས། །རང་དོན་ངི་མས་
མ་གོས་པར། །སྤྱི་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་གྱུར་
ཅིག །ཅེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་བསྡེ་བའི་རྣམས་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་། གཉིས་
པས་ལོག་པར་བསྡེ་བའི་ངི་མ་ངོས་བབྱང་ནས་དེས་མ་གོས་པའི་ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་
པ་དང་། གསུམ་པ་གང་ལ་བསྡེ་བའི་ཡུལ་དང་། བཞི་པས་བསྡེ་བ་དངོས་ཏེ། འདིའི་
སྐབས་འགྲོས་སྟོབས་བསྐྱེད། བྲན་དུ་འབྲལ་བས་རང་དབང་དོར། བསྡེ་བས་ཆོགས་
ཞིང་གི་གཞན་དབང་དུ་བཏང་བའོ།།

དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། ལུན་མོང་གི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་
ངེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཅ་བ་གསུམ་བྲན་པ་དང་། ཆོགས་གསུམ་བྲན་པ་དང་།
ཆངས་པའི་གནས་བཞི་བྲན་པ་དང་། བསྐྱེད་དངོས་པོ་བཞི་བྲན་པ་དང་། མི་དགེ་
བརྩ་སྦོང་བྲན་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་ལྔ་སྦོང་བ་དང་། ཉན་མོངས་བཞི་སྦང་བ་དང་། ཐག་
བཞི་སྦོང་བ་དང་། རྣམ་ཐར་བཞི་བསྟོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འདི་ནས་བབྱང་
བྱང་རྒྱུ་བར། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་

བ་བསྐྱེད། །བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤངས། །ཞེས་པ་སྟེ་རྟེན་པ་དང་པོས་
དུས་ཀྱི་བྱང་པར་འོག་མ་ཀྱུན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྟེན་པ་གཉིས་པས་བསོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཙ་བ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཙ་བ་ལྷག་
བསམ། བཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཙ་བ་བདག་འཛིན་སྤྲོང་བའོ།།

གཉིས་པ་ཚོགས་གསུམ་བློ་བ་ནི། སྦྱོར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོར་
འགྱུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོན་ལམ། །སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་པ་རོལ་
ཕྱིན། །ཚོགས་གསུམ་དོན་དུ་སྦྱབ་པར་བཀྱི། །ཞེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཚོགས། སྦྱོར་བཟོད་བསོད་ནམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་དང་། བཙོར་འགྱུས་སོགས་ཚོགས་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་གི་ཚོས་སོ།།

གསུམ་པ་ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་བློ་བ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་དང་ལྡན་པ་
དང་། །སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ནི་བྲལ་བ་དང་། །བདེ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་དགའ། །མཉམ་
ཉིད་བྱང་སྟོམས་བསྟོམས་པར་བཀྱི། །ཞེས་པའི་ཆངས་པ་ནི་ཡུང་འདས་དང་། དེའི་
གནས་སམ་རྒྱུར་འདི་བཞི་བསྟོམས་པའོ།།

བཞི་བ་བསྐྱེད་དོས་བཞི་བློ་བ་ནི། སྦྱོར་པའི་གཡལ་མོས་ལེགས་པོས་
ཏེ། །སྦྱོར་པར་སྦྱ་བས་གཏམ་བྱས་ནས། །དོན་སྦྱོད་པ་ཡིས་བག་ཐེབས་ཏེ། །དོན་
མཐུན་གྲོས་ཚོན་གདབ་པར་བཀྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་གཞན་རྒྱུད་དད་པ་ལས་
འདུན་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོས་སོགས་ལ་གཞུག་པའོ།།

ལྷ་པ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་བློ་བ་ནི། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ངག་
གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་སྟང་།

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

བར་བཀྱི། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མི་དགེ་བ་ཆེ་ཤོས་བཅུ་སྔངས་པས་དེར་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རིགས་ཀྱིས་འགག་པའོ། །

དུག་པ་སྐྱིབ་པ་ལྟ་སྟོང་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡི། ། འབྱོར་དང་ཟུགས་པ་གཉིད་དང་ནི། ། རྒྱུད་པ་དང་ནི་ཐེ་ཆོམ་སྟེ། ། སྐྱིབ་པ་ལྟ་པོ་སྔང་བར་བཀྱི། ། ཞེས་པ་སྟེ། རྩལ་ཁྱིམས་ལ་སྐྱིབ་པ་འབྱོར་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སྐྱིབ་པ་ཟུགས་གཉིད་རྒྱུད་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྐྱིབ་པ་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་དེ་ལྟ་སྔངས་པས་བསྐྱབ་གསུམ་དག་པར་འགྱུར་བའོ། །

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་བཞི་སྟོང་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྔང་དང་། ། གཏི་ཕྱག་དང་ནི་ར་རྒྱལ་སྟེ། ། སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་བ་ཡི། ། ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་སྔང་བར་བཀྱི། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཆགས་སྔང་གཏི་ཕྱག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྐྱེ་གནས་འཕེལ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅིང་། ར་རྒྱལ་གྱིས་རྩུབ་ཟ་བར་བྱེད་པའོ། །

བརྒྱད་པ་ཟག་པ་བཞི་སྟོང་བ་ནི། འདོད་པའི་ཟག་དང་སྲིད་པའི་ཟག་ ། མ་རིག་པ་ཡི་ཟག་པ་དང་། ། ལྟ་བའི་ཟག་སྟེ་འཁོར་བའི་རྒྱ། ། ཟག་པ་བཞི་པོ་སྔང་བར་བཀྱི། ། ཞེས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྲིད་པའི་ཟག་པ། ཟག་པ་དེ་དག་གི་གནས་སམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ། ལྟ་ངན་དུག་བཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྟེ་དེ་བཞི་སྟོང་བའོ། །

དགུ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་བསྒོམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད། ། སྒོན་མེད་མངོན་པར་འདུམ་བྱས། ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་ཡིས། ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བཀྱི། ། ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་

མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྟོ་བཞི་བསྟོམ་པའི་སྟོ་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པར་བགྱི་བའོ།།
འདིས་བྱུན་མོང་གི་ལམ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་བར་བསྐྱ་
ནས། ཤར་སྟོམ་གྱིས་སྟོ་སྦྱང་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ནས་དངོས་པོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། །བསྟོམ་པ་བསྟོམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་
དངོས་པོ་དངོས་མི་འགྱུར། །བསྟོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པས་སྦྱང་བ་
ཉིད་དོ་སྟམ་དུ་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བསམ་པ་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའོ།།

དེ་ཡང་བསྐྱུང་འཁོར་ལ་སྟོན་འགྲོ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། དངོས་
གཞི་བསྐྱུང་འཁོར་བསྟོམ་པ། འདུག་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་
དང་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞིའི་མགོར་ཡངས་མངའ་སྐྱེད་གྱིས་སྐྱེད་
སྲིད་ཀྱི་རྒྱར་ལས་གསོག་པ་དང་མཐུན་པར། སྟོན་འགྲོ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་
སྟེ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ཆར་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། བྱི་མ་ལའང་
ཆོགས་ཞིང་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་འོག་དུ་བྱེད་པ་དང་། གོང་དུ་བྱས་པས་བསྐྱུང་འཁོར་
དང་སྐྱབ་ཐབས་ལ་བྱུན་མོང་དུ་དེས་ཆོག་པའི་ལུགས་རྣམས་ལས། འདིར་བྱི་མ་
ལྟར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོགས་ཞིང་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་སོགས་ཆོས་སྐྱའི་
ལམ་འབྱེད་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྐྱུང་འཁོར་དངོས་གཞི་བསྟོམ་པ་ལ། བདག་བསྐྱུང་བ་དང་།
གནས་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྟོམ་པ་དང་། མཐུག་དུ་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་
གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ། རང་སྣང་རྫོགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱ་

ལྷ་རྩྱུ་ཉོཾཉྱུཾལས་འོད་དཔག་མེད་རིན་འབྱུང་དོན་བྱུ་རྣམ་སྒྲིབ་མི་བསྐྱེད་པ་རྟོར་
སེམས་རྣམས་ཡབ་རྒྱུ་མདོག་བྱག་མཆོན་རྣམས་སྒྱུ་ཐབས་ལྟར་བསྐྱོམ་པའོ།།

གསུམ་པ་སྒྱུ་གསུང་བྱགས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་
བདག་བསྐྱུང་བ་ལ། བྱག་རྒྱ་བཅིང་བའི་དོན་དུ་ལག་པ་བཟུ་བ། དེས་བྱག་རྒྱ་བཅིང་
པ། བྱག་རྒྱ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ར་རྒྱལ་
བརྒྱུང་བ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། ལྷོ་རྩུ་མཐོ་སོགས་བོད་སྐད་དུ་ཐམས་ཅད་མཆོན་
ཆའི་རྒྱལ་པོ། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་བྱེད་པ། རྩོམ་རྩོན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་
གཙོད་པ། བདག་གི་ལག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མཛོད། ཅེས་བཟོད་ཅིང་ལག་པ་པན་
ཚུན་མཉེས་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་བསམ་པ་ནི་ལག་པ་བཟུས་པའོ།།

གཉིས་པ་བྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་ནི། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་ཆོགས་
རྣམས་ལ་ཨ་ནས་ལའི་བར་གྱི་དབྱངས་ཐུང་དུ་བཅོ་ལྔ་དང་། གཡས་པའི་སོར་
ཆོགས་རྣམས་ལ་ལྷ་ནས་ལྷའི་བར་དབྱངས་རིང་པོ་བཅོ་ལྔ་འགོད་ལ། དེ་ཡང་
གཡོན་པའི་མཐེུ་ཚུང་ནས་བརྩམས་ཉེ་རྩ་བ་དང་བར་པ་དང་རྩ་མོའི་ཆོགས་
དང་། གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ནས་བརྩམས་ཉེ་རྩ་མོ་དང་བར་པ་དང་རྩ་བའི་ཆོགས་
ཀྱི་གོ་རིམ་གྱིས་བཀོད་པ་ལས་དབྱངས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལག་པ་གཡོན་ཆེ་
བ་དང་། གཡས་ཉི་མར་བསམ་པའི་དབྱས་སུ་རྩྱུ་ཕྱོད་པོ། ཆེ་ཉི་རྩྱུ་སྤུ་ལས་ལག་
པ་རྩོམ་རྩོན་པར་གྱུར་པར་བསམ་ཉེ་རྩོམ་རྩོན་པའི་བྱག་རྒྱ་འཆང་ཞིང་། འཆང་
ཚུལ་ཆོགའི་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ།།

གསུམ་པ་བྱག་རྒྱ་དེ་དང་ལྷགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱག་རྒྱ་དེས་གཙུག་གཏོར་ནས་རྒྱ་སེན་གྱི་བར་ཡན་ལག་

ཐམས་ཅད་ལ་རེག་ཅིང་། ཨི་ཨུཾ་ཧྱུཾ་ཧྲིཾ་ཧྱུཾ་ གུ་ཡ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངའ་བདག་དོ་རྗེ་སྐྱ་བདག་གི་ལུས་ངག་ཡིད་ཡེ་ཤེས་ལ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་མཛོད་ཅེས་སྐགས་དོན་བྲན་བར་བྱའོ།། བཞི་པ་
ང་རྒྱལ་བཟུང་བ་ནི། བད་ཀོང་དང་འབྲུད་སྐྱངས་བྱས་ལ། ཨི་སཝ་ནས་ཀོ་ཉ་ཉི་ཞེས་
བརྗོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྐྱའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་ངའོ་
སྐྱམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཟུང་།

50

གངས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དྲུག་དང་སོར་ཆོགས་ལ་བསྟོམ་པ་
 རྣམས་གནས་དེ་དག་གི་ཅ་འཁོར་གྱི་འདབ་མ་སྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་གངས་དང་། རྒྱ་
 བ་གཡོན་གཡས་སོགས་དབང་པོའི་སྟོ་སོ་སོར་བསྟོམ་པ་ནི་སྟོ་རེ་རེའི་ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསུམ་གྱི་གངས་དང་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །སྔ་མ་ཅའི་གངས་
 དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་ཅ་དེ་དག་གི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འགོག་པའི་རྫོགས་
 རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དང་། ཅ་དེ་དག་ནས་འཆི་རྒྱང་རྒྱ་བ་འགོག་པ་དང་། དབང་པོའི་
 སྟོར་བསྟོམ་པས་ནི་སྟོ་སོ་སོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་འཕོ་བ་སོ་སོར་སྤྱད་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་སོ་སོ་ནས་བདུད་དང་བགལས་འཇུག་
 པ་འགོག་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་བགལས་ཀྱི་གཞོད་པ་སྤང་
 བའི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བསྟོ་བ་ཡིན་པས་ནོ་རྗེ་དེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་
 འཕྲོས་པས་བདུད་དང་བགལས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་སྤྱེད་པས་ལམ་གསུམ་བཟོད། འདི་མན་གྱི་སྤྱེད་དང་སྤྱེད་དོན་
 རེ་རེ་ནས་བཞོད་ན་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བས་ཆོ་གའི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདི་དག་ནི་བདག་བསྐྱེད་བའི་རིམ་པ་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ས་
པས་རིགས་ཐུག་འགོད་པ་སོགས་གྱིས་གཞི་ལུས་དག་པར་བྱས་སྟེ། སྐུ་ལྷ་ཁྲ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་སེམས་དག་པར་བྱ།
སེམས་དག་པ་དེའི་རང་ལས་རིགས་ཐུག་གི་ལྟ་དག་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས།
ཐུག་རྒྱ་བཅིང་བས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་ནས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཡན་ལག་ཐུག་བསྐྱོམ་པས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། གོ་ཆ་བསྐྱོ་
བས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་

བས་བདག་བསྐྱེད་བ་བྱས་ནས། གཞན་གནས་དང་ཡུལ་འཁོར་བསྐྱེད་བའི་དོན་དུ་
བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ལ་འཇུག་བ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་གསུམ། རྟེན་བསྐྱེད་བ་དང་། བརྟེན་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བ་དང་། བདུད་དང་
བགེགས་ཆར་གཙོད་པའི་སྒྲགས་བརྒྱབ་པོ། དང་པོ་ནི། ཨོྲ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་བརྩ་ཨྲྀ་
ཀླ་ཤ་སོགས་བརྩོད་པས། ཨྲྀ་ལས་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་ནུ་ཡི་
ལ་སོགས་བ་རང་རང་གི་ས་ཐོན་ལས་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆན་དང་
བཟ་ཤིས་སོགས་ཀྱིས་མཆན་བ་ལ་འབྱུང་བཞི་རེ་རེ་ནས་སྟོང་འོག་དུ་ཨྲྀ་བྱང་གཉིས་
ལས་རྩོུ་ཁ་སྐྱེད་ཀྱིས་བརྒྱན་བ་བསྐྱེད། རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲགས་ཨོྲ་ཨྲྀ་ཨྲྀ་སོགས་
བརྩོད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་བ་ལས་རྩ་བ་བྱི་ནང་གཉིས། སྟོང་
འོག་དུ་མདུད་དང་མདའི་བ་བ་དང་། རྩ་བ་བྱི་མའི་མཆམས་ཀྱི་བྱི་མཐའ་ལ་སྐྱག་གི་
བར་ཀྱི་འོག་གཞི་རྩོུ་ཁའི་ས་གཞིར་གྱུར་བར་མོས། འདིས་རྩ་བ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀའང་
རྩོུ་ཁའི་རང་བཞིན་སྟོང་འོག་སྐྱོགས་མཆམས་ཀྱུན་དུ་བར་མེད་པའི་རྒྱལ་པོ། རྩ་བ་
ནང་མ་ནམ་མཁའ་དང་ས་འབྱུར་བ་རྒྱལ་པོར་སྐྱང་བའི་མཆམས་དང་རྩ་བ་བྱི་མ་
ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་ནས་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་ནང་མ་བྱི་ནས་ནང་དུ་ནག་
དམར་དཀར་བའི་རྩ་བ་གསུམ་སྒྲགས་སྐྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ཅིག་བ་གསུམ་སྒྲགས་ལྟ་
བུ་དང་། རྩ་བ་བྱི་མ་བྱི་ནས་ནང་དུ་མེར་དཀར་དམར་ནག་ལྗང་བའི་རྩ་བ་ལྟ་སྒྲགས་
གསུང་དཀྱིལ་དང་སྐྱེད་དཀྱིལ་གྱི་ཅིག་བ་ལྟ་སྒྲགས་ལྟ་བུར་བསམ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་
མཁའ་དང་ས་འབྱུར་བ་ཞེས་བ་ཐོ་རངས་སྐྱེད་དང་དགྲུང་ཁ་བྱི་མའི་དུས་སུ་ས་
དང་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་བལྟས་ཆེ་གནམ་ས་འབྲེལ་བའི་མཆམས་རྒྱལ་པོ་སྐྱང་བ་
དེ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་ནང་མ་མཆམས་དེ་ནས་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་

ཞེས་པ་རྒྱལ་པོར་སྤང་བའི་མཆམས་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཡུལ་འཁོར་
རི་ཙམ་བསྐྱང་བར་འདོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཆད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཆད་ངེས་བཟུང་མེད་
ཅིང་མཆམས་དེ་ནས་རྩ་བ་ཕྱི་མ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་བ་རྒྱལ་པོའི་སྤྱིང་གི་ཐོག་
ནམས་རྩོམ་རྩེའི་གྲུང་དུ་གསུངས་སོ།།

ཁང་བཅེགས་བསྐྱེད་པའི་ལྷགས་ནི། ཨོྫ་རྩྱུ་བི་ཤུ་ཀླ་ཡ་བཟླ་སོགས་བརྗོད་
པས། རྩ་བ་ནང་མའི་དབུས་སུ་རྩོམ་སྤྱི་ལ་བཞེན་པའི་ཁང་བ་བཅེགས་པ་
སྤྱིང་འོག་དུ་ཁྱེའི་སྤྱི་བ་དབྱིབས་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁ་དོག་ཕྱོགས་མདོག་གམ་ལྷང་
གྲུ་ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་ཁང་བ་བཅེགས་པ་ཞེས་པ་ཐོག་སུམ་རིམ་སོགས་བྱེད་
པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པར་མཐོན་པོར་བཅེགས་པའི་དོན་དུ་རྩོམ་པ་
སྤྱི་བཞེད་དོ།། དེའི་དབུས་སུ་ཨོྫ་རྩྱུ་བི་ཤུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད། དེའི་
བར་ཨོྫ་རྩྱུ་བི་ཤུ་སོགས་ཀྱིས་ཉི་མའི་གདན་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁྱོ་བཅུའི་
གནས། རྩ་བ་ནང་མའི་ནང་དང་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་དུ་ནང་རིམ་ལ་ཟད་
པར་བཅུའི་གནས་དང་། ཕྱི་རིམ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་གནས། རྩ་བ་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་ནང་རིམ་ལ་གཟུང་བཅུའི་གནས་དང་། ཕྱི་རིམ་ལ་སྐྱུ་བཅུའི་གནས། རྩ་བ་
ཕྱི་མའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་འགམ་དུ་རབ་གཏུམ་མ་བཅུའི་གནས། གནས་དེ་དག་གི་སྤྱིང་འོག་
ཕྱོགས་མཆམས་སུ་སོ་སོའི་གདན་ས་པོན་ལས་བསྐྱེད་པའོ།། ཟད་པར་ནི། གསུང་
རབ་སྐྱུ་ལ་གྲགས་པའི་ཟད་པར་མིན་གྱི་འདིར་ནི་འགལ་ཆེན་དུ། གཟུགས་ཁམས་
གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་ལ་རང་རང་གི་
འོག་སའི་འདོད་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་པར་ཞེས་བྲུ་ལ། འདི་པའི་ལུགས་
ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་ལྗེའི་རང་བཞིན་དུ་འཆད་པས་ཆངས་རིམ་སོགས་བཞིའི་

ཁམས་ས་དང་། ཚད་མེད་འོད་སོགས་བཞིའི་ཁམས་ཚུ་དང་། དགོ་རྒྱས་སོགས་
བཞིའི་ཁམས་མེ་དང་། མི་ཆེ་བ་སོགས་བཞི་ཁམས་ཚུང་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིའི་
ཁམས་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་
བསྟན་ཏེ་འདིར་ཡང་ཟད་པར་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ལྷ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
བཅུར་བཞད་པའོ།།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། དམ་ཆེག་པ་བསྐྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་བ་
གཞུགས་པ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱས་
གདབ་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ལ། རང་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོར་བསྐྱེད་པ་དང་། འཁོར་གྱི་
སྤང་མ་སློབ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དབུས་ཀྱི་ཉི་མའི་སྤྲོང་དུ་རང་ཉིད་རྩྱི་ཐུང་ལས་
རྩོམ་ཏེ་དང་། དེ་ལས་གཙོ་བོ་རྩོམ་ཏེ་ཕྱགས་སུ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཨོྭ་ཏྱི་ཏྱུང་མ་དཔྱེའུ་
སོགས་སྒྲགས་གྱིས་རྣ་རྒྱན་སོགས་དང་། ཨོྭ་ཏྱི་ཏྱུང་པར་སོགས་སྒྲགས་
གྱིས་ཕྱག་མཆོད་དང་སྒྲུང་བགས། ཨོྭ་ཏྱི་ཏྱུང་པར་སོགས་གྱིས། སྐྱལ་རྒྱན་རྣམས་
རེ་རེ་ནས་བསྐྱེད་དེ། ཨོྭ་ཏྱི་ཏྱུང་པར་སོགས་གྱིས་ཁྱོ་བོའི་དབང་པོའི་ང་
རྒྱལ་བཅུང་བའོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཁྱོ་བོ་དང་། ཟད་པར་དང་། ཐོགས་སྤྲོང་དང་། གཟུང་དང་།
སྤྲོང་དང་། འབྱུང་པོ་སློབ་དང་དུག ། དང་པོ་ནི། སྤྲོང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱ་
ལྷ་རྒྱ་ལྷ་ལྷ་བཅེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཏྱ་ཐུང་ལས་གཙུག་ཏྱིར་ཅན་དང་ཏྱ་རིང་
ལས་གཙོད་མཛེས་སྤྱེད། ཨོྭ་ཏྱི་ཏྱུང་པར་སོགས་དང་། ཨོྭ་ཏྱུང་པར་སོགས་
གྱིས་བཀའ་བསློམ་ནས་རྣ་བ་གཡོན་ནས་གཙུག་ཏྱིར་ཅན་དང་། རྣ་བ་གཡས་ནས་
གཙོད་མཛེས་སྤྲོང་ནས་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་གི་སྤྲོང་དང་འོག་ཏུ་རང་རང་གི་གདན་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

ལ་འཁོད། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད།
སྒྲགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་ནས་སྣ་བྱག་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྱང་སྟེ་ཁང་
བཅེགས་ཀྱི་ནང་གི་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་པས་
ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ནང་བསྐྱུང་བའོ།

གཉིས་པ་ཟད་པར་སྟོ་བ་ལ་བཀའ་བསྐྱོ་བ་མེད་ཅིང་གཞན་འདྲ་བ་ལ། ང་
ཉ་ཁ་མ་ན་སྤང་རིང་ལས་བསྐྱེད་དེ་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྱང་སྟེ་ཁང་
བཅེགས་ཀྱི་ཕྱི་འཛི་སྟེང་འོག་སྒྲགས་མཆམས་ཀྱི་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་དག་
པས་ཁང་བཅེགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བསྐྱུང་བ་སྟེ། ཁོ་བོ་དང་ཟད་པར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་
སྤྱང་བར་བྱེད།

གསུམ་པ་སྒྲགས་སྟོང་སྟོ་བ་ནི། སྟིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟ་རྟ་རྟ་
རྟ་སྤང་རིང་ལས་བསྐྱེད་དེ་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྱང་སྟེ་རྩ་བ་ནང་མ་སུམ་
སྒྲགས་ཀྱི་ནང་གི་སྟེང་འོག་སྒྲགས་མཆམས་སུ་འཁོད་པ་ནི་རྒྱང་དག་པས་རྩ་བ་སུམ་
སྒྲགས་ཀྱི་ནང་བསྐྱུང་བའོ།

བཞི་པ་གཟའ་སྟོ་བ་ནི། སྟིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ག་ཇ་ཏ་བ་ད་
སྤང་རིང་ལས་བསྐྱེད་དེ་རྣ་བ་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྱང་སྟེ་རྩ་བ་སུམ་སྒྲགས་
ཀྱི་ཕྱི་འཛི་རིམ་པ་ནང་མའི་སྟེང་འོག་སྒྲགས་མཆམས་སུ་འཁོད་པས་རྩ་བ་གསུམ་
སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་བསྐྱུངས་བ་སྟེ། སྒྲགས་སྟོང་དང་གཟའ་གཉིས་ཀྱིས་ངག་གི་
ཁམས་བསྐྱུང་བའོ།

ལྔ་པ་སྟུ་སྟོ་བ་ནི། སྟིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཐ་སྤང་
རིང་ལས་བསྐྱེད། རྣ་བ་གཡོན་གཡས་སོགས་ནས་སྤྱང་རྩ་བ་ལྔ་སྒྲགས་ཀྱི་ནང་

གི་སྙིང་འོག་སྟོགས་མཆམས་སུ་འཁོད་པ་ཚུ་ཁམས་དག་པས་རྩ་བ་ལྷ་སྟགས་
ཀྱི་ནང་བསྐྱེད་བའོ།།

དུག་པ་འབྱུང་པོ་སྟོ་བ་ནི། སྙིང་གར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་ཙ་ཏ་བ་ཏ་
ཐུང་རིང་ལས་བསྐྱེད་དེ། རྩ་བ་གཡས་གཡོ་སོགས་ནས་ཐུང་སྟེ་རྩ་བ་ལྷ་སྟགས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་སྙིང་འོག་སྟོགས་མཆམས་སུ་འཁོད་པ་ནི་རྩ་བ་ལྷའི་ཕྱི་བསྐྱེད་བ་སྟེ། ཐུ་
དང་འབྱུང་པོ་གཉིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁམས་བསྐྱེད་བའོ།།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། སྙིང་གར་རྩྱི་དང་རྩོ་རྩེ་ལས་རྩོ་རྩེ་
ཤུགས་བསྐྱེད། དཔུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་གཅིག་ཏུ་སྟོས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་པ་
བཀུག །རྩོ་རྩེ་ཤུགས་རང་གི་སྙིང་གར་ཐིམ། ཡེ་ཤེས་པ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
མཆོད། ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་པ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། གསུམ་པ་ནི།
གནས་གསུམ་དུ་ཆེ་ཉི་སྟེ་གཅན་གྱི་གདན་ལ་ཨོྩ་ཨུཾ་ཏུ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་
ཀྱིས་མཆོད་བའོ།། བཞི་པ་ནི། དབང་ལྷ་སྟན་པར་ནས་མཆོད་དེ། གསོལ་བ་
བཏབ་པས་དབང་བཅུ་གཅིག་གིས་དབང་བསྐྱེད། ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གི་ང་
རྒྱལ་བཟུང་རྒྱས་གདབ་རྣམས་བྱ།

གསུམ་པ་བདུད་བགེགས་ཆར་གཅོད་པའི་སྟགས་བཞུས་པ་བྱ་བ་ལ། རང་
གི་སྟགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལ་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་དམིགས་ལ། རྩོ་རྩེ་ཤུགས་ཀྱི་ཙ་
བའི་སྟགས་རྒྱང་པ་བཅུ་དུག་པ་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོའི་སྟེང་སྟགས་རྒྱང་པ་བདུན་
ཅུ་ཙ་གཉིས་པ་བཞུ། བཞུས་པ་ཐིན་པ་དང་། ཨོྩ་སྟེ་ཏ་སྟེ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་འོ་
སྟམ་དུང་རྒྱལ་བཟུང་། སྟེ་ལྷ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད། རྩོ་རྩེ་འཛིགས་ཕྱིད་

སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལོ་འཁོར་ལ་བསྟོད། ཤོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་གཏུལ་
བྱ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་དོན་བཞེན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན། འཛིགས་པ་དག་གྲང་
འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱར་བསྟན་པས་འཛིགས་བྱེད། འདུལ་དཀའ་བ་རྣམས་གྲང་
འདུལ་བར་མཛོད་པས་ན་དཔལ་པོ། བདུད་རིགས་བརྒྱའི་མགོ་བོས་བརྒྱན་པས་ཐོད་
པ་ཅན་གྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དྲག་པོ། ཁམས་གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་དང་། ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པས། འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་བྱེད་པས་
རྗེ་བོ་དང་། ལྷ་ཆོགས་པའི་ཕྱག་མཆོན་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པས་ཁྲོ་བོ་བརྩེ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་དོ་རྗེ་ལྷགས་དང་། གཞན་ཡང་འཁོར་དུ་བཞུགས་པའི་
སྐྱར་མ་དྲུག་ཅུའི་ཆོགས་ལ་ཡང་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བའོ།

གསུམ་པ་མཐུག་གཏོར་མ་ཕུལ་ཏེ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། གཏོར་མ་ལྷ་
གངས་སམ། བདུན་ནམ། གཙུག་ལོ་འཁོར་ལ་གཉིས་སོགས་རིམ་ལྔར་འབྱོར་བ་བཤམས།
ཆང་ཆུ་ནང་མཆོད་ཀྱིས་བྲན། ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས། དེ་ལ་མགོན་སྐུན་
འཕྲེན་པ་ལ། དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་གཙུག་པོ་དང་ཁྲོ་བོ། གི་གྲུག་གི་ཕྱག་རྒྱས་ཟད་
པར། དལ་གྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་ཕྱོགས་སྟོང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱས་གཟུལ། བརྒྱའི་ཕྱག་
རྒྱས་ལྷ། འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱས་འབྱུང་པོ་རྣམས་སྐུན་འཕྲེན་པར་གསུངས་པས། དོ་རྗེ་
ཅེ་ལྷ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་དོ་རྗེ་ཁྲ་ཚུར་ཁ་སྐྱར་བའི་མཐེ་བོང་དང་། མཐེ་ཕུ་
ཚུང་བརྒྱང་བ་བརྒྱའི་འདབ་མ་ལྟར་བྲ། གྲང་མོ་གཉིས་མཉམ་པར་བརྒྱང་པའི་རྒྱབ་ཏུ་
མཐུབ་མོ་གཉིས་བྱེད་འཕྲོག་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱར་ཏེ་བཞག །མིང་མེད་ལོག་ཏུ་བསྐྱམ་ནས་
ལག་མཐིལ་དུ་སོན་པར་བྱ་བའོ། །གི་གྲུག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་དོ་རྗེ་ཁྲ་ཚུར་བྲས་

ལ་མཐེལ་ཚུང་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་གྲག་པའོ། །རལ་གྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། རོ་རྩེ་ཁྱུ་ཙུར་གཉིས་
ཀྱི་མཇུ་བ་མོ་དང་གྲང་མོ་གཤེགས་ཏེ་བརྒྱུད་པའོ། །རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་
གཉིས་སོ་སོར་མཐེལ་ཚུང་ནང་དུ་བཀྲུག་གྲང་མོ་བརྒྱུད་པའི་ཆོག་དང་པོར་མཐེ་བོར་
མཇུ་བ་མོ་སྤོ་ལག་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་གཏད་པའོ། །བརྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་
མོ་ཁ་ཕྱེ་སྟེ་སྦྱར་བའོ། །འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐལ་མོ་ཁ་སྦྱར་བས་སོར་མོ་རྣམས་སོ་
སོར་བརྒྱུད་པའོ། །རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཉི་ལས་བརྒྱ་དང་
ཉི་མའི་དགེལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཉི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་
བཞིན་ཕྱག་མཆན་རྣམས་སུ་གྱུར་པར་བསམ་པའི་ཕྱག་མཆན་གྱི་མིང་དང་བསྟན་
ནས་སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་བྲ། ཕྱག་མཆན་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་མགོན་རྣམས་སྦྱར་
བྲངས། ལྷགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་གཏོར་མ་གསོལ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས།
ཨོྭ་ཨུཾ་ཧྱཱཾ་ཧྱེ་ཤྱེ་ཀུ་ལ་ཙཱ་སོགས་གྱིས་གཙུག་པོ་དང་། ཨུཾ་ཎ་སོགས་གྱིས་ཁོ་བོ་
དང་། ཨུ་ཀུ་ཎ་སོགས་གྱིས་ཟད་པར་དང་། བརྒྱ་སོགས་གྱིས་ཕྱོགས་སྦྱོང་དང་། རྩ་
ཏུ་སོགས་གྱིས་གཟུང་དང་། རྩ་ལ་བེ་རྩ་ལ་སོགས་གྱིས་སྦྱང་དང་། བེ་ཏུ་ཎ་སོགས་
གྱིས་འབྱུང་པོ་སྟེ་སྟེ་ཆན་རེ་རེའི་མཐར་ས་པ་རི་ལྷ་རྩེ་རྩེ་ ཨི་དྲི་སོགས་སྦྱར་ཏེ་
གཙུག་པོ་དང་སྦྱང་མ་སྟེ་དུག་ལ་འབྱུང་། བསྟོད་དེ་ལག་པའི་རྒྱབ་བསྟན་པའི་སེ་གོལ་
གྱི་སྦྱང་དང་ཁྱེལ་བརྩོད་དེ་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཉི་ལ་ཁོ་བོ་རྣམས་
དང་། གཙུག་ཏོར་གྱི་ཨོྭ་ལ་ཟད་པར། དཔལ་བར་ཨི་ལ་ཕྱོགས་སྦྱོང་། མགོན་པར་རི་
ལ་གཟུང་། སྦྱང་གར་ཨུ་ལ་སྦྱ། སྟེ་བར་ལི་ལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་བཙུག་ཅིང་གནས་དེ་
དག་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་བསྐྱེད་འཁོར་རྒྱས་པའོ། །

དེ་ཅམ་མི་སྟོགས་ན། བསྐྱེད་འཁོར་འབྱིང་པོའི་ཚུལ་ནི། བདག་བསྐྱེད་བའི་
རྣལ་འབྱོར་དོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞིམ་པའི་བར་བྱས་ནས། འབྱུང་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས་རྩ་བ་ཕྱི་ནང་གཉིས་དང་། དེའི་ནང་དུ་ཁང་བ་བཅེགས་པ་
བསྐྱོམ་བཤམ། ཡང་ན་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྟེ་བར་རང་དོན་རྗེ་ལྷགས།
ཅིབས་རྣམས་ལ་ཁྲི་བོ་བཅུ་བསྐྱོམ། ཟད་པར་སོགས་སྤང་མ་གཞན་རྣམས་བཞག་ན་
འབྱིང་པོར་འགྱུར་ལ།

བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ལུས་དག་པ་དང་། སེམས་སྤངས་པ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས། རང་གི་དབྱེལ་བ་མགིན་པ་སྟོང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་རྣམས་སུ་ཁྲི་
ཉི་ལྔ་གཅན་དུས་མའི་སྟོང་དུ་ཨོྩ་ཨྩ་ཨྩ་ཨྩ་ཨྩ་ལས་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་
སོགས་པ་འགོད་ཅིང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས། བདག་ཉིད་དོན་རྗེའི་
སྤྱར་གྱུར། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་བདུད་བགོགས་རྣམས་བསྐྱེད་
པར་མོས་ཏེ་ཨོྩ་ཨྩ་ཨྩ་ཨྩ་ཨྩ་ལེ་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ།

བསྐྱེད་འཁོར་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ན། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་གོང་ངམ་
རྗེས་སུ་ལུ་ཐུ་ཏས་སྤྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཨྩ་ལས་བྱུང་བའི་འོག་དོན་རྗེའི་ས་གཞི།
ལོགས་སུ་དོན་རྗེའི་རྩ་བ། སྟོང་དུ་དོན་རྗེའི་གྱུར་དང་ཁྲི་རེ་རྣམས་བར་མཆོམས་མེད་
པར་དུས་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བུའི་
འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལས་བསྐྱོར་བར་གྱུར་པར་བསམ་བཤོ། ། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་
འཁོར་རྒྱས་པ་དང་འབྱིང་དང་བསྐྱེད་པ་དང་ཕྱིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་བཞིར་འགྱུར་བས་དེ་
དག་ལས་གང་ལ་མོས་པ་ལྟར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་
སྦྱར་བའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་ཐབས་སྐྱོམ་པ་དངོས་སོ།། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་
འདིར་སྦྱོད་བརྟུང་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་རྣམས་མངོན་པ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་མཆོད་ཉིད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་མ་ཡིན་པར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་པས་ཕྱི་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་སྤྲལ་བརྒྱ་སོགས་མ་བསྟན་ལ། རང་
ལ་འགོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་བཞག་རགས་པ་ཅམ་དང་། གཙོ་བོར་མངལ་སྦྱིས་ཁམས་
བྱལ་ལྟན་གྱི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པམས། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་
པལ་ཆེ་བ་ལ་སྤྲལས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཏེ། ཕྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཕྱི་ཆོས་
ཆོས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཡུལ་གྱི་ནང་གི་ཆོས་དེའི་སྤྲལས་དང་། དེའི་སྦྱང་བྱེད་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་ལྟ་དེ་དང་དེའི་ས་བོན་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་དང་དེ་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་གྱུར་བའི་
ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཡང་སྤྲལས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས། སྤྲལས་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཆ་གཅིག་
གིས། ཕྱི་ཆ་གཅིག་ནང་གི་ཆ་གཅིག་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་གཅིག་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་
གཅིག་འབྲས་བྱའི་ཆ་གཅིག་རྣམས་མཆོད་པས། ཕྱི་ནང་གི་ཆ་དེ་གཉིས་ཆོས་མཐུན།
དེ་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོང་། དེའི་ལག་རྒྱུས་ལ་འབྲས་
བྱའི་སྐབས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་འབྱུང་བར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱོམ་ཤེས་ན། སྐབས་འདིར་
རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་གཞི་གང་ཞིག ། སྦྱོང་བྱེད་གང་གིས། ཚུལ་རི་ལྟར་སྦྱངས་པ་
ལས། ལག་རྒྱུས་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཞེས་པ་ཡང་འདྲ་ཆོས་བསྐྱིགས་པ་
དང་། བྲངས་མཚུངས་བསྐྱིགས་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་བར་ཕྱི་སྦྱོད་དང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་སྦྱངས་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་བག་ཆག་མ་ལུས་པ་

ལམ་གྱིས་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སོགས་དང་། དེས་
དབང་གིས་ལས་བསགས། ཐུན་མོང་གི་ལས་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཕྱི་སྟོང་གི་འཛིག་ཏེན་
དང་། སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལ་སོ་སོའི་ནང་གི་ལུས་གྲུབ་བས། ཀུན་གྱི་ཅ་བ་
བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཞག་པའི་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་རྣམས་ལམ་
རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་མཐར་འཁྲི་བ་འོད་
གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
བསགས་ཏེ་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་ཐར་སྟོ་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། སྤེལ་བར་
དོར་ཉིང་མཆམས་སྤྱང་ཏེ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་དང་། ཐུན་གྱི་མཐར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་ཐུན་
མཆམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པའོ།། དང་པོ་ནི། ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པ་སྟོན་
དུ་སོང་ན་དེས་འབྲས་ཤིང་། མ་སོང་བསྤྱང་འཁོར་དང་། སྤྱིར་བ་ཆོགས་སགས་ཀྱི་
བར་དུ་སྐབས་གཞན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱས་ན་འཇུག་པ་བདེ་བས་དེ་ལྟར་ན། དངོས་
པོ་མེད་བས་བསྟོམ་པ་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་ཐར་
སྟོ་བཞི་བསྟོམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པར་བྱ་ལ། དེ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་
སྤྱང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འབྲེལ་གྱི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་མཆོག་
འབྲུབ་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡང་། སྤྱངས་
གཞི་ཕྱི་ནང་གི་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱིས་རྒྱུད་སྟོན་པར་མ་བྱས་ན། སྤྱངས་གཞི་དེ་དག་སྟོན་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་
རིམ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་བའི་གཞི་སྟོར་བར་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་

གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་མཛད་པ་འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ལྷ་ད་ལྷ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་
རྒྱུད་སྤེའོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྲིད་པར་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་
པར་བསྐྱོམ་པའི་སྐོ་ནས་སྤངས་གཞི་མ་དག་པའི་སྐྱེ་འཆི་སྤྱོད་བ་མེད་པས། དེ་དག་
གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། ལྷ་མེད་ལ་
ཡང་རྒྱ་དེ་གཞན་རྣམས་སུ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་འབྱེད་ཡོད་
མོད་ཀྱང་། འདི་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་སྤངས་གཞིར་བྱས་
ཏེ། གཞན་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུད་འདིའི་སྐོར་ཁོ་ནའི་བྱང་
ཆོས་དང་། བར་དོ་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱར་དུ་མི་དགོས་པར་སྐྱེ་གི་སྤངས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡང་རྒྱུད་འདི་པའི་བྱང་ཆོས་སོ།

བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་སྤྱོད་བ་ཡང་། འཇམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་
ཁམས་བྱག་ལྷན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་འཆི་སྤྱོད་དགོས་ལ། བར་དོ་བ་ཡང་སྐྱེ་
འཆི་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་སོ། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་
ནས་རྒྱུད་འདིར་བར་དོའི་རྣལ་འབྱོར་མི་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མི་རྫོགས་པས། དེ་
སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་དག་གིས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅམ་སྒོས་པའོ། འོ་
ན་ཅི་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་ལུས་རགས་པ་རྟེན་དུ་དགོས་ཀྱི། བར་
དོ་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱིས་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་ཡང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙེ་ཆར་རྒྱུད་གཞན་ལས་བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་པ་ན། འཆི་བའི་འོད་གསལ་དེ་སེམས་དབེན་མཐར་
ཐུག་གི་འོད་གསལ་གྱི་དོད་ཐུབ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས། དེའི་བཞོན་པའི་
རྒྱུད་གིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལས་བར་དོར་ལྷང་བའི་དོད་ལ་སྐྱེ་ལུས་སུ་བཞེངས་ཏེ་ལམ་ལྷག་

མ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་བར་དོའི་ཉེན་དེ་ལ་འཁོར་རྒྱ་བར་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་སྦྱོར་
བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་གཟུགས་སྐྱབ་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དབུ་མའི་ཡར་སྒྲེར་སྟོང་གཟུགས་
ཐོག་མར་རྒྱུད་གི་སྐྱབ་གཞི་ལ་མ་སྟོས་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་
གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རིགས་འབྲའི་རྒྱུར་སྐྱབ་བ་ཡིན་པས། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་
སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོག་གིས་རྒྱུད་གཞི་ལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཞིག་གིས་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་ལུས་
ཀྱིས་གཟུགས་སྐྱའི་སྐྱབ་གཞི་བྱེད་མི་དགོས་སོ།།

དེ་ཡང་ལུས་སེམས་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྣམ་བཞག་ནི་
རྒྱུད་འདི་པས་ཀྱང་བཞེད་པས། དེ་ཡང་རང་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ན་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤང་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པ་དང་ལྡན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་འཇུག་པ་ངོ་མོ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་བྱི་མས་སྐྱབ་པའི་བྱི་མ་དེ་དག་པ་ན་ཆོས་སྐྱར་འགྱུར་
པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ལ་གཉུག་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དང་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་
པའི་རྒྱུད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་གཉུག་མའི་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་
དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་
འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་རྒྱུད་སེམས་
རགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱུག་ཅིང་ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་
གི་ཁམས་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་སྤང་མཆེད་ཐོག་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཤར་ཏེ། འཆི་བའི་
འོད་གསལ་ཤར་བ་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་གཅིག་བྱ་ལྟག་མར་ལུས་ཤིང་།
སྐྱར་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བར་དོའི་ལུས་དང་། འོད་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

གསལ་གྱི་སེམས་དེས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་བར་དོའི་སེམས་སྤྱོད་གསལ་རྣམས་
འབྱུང་བར་ཡང་འདི་པས་བཞེད་དོ།

ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གསང་བ་འདུས་པ་སོགས་རྣལ་
འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་པ་མཐར་
ཐུག་པར་བྱེད་ན། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྒྱུང་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་སྒྲ་ལུས་སུ་ལངས་པས། སྒྲ་སྤྱོད་དེས་རྒྱུང་འབྱུག་གི་གཟུགས་སྐྱེའི་
རིགས་འདྲའི་རྒྱ་དང་། སེམས་དེས་ཆོས་སྐྱེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་
འཆང་རྒྱ་ལ། རྒྱ་འདི་པའི་སྒྲོ་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ན།
བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འབྲེལ་བ་སྒྲོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་
མཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་ལས་གཟུགས་སྐྱེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མི་སྐྱུ་
པར། འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀི་སེམས་གཅིག་ཤུའི་སྟེང་ནས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
གཉིས་ཀའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་དོ།

འདིའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་
འབྱེད་མེད་ལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལག་རྩེས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཁོ་ན་ལ་
འཆང་རྒྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འདིར་མཆོག་མ་གྲུབ་ན་ངེས་ཅན་དུ་མིའི་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་པ་
གཞན་བཟུང་ནས་བརྟེན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་
བྱེད་དོ། དེ་སྐད་དུ། བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ལའི་འཆོག་པ་བཅད་དོན་བདུན་པར། རྒྱ་
འབྲུལ་ཀུན་མཁའ་ས་དང་སྤྱོད་གསུམ་སྒྲ་མ་ཉེས་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་
ལས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལམ་དུ་རབ་ཞུགས་འཆི་བར་འབྱུར་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་འཛིན་པས་སྐྱེ་
བ་གཞན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རེས་པར་མིའི་སྐྱེ་སྤྱོད་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་བྱུ་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་བ་འདིས་སྐྱེ་བ་
འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་འདིའི་མིའི་སྐྱེ་བ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བརྟུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་འོ། །ལྷ་ལ་སོགས་པ་
འགྲོ་བ་ལྗེའི་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མིའི་སྐྱེ་བ་ཐོབ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྟེར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཙམ་ལྷན་འདས་
ཀྱི་ངེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཇེ་བཙན་གྱི་སྐྱབས་སྟོང་གཟུགས་
ཀྱི་སྐྱར་དངོས་གནས་ལ་ཡངས་པ་དེ་མཉམ་གཞག་གི་སྐྱབས་མ་གཏོགས་ཇེ་ཐོབ་
ཏུ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནས་མི་བྱས་ཤིང་མཉམ་གཞག་གི་
སྐྱབས་སུ་ཡང་མ་དག་པའི་བྱང་པོ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྐྱེ་ལུས་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
གནས་མི་བྱས་ལ། སྟོང་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་ན་རྟེན་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བས་བྲལ་
ཅིང་། གལ་ཏེ་སྟོང་གཟུགས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་བརྟུན་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་བར་
དོའི་དོད་ལ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལྡང་རྒྱ་མེད་པས་ན། བར་དོ་ལོངས་སྐྱེའི་ལམ་
འབྱེད་དང་། བར་དོར་འཆང་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་དོ། །

དེས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཤིང་དུ་
འབྱེད་དགོས་པས་འདིར་བར་དོའི་རྣལ་འབྱོར་མི་དགོས་སོ། །རྒྱད་འདི་མ་རྒྱད་དུ་
འཛོག་པ་ཡང་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཅལ་ཏུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པར་མ་བཟད། དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་
དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མི་མཛད་པར། སོར་བསམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱང་བ་སྐྱབ་གཞིའི་རྒྱང་ལ་རག་མ་ལས་པར་བསྐྱབས། སོག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་རོ་
རྒྱང་གི་རྒྱང་དཔུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱང་བའི་སྟོང་གཟུགས་

རྗེ་དག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་བྲངས་པས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བའི་རོ་པོར་སོང་བས་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོར་བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད། བན་ཉིང་གཉིས་གྱིས་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྟོར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བྲངས་བས་རྒྱང་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བྲག་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་འགག། འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སོགས་ངེ་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསལ་ཏེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཉིད་ཅལ་ཏུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ།།

འདི་པའི་སྐྱངས་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བ་དང་སྟོང་གཟུགས་རྒྱང་ལ་རག་མ་ལས་པར་སེམས་གཅིག་བྱའི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། སྟོང་གཟུགས་བྲག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བསྟོད་པ་ན། སྤ་རབ་རུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། ཞེས་དང་། ཡབ་ལ་བསྟོད་པ་ན། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོག་ལ་འབྱུང་ནས། འདི་པའི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་ལུགས་སུ་སྐྱ་བ་དང་། རྩ་བའི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་མི་རུང་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བར་མི་བྱའོ།། འདི་དག་ནི་ངེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་ཙམ་སྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་བ་སྟོར་གསུམ་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཆོས་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་དངོས་ནི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་སྟེ། དངོས་སོ་མེད་པས་བསྟོམ་པ་མེད། བསྟོམ་པ་བསྟོམ་པ་ཉི་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་དངོས་སོ་དངོས་མི་འགྱུར། བསྟོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ།། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་

དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་
སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དང་། རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་མཚན་མེད་དང་། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟོན་མེད་དང་། བྱ་བ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། དེ་ཡང་རྟེན་པ་བཞི་པོ་
སྟོན་གསལ་དུ་ཚུལ་བཞིས་བཤད་པའི་ཡིག་དོན་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་
ཏེ། རྟེན་པ་དང་པོས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཅང་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ན།
བསྟོམ་བྱ་ཅང་མེད་བསྟོམ་དུ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་གཉིས་པས་བསྟོམ་པ་རང་བཞིན་
ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཞིག་དགོས་པར་མཐོང་ནས་བསྟོམ་པར་བྱེད་ན། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་པ་གསུམ་པས་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་
ཅང་མེད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཡིན་ཀྱི་སྤང་སྤུང་པ་ཡིན་ན། དེ་འབྲའི་
དངོས་པོ་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་འཁམས་ཀྱིས་གཉིས་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤང་སྤུང་ཡང་
བཀག་སྟེ། རྟེན་པ་བཞི་པས་བསྟོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་སུ་
མེད་པར་གསུངས་ལ།

སྟེ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། དེ་
ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་བར་གཏན་
ལ་པབས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་བར་གཏན་ལ་པབས་པས་ན། སྟོང་
ཉིད་ནི་བདེན་པའོ་སྟུང་དུ་ཞེན་ཅིང་བསྟོམ་ན་དེ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྟོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་པ་
གཉིས་པས་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་
ཞེས་སྤྲུགས་སུ་ཅུག་སྟེ་རྒྱ་འདི་བསྟོམ་པ་ལས་སྟུང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་ཅིང་བསྟོམ་

བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དོན་བསྐྱོམ་བ་མིན་བ་སྟེ་མཚན་མེད་དང་། ཀྱང་བ་གསུམ་
བས་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྟོན་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་
འདིའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་སྟུང་དུ་ཞེན་བ་ཡང་བསྐྱོམ་བའི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ནི་སྟོན་མེད་
དེ། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱོབ་སྤྱོད་གས་ནས་མཐའ་བཀག་སྟེ། ཀྱང་བ་ཐ་མས་རྟོག་བའི་
བཅུགས་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱད་
འདིར་ནི་སྐྱབ་ལེ་ཆོགས་བཅད་དུག་པར། སྟོང་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་འགྲོ་
བ་མཐའ་དག་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། དེ་བས་སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་མེད་ཅིང་གཞན་པན་སྟོང་རྗེ་དག་དང་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་བ་སྟེ། ཞེས་
བའི་ཀྱང་བ་དང་པོའི་སྟོང་བ་ཞེ་བ་རྣམ་པར་དམན་ཞེས་སྟོང་ཚུལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་བྱུང་བའོ། །དངོས་པོའི་སྐད་དོད་སྔ་སྔ་ཕ་འདིར་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱུར་དགོས་སོ།
དེ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་ཞེས་བས་སྟོན་མེད་བསྟན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
བྱང་ཆུབ་ནི་སྟོན་བྱའི་ལུལ་དང་དེ་མེད་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་བྱར་མེད་པའོ།

གཞན་པན་སྟོང་རྗེ་དག་དང་སོགས་ནི་མཚན་མེད་དེ་སྟོང་རྗེས་གཞན་ལ་
པན་བ་སྐྱབ་བ་དང་། མཚན་མའི་དམ་བཅའ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་པན་བའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བ་ནི། རྒྱའི་
མཚན་མ་སྟེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའོ། དེ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་མེད་བས་བསྐྱོམ་
བ་མེད། ཅས་སོགས་ཀྱང་བ་བཞིའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྐྱར་བའི་སྤྱི་དོན་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་དང་། སྟོང་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཞེ་སོགས་བསྐྱུས་རྒྱད་འདིར་
གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྐོ་བཞི་བ་ནི། དངོས་པོ་མེད་བས་སོགས་ཀྱི་ཡིག་དོན་གྱིས་སྐབས་བྱ་བྱེད་ལས་

གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་དེ་རྣམ་ཐར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་འཆད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདྲིར་
སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞི་བདེན་སྟོང་ལ་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་
བས། བཞི་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འདྲིར་འཆི་སྲིད་ཐ་མ་ལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་
ན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྒྲིམས་པས་འཆི་བ་སྐྱོང་ལ། སྐྱར་གཞི་ལ་འཆི་
སྲིད་གྱིས་བར་དོ་དང་བར་དོའི་འཆི་སེམས་གྱིས་སྐྱེ་སྲིད་འབྲུག་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་གཞན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་འཆི་བ་སྐྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲིམ་པ་ནི།
འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པས།
དེ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་བའི་སྟོང་པར་གཏན་ལ་བབས་ཏེ་བསྒྲིམ་པ་ལ། མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་
པའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྐྱང་འདས་དང་། དེར་འཇུག་པའི་
སྒོ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ལས་ཐར་པ་ནི། ཉན་རང་ལ་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། རི་
ལྟར་ཐར་པ་ནི་རྣམ་ཐར་པ་སྟེ་སྤར་མི་སྟོག་པའི་ཚུལ་གྱི་དང་། གང་གིས་ཐར་ན། སྐྱིབ་
པ་དེ་དག་གི་ཙུ་བ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་
ནས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོ་འཕ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་གི་སྟེང་ན་བདེན་པར་འཛིན་པ་
ཅུང་ཟད་ཙམ་ལྟག་མར་ལུས་བྱིན་གྲོལ་དུ་མི་སྟེར་བས་ན། སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་
མཐ་བཞེར་བྱས་ནས་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་ཐར་པར་བཟོད་པའི་སྒོར་
མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་མེད་པར་བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སོགས་གྱི་ཡོན་

ཏན་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་དུ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིར་
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིའི་དོན་བསྒོམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རོ་པོ་བྱ་
བ་དང་བཅས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་སྦྱར་དུ་བསམ་ལ་
ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ནི་འཆི་བ་སྟོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའོ།།

དེ་ཡང་འཆི་དུས་སུ་གཉིས་སྒྲུང་རག་པ་ཐིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྟོང་
བཅུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྒོམ་པ་དགོས་ཀྱི། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལྟར་ལྟ་བ་
རིགས་པས་གཏན་ལ་པབས་ཏེ་དེ་ལ་སེམས་འདོག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། དེས་
མཆོན་ནས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་དེ་ལས་སྤྱ་རུ་གཏོང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་།
ཡུན་ཅན་ལ་རྒྱ་མཆོ་དང་ཁབ་མིག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ལྷགས་པར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་
ཀུན་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ།།

འཆི་དུས་སུ་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་རི་ལྟར་བསྐྱུ་བ་ནི། སྐབ་ལའི་ཆོགས་
བཅད་བདུན་པར། རྒྱ་ཡིས་མེ་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དང་པོར་འདིར་ནི་ལུས་ཀྱི་
དབྱས་སུ་སྒོམ་བཅོན་དག་གིས་བྱ། ཕྱི་ནས་འདྲིན་མ་དག་ནི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་ཏེ་ལན་
ལྔ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡི་དབྱས་སུ་རབ་དུ་ལྷགས། རྒྱང་གིས་རྒྱ་པོ་དེ་དག་བསྐྱམས་
ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྒྲུང་བ་མིན་པར་སྒྱུར་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། སེམས་ནི་མེ་
དང་སྒྲུན་པའི་མཐའ་མ་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དབྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞགས་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་
བ་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱའི་ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་རྒྱས་པས་མེ་རྒྱལ་ཉམས་པར་བྱེད་
ཅིང་། དེ་ནས་མེ་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ས་ལན་ལྔ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྟེ་རྒྱ་ལ་ཐིམ།
དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་རྒྱ་དེ་དག་བསྐྱམས་ནས་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་ཞིང་

རྣམ་ཤེས་རྣམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་བཤོ། །འདིས་ཀླང་པ་གསུམ་པས་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་
ཐིམ་ཞེས་མེད་པར་རྒྱང་རྣམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་རྣམ་
མཁའི་ཁམས་པ་ཡིན་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁའ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་ཤེས་
རྣམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་པ་ཡིན་པས། ཀླང་པ་བཞི་
པས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཉིས་སྤང་མེད་པར་བཞག་པ་ལ་ཐ་སྟད་
དེ་ལྟར་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ཡང་ལམ་ལ་ཡེ་མ་སྤྱང་
བ་ལ་ཡང་འཆི་བ་འོད་གསལ་རང་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་
དབྱིབས་མཚུངས་པའི་མི་རྟོག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བཤད་ལ། འདིར་རྣལ་འབྱོར་པ་
འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་བྱལ་བ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་
རྣམ་མཁའི་སྒྲིམ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་འཆི་བ་སྟོང་
བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲིམ་པའི་མཐར་རྣམ་ཐར་
སྒྲོ་བཞིའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་དགོས་སོ།།

སྐབས་འདིར་གཉིས་སྤང་སྒྲ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་མ་བྱུང་ཡང་མོས་པས་སྟོང་བ་གཤམ་ཆེའོ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྒྲ་རབ་བསགས་པའི་
སྟོང་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཉེ་བར་ཞི་ནས། ཡུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བཞིའི་
ངོ་བོར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱི་དེ་ངོ་སྤམ་དུ་ང་རྒྱལ་བཞག་ལ།
ང་རྒྱལ་གཟུང་བའི་སྒྲགས་བཞི་བཅོད། དེ་ཡང་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་འདུས་པ་ཨྱི་གྱིས་
རྟོ་རྟོ་གསུམ་མཆོན། ལུ་ཁྱ་ཏུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་ན་ནི་ཡེ་ཤེས། བཟླ་ནི་རྟོ་རྟོ་སྟེ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སྤང་སྒྲ་མོས་ཀྱང་མ་ཆོད་པའི་མི་བྱེད་པའོ། སྤྱ་སྤྱ་

ཕ་ནི་རང་བཞིན། ལྷ་མོ་ཉ་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་རའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འབྲ་
བ་ལ། ཨ་ནི་མི་རྟ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ། ཨཟ་ཁི་ཉི་ཉ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ། ཨ་ན་ཉི་
སི་སྐྱ་ར་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྟིང་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་
བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་
དང་། ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞིའི་དང་པོ་ལ། ཉེན་
བསྐྱེད་པ་དང་། བཅེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དེ་ཡང་སྟོན་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པའི་ཚུལ། མངོན་པ་སོགས་ནས་བཤད་པ་དང་མི་འབྲ་བར་
འཛིག་པ་ན་སྟོན་ཀྱི་སའི་རྒྱལ་པན་ཚུན་འབྱར་ཏེ་འདབ་ཆབས་སུ་གནས་པ་རྣམས་སོ་
སོར་བྱེ་སྟེ་ལན་ཚུ་བཞིན་དུ་ཁྱེན་ས་ཚུ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། དེ་ནས་ཚུའི་རྒྱལ་རྣམས་
བྱེ་ནས་མེ་ལ་འབྱུག །མའི་རྒྱལ་རྣམས་བྱེ་ནས་རྒྱང་ལ་འབྱུག །རྒྱང་གི་རྒྱལ་རྣམས་
བྱེ་སྟེ་སིལ་བྱར་གནས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོན་པར་འབྱུར་བའི་ཚུལ་གྱི་ས་ཚུ་མེ་
རྒྱང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་ལྟར་ལ། འཛིག་ཉེན་ཆགས་པའི་ཆེ་ནམ་
མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་སའི་སྐྱེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་ལྗེའི་ཡ་རྒྱལ་གྱི་ནམ་
མཁའ་ནི་འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མི་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་མངོན་པར་
སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་བར་སྤངས་སྐྱེ་སེང་སེང་བོར་སྤང་བ་ལ་བྱ་ཞིན་དེ་ཉིད་སྟོས་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་རྒྱང་
མཐར་ཡིད་ཐོར་སྤང་བ་ལ། ནམ་མཁའི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་ཅམ་
མོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་གི་རྒྱལ་གོ་ས་གང་ན་གནས་པའི་གོ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་
བྱབ་པས་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ནི་བྱི་རོ་

གཟུགས་རིག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་དང་། ལུ་ནི་བྲི་མ་གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་
ལྡན། མེ་ནི་གཟུགས་རིག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན། ལྷུང་ནི་རིག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་
གཉིས་ལྡན། རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནམ་མཁའ་ནི་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལྡན། ཡོན་ཏན་དུག་
བ་ཆོས་དབྱིངས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དེ།

དེ་ཡང་ས་ཆུ་མེ་ལྷུང་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་བྱེ་དང་ནང་ལ་སྦྱར་བའི་འཛིག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙུ་བོ་ལྟན་ཅིག་
སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པས་སྦྱིབ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཆོས་
དབྱིངས་སམ་སྟོང་ཉིད་ནི། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་
འགྱུར། །ཞེས་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་
པའི་རོ་བོར་གནས་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་དང་འཛིག་པའི་བྱ་
བྱེད་རུང་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས་ན། ཆོས་དབྱིངས་ནི་འབྱུང་
བ་ལྟའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས། སྟོང་བ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་། འགྲོ་བའི་ལས་
ཀྱི་དབང་གི་ལྷུང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་སིལ་བྱར་གནས་ནས་གོ་ས་གཞན་དུ་གཡོ་ཞིང་འགྲོ་
བའི་རྒྱས་བ་མེད་པ་ལས། བན་ཚུན་འབྱར་ཏེ་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཙམ་
པའི་ལྷུང་སྟེ། འདི་ནི་ལྷུང་དཀྱིལ་ཐོག་མར་འཆག་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ལྷུང་དཀྱིལ་དངོས་
མིན་ནོ། དེ་ནས་སྤྱོད་མ་ལྟར་རིམ་བཞིན་མེ་རྒྱལ་དང་། ལྷུང་རྒྱལ་དང་། སའི་རྒྱལ་པན་
ཚུན་འབྱར་ཏེ་དེ་དག་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་འོག་གཞི་ལྷུང་མེ་ལྷུང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་འགྱུར་བ་དང་ལྷུང་དང་ལྷུང་གི་མཐུས་ས་ནི་ལན་ལྔ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བྱུར་ནས།
དབྱིངས་འགོད་པའི་ལྷུང་གིས་ཁམས་རབ་ལས་རི་རབ་དང་། འབྲིང་དང་དམན་བ་

ལས་རི་གླིང་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། འདིར་མངོན་པ་ལྟར་
འོག་གཞི་གསེར་གྱིས་གཞི་མ་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་བྱེ་འཛིག་རིམ་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ནང་འཆེ་རིམ་ལ་ཡང་ཆུ་ས་
མེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་དང་། བྱི་སྣོད་ཀྱི་
ཆགས་རིམ་དང་མཐུན་པར་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་སྐྱེ་
བ་ནི་མངལ་དུ་མའི་སྟོ་བའི་ནང་གི་བྱ་གནས་མཁའ་སྟོང་པས་འཕེལ་བའི་གོ་སྐབས་
སྐྱིན། མའི་གསང་བའི་བརྒྱའི་སའི་ཁམས་ཀྱི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་ལུས་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་
འཛིན་པ་དང་། ཆུས་སྤྱད། མིས་སྐྱིན། རྒྱུད་གིས་འཕེལ་བས་བྱུང་འཇུག་གི་འཇུག་
པ་བཅུ་དང་། ཆོས་མཐུན་པའི་ཉ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་ཁྱུ་ཁྱག་འདྲེས་པའི་རྩར་
རྩར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་མགོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་
སྤྱུ་འབྱར་བ་སོགས་སོ།

དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན། དེ་ལ་ཡི་རི་སོགས་ས་བོན་རྒྱུད་པ་ལས་འབྱུང་དགྱིལ་
གདན་བཅས་ཆར་གཅིག་བསྐྱེད་དེ་སྤྲོད་ཡང་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་བཅེགས་པ་ལས་
མས་རིམ་ནས་འབྱུང་དགྱིལ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་ཆར་གཉིས་འབྱུང་བ་ལས། སྤ་
མ་ནི་མའི་སྐྱེ་གནས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་མའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
ནམ་མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་ཞེས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་བྱི་ལ་མའི་
ཡུལ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱིའི་བྱི་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ནང་གི་
ནམ་མཁའ། སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་ལྷུ་པོ་སྟེ། བྱང་དུ་
མའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ངོ་། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་དེའི་

ང་ལ་ཆོས་འབྱུང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལས། རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་གི་
དབྱིབས་བསྒྲིམ་པ་འདྲིར་མེད་དོ། །དེ་ནས་ཡི་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་
ས་བོན་དང་། དེ་ལས་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར། རྒྱུད་དཔག་ཆད་འབྱམ་སྤག་
བཞི་པ་ནི་ཕྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དེ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གིས་སྒྲོམ་མི་འཆུན་བཞིན་
དུ་དཔག་ཆད་འབྱམ་སྤག་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནན་
གྱིས་བསྒྲིམ་དགོས་པ་ནི་མིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་འོག་གཞིའི་འབྱུང་བཞིའི་དབྱིབས་
རྒྱུ་པོ་ཡོད་པས། འདྲིར་ཡང་རྒྱུ་པོར་བྱེད་ཀྱང་དབྱས་སུ་གཞུང་ནས་པ་སོགས་
འབྱུང་བ་སོ་སོ་ལ་དབྱིབས་མི་འབྲ་བའི་མཆོན་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་དང་། རི་རབ་ཀྱི་ཆད་སོགས་ཕྱི་
དང་མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་འོག་དུ་སྤྲོ་ཆོགས་དོ་རྩེ་གཉིས་
ཁ་སྤར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱ་ལ། རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ནི་སོ་སོའི་མཆོན་མ་སྟེ། དེ་ལ་མེ་
དཀྱིལ་གྱི་མཆོན་མ་བཟ་ཤིས་ནི། སྤྲོ་ལ་བཟ་ཤིས་གི་ཤ་དང་། གཟའ་ལ་བཟ་ཤིས་
མིག་དམར་དང་། ཟས་ལ་བཟ་ཤིས་ཞོ་དང་། རི་མོ་ལ་བཟ་ཤིས་ཞེས་པ་གཡུང་བྱང་
དུ་བཞད་པས། འདྲིར་ཡང་གཡུང་བྱང་གི་རི་མོས་མཆོན་པ་སྟེ། དུས་ཞགས་པའི་རྒྱ་
སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བསྐྱུབ་ཐབས་ལས། མེ་དམར་གྱུ་གསུམ་གཡུང་བྱང་མཆོན་
ཞེས་སོ། །འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་སྤྱིང་དུ། མི་སོགས་ས་བོན་ལས་སྤྱན་པོ།
བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་སྤྱི་གཙན། དུས་མེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་མེ་རྒྱུ་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི། མིའི་ལུས་ལ་དབྱལ་བ་རྒྱུད་། མགྱིན་པ་མེ། སྤྱིང་ག་རྒྱ། རྟེ་བ་ས།
རྟེ་བ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་བར་སྤྱན་པོ། གསང་བའི་བརྒྱ་ནི་སྤྱན་པོའི་སྤྱིང་གི་བསྐྱེད་

གཤམ་གཅི་ཁུ་བའི་རྩ་གསུམ་གསང་བའི་བསྐྱེད་སྟེ་བར་འདུས་པ་དང་། ཟླ་ཉི་ཤུ་
གཅན་རྣམས་བསྐྱེད་སྟེད་དུ་བཅེགས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་བྱུང་བར་ཅན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་སྐྱར་ས་པོན་རྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱེད་བའི་འགྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་གདན་
དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁུ་ནས་སྒྲོ་གི་ཡི་གེར་གྱུར། སྐར་ཡང་ཡ་ཡིག་གི་སྒྲོག་གི་
ཨ་ཡིག་ལས་ནམ་མཁའ་ལྷོད་ཡ་སོགས་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ལས་འགྱུར་
དཀྱིལ་རི་རབ་གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཁམས་རྣམས་
ནི་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སོགས་ཀྱི་ཁམས་ལྟར་སོ་སོར་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་
ཏུ་ཆོགས་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་སྐྱ་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་
བཅེགས་པར་གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་སྟེད་དུ་གྱུར་བསྒྲོམ་པ་
ནི་མའི་བསྐྱར་རྩོམ་ཞེ་
སྒྲོམ་པ་ནི་མངལ་དང་། དེར་ཟླ་ཉི་དབྱངས་གསལ་གྱིས་མཆོན་མ་ནི་མའི་གསང་
བར་ཁུ་ཁུག་འདུས་པ་དང་། དེར་རྩྭ་ཡིག་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཁུ་ཁུག་གི་དབྱུས་སུ་བར་དོ་
ཞེ་
དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་རྩྭ་གྱུར་པ་ནི་ཁུ་ཁུག་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་
དང་བཅས་པ་ལས་མའི་མངལ་དུ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། ལུས་
རྫོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། བཅུ་ཉེ་ལས་དབང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོ་བ་ཐེག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལོ་
བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་བཅེ་བ་རྫོགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་རྒྱ་མཆོག་

གཉིས་བསྟེན་པ་དང་། ཉེ་བསྟེན། རྣམ་འབྱོར་གཉིས་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་ཆེན་ཡིན་པས་
འདི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་པའོ།།

འབྱུང་བཞི་དང་རིམ་རབ་དང་། བསྐྱེད་དང་། ཟླ་ཉི་མོ་གཅན་དུས་མེ་རྣམས་
གཞན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོད་ལ་སྐྱར་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་དཔག་ཆོད་འབྱུང་
ཐག་བཞི་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་དཀྱིལ་གྱི་ཅ་ཐིག་ཁྲ་བཞི། རྒྱུད་དཀྱིལ་འབྱུང་ཐག་
གཉིས་པ་དང་མཐུན་པར་གསུང་དཀྱིལ་ཁྲ་དོ། ས་དཀྱིལ་འབྱུང་ཐག་གཅིག་པ་དང་
མཐུན་པར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཁྲ་གང་། རྒྱན་པོའི་སའི་ཕྱེད་སྟོང་ཐག་ལྔ་བརྒྱུ་པ་དང་
མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྲ་ཕྱེད་པ། དེ་རབ་ཀྱི་ལྟེ་བ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་
སོར་བྱུག་པ། ཕྱིའི་ཟླ་ཉི་མོ་གཅན་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་དུས་སུ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་
པའོ། །དེ་སྐྱེ་བུའི་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་ས་རི་རབ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
གཙུག་ཏྱར་དཔལ་མགྱིན་སྟོང་ག་ལྟེ་བ་གསང་གནས་རྣམས་དང་། དེའི་སྟོང་གའི་
གནས་བྱང་གི་ཕྱེད་ཚུན་ཆོད་ཐུགས་དཀྱིལ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་དུ་མགྱིན་པ་དང་འོག་
ཏུ་ལྟེ་བའི་བར་ནི་གསུང་དཀྱིལ་དང་། དེ་ཕན་ཆད་སོར་ཅེའི་བར་སྐྱེ་དཀྱིལ་དང་སྐྱོར་
བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞིབ་པར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ།།

འོ་ན་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལ་དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་དང་། གདན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཆོད་བཤད་པ་དང་། དཔག་ཆོད་བཤད་པ་དང་།
ཐོག་འབྲུབ་རྩལ་སོགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཆོད་
ཕྱི་དང་དག་པ་སྐྱོར་བའི་སྐྱབས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་ཞེས་དུ་དཔག་
ཆོད་བཞི་འབྱུང་མོ། །དེའི་ཕྱེད་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དེའི་ཕྱེད་ནི་ཐུགས་

ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དེའི་ཡང་ཕྱེད་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། དེ་ཡང་
ཕྱེད་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྐྱེད། །བསྐྱེད་སུམ་ཆ་ནི་ཉྟེ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་བ་
དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སོ། །ཞེས་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་དཔལ་
ཆད་བཞི་འབྲུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུད་དཀྱིལ་དང་དག་པ་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་
ཞིང་། འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་དབང་མཉམ་པས་སྐྱེད་དཀྱིལ་གྱི་
རྒྱ་དང་དབང་མཉམ་པ་ཅམ་གྱིས་འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དག་པ་སྦྱོར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཡང་ཤམ་རྩ་ལའི་མ་ལ་ལའི་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆོ་བ་བཟང་པོའི་
བཞེངས་པའི་སྒོས་བསྐྱེད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ཉྟེ་བ་ནས་སྐྱེད་ཅ་ཐིག་གི་བར་ལ་ཁྱ་
ཉིས་བརྒྱ། སྐྱེད་ཅ་ཐིག་ནས་ཤར་གྱི་དོ་རྩེ་རྩ་བ་ཚུན་ཆད་ལ་ཁྱ་བཞི་བརྒྱ། དེ་བཞིན་
དུ་ཉྟེ་བ་ནས་རྒྱབ་རྒྱུང་དེ་ལྟར་བཅིས་པས། རྒྱབ་གྱི་དོ་རྩེ་ནས། ཤར་གྱི་དོ་རྩེའི་བར་
ཁྱ་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་བཤད། སྐོ་འཁོར་ལོའི་བརྒྱད་ཆད་གསུངས་པས་སྐྱེད་སྐོ་ཆད་
ལ་ཁྱ་ལྔ་བཅུར་འགྱུར་རོ། །

ཐིག་སྐྱེད་ཀྱི་ཆད་ནི། ཕྱི་རོལ་དུ་ཆོ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཉང་དུ་དགའ་བ་
བཅུ་དྲུག་གི་དག་པའི་དབང་གིས་ཐིག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་ཆངས་ཐིག་
གི་ཆད་དེ་ཤར་དུ་ཅ་ཐིག་ལས་ཕྱིར་སྐྱེད་ཆ་ཆེན་བཞི་དང་། རྒྱབ་རྒྱུང་བཞི་པན་ཆད་
མི་འགྲོ་ལ། ཟུར་ཐིག་ལ་མཐད་ཡབ་ཀྱི་ཅེར་མི་སྟེན་པས་ཐིག་སྐྱེད་མཐུད་ནས་སམ་
གཞན་ཞིག་གིས་འདེབས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆ་ཆུང་དྲུག་སྤྲུགས་
ཀྱི་སྐོ་ཆད་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་གསུང་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་སྐྱེད་སྐོ་ཆད་དོ། །དབྲུས་
ནས་ཕྱིགས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐོ་ཆད་བཞི་འདས་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་ཐིག་ །དེ་ནས་སྤྲུགས་
ཀྱི་སྐོ་ཆད་གཉིས་འདས་པར་སྐོ་འགྲམ་གྱི་ཟད་མཆམས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟེན་བྱ།

དབུས་ནས་གསུང་གི་སྒྲོ་ཆད་བཞི་འདས་པར་གསུང་གི་ཅ་ཐེག་། དེ་ནས་གསུང་གི་
སྒྲོ་ཆད་གཉིས་འདས་པར་གསུང་གི་སྟེགས་བྱ། དབུས་ནས་སྐྱེའི་སྒྲོ་ཆད་བཞི་འདས་
པར་སྐྱེའི་ཅ་ཐེག་། དེ་ནས་སྐྱེའི་སྒྲོ་ཆད་གཉིས་འདས་པར་སྒྲོ་འགམ་གྱི་ཟད་མཆམས་
འོང་ལ། དེ་ནས་སྐྱེའི་སྒྲོ་ཆད་གཉིས་འདས་པར་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་ནང་མཐའ་འོང་སྟེ།
འདི་འདྲ་བ་གཉིས་ཤར་བྱབ་ཏུ་བསྐྱམས་པས་སྐྱེའི་ཆ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་རྩོགས་པ་ཡིན།
དེ་ནས་སའི་ཁོར་ཡུག་གི་རྒྱར་སྐྱེའི་སྒྲོ་ཆད་ཐེད། ལུ་མེ་རྒྱང་གསུམ་ལ་རེ་རེ། རྣམ་
མཁའི་ཁོར་ཡུག་ལ་ཐེད། འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་གཅིག་གོ། དབུས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྤྱི་
མཐའ་ནས་སྤྱི་མཐའི་བར་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་གཉིས། ལྟེ་བ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱང་བཞི།
འདབ་མའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྩོ་རྩེ་ཐེང་བ་དང་ལྷ་གནས་དང་རྩོ་ཐེང་རྣམས་རིམ་བཞིན་
ཐུགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱང་གཅིག་དང་བཞི་དང་གཅིག་གོ། དེ་ནས་ཆོན་ས་དང་ལྷ་སྤམ་དང་
དཔང་རྒྱང་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་ཐན་བདུན་དང་བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་པར་ཐུགས་གསུང་
གཉིས་འདྲལ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གའི་ཅིག་ཞེང་རང་རང་གི་སུམ་ཐེད་དང་། སྒྲོ་
ཁུད་དང་སྒྲོ་ལོགས་དང་སྒྲོ་འགམ་གྱི་ནང་མཐའ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲོ་ཆད་རེ་རེ་ཡོད་
དོ། །སྐྱེའི་ཆོན་ས་དང་ལྷ་སྤམ་དང་དབང་རྒྱང་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་ཐན་བཅུ་གཅིག་དང་
བཅུ་གཉིས་དང་གཅིག་ཡིན་ལ། འདོད་སྤམ་གསུམ་རང་རང་གི་ཆ་ཐན་གསུམ་རེའོ།།

གཉིས་པ་དཔང་ཆད་ནི། དེ་ཡང་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅིག་པ་
ནང་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ལྡང་ནག་དམར་དཀར་
སེར་བ་ནི་ཁམས་སྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྤྱི་ནས་ནང་དུ་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྡང་བའི་
རིམ་པར་འགྱུར་ལ། ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཅིག་པ་སྤྱི་ནས་ནང་དུ་ཐུགས་གསུང་
སྐྱེ་དག་པའི་རིམ་པས་ནག་དམར་དཀར་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་གསུམ་མོ། །སྐྱེ་དང་

གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མི་བསྐྱོམ་པར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ཆེ་ཅིག་པ་ལྟ་
སྒྲགས་མྱེད་པར་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་སུ་འབྱུང་། ཅིག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རིམ་པའི་ཟུར་
བཞིར་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་མྱེད་ཀྱི་འབྲང་གིས་ཅིག་པའི་ཟུར་བརྟམ་ནས་ཡོད་པ། དཀྱིལ་
འཁོར་གསུམ་གཤང་གྲུ་བཞི་སྒྲ་བཞི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟ་བབས་བཞི་བཞིས་
བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གཤི་ཅིག་པའི་དཔང་ལ་རང་རང་གི་ཆ་
ཐན་མྱེད་དང་ཉི་ཤུ། བ་གྲུ་ལ་སུམ་མྱེད། བ་བ་དང་བ་མྱེད་ལ་གསུམ། དེ་ནས་ནང་
གི་ལྷམ་སྒྲེ་འགལ་བའི་གདུང་ཐད་མཉམ་པར་བྱས་པས། རྒྱུ་མྱེད་དང་དཔང་མཉམ་
པར་བྱ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་དཔང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མྱེད་དཔང་མཉམ་གྱི་འབྲུབ་
ཚུལ་ལོ། །སྒྲགས་འདི་ལ་སྒྲུང་བའི་མཁས་པ་གཞན་དག་རྒྱ་མྱེད་དཔང་མཉམ་
གྱི་དཔང་ནི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་བཅི་བར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གསུམ་
ཐུགས་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྟེགས་བུ་ནི་རང་རང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་
མའི་ཐོག་དཔང་དང་མཉམ་ལ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ནང་གི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་བདེ་
ཆེན་འཁོར་ལོའི་དཔང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོད་གཉིས། དེའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་ཕིབ་ཀྱི་ཉོག་
གི་ཅེ་མོའི་བར་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོད་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་འོག་མཐིལ་ནས་རྒྱ་ཕིབ་
ཀྱི་ཉོག་ཅེའི་བར་དང་སྒྱུའི་ཅེ་ཐིག་ནས་ཅེ་ཐིག་གི་བར་དུ་སྒྱུའི་སྒྲ་ཆོད་བརྒྱད་པར་
མཉམ་པས། འདི་ལ་རྒྱ་མཉམ་དཔང་མཉམ་འབྲུབ་ཚུལ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
གསུམ་གཤི་དཔང་དུ་བྱས་པའོ།

གསུམ་པ་ཐོག་འབྲུལ་ཚུལ་དངོས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་དང་། རྟ་
བབས་འབྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐོག་འབྲུལ་ཚུལ་
དང་། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་དང་། གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་ཐོག་འབྲུབ་

ཚུལ་བྱེད་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་ལེགས་
པར་ཤེས་ན། དེས་གསུང་དང་བྲག་ས་ལ་ཡང་ཤེས་ཀྱས་པས། དེ་བརྗོད་པར་
བྱའོ། ། དེ་ཡང་སྤྱི་ནས་ནང་དུ་རིམ་བཞིན་སེར་དཀར་དམར་ནག་ལྗང་བའི་ཅིག་པ་
ལྷ་སྐྱགས་དཔང་ཞེང་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟེང་དུ། ཞེང་སྐྱའི་ཆ་ཐོན་གཉིས་པའི་པ་
གྲག་ཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་གསུམ་དང་བྲུ་བཞི་དང་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་བའོར་པས་མཛེས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལེབ་མོ་བཞི་སྟེང་ནས་
སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་བར་བར་དུ་ཀ་ཚུང་བྲེ་ལུལ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་ནང་དུ་གཙུག་པ་རེ་
རེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་ཏེ། རྩོུག་པོའི་ཀ་བ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཐུ་ཏིག་དམར་
པོའི་བྲེ། སྐྱག་གི་གཞུ། དེའི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་
བེཏུ་ཅའི་བྲེ། དངུལ་གྱི་གཞུ་རྣམས་བཅེགས་པའི་བྲེ་སྐྱང་སྤྱི་ནང་གཉིས་རིམ་གྱིས་
བཏིག་པའི་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ཏེ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་ཏོ། ། ལྷ་སྐྱམ་གྱི་ནང་མཐའ་
ལ་སྒོམ་ཆ་ཐོན་གཅིག་པའི་ཀ་བ་བྲེ་གཞུ་དང་བཅས་པ་གཙུག་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་
ཞེང་ཆ་ཐོན་གཅིག་དང་། དཔང་སུམ་བྱེད་ཡོད་པ་གཉིས་སྒྲོལ་མར་བཏང་བའི་མས་
རིམ་ནས་བགང་བའི་གསེར་སྐྱ་མ་གཉིས་པ་ལ་འགེལ་ལ། སྒོ་རྒྱར་གཡས་གཡོན་
གྱི་སྤྱི་ནང་དུ་ལུམ་སྟེ་འགེལ་བའི་གདུང་གཉིས་ཡང་སྟེ་མོ་གསེར་སྐྱམ་གཉིས་པ་ལ་
འགེལ་དགོས། དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱོགས་རེར་ལུམ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པས་ལུམ་སྟེ་སྤྱི་མ་
གསེར་སྐྱམ་ལས་སྤྱིར་ཆ་ཐོན་བྲེད་ཅམ་ཐོན་པར་བྲས་ཏེ་འགེལ་ལ། ལག་ལེན་པ་དེ་
བྲེད་ལུམ་སྟེ་ནང་མ་གདུང་དང་ཁ་མཉམ་དུ་འགེལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་འོག་རྩ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཟུར་ལྷམ་གཏོང་ཚུལ་ལག་ཁྱིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ། མྱོར་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་
གདུང་གི་བར་དུ་ལྷམ་བཞི་འབྲེད་ལ་གཏོང་། གཞུང་གཞན་དུ་མྱོ་ལོགས་སུ་གྲགས་པ་
ལ་འདིར་འགྲམ་གྱི་ཐ་སྟད་མཛད་ལ། གཞན་དུ་འགྲམ་དུ་གྲགས་པ་ལ་འདིར་ལོགས་
ཀྱི་ཐ་སྟད་མཛད་པས། མྱོ་འགྲམ་གྱི་གདོང་གཉིས་སུ་ཞིང་ཆ་སྟན་གཅིག་པའི་ཀ་བ་
གཉིས་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གདུང་ལ་ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་དང་། མྱོ་ཁྱུད་ཀྱི་གདུང་དང་དེའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་སྐྱ་རགས་ལ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་འགའ་ཞིང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ལྷམ་
སྟེ་ཕྱི་མ་སྐྱ་རགས་དང་། ནང་མ་ལྷམ་ལ་བཙུག་པས་མྱོ་ཁང་གི་ཐོག་འབྲུབ་པར་བྱ་
ལ། ཟུར་ལྷམ་གཏོང་རྒྱ་མེད་དོ། མྱོ་འགྲམ་གྱི་གདུང་གི་སྟེང་གི་ལྷམ་སྟེ་ཕྱིར་མི་མངོན་
པར་བྱ་ལ། མྱོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་བར་གྱི་ལྷམ་ཕྱིར་ཐོན་པའི་སྟེ་ལ་ཚུ་སྟོན་གྱི་མགོ་དང་བ་
བ་བ་ཕྱེད་འབྲུང་བ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷམ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་རྣམས་
ལ་ཚུ་སྟོན་མ་ཀ་རའི་མགོ་དང་། དེའི་ཁ་ནས་ཁའི་བར་འབྲུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲང་
བ་ཁྱག་པ་གཉིས་སྒྲིག་དང་། ཁའི་དབྱས་ནས་ཐད་སོར་འབྲུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཐང་
བའི་ཅེ་ལ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམ་པའི་འོར་བུའམ། རིན་པོ་ཆེའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡབ་
བམ། ཅིལ་ཚུང་། དེའི་མྱོ་གཉིས་སུ་མེ་ཉོག་གི་ཐང་བ། དེའི་མྱོ་གཉིས་སུ་གོས་སྟ་
ཆོགས་པའི་ཐང་བ་འབྲུང་བའི་བ་བ་དང་བ་ཕྱེད་པ་གྲུ་ལ་སྟེབས་པ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱ་
འདབ་ཆ་སྟན་གཅིག་ཕྱིར་འཕགས་པའི་སྟེ་ལས་འབྲུང་བའི་ཤར་བུ་དཀར་པོ་སྟེ་ཁྱག་
མཚུ་མེད་མགོ་ཐུར་སྟན་ལྟ་བུ་དབང་ཆ་སྟན་སུམ་ཕྱེད་དང་། ལྷམ་སྟེ་བྱ་འདབ་བཅས་
ཀྱི་དཔང་ལ་སུམ་ཕྱེད་ཡོད་དོ། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་མ་ཕྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་དཔང་གསུམ་ཕྱེད་པ་ཆར་དུ་དངར་བའོ། །དེ་ལ་སྟོགས་རྣམས་
སུ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་སྟེ་ལྟར་འགོད་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ག་ལ་འདྲ་ཞིང་།

ཟུར་བཞི་ལག་དུགས་ཡོད་པར་མ་བཤད་དོ། །དེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་དགེལ་དང་མཐོ་དམན་གཉིས་པའི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་གསུང་དགེལ་དང་། དེའི་ནང་གི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཐུགས་དགེལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཐོག་རང་རང་གི་ཆ་ཐན་གྱིས་གཞལ་ནས་འབྲུབ་ཚུལ་སྐྱེ་དགེལ་དང་འབྲེལ། ཐུགས་དགེལ་ལ་ཅིག་པ་གསུམ་སྐྱགས་བྱེད་པ་ནི་ཁད་པར་རོ།།

གཉིས་པ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། ཐུགས་དགེལ་གྱི་ནང་དུ་ཐུགས་དགེལ་དང་མཐོ་དམན་མཉིས་པའི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ། རྫོ་རྗེ་སྒྲེང་བ་ལྟར་གྲུས་བྱ་བཞིར་བསྐྱོར་བ་ལ། ཤར་དུ་རལ་གྱི་ནག་པོ། ལྟོར་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ། བྱང་དུ་བརྒྱ་དཀར་པོ། རུབ་དུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོས་མཆན་པའི་ཀ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ། ཀ་བ་ནག་པོ་ཞེང་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་ཐན་གཅིག་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུག་པའི་སྟེང་དུ་དཔང་ཞེང་ཆ་ཐན་གཅིག་པའི་གདུང་ལྟར་གྲུ་བྱ་བཞིར་བཏང་བའི་མཆན་པ་བཞིར་བསྟེན་བྲས་ཀྱི་ཁ་སྐྱར་བ་བྲ། དེའི་ནང་དུ་རྫོ་རྗེ་སྒྲེང་བ་ནག་པོས་གྲུ་བཞིར་བསྐྱོར་བ་ལ། ཆ་ཐན་གཅིག་པའི་ཀ་བ་ལྟར་གྲུ་ཐྱོགས་སུ་གཉིས་གཉིས་དང་། མཆན་པ་སུ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔང་ཞེང་ཆ་ཐན་གཅིག་པའི་གདུང་ནག་པོ་གྲུ་བཞིར་བཏང་། དེའི་སྟེང་གངས་རི་ལྟར་འཆན་པའི་ལྷུ་མ་གྱི་སྟེ་སྟེ་ནང་གི་གདུང་ལ་འགེལ། ལྷུ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་ལས་བྲེད་རི་ཅན་འཆན་པ་དང་། དེའི་སྟེང་བྲེད་འདབ་དང་། དེ་ལས་ཤར་བྱ་དང་མདའ་ཡལ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དང་འཛོག་ཚུལ་ཐུགས་དགེལ་དང་འབྲེལ།།

གསུམ་པ་གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་ཐོག་འབྲུབ་ཚུལ་བྱེད་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། དེའི་ནང་དུ་གཙོ་བོའི་བརྒྱ་དང་རྒྱ་ཁྱོན་མཉིས་པའི་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པའི་སྟེང་དུ་ཞེང་ཆ་ཐན་གཅིག་དང་དཔང་སྟོ་ཆད་གཅིག་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གདུང་

ཟུབ་བཞི། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་གདུང་ཟུ་བཞི་ལ་བཙུག་པའི་
ཀ་བ་བཞེང་ཆ་ཐམས་གཅིག་དང་དཔང་སྟོ་ཆད་ཕྱེད་དང་གཉིས་པའི་སྟེང་དུ་ཞེང་ཆ་
ཐམས་གཅིག་པའི་གདུང་ཟུ་བཞི་ཀོར་མར་བཏང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་ནས་ཉུབ་དང་
ཉུབ་ནས་ཤར་དུ་དྲད་པའི་ཀ་བ་བསེག་ཁ་སྟོམ་ཆ་ཐམས་གཅིག་པ་བཞིས་བཏེག་པའི་
གདུང་ལེབ་སྟོ་བྱང་དུ་རྒྱག་པ་ཞེང་ཆ་ཐམས་གསུམ་དང་། དཔང་རི་ལྟར་འཆམས་པ་
བཏང་བའི་སྟེ་གཉིས་སུ་ཁྱུང་མགོ་ཁ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོར་བ་སྟོག་གདུང་གི་ཐད་
དུ་འཕྱང་བ། སྟོ་བྱང་གི་ཀ་བ་བསེག་ཁ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོག་གདུང་རེ་
བཏང་། གདུང་སྟོན་པོའི་སྟེང་དུ་ཀ་ཐུང་བཙུ་གཉིས་བྲེ་གཞུ་དང་བཅས་པའི་ཁར་
གདུང་ཟུ་བཞིར་སོང་བ་ལ། རྒྱ་ཕེབ་ཀྱི་ལུམ་སྟེ་ཕྱི་མ་འགལ་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཏ་ཕྱེད་
དང་ཤར་བུ་འཕྱང་བ་ལ་སྤར་ལྟར་བྱ། གདུང་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་རྒྱད་ཀྱི་ཁང་
བུ་རྒྱུད་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་པད་སྤངས་ཞོར་བུ་རྩོད་རྩོད་ཏྲིག་གིས་མཆན་པའོ། །དེ་ལྟར་
སྟེ་གསུང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོའི་གནས་ཏེ་ལྷ་བཅེགས་སུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་རྟུབ་བབས་འབྲུལ་རྩལ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཏ་ར་ན་ཐའི་གསུང་ལས།
རྟུབ་བབས་སྟོ་ཁང་གི་སྟེང་དུ་འབྲུལ་རྩལ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷ་རབས་པ་པལ་ཆེར་
ཞལ་མཐུན་ཡང་། རྟུབ་བབས་ཀྱི་ཀ་བའི་རིང་ཐུང་གི་ཆད་སྟོ་ཆད་གཅིག་དང་གསུམ་
ཕྱེད་ལས་རིང་ན་ཁྱུངས་ཟུབ་ཀྱི་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཐེག་གི་རྣམ་བཞག་ཐམས་
ཅད་དང་འགལ་ལ། དེ་ལས་མི་རིང་ན་ཀ་བས་རྟུབ་བབས་ལ་མི་སྟེབ་པར་འགྱུར་བས་
འགྲིགས་དགའོ། །དེས་ན་སྟོ་ཁང་གི་མདུན་དུ་ཐུན་སྒྲམ་ཐུགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་གཅིག་
བྱས་ཏེ་འཛོག་དགོས་པས། དེའི་རྩལ་ནི་རྟུབ་བབས་ཀྱི་གཞིའི་དོན་དུ་གསུང་དང་
ཐུགས་ལ་སྟེགས་ལ་སྟེགས་བུ་ལས་སྟོ་འབྱུར་ཐད་དཀར་འཕགས་པ་བྱ་ལ། དེ་ཡང་

ངོས་སུ་སྒོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་དུ་རང་རང་གི་ཆ་སྟན་ཕྱེད་དང་ལྔ་རེ་དང་།
ཐད་ཀར་རང་རང་གི་ཆ་སྟན་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་ཆ་སྟན་གཅིག་ཙམ་འཕགས་དགོས་
པས་སྐྱའི་ལུས་སྟེ་ནང་མ་གདུང་མ་དང་ཁ་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་སོ། སྟོ་འབྱར་དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་དུ་ཚུད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་བར་རིམ་ཉི་ཤུའི་སྟེང་གི་ཆ་ལ་ཐད་ཀར་རང་རང་གི་
ཆ་སྟན་རེ་རེ་དང་། ཐེམ་སྐྱས་སྟོ་འབྱར་དང་བཅས་པའི་འོག་སྟོགས་ལྟ་སྟམ་གྱི་ནང་
མཐའ་དང་སྟེགས་སུའི་བར་ཁྱིམ་ཆོད་དུ་འགོ་བ་བྱས་ན་ལག་ལེན་བདེ་ཡང་དབྱེད།
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་རྟ་བབས་མེད་པས་སྟོ་འབྱར་གཉིས་མི་དགོས་ལ་ཐེམ་སྐྱས་
བར་རིམ་ཉི་ཤུ་བ་དགོས། སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་སྟོ་འབྱར་ཐེམ་སྐྱས་གང་ཡང་མི་དགོས་སོ།།

རྟ་བབས་འབྱུང་ཚུལ་དངོས་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་
ནི་སྒོ་ལས་སུམ་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྒོ་ཆོད་གསུམ་མར་བཤད་ལ། སྟགས་དང་གསུང་ལ་
སྟོ་འབྱར་གྱི་སྟེང་དང་། སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་མཆོད་པའི་ས་གཞིར་རྟ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འཇུག་
པའི་སར་སྟེགས་བྱ་བའི་བ་དཔང་རང་རང་གི་ཆ་སྟན་གསུམ་ཕྱེད་དང་དངོས་སུ་
ཕྱེད་དང་ལྔ་རེ། སྟོགས་སུ་རང་རང་གི་ཆ་སྟན་གསུམ་དང་སྟགས་ཀྱི་ཆ་སྟན་གཅིག་
བ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་བྱས་པ་དང་བཅས་པའི་དཔང་སྟོ་ཆོད་གཅིག་དང་གསུམ་
ཕྱེད། སྟོམས་སུ་ཕྱེད་གསུམ་དབྱིབས་རྩ་དབྱུག་ལྟ་བུ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་
དུ་རྟ་བབས་སྒོ་ཆོད་གསུམ་ཞེང་ཆ་སྟན་གསུམ་བ་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་འབྱུང་ཚུལ་
གདུང་དང་སྟོས་སུང་གི་ཆོད་སོགས་ཞིབ་པར་མཁས་བླ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
མཛད་པའི་ཐིག་ཅེ་ལས་ཤེས་ཀྱས་སོ། །སྐྱ་གསུང་སྟགས་ཀྱི་རྟ་བབས་བཞི་བཞི་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅེགས་མ་དང་པོ་ལ་སྦྱང་པོ་ཆེའི་མགོར་སེང་གེས་མནན་པའི་
བཅེགས་མ་དང་པོ་ནི་བྱི་ཐིག་གི་ནང་ནས་ཕྱིར་བཅིས་པའི་དང་པོ་སྟེ་བཅེགས་འོག་

མ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ལྷ་ལ་རྩ་ལྗེ་ཀ་ནི་གྲང་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། ཏ་ར་མི་ནི་སྟེང་གི་རྒྱ་
ཕེབ། ཨྱིས་བསྐྱེད་ནི་ལན་ཀན་ཏེ་གཞན་ནི་གོ་སྒྲ། སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཏ་བབས་ཀྱི་
བཅེགས་འོག་མའི་དབུས་སུ་ཤར་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་
ཕོ་མོ་གདོང་གྱེན་དུ་སྟོགས་པ། སྟོར་བུམ་པ་བཟང་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་དྲང་དང་
བསྒྲ། བྱང་དུ་ར་པོ་ཆེའི་གཡས་གཡོན་དུ་དབྱུག་པ་དང་ཐོབ། ལུབ་ཏུ་བྱང་རྩུབ་ཀྱི་
ཤིང་གི་གཡས་གཡོན་དུ་མི་འམ་ཅི་ཕོ་མོ་མའི་ལུས་ལ་རྟེན་གདོང་ཅན་ལག་པ་ཐལ་
མོ་སྐྱར་བ་བྱེད་པ་ཕྱག་ལེན་ལ་སྤང་། བཅེགས་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷ་མོའི་གནས་ཏེ་
མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྣམས་ཐོགས་པ་དག་བྱའོ། སྐྱེད་སྟོ་འགམ་གྱི་ཟད་མཆོམས་
ནས་ཕྱི་ལ་སྐྱེད་སྟོ་ཆ་དང་གཉིས་འདས་པར་སའི་ཁོར་ལུག་གི་ནང་མཐའ་འོད་ལ།
སྐྱེད་ཕྱིའི་སྟོགས་བུ་ནས་སའི་ཁོར་ལུག་གི་ནང་མཐའི་བར་ལ་བསྒྲ་དང་བུམ་པ་དང་
དྲང་དང་དཔལ་ལེ་སོགས་མཆོད་པའི་རྣམས་བཞོད་པ་ནི་མཆོད་པའི་ས་གཞིའོ།

གཉིས་པ་ལྷ་གནས་འགོད་པའི་གདན་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ། གཙུ་པོ་
དང་། འཁོར་གྱི་གདན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། རྒྱང་མེ་རྩེ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་པོ་བསྒྲ་དང་། །ཆེ་ཉི་དུས་མའི་སྟེང་དུ་
དབང་ཕྱག་དང་ནི་བདུད་ཀྱི་མགོར། །ཞབས་ནི་སྟོན་པའི་ལུམ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞོད་
གྱུར་པ། །ཞེས་པའི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷན་པོ་བསྒྲ་རྩེ་སྐྱ་གཙན་དུས་མའི་
གདན་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་གདན་དང་། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་
དབུས་ཀྱི་བསྒྲ་རྩེ་སྐྱ་གཙན་དུས་མེ་ནི་གཙུ་པོའི་གདན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྒྲ་ཨོ་ཡིག་
ལས་སྐྱེས་ཤིང་ཁ་དོག་ལྡང་བ། དེའི་ལྷེ་བར་རྩེ་བ་ཨོ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །སྐྱ་གཙན་དང་
དུས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ཐུང་གཅིག་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱ་

གཙན་དང་དུས་མེ་འདམ་ང་ཙན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་
ལ་བྱེ་རོལ་དུ་ཆེ་ཉི་སྒྲིབ་པ་ན། དེས་སྐྱ་གཙན་དང་དེས་དུས་མེས་སྒྲིབ་པ་ལས། སྐྱ་
གཙན་དང་དུས་མེ་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཙན་སྒྲིབ་པ་མི་སྤྱོད་པས། དེ་ནང་ལ་སྦྱར་བ་ན་
རྒྱད་འགྲེལ་དུ། ཅ་རོ་རྒྱང་དཔུ་མ་གསུམ་དེས་ཆེ་ཉི་སྐྱ་གཙན་དང་། དེས་ཆེ་ཉི་དུས་
མེ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བར་མཛད་དེ། དེས་བསྐྱོམ་དོན་ལ་སྐྱ་གཙན་དུས་མེ་གང་རུང་
སྐྱོམ་པར་བྱ་ཡི་གཉིས་ཀ་བཅེགས་པར་བསྐྱོམ་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱ་གཙན་
དང་དུས་མེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས། སྒྲིབ་ལེར། མའི་སྤྱོད་དུ་
སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཙན་དང་དུས་མའི་སྤྱོད་དུ་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་དང་
ཡི་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཛོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད་
ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བྱེ་མ་ཤིག་ཆེན་གྱི་རང་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ། འཁོར་གྱི་གདན་ལ་སྐྱགས་གསུང་སྐྱ་དུར་ཁྲོད་དང་བཅས་པ་
ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱགས་དཀྱིལ་གྱི་གཤེགས་པ་བཞི། སེམས་དཔལ་དུག །སྐྱ་དོ་རྩེ་
མ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དོ་རྩེ་མ། སྐྱ་སྐྱ་དང་ལུ་བ་སྐྱ་དང་སྤྱོད་དུ་ཨོ་ལས་བརྒྱ་དཀར་
པོའི་ལྷེ་བར་རི་ལས་ཉི་མ། གཤེགས་མ་བཞི་དང་སེམས་མ་བཞི་དང་། ཤར་སྐྱོར་དང་
བྱང་སྐྱོར། ཨོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྷེ་བར་ཨ་ལས་ཆེ་བ་འགོད་པར་གསུངས་ལ།
དེ་ཡང་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལ་ཉི་མ་དང་། དམར་པོ་ལ་ཆེ་བ་འགོད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་སུ་
སྦྱར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་
ཡི་དྲགས་ལ་ཕྱོ་སོགས་སྟོག་ཆགས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐིག་ལེས་བརྒྱན་
པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་སྤྱོད་གི་སྐྱ་གཙན་པོ་དག་ཞལ་ནང་དུ་ལྟ་བའི་
གཡས་ཕྱོགས་སུ་མགོ་བསྟན་པ་འོག་དང་། བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྤྱོད་དུ་འགོད་

ལ། རྒྱགས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་སུ་དཀར་པོ། །སྒྲིག་ཆགས་བསྐྱེད་དུ་
འགོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། འོག་ཏུ་འགོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་
བཅས་བ་ཤིག་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱ། སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེད་
དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་སུམ་རིམ་རྒྱགས་སུ་གཉིས་གཉིས་དང་མཚམས་སུ་
རེ་རེ། སྐྱེད་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲོ་བཞིར་ཕག་སོགས་མདུན་བདུན་དང་སྐྱེད་འོག་ཏུ་མཁའ་སྐྱིད་
དང་སེལ་ཞུ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཤིང་རྩའི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ།

སྒྲོས་བསྐྱེད་ལ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱེད་གི་བུམ་པ་དང་ཁོ་བོ་གཙོ་བོའི་གནས་
ཀྱི་སྐྱེད་རྒྱ་ཕིབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་འགོད་པ་ཅམ་ལས་དེར་མི་ཤོང་བ་དག་རྩལ་ཆོན་གྱི་
གནས་རིམ་ལྟ་བུར་འགོད། སྐྱེད་དཀྱིལ་གྱི་བྱེ་རྩལ་གྱི་ཁ་ཁྱེར་ལ་རྒྱགས་བཞིར་འབྱུང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ། རྣམ་མཁའ་དང་
ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་མི་དགོས། མེ་སྐྱེད་གི་ཁོར་ཡུག་གཉིས་ཀྱི་
དབུས་སུ་དུར་ཁོད་བརྒྱད་དུ་བསེལ་སོགས་པའི་སྒྲིག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་འཁོར་ལ་
ཅིབས་བརྒྱད་པ་རྒྱགས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་སུ་དཀར་པོའི་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་རྒྱགས་སུ་དམར་པོ་དང་མཚམས་སུ་དཀར་པོ་སྐྱེད་འོག་གི་གཉིས་ལ་
འཁོར་ལོའི་སྐྱེ་བར་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །བསེ་
ནི་རི་དྲགས་བསེ་སྐྱེ་མདོག་དམར་ཞིང་སྐྱ་ཐར་ཐོར་ཡོད་པ་རྩ་གཅིག་པ་དང་། བེ་
རུན་བྲ་བྲ་མདོག་སེར་ལ་རྩུག་པ་བྲི་ཞིམ་པོ་བྲོ་བ་དང་། འབྲི་ནི་བྲི་གཡག་གི་འབྲི་
དང་། བཤང་གདོང་ནི་བཤང་བ་ཁ་ནས་འདོར་བས་པ་ཕང་སྐྱེ་བྲ་མ་བྲིར་བསྐྱུར་བ་
ཡང་ཡོད། མིག་སྒྲོན་ནི་བྲ་ལྗང་གུ་འརྩུག་མ་རིང་པོ་ཅན་ཞིག་སྐྱེ་འདྲེ་བྲ་མོར་བསྐྱུར་
བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཨ་ནི་ལ་ནི་མཁའ་སྐྱིད་ཁ་དོག་ལྷ་པ་ཁོ་ཉམས་ཅན། སེལ་ཞུ་བ་

བརྒྱད་པ་ནི་ཤར་རྩ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གོ་སྤོའ། །དེ་ཡང་མཚན་མོ་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་
ཐབས་དང་། ཉིན་མོ་ཉི་མའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྒྱ་བས་པའི་དབང་གིས་མཚམས་ཀྱི་
ལྷ་རྣམས་རྒྱ་བ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཉི་མ་ལ་གནས་པར་བྱེད་ལ། རུས་མ་རྣམས་
གཙུག་པོའི་ཡུམ་ཡིན་པས་རེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལྷེ་བ་ལ་ཡབ་དང་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་
འགོད་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་མ་རྣམས་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཁ་བྱེད་ལ་འགོད་ལ། འདོད་མ་རྣམས་གསུང་དང་། ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་
སྦྱེད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁ་བྱེད་ལ་ཁ་ནང་ལྷའི་དབང་རྒྱ་བས་པའི་གཡས་སུ་ལྷ་དང་གཡོན་
རྒྱ་བཞི་བཞི་འགོད་ཅིང་དེ་དག་ལ་བསྐྱེད་གདན་མ་བཤད་དོ། །བྱང་བཟོད་མཐར་
ཐུག་གི་རྒྱ་བ་དབང་ལྷན་དང་། ལྷོ་མཟོད་མཐར་ཐུག་གི་ཉི་མ་བདེན་བཤམ་རྒྱ་བའི་འགོད་པ་
ཡང་། བྱི་བྱ་ལ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དང་། ལྷོ་མ་བྱ་དང་སྒང་བ་ལ་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཐད་ཀྱི་སྦྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་གི་ཟུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་
ནོ། །ནམ་མཁའི་ཁོར་ཡུག་ལ་རྩོམ་རྩེའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་འདྲེ་ཟེར་འབར་བ་སྣ་
སྣས་བསྐྱོར་བ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ། གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་
བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་མངལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱ་མེས་ཅན་ལ་སྦྱེད་རྩེས་དབང་བསྐྱར་སྦྱིན་པ་དང་། ཤིན་རྒྱ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ར་རྒྱལ་བཟུང་བ་དང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། དབུས་སུ་རྒྱ་ཉི་ཤུ་གཅན་དུས་མའི་
གདན་གྱི་སྟེང་རྒྱ། གཞིས་དུས་སུ་མའི་རྒྱལ་གྱི་སྟེང་རྒྱ་པའི་ཁུ་བ་འབབས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པའི་ཉི་མ་འོག་དང་། རྒྱ་བ་སྦྱེད་རྒྱ་བཅེགས་པའི་རྒྱ་བའི་སྦྱེད་རྒྱ་མེ་ལོང་ལ་
གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཨ་ནས་བརྟམས་པའི་ཡུགས་

འབྱུང་གི་དབྱངས་ཐུང་དུ་གཡོན་བསྐྱོར་དང་། ལྷ་ནས་བཅམས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་
དབྱངས་རིང་པོ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཁོད་པའི་ཁྲ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས། དེའི་འོག་ཏུ་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་པོ་སྤྲ་
ནས་བཅམས་ཏེ་གསལ་བྱེད་བཅེགས་པ་གཡས་བསྐྱོར་དང་། དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་
གསལ་བྱེད་རྒྱང་པ་གཡོན་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པའི་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས། ཁྲ་བའི་དབྱུས་སུ་རི་ཟ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་རྩྱུ་རིང་ཁྲ་བ་ལྟ་བུ་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་སྟོག་གི་རྒྱང་ཉི་ཡིག་
ནག་པོ་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་པོ་ཁྲ་ཉི་
དབྱངས་གསལ་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་གོ་རྩྱུ་དང་ཉི་ཡིག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཉི་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཏེ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྟ་
ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་གཞི་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་
བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ནི་བར་དོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་ཁྲ་ཉི་དབྱངས་གསལ་ཡེ་གོ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཆ་ཤས་ཆོགས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱར་བ་ཁུ་བ་དང་ཁྲ་བ་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་སྒྲུང་། ཉི་མ་དང་རྩལ་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་འབྱུང་། རི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་རྩྱུ་ཡིག་འདུ་
ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་འོག་དཔག་མེད། རྣམ་
ཤེས་དེའི་གཞོན་པའི་རྒྱང་ཉི་ཡིག་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱུབ་
ཡེ་ཤེས་དང་དོན་གྲུབ། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་དང་ཉི་ཡིག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་
པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་བསྐྱོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡེ་

ཤེས་ལྷ་རིགས་ལྷར་འཆར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དབྱངས་གསལ་དང་ལྷན་པའི་ཆེ་
ཉི་སོགས་ལྷ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཉི་ཡིག་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་བ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རྒྱན་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་ཅིང་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བར་བྱ་བ་ལ། དེ་
ཡང་གཞི་དུས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་
བས་ལས་ཀྱི་ཉར་ལེན་དང་། ཞག་རེ་ལ་ལས་རྒྱུད་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་
བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འདུག་པས། འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱ་མ་
ཆད་བ་མེད་པ་ལས་འཁོར་བར་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་ཚོགས་རིམ་གྱིས་
རྩོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་པས་ལས་རྒྱུད་གི་
རྒྱ་བ་རིམ་གྱིས་འགག་ནས། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཚོགས་
པའི་རིམ་པས། ལམ་གྱི་བཟོད་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ།
ཚོགས་རིམ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་བྱེད་དུ། དུས་སྦྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཆ་ཤས་ཐམས་
ཅད་དང་། དེ་དག་གང་ནས་རྒྱ་བའི་རྩ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་སྤྱི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེར་ཤར་བའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལུས་ཅན་ཁམས་དུག་ལྷན་འཆི་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ཁྱུ་རྩལ་གསུམ་
འབྲལ་བའི་ཆེ་ཁྱུ་བ་འོག་དང་རྩལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་བར་དོར་མཆམས་
སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། དེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཡས་རོ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩལ་
ཐུར་དུ་བྱངས་ཏེ་འོག་ཏུ་བརྟན་པར་བྱ་ཞིང་། གཡོན་རྒྱུད་མ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁམས་
དཀར་པོ་སྟེང་དུ་བྱངས་ཏེ་གཙུག་གཏོར་དུ་བརྟན་པར་བྱས་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་ཞབས་གཡས་

བ་དམར་པོ་བརྒྱུད་། གཡོན་བ་དཀར་པོ་བསྐྱམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཡན་ཆད་ཀྱི་
སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོར་བསྒྲིམ་བཤོ། །འདོད་ལྷ་དང་དབང་ཕྱག་གིས་རྩ་རྒྱུ་
བའི་རྒྱུད་དང་། དེ་གཉིས་མཐུན་བས་རྒྱུད་དེའི་རྒྱ་བ་གོག་བ་མཆོན་ལ། རྒྱུད་གཉིས་
གང་དུ་འགོག་ན་དབྱ་མར་འགོག་བས། དེ་མཆོན་ཕྱིར་ཆེ་ཉི་སྐྱ་གཅན་གསུམ་མཐུན་
བ་སྟེ། དེ་ལྷ་བྱའི་རྩིགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྲིམ་བཤོ། །དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་དུས་
སྦྱར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལྟོ་བྱང་གི་བཟོད་བ་གཉིས་སུ་ངེས་བ་
ལྟར། བྱང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་རྒྱུ་གི་རྩ་ལ་གཡས་
འཕོ་དང་གཡོན་འཕོའི་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་བས། དེ་དང་མཐུན་པར་ཞབས་གཉིས།
ཕྱིའི་དུ་སྦྱར་བཅུ་གཉིས་བཞི་ཆོན་གསུམ་དུ་ངེས་བ་ལྟར་བྱང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་ཡང་
བཞི་ཆོན་གསུམ་དུ་ངེས་བ་དང་མཐུན་པར་མགྱིན་བ་གསུམ། ཕྱི་བྱང་གི་དུ་སྦྱར་
ཐམས་ཅད་གསུམ་ཆོན་བཞིར་ངེས་བ་དང་མཐུན་པར་ཞལ་བཞི། ཕྱིའི་དུ་སྦྱར་ལ་
དབྱེད་སོས་དབྱར་སྟོན་དབྱུན་སྟོན་དབྱུན་སྦྱང་དེ་བྱུག་དང་། བྱང་གི་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་
རྒྱུད་བྱུག་དུ་ངེས་བ་དང་མཐུན་པར་སྟག་བ་བྱུག །ཕྱི་བྱང་གཉིས་ཀར་དུས་སྦྱར་བཅུ་
གཉིས་རེ་ཡོད་བ་དང་མཐུན་པར་དབྱང་བ་བཅུ་གཉིས། ཕྱི་དུ་ལོ་གཅིག་གི་རྒྱ་བ་བཅུ་
གཉིས་ལ་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཉེར་བཞི་ཡོད་བ་ལྟར། བྱང་དུ་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་
གཉིས་ལ་དུས་སྦྱར་བྱེད་བ་ཉེར་བཞི་ཡོད་བ་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་ཉེར་བཞི། ཕྱིའི་ལོ་
གཅིག་གི་དུ་སྦྱར་ལ་བྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་བྱུག་ཅུ་ཡོད་བ་ལྟར། བྱང་དུ་ཞག་གཅིག་
གི་རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་ལ་དབྱུག་བྱུག་ཅུ་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་བྱུག་ཅུ་ཡོད་བ་དང་མཐུན་པར་
ཕྱག་ཉེར་བཞིའི་སོར་མོ་ལ་ཆོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་སོར་ཆོགས་སུམ་བརྒྱ་བྱུག་
ཅུར་བསྒྲིམ་བ་ཡིན་ལ། སྟག་བ་དང་དབྱང་བ་དང་ཕྱག་དར། ཕྱགས་གསུང་སྐྱའི་དབྱེ་

བས་ནག་དམར་དཀར་བ་གསུམ་གསུམ་དང་སོར་མོ་རྣམས་ལྷ་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དག་
བས་མཐེ་བོང་ནས་མཐེའུ་རྒྱུད་གི་བར་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའི་ཁ་དོག་སེར་དཀར་
དམར་ནག་ལྷ་བ་དང་། མགིན་བ་གསུམ་དབྱུས་ནག་གཡས་དམར་གཡོན་དཀར།
ཞལ་བཞི་རྩ་ཞལ་ནག་གཡས་དམར་གཡོན་དཀར་རྒྱབ་སེར། སྤག་བ་དབྱུག་ལ་གཡས་
གཡོན་དུ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་སྟེང་འོག་དུ་བཅེགས་བར་འདོད་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཡོན་
དང་གཡས་སུ་ཡང་ཤར་དང་རྒྱབ་དང་དབྱུས་ཀྱི་སྤག་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་བས། སྤ་
ཕྱིར་བསྐྱེགས་པའི་མདུན་མ་སྟོན་པོ། བར་མ་དམར་པོ། རྒྱབ་མ་དཀར་པོའི། སོགས་
མགོའི་སྤངས་ནི་རྒྱུད་དང་འགེལ་བ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། སྤ་མ་དག་གིས་མ་བཤད་
ལ་ཤེས་ཀྱང་དཀར་བར་སྤང་ཞེས་ཞང་ཞུང་བས་གསུངས་སྤག་བ་སྟོན་པོ་ལས་
གྲེས་པའི་དབྱང་བ་སྟོན་པོ་གཉིས། དམར་པོ་ལས་དམར་པོ་གཉིས། དཀར་པོ་ལས་
དཀར་པོ་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པའི་དབྱང་བ་བཅུ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་དབྱང་བ་སྟོན་པོ་
གཉིས་ལས་སྟོན་པོ། དམར་པོ་གཉིས་ལས་དམར་པོ། དཀར་པོ་གཉིས་ལས་དཀར་
པོ་གཉིས་གཉིས་གྲེས་པའི་ཕྱག་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་སྟེ་ཕྱག་རྣམས་བྱ་མོ་ནས་སྟེང་འོག་
དུ་གྱེ་བར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་སྐྱ་གཟུགས་བཞེངས་བ་ལ་སྤ་ཕྱིར་བྱས་ནས་འཕྲེད་དུ་
བསྐྱེག་ན་བདེ་བྱད་ཡོད། རལ་བ་ལ། བྱེན་བརྩེས། ཟུར་ཕྱད། ཅོད་བན། ཐོར་རྒྱགས།
ཕྲེད་བཅིང་གི་རྒྱལ་ལྷ་ལས་འདིར་ནི་ཅོད་བན་ཏེ་སྤའི་སྟེ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྐྱུས་
ནས་བཅིངས་བ་ལ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་
བ་དང་། རྒྱན་གཞན་རྣམས་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟ་སྟེ་རྩོམ་
དབྱངས་ནི་སྟོད་དུ་བྱོན་པའི་སྟེ་མཆན་ནས་མར་དབྱངས་བ་དང་། སྤག་གི་བགས་
པའི་ཤམས་ཐབས་ཡུམ་དང་སྟོར་བའི་དབང་གིས་བྱོལ་བའོ།།

ཕྱག་མཆོན་གཞན་སྤྲེལ་མེ་མདའ་ནི་མདའ་གསུམ་དང་། རྡོ་རྗེ་དེའི་བྱ་ནི་
རྡོ་རྗེ་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་དེའི་བྱ་དང་། ཁ་ཤི་ཀ་ཁ་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་ནི་མི་མགོ་གསུམ་དང་
བཅས་པའི་ཁ་ཤི་ཀ་ཅེ་མོར་རྡོ་རྗེ་རྩ་གདེངས་པས་མཆོན་པའོ། །བདུད་དང་བྲག་པོའི་
ལྷ་མོ་དགའ་མོ་དང་ལྷ་མའི་ལྷ་གཉིས་བརྩིས་པ་མ་བཟོད་པར་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ནས་
འཛིན་ཅིང་གདོད་སྤང་པས་བརྟུང་པ་ནི། གཙོ་བོ་གཉིས་བརྟུལ་བས་སྟེ་དང་བཅས་པ་
བརྟུལ་བའོ། །མདའ་ལྔ་ནི། དགའ་བྱེད། སྟེང་བྱེད། མོངས་བྱེད། རྒྱུ་བྱེད། འཆི་
བྱེད་དེ་བདུད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཉེས་པ་དེ་ལྔ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུས་ལ་ཆ་
མེད་པར་སྟོང་ལ་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དུ་མེ་ཉྱལ་གི་མདའ་འོ། །འབྲས་
བུའི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཐུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཡུམ་རྣམ་
མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་གཉིས་སྤང་བྲལ་མོས་གྲང་མ་
ཆོད་པར་འཁྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དང་། སྐྱེལ་མོངས་སྟོང་རྫོགས་
པ་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོང་གཟུགས་སྤྲ་
ཆོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པའི་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་ཐུགས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ། བྱི་རུ་རྩེ་བ་དང་ཉི་མ། ཉན་དུ་ཁུ་བ་དང་རྩལ་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་རྩལ་དུ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཐབས་གཙོ་བོ་ལ་འཁྱུད་པས་ཤེས་རབ་སྤྲ་ཆོགས་
ཡུམ་སྟེ་དང་གི་གྲག་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་
འདྲེས་པའི་དམར་སེར་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན། ཞལ་བཞི་པ། ཕྱག་བརྒྱད་པ་ཞབས་
གཡས་བསྐྱེམ་གཡོན་བརྒྱད་གིས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མནན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་
ཡབ་ལ་འཁྱུད་པའོ། །

གཙུག་པོའི་ཡུམ་རྒྱལ་མ་བཅུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱི་མ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕྱ་རོལ་དུ་མ་གཉིས་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་བསྐྱེད་ལྟེ་
བ་ལས་གོ་ས་གཞན་མེད་ལ། གཞན་སྤྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་
བསམ་གཏན་ཐབས་སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱི་པར་བྱིན་མ་བརྒྱད་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་
ནག་མོ་འབར་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་འགོད་པར་བྱས་
སོ། །སྤྱི་ཚེགས་ཡུམ་ནི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དག་པའི་དབང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་མ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དུ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མ་འཆར་རིམ་
གྱིས་དུ་བ་མ་སོགས་མཆན་མ་གྱི་བཞི་ནི། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་དང་སོ་བཞི་དང་
རིམ་བཞིན་སྐྱར་བས། བསམ་གཏན་ཐབས་སྟོན་ལམ་སྟོབས་བཞི་ནག་མོ་འབར་མ་
སོགས་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་བ་དོན་གྱིས་འཛོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞལ་བཞི་ཕྱག་བརྒྱད་པ་སྟེ་གཙུག་པོའི་ཞལ་མདོག་གང་རུང་ཅ་ཞལ་གྱི་མདོག་དུ་
བྱས་པའི་རིམ་གྱིས་གཡས་བསྐྱོར་དུ་ཞལ་འགོས་སོ་སོར་བྱེ་བ་སྤྱི་ཚེགས་ཡུམ་ལ་
ཡང་འབྲེལ། །བསྐྱེད་པ་ན་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་དང་སྟོས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱག་མཆན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཕྱག་མཆན་གྱི་ལྷ་ཤིང་ནི་ཡོངས་འདུ་དང་། མཆོག་གི་
སྤྱན་ནི་སྤྱན་གཅིག་གིས་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱན་དང་། གྲུབ་པའི་རོ་
ནི་རེག་པས་ལྷགས་གསེར་དུ་བྱེད་ཅིང་ཐོས་པས་ལྷས་ལྷའི་ལྷས་སུ་བྱེད་པ་དདུལ་
ཚུའི་བརྒྱུད་ལེན་གྱི་རྩས་དང་། བདུད་ཅིའི་འབྲས་བུ་ནི་ཨ་རུ་རའི་ཤིང་ལ་བདུད་ཅིའི་
ཤིང་དུ་བལག་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཨ་རུ་རའོ། །ལྷག་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །གཙུག་པོའི་
གདན་གྱི་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷ་ལྷུང་གྱི་གྲ་བཞིར་ཨོ་ཨུ་ཨུ་ཨོ་ལས་དུང་གཞི་
ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་རྣམས་འགོད་ཅིང་། དེས་གཙུག་པོ་ཡུམ་བཅས་མཆན་

མ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་མངལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟོ་བ་
ལ། འདིར་དང་པོ་སྟོར་བའི་ཐ་སྙད་མི་མཛད་ལ་ལྷ་སྟོ་བ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གཞི་ལ་མངལ་དུ་ཁུ་དུལ་རྣམ་ཤེས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་ཐོག་མར་མངལ་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། བལྟས་པའི་
འདོད་ཆགས་སོགས་བཞིའི་ནང་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་
ལམ་འདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོད་ལ་གཟེགས་ཏེ། དེ་དག་འདུལ་བའི་དོན་
དུ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྐྱས་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམ་
པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་རྣམས་དང་། རང་གི་ཁམས་ལ་ནམ་མཁའ་
ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་དབྱིངས་ཕྱག་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། དབང་པོ་
དང་ཡུལ་ལས་སྟོང་དང་གཟུགས་རྫོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་དབང་དང་བྱ་བ་
ལ་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རྣམས་བཅུག །དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་ཆོགས་སྐྱར་ཡང་རང་ལས་སྟོས་ཏེ་ཡུམ་
ལ་བཅུག །དེ་དག་ལས་ཀྱང་རང་འབྲུག་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོས་པ་རྣམས་རང་
གི་སྟེ་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཞུ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྫོ་
རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བབས་པའི་ཐིག་ལའི་ཆ་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་ལས།
མི་བསྐྱོད་པ་བདག་པོར་གྱུར་བའི་ལྷ་སོ་སའི་ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་དང་། དེ་ལས་
ལྷ་སོ་སའི་སྐྱར་གྱུར་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་མིན་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ལས་སྟོས་ཏེ་རང་
རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་མོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་
དག་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རོ་བོ་དང་། དེས་ལྷ་སྟོས་པ་ན་ཡང་ཐོག་མར་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་
ཡུམ་སྟོས་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་གཞུག་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་བདག་པོ་གྱུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དབྱིངས་ཕྱག་མ་ལ་རྫོར་སེམས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་སྐྱ་ཆོགས་ཡུམ་ལ་དབྱེར་

མེད་དུ་ཞུགས། སྐར་ཡང་རྫོང་སེམས་ལ་དབྱེངས་ཕྱག་མས་འབྱུང་བར་རང་རང་།
ཤེར་ཕྱིན་མ་ལ་མི་བསྐྱེད་པས་འབྱུང་བ་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་ལ་གཞུག་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
གཙོ་བོའི་གདན་གྱི་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་
བཅུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་དང་ལུས་མ་བརྒྱད་གཙོ་བོའི་ཡུམ་ཡིན་པས་རེས་ཀྱིས་ལྟེ་
བར་འཕོ་བའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ལྟེ་བའི་ལྟེ་གངས་སུ་བགང་མི་བགང་གི་བྱུང་བར་
འོག་དུ་བཞུགས་པར་བྱའོ།།

རྗེ་སྐོ་གོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས། མི་བསྐྱེད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོར་གྱུར་བ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེད་ལྟེ་གཙོ་བོ་ལ་གཞུག་བ་མི་བསྐྱེད་པ་བདག་
པོར་གྱུར་བའི་དོན་དུ་མཛད་བ་ལྟར་ན་ཆོ་གའི་གཞུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་དེ་ལྟར་མོས་
དགོས་པར་སེམས། འདི་དག་གིས་གཙོ་བོའི་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ནས། འཁོར་གྱི་
ལྟ་སྐྱོ་བའི་རིམ་བཤ། ཕྱགས་དཀྱིལ་གྱི་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་དང་། སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་
དང་། གཟུང་མ་དང་། འདོད་མ་དང་། ཕྱིར་འདོད་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་
གྱི་ལྟ་སྐྱོ་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཤེགས་བ་གཤེགས་མ། བདུད་
ཅིའི་བུམ་བ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་འདིར་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པ་ཁམས་དུག་ལྟ་གྱི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས་
གངས་ནི། རྣམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ཚུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་དང་། རྣམ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
ཆོར་བ་འདུ་ཤེས་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དུག་དང་། རྣ་བ་སྣ་མིག་སྟེ་ལུས་ཡིད་
ཀྱི་དབང་པོ་དུག །སྒྲིབ་གཟུགས་རོ་རེག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། གསང་གནས་
ངག་ལག་བ་རྒྱུང་བ་གཤའ་ལམ་མཆོག་གི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་དང་།
བྱི་ཚུ་འདོར་བ་སྐྱེ་བརྫོད་ལེན་པ་འགོ་བ་བཞུགས་པ་འདོར་བ་ཁུ་བ་འདོར་བ་འཛིན་ཏེ་ལས་

དབང་གི་བྱ་བྱུག་དང་། རྟོག་འཛིན་མཉམ་གནས་གྱེན་རྒྱ་ཁྱབ་བྱེད་སྤྱུ་སྤར་སེལ་ཏེ་
རྒྱུད་བྱུག་དང་། ཡང་དགའ་བའི་རྒྱུད་རྩས་སྤལ་ཅངས་པ་སྣ་ས་བྱིན། རྟོར་ལས་རྒྱལ།
སྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བའི་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱུད་བྱུག་དང་། གཙུག་གཏོར། སྟོང་ར་མགྱེན་
པ། སྟོན་མའི་དབྱས་སྟེ་བ། གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་བྱུག །གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཉི་ཁྱི་
ཆེག་སྟོང་བྱུག་བརྒ། ཅ་བདུན་ཁྱི་ཉི་སྟོང་། རྩས་པ་གསུམ་བརྒྱ་བྱུག་ཅ། ཆེགས་སུམ་
བརྒྱ་བྱུག་ཅ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་།

རྣམ་ཤེས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོའི་བར་སྤང་པོ་བྱུག་ནི། རིམ་པ་བཞིན་
ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་ས་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ཐབས་དང་ཁམས་
ཤེས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐབས་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཤེས་རབ།
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་རྒྱུད་ཁམས་ཐབས་ཤེས། འདུ་ཤེས་དང་མེ་ཁམས་ཐབས་
ཤེས། ཆོས་བ་དང་རྒྱ་ཁམས་ཐབས་ཤེས། འདུ་བྱེད་དང་ས་ཁམས་ཐབས་ཤེས།
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཤེས་སུ་སྦྱོར། རྣ་བ་སྣ་མིག་ལྟེ་
ལུས་ཡིད་བྱུག་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་ཐབས་
དང་། སྤྱི་གཟུགས་རོ་རིག་ཆོས་བྱུག་རིམ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་
ཁམས་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་རིམ་བཞིན་ཐབས་ཤེས་སོ། །པོ་མའི་
དབང་པོ་དང་ངག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་པ་དང་གཤའ་ལམ་དང་མཆོག་གི་དབང་པོ་
དུང་ཅན་མ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའི་རྒྱུད་མེ་རྒྱ་ས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཁམས་པ་ཐབས་དང་། ཇི་རྒྱ་འདོར་བ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། འགྲོ་
བ་དང་། གཤའ་བ་འདོར་བ་དང་། ཁྱབ་འདོར་འཛིན་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ས་
རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ་ལས་དབང་ལྔ་དང་བྱ་བ་ལྔ་གོ་རིམ་

བཞིན་ཐབས་ཤེས་སོ།། སློབ་འདྲིན། མཉམ་གནས། གྱེན་རྒྱ། ཁྱབ་བྱེད། ལྷ། ལྷ་ར་
སེལ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་དང་། དགའ་
བདེ་དུས་སྤལ། ཅངས་བ། ལྷས་སྦྱིན། རྟོན་ལས་རྒྱལ། ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་དགའ་
བདེ་རྒྱང་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་དང་།
གཙུག་གཏོར། སྦྱིང་བ། མགྱིན་བ། སྦྱིན་དུས། རྟེ་བ། གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་
རྣམས་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པའོ།།

ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྒྱང་ལག་གི་སོར་མོ་རྣམས་ནི་མཐེན་རྒྱང་ནས་མཐེ་བོའི་
བར་རིམ་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཚུ་སའི་ཁམས་པའོ། །དུས་པའི་ཆ་ཤས་སོ་དང་
པོ་སྦྱིང་དུ་གཉིས་སྦྱེས་པ་ན་སོ་གཡས་པས་གཡོན་པ་རྒྱ། དེ་ནས་འོག་དུ་གཉིས་
སྦྱེས་པ་ནག་གཡས་པ་མེ་གཡོན་པ་རྒྱང་གི་ཁམས་པ་སྟེ། སྦྱིང་གིས་ཐབས་དང་།
འོག་གི་རྒྱང་ཤེས་རབ། སྦྱིང་གི་རྒྱ་ཐབས་དང་། འོག་གི་མེ་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་ནས་
སྤར་ཡང་སྦྱིང་དུ་སོ་གཉིས་སྦྱེས་པའི་གཡས་པ་མེ་གཡོན་པ་རྒྱང་། ཡང་འོག་དུ་
གཉིས་སྦྱེས་པའི་གཡས་པ་ས། གཡོན་པ་རྒྱ་ཁམས་པ་སྟེ། དེའི་སྦྱིང་གི་མེ་ཐབས་
དང་། འོག་གི་རྒྱ་ཤེས་རབ། སྦྱིང་གི་ས་ཁམས་པ་ཐབས་དང་། འོག་གི་རྒྱང་ཁམས་
པ་ཤེས་རབ་སྟེ་སོ་གཞན་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་ཁམས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་པ་ཅན་དུ་ཤེས་བར་བྱ།
ཁམས་དྲུག་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱོར་བ་ན། ས་རྒྱང་གཉིས་ཐབས་ཤེས། མེ་རྒྱ་གཉིས་
ཐབས་ཤེས། རྣམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐབས་ཤེས་སོ། །ཁམས་དྲུག་གི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ནམ་མཁའི་ཁམས་པ་རྣམས་ལྡང་བྱ། རྒྱང་གི་ཁམས་པ་རྣམས་ནག་
པོ། མེའི་ཁམས་པ་རྣམ་དམར་པོ། རྒྱའི་ཁམས་པ་རྣམས་དཀར་པོ། སའི་ཁམས་པ་
རྣམས་སེར་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་རྣམས་སྟོན་པོ། ཁམས་དྲུག་རིགས་དྲུག་དང་

སྒྲིབ་ན། རྣམ་མཁའི་ཁམས་པའི་ཚོས་རྣམས་རྟོ་རྩེའི་རིགས། རྒྱུང་ཁམས་པ་རྣམས་
ལས་ཀྱི་རིགས། མེ་ཁམས་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས། རྩུ་ཁམས་པ་རྣམས་བརྒྱའི་
རིགས། ས་ཁམས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་རིགས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གྲག་གི་རིགས་སུ་སྒྲིབ་བཏང་ལ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཤེས་པ་གཞིག་གོང་འོག་
གི་སྐྱབས་ཀྱན་ཏུ་གསལ་ཆེད།

དེ་ལ་སྤང་པོ་དག་པས་གཤེགས་པ་ལྔ་དང་། ཁམས་དག་པས་གཤེགས་
མ་ལྔ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དག་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ཡབ་ཡུམ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྤང་པོ་དག་པས་དབྱེངས་ཕྱག་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟེ། འདི་གཉིས་
ནི་གོང་དུ་གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་བརྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་དོན་གྲུབ་
རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྤང་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་མ་མ་མ་གྱི། གོས་
དཀར་མོ། སྒྲོལ་མས་འབྱུང་པའི་གཤེགས་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་འཕར་
མའི་ཤར་སྟོ་བྱང་ལུབ་ཀྱི་རེ་མིག་དང་། སྒྲོལ་མ། གོས་དཀར་མོ། ལྷ་མ་གྱི། སྐྱེ་མ་
བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་སྤང་འོད་དཔག་མེད་རིན་འབྱུང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འབྱུང་
པའི་གཤེགས་མ་བཞི་རིམ་བཞིན། ཤར་སྟོ། སྟོ་ལུབ། བྱང་ཤར། ལུབ་བྱང་གི་རེ་
མིག་ཏུ་སྒྲོས་ཏེ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཨི་རི་ཨུ་ལི་སྤང་དུ་དང་རལ་གྱི་སོགས་
ལས་གཤེགས་པ་དང་། རིང་པོ་དང་རལ་གྱི་སོགས་ལས་གཤེགས་མ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། དབྱངས་ཀྱི་ཡེ་གོ་ཨི་སྤང་དང་ལྷི་རིང་ཐབས་ཤེས། རི་སྤང་དང་ཨུ་རིང་ཐབས་
ཤེས། ཨུ་སྤང་དང་རྩི་རིང་ཐབས་ཤེས། ལི་སྤང་དང་ཨྲི་རིང་ཐབས་ཤེས་ཏེ་སྤང་དུ་
ཐབས་དང་རིང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་བོན་ནོ།

ཤར་ཤར་སྟོ་བ་རྒྱུད་གི་ཁམས་པ་ནག་པོ་ལ་སའི་ཁམས་པ་སེར་པོས་
འབྱུང་བ། སྟོ་སྟོ་རུབ་པ་མའི་ཁམས་པ་དམར་པོ་ལ་རྒྱའི་ཁམས་པ་དཀར་པོས་
འབྱུང་བ། བྱང་བྱང་ཤར་བ་རྒྱའི་ཁམས་པ་དཀར་པོ་ལ་མའི་ཁམས་པ་དམར་པོས་
འབྱུང་བ། རུབ་དང་རུབ་བྱང་བ་སའི་ཁམས་པ་སེར་པོ་ལ་རྒྱུད་གི་ཁམས་པ་ནག་
པོས་འབྱུང་བ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་པ་ལྗང་གུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་པ་སྟོན་པོས་
འབྱུང་བ། ཡང་ཡེ་ཤེས་ཁམས་པ་སྟོན་པོ་ལ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་པ་ལྗང་གུས་འབྱུང་
བའི་རྒྱལ་འདི་ལྟ་གཞན་རྣམས་ལ་འད་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞལ་གྱི་ཁ་དོག་ནག་དམར་
དཀར་བ་སོགས་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མདོག་ཅ་ཞལ་དུ་བྱས་ཤིང་། རྩ་བ་ཐབས་དང་
ཉི་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ཉི་མའི་གདན་དང་། མཚམས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་རྩ་བའི་གདན། རྩ་བའི་འོག་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ་དང་། ཉི་མའི་འོག་ཏུ་
བརྒྱ་དཀར་པོ་འགོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེ་གཤེགས་
འཕར་མའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལེ་ཆེ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མར་ལྟ་བུ་གོད་པའི་གཡས་
གཡོན་གྱི་ལེ་ཆེ་གཉིས་གཉིས་དང་སྟེང་འོག་གི་བྱམ་གནས་སུ་ཨི་རི་ལི་ཨི་ཨུ་སྟེ་
རིགས་བྱུག་གི་ས་བོན་སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཏ་ཡིག་ལས། ཀྱང་ཁག །བི་རྩ། བི་ཆེན།
ཁ་བ། རུལ་རྣམས་དག་པའི་བྱམ་པ་ཕྱོགས་སུ་གཉིས་གཉིས་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་རེ་
རེ་རྣམས་བརྒྱའི་གདན་ལ་གནས་ཤིང་ཁ་བ་རྒྱས་བརྒྱན་པ་སྟེ། སྟེང་གི་ནི་གཙོ་བོའི་
གནས་ཀྱི་སྟེང་དང་། འོག་གི་ནི་གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འགོད། འདི་ལ་དབྱང་
པར་བྱ་བ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

དེ་ཡང་ཐབས་ལས་དབང་དག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དང་། ཤེས་རབ་ལས་
དབང་གི་བྱ་བ་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྲོ་མོ་ནི་ཡ་ར་ལ་ཨ་མུང་དུ་དང་ཉི་
རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱག་མཆན་ལས་སྟོགས་བཞི་དང་སྟེང་གི་ཁྲོ་བོ། རིང་པོ་བཞི་
དང་ཉུར་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱག་མཆན་ལས་སྟོགས་བཞི་དང་སྟེང་གི་ཁྲོ་མོ་རྣམས་
ཐབས་ཤེས་སུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་ནས་ཐབས་སྣ་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དག་པའི་ཐབས་ཀྱི་
སེམས་དབང་བཅུ་གཉིས་ལ་ཤེས་རབ་སེམས་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་།
ཤེས་རབ་བྲི་སོགས་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐབས་སེམས་
དབང་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་དབང་སེམས་མ་རྣམས་ནི་ཨེ་ཨར་ཨོ་
ཨལ་ཨ་མུང་དུ་དང་ཨི་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱག་མཆན་ལས་སེམས་དབང་ལ་
སེམས་མས་འབྱུང་བ་དང་། རིང་པོ་དང་ཨུར་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱག་མཆན་ལས་
སེམས་མ་ལ་སེམས་དབང་འབྱུང་བ་སྟོའི་གཡས་གཡོན་དང་མཚམས་སུ་འཁོད།
དེ་ཡང་རྒྱང་མེ་རྩ་ས་དག་པ་རྣམས་སྟོའི་གཡས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་དག་
པ་སྟོའི་གཡོན་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། སྟོའི་གཡས་དང་གཡོན་ནི་ཁ་ནང་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་གཡས་གཡོན་ནོ། །དེ་དག་གིས་གཞི་ལ་མངལ་དུ་ཁྱ་བ་ཐོག་མར་ཞུགས་ནས་
རྒྱ་བ་དང་པོར་མ་རིག་པ་ནས་དུག་པ་ལ་རིག་པའི་བར་གྲུབ་ནས། སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་
སོགས་ཁམས་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་ཞེ་དུག་བསྐྱེད་པའོ། །

དེ་ནས་གསུང་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་འཁོད་པ་ནི་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་ཆོར་བ་སྐྱེས་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ལྷ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་པ་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་
པ་ལ་གསུང་གི་རྩ་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱེད་

བཅུ་གཉིས་ལ་ཙ་ཙ་འདབ་ཉེར་བརྒྱད་པའི་འཁོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སྟོ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར། འདིར་སྟོགས་མཆམས་སུ་བརྒྱ་འདབ་མ་ཉེར་བརྒྱད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བ་
 དང་འདབ་མ་ནམས་སུ་སྐྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་ནམས་སྟོ་བར་བྱེད་ལ། སྤྱི་རོལ་ཏུ་རྒྱ་བ་
 བཅུ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་དང་། བར་གི་ཙ་དག་པའི་ཆོས་ལྟ་སུམ་
 བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་སྟོར། སྤྱིར་ཞག་ལ་བྲིམ་ཞག་ཉི་མའི་ཆོས་དང་། ཆོས་ཞག་རྒྱ་བའི་ཆོས་
 གཉིས་ཀྱི་བྲིམ་ཞག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ལྟོ་བཟོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དྲུག་ཐབས་དང་བྱང་
 བཟོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དྲུག་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་ནས། དགས་ཅིས་ཀྱི་བྲིམ་ཞག་དྲུག་ལྟ་སུམ་
 ཅུར་བྱས་པས་དྲུག་ཆན་དང་པོ་ནམ་མཁའ། དྲུག་ཆན་གཉིས་པ་རྒྱུང་སོགས་དྲུག་
 ཆན་ནམ་མཁའ་རྒྱུང་མེ་ཁུ་སའི་ཁམས་དང་། དྲུག་ཆན་དེ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་རྒྱུང་མེ་
 ཁུ་ས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་། ལྟོ་བཟོད་ལ་གསལ་བྱེད་རྒྱུང་བ་དབྱངས་སྤང་བ་
 སྟོག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་བཟོད་ལ་གསལ་བྱེད་བཅེགས་པ་དབྱངས་རིང་པོ་སྟོག་
 ཏུ་ཞུགས་པར་བྱ་ལ། འདིར་ནི་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཆོས་ཞག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཞག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་རྒྱུང་བའོ།།

ཆེས་ཆེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནག་པ་དང་ས་ག་གཉིས་སྟུང་། རྩོན་དང་ཆུ་སྟོད་
གཉིས་མེ། རྩོ་བཞིན་དང་ཁྲ་མ་སྟོད་གཉིས་ཆུ། ཐ་སྐར་དང་སྒྲིན་བྱག་གཉིས་ས།
མགོ་རྒྱལ་གཉིས་ནམ་མཁའ། མཆུ་པོ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་སོ། ནག་པ་ཐབས་ཡིན་བས་
ནག་རྒྱའི་ཆེས་ཞག་སྤུམ་རྩའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་སྟོ་རིམ་དང་། ས་ག་ཤེས་རབ་
ཡིན་བས་ས་གའི་ཆེས་ཞག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཁམས་ཀྱི་སྟུང་རིམ་དང་སྟོར། དེ་ཡང་
གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཀ་ཙ་ཏ་པ་ཏ་སའི་སྟེ་ཆོན་བྱག་དང་། སྟེ་ཆོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀ་
ཁ་ག་སྟུང་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ། ཡེ་གེ་རེ་རེ་ལ་དབྱངས་ཨ་ཨི་རི་ཨུ་ཡི་ཨོ་སྟུང་བྱ་

རྣམས་སློག་ཏུ་གཞུགས་པས་ཀ་གི་རྒྱ་མི་ཀྱི་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། རིང་པོ་རྣམས་
སློག་ཏུ་ཞུགས་པས་ཀླ་གླི་རྒྱ་མི་ཀྱི་དང་། ཐེག་ལའི་དོད་དུ་ཆེག་བྲག་གིན་པས་
ཀམ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ། དེས་ན་ཀ་དུག་ཆོན་ནས་ད་དུག་ཆོན་གྱི་བར་ཡི་གེ་ལྷ་ལྷ་ལ་དུག་
ཆོན་ལྷར་བྱས་པས་སུམ་ཅུ། ཆོས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའི་ཅ་ཏ་པ་ཏ་ས་
ཀའི་རིམ་པས་སྡེ་བ་ལུགས་འབྱུང་། བྲག་བ་སློགས་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་བ་དུག་གི་སྡེ་བ་
རེའི་ནང་གི་ཡི་གེ་ཉ་རྩ་ཇ་ཆ་ཅ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་ལུགས་ལྟོག་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློག་གི་
དབྱེད་ས་ཨ་ཨ་རི་ལྷ་ལི་རིང་ཐུང་ལུགས་འབྱུང་ཁོ་ནར་རེས། ཀ་ཆ་ཏ་པ་ཏ་སའི་སྡེ་
ཆོན་དུག་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩ་ས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་། ནང་ཆོན་གྱི་
ད་ལྷ་ག་ཁ་ཀ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ལྷ་ལུགས་ལྟོག་རྣམས་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩ་སའི་
སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར། དེའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་ལ་དབྱེད་ས་དུག་དུག་སློག་ཏུ་ཞུགས་པའི་དུག་
དུག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རྒྱུད་མེ་རྩ་ས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱོར། ཐབས་
ཀྱི་ཆོ་བའི་གསལ་བྱེད་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ནང་དུ་གཡོན་གྱི་ཅ་ལ་རྒྱུད་སྐྱེ་རིམ་
ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་མཐུན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོ་བའི་གསལ་བྱེད་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱེད་པ་ནི།
གཡས་ཀྱི་ཅ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྱུང་བ་སྤྱད་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཐབས་
ཤེས་གཉིས་ཀའི་དབྱེད་ས་ལུགས་འབྱུང་དུ་བྱེད་པ་ནི། མངལ་དུ་ལུས་བྱུ་བ་དང་
མཐུན་པར་ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀ་སྡེ་
ནས་ས་སྡེའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་སྡེ་ཆོན་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་དབྱེད་ས་ཐུང་ཨོ་བཅས་སློག་ཏུ་
བཅུག་པའི་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་འབྱུང་ལ། དབྱེད་ས་རིང་པོ་
ཨོ་བཅས་སློག་ཏུ་བཅུག་པས་སུམ་ཅུ་སུམ་ཅུར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ་
ཉེ་སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་འབྱུང་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེའོ། །དེ་

སྟེང་འོག་ཏུ་སྟོས་ཏེ་རང་རང་གི་གདན་ན་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་འཁོད།
ལག་སོར་གྱི་ཅ་འཁོར་བཅུ་དག་པས་རབ་གཏུམ་མ་བཅུ་ནི་སྤར་གྱི་རབ་གཏུམ་མ་
དང་སྒྲུའི་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་སྐྱེས་ཤིང་རབ་གཏུམ་མ་ལ་སྒྲུ་རྣམས་ཀྱིས་
འབྱུང་བ་ཕྱོགས་མཆམས་སྟེང་འོག་གི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་བ་ལ་འཁོད།
གཞན་དུར་ཁྲོད་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷ་བཅུ་གཅིག་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་གི་
མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐོག་ལེས་བརྒྱན་པ་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། བ་སྤྱད་དང་
སྐྱ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་དེ་དག་པའི་འབྱུང་པོ་བྱེ་བ་སྤྲུག་བྱེད་དང་བཞི་སྟོ་ཞིང་། དེ་
དག་གི་མངལ་དུ་རྒྱ་བ་དགྲའི་མཐར་ལུས་རྫོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་རྣམས་རྫོགས་
པར་བསྐྱེད་དེ་སྟོ་བའོ།།

དེ་ནས་སྟེང་གའི་ཅ་བཅུ་དག་པའི་ངོ་པོ་གཟུང་མ་རྣམས་ཅ་སྟེ་ནས་ཀ་སྟེའི་
བར་གྱི་སྟེ་བ་བཅེགས་མཐུང་རིང་དང་ཕྱག་མཆན་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི། ནང་ལ་
སྟོར་བའི་སྐལ་པ་གྱི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་དག་པ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བེན་གྱི་དག་པ་
ཐན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐལ་པའི་ལས་ཤར་དུ་རྩི་ཆབ་མ་དང་ཐེང་བ་མ། ལྟོར་
བདུག་སྟོས་མ་དང་མར་མེ་མ། ལུང་ཏུ་སྟེག་མོ་དང་བཞད་མ། བྱང་དུ་རོལ་མོ་མ་དང་
གར་མ། སྟེང་དུ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲོད་མ། འོག་ཏུ་ལྷ་བཞོས་མ་དང་འབྲས་བུ་མ་འགོད་
པར་གསུངས་ལ། དབང་ལེར་ཤར་དུ་རྩི་མ་དང་ཐེང་བ་མ། ལྟོར་སྟོས་མ་དང་མར་མེ་
མ། ལུང་ཏུ་སྟེག་མོ་དང་བཞད་མ། བྱང་དུ་བདུད་ཅི་མ་དང་འབྲས་བུ་མ། ཤར་གྱི་རྟ་
བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གར་མ། ལུང་གྱི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རོལ་མོ་མ། བྱང་གི་རྟ་བབས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲུ་མ། ལྟོའི་རྟ་བབས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འདྲོད་མ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་
གཉིས་ཀྱི་སྤར་མ་ནི་རང་རིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་རྩའི་རིགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་བཞོད་པ་

དང་། ཕྱི་མ་ནི་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཁ་སྐོང་དུ་གསུངས་ཤིང་སྐྱབ་
ཐབས་སུ་རོལ་གར་གཉིས་སྟེང་དང་། ལྷ་འདོད་གཉིས་འོག་ཏུ་འགོད་པ་མཛད་དེ་
དབང་ལེ་དང་སྐྱབ་ལེའི་འགོད་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་གསུང་ལ། སེལ་གར་སྐྱ་
འདོད་བཞི་རྩ་བབས་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན་མ་བཀོད་དོ།

དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་རིགས་འགྲོས་སྒྲུང་ཏེ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་གི་
གོ་བོ་གཙུག་པོའི་གནས་གྱི་སྟེང་རྒྱ་མེགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་འགོད་ཅིང་། སྐྱ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་
འོག་གི་ཁོ་བོ་སྐྱ་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱ་ཡིན་པས་སྐྱ་དཀྱིལ་གྱིས་སྟེང་གི་ཆ་གསུང་
དཀྱིལ་གྱི་སྟེགས་བུའི་ནང་དུ་དང་འོག་གི་ནི་ས་གཞིའི་ནང་དུ་བྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྐྱོམ་པ་དང་། སྟེང་འོག་གི་སྐྱ་དང་རབ་གཏུམ་མ་ཡང་དེའི་འགྲོས་གྱིས་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་ལེར་རྩལ་ཆོན་ལ་སྟེང་འོག་གི་གཟུང་མ་ཤར་བྱབ་གྱི་
རྩ་བབས་གྱི་འོག་ཏུ་འགོད་པར་གསུང་པའི་མཐུག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོང་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཇི་
ལྟར་གསུངས་པའི་གནས་ཉིད་ནི། སྟེང་དུ་འཁོད་དང་འོག་ཏུ་འགོད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཇི་
བཞིན་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི། འདིར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཆོག་གི་དོན་དུ་བྱ་
དགོས་སམ་སྐྱམ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྗེ་སྟོ་བློས་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཁ་སྐོང་དུ། བསྐྱོམ་པ་ལ་
ནི་ཕྱོགས་སྐྱོང་སོགས་བྱི་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཏུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཞང་ལྷང་པའི་ཁ་སྐོང་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་
པའི་མཐུག་ཏུ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་དང་ཆེས་མི་མཐུན་པས་བསྐྱོམ་པའི་གནས་འདིར་
གསུངས་པ་ལས་གཞན་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྐྱོམ་མི་རུང་ངོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ། ། ཞེས་
གསུང་སྟེ་དབྱུང་པར་བྱ་ལ། ཁ་སྐོང་གཉིས་གྱིས་འདིའི་འབྲུག་ནོན་གྱི་འགྲེལ་ཚུལ་

ཅུང་མི་འབྲ་བར་སྒྲང་། ལྷོ་གོས་ཆོས་སྦྱང་གིས་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་སྒྲིམ་ཆེན་གྱི་སྒྲིའི་ས་
བོན་འགོད་སྐབས་སུ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡི་གེ་གཉིས་སྟེང་འོག་དུ་འགོད་པ་
ནི་བསྐྱོམ་བྱ་ལ་ཡིན་ལ་གི་བྱ་ལ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །དེས་ནས་འདིར་ཡང་གི་བྱ་དང་བསྐྱོམ་པའི་གནས་མི་འབྲ་བར་བྱས་ན་སྦྱི་དང་
མཐུན་ལ། འོན་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྒོ་ངོར་འཆར་མི་བདེ་བ་དག་གིས་ཁ་སྐོང་གཉིས་
ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བྱའོ།

དེ་ནས་གསུང་གི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཅེ་སོགས་དང་བྲག་མཆན་ལས་སྦྱེས་
པའི་འདོད་མ་རྣམས་དང་། སྦྱེའི་སྟེགས་བུའི་སྟེང་དུ་ཅི་དུ་སོགས་དང་བྲག་མཆན་
ལས་སྦྱེས་པའི་མི་འདོད་མ་རྣམས་གཤམས་སུ་ལྷ་ལྷ་དང་གཡོན་དུ་བཞི་བཞི་བསྐྱེད་
བར་བྱ་ལ། འདི་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་རིགས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་གསུང་གི་ཁ་ཁྱེར་ལ་ཤར་དུ་སྒྲོལ་མ་ལས་སྦྱེས་པ་དབྱེ་བར་འདོད་མ། དེ་
བཞིན་སྟོར་གོས་དཀར་མོ་ལས་བསྐྱེད་པར་འདོད་མ། བྱང་དུ་སྒྲུ་མ་གྱི་ལས་རྒྱས་
བར་འདོད་མ། ལུབ་དུ་སྦྱན་མ་ལས་རེངས་བར་འདོད་མ། དབྱིངས་སྦྱག་མ་ལས་
གསོད་འདོད་མ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ཡུམ་ལས་བསྐྱེད་འདོད་མ་གཉིས་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁབ་བྱེད་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་སུ་མི་བགང་། ལྷ་ལས་རོལ་མོ་འདོད་
མ། གཟུགས་ལས་རྒྱན་འདོད་མ། རོ་ལས་ཟས་འདོད་མ། སྤི་ལས་སྤི་འདོད་མ། རེག་
བྱ་ལས་གོས་འདོད་མ། ཆོས་དབྱིངས་ལས་འབྲིག་བར་འདོད་མ། ཅ་ཅི་ཀ་ལས་ལུས་
ལ་འབྲུག་བར་འདོད་མ། ཁབ་འབྲུག་མ་ལས་མཆིལ་མ་འདོར་བར་འདོད་མ། བག་
མོ་ལས་སྤི་མ་འདོར་བར་འདོད་མ། གཞོན་ལུ་མ་ལས་གར་འདོད་མ། དྲག་མོ་ལས་
སྦྱན་འདོད་མ། ཆངས་མ་ལས་རྩུ་ལ་རྒྱལ་བར་འདོད་མ། དབང་མོ་ལས་མལ་སྦྱན་ལ་

སྤྱིས་པར་འདོད་མ། དཔལ་མོ་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་འདོད་མ། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མོ་ལས་ཀྱན་
ཏུ་གདུང་བར་འདོད་མ། རེངས་བྱེད་མ་ལས་འཆིང་འདོད་མ། ང་རྒྱལ་མ་ལས་འཇམ་
པར་སྤྱོད་བར་འདོད་མ། རྒྱལ་བྱེད་མ་ལས་སྤྱེམ་པར་འདོད་མ། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མ་ལས་
སྤྱོད་འདོད་མ། ལྷགས་སྤྱོད་མ་ལས་རེག་བྱ་འདོད་མ། ཁྱོ་གཉེར་ཅན་ལས་འགྲུག་
འདོད་མ། ཅུང་ལས་འཆིང་འདོད་མ། འོད་ཟེར་ཅན་མས་ཕུར་བུས་གདབ་པར་འདོད་
མ། བྱ་སྤྱོད་མ་ལས་རྒྱལ་པར་འདོད་མ། ཁྱི་གདོང་མ་ལས་ཡན་ལག་བསྐྱེད་པར་
འདོད་མ། བག་གདོང་མ་ལས་གཤེད་གཅི་ཟག་པར་འདོད་མ། ཅེ་སྤྱང་གདོང་མ་ལས་
སེམས་ཅན་ལ་བསྐྱེད་བར་འདོད་མ། སྤྱག་གདོང་མ་ལས་ཅོད་པ་མང་པོ་འདོད་མ། བྱ་
རོག་གདོང་མ་ལས་ལྷག་མ་ཟ་བར་འདོད་མ། བྱ་ཆོད་གདོང་མ་ལས་གཡུལ་འདོད་
མ། མཁའ་ལྗིང་གདོང་མ་ལས་སྤྱལ་འཆིང་བར་འདོད་མ། ལྷག་གདོང་མ་ལས་སྤྱེས་
པའི་བྱིས་པ་ཁྱོ་བར་འདོད་མ་སྟེ་འདོད་མ་སོ་བྲལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་ཁ་ཁྱེར་ལ། སྤྱོ་
མ་ལས་སྤྱེས་པ་དབྱེ་བར་མི་འདོད་མ་ནས། ལྷག་གདོང་མ་ལས་སྤྱེས་པ་བྱིས་པ་ཁྱོ་
པར་མི་འདོད་མའི་བར་བྱིར་འདོད་མ་རྣམས་སོ།།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་དབྱེ་བར་འདོད་མ་ནི་ཁམས་ས་རྒྱང་འབྲེས་པའི་ཁམས་
པ་ཡིན་ལ་རྒྱང་དགས་ཡིན་པས། དེ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བར་འདོད་
ཅིང་། དེས་ན་དེའི་ས་སོན་ནི་རྒྱང་གིས་ཅ་ཡིན་པ་ནས། བྱིས་པ་ཁྱོ་བའམ་བསྤིག་
པར་འདོད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུ་ཁམས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱན་བྱེད་པས་
དེའི་ས་སོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུ་སྤྱོད་པ་སོགས་ནང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་དབྱེ་
བ་ལ་སོགས་པ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སྟེ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཁམས་
ཀྱི་དབང་གིས་བྱེད་པས། དེ་དག་པས་འདོད་བྱིར་འདོད་སོ་བྲལ་སོ་བྲལ་སྟེ་ཞིབ་

བར་རྩེ་སློ་གྲོས་ཆོས་སྦྱོར་གི་ཤིག་ཆེན་ཁ་སྐོར་ལས་ཤེས་བར་བྱ། ཆོག་དྲག་གསུང་
དང་། ཐེག་ལེ་སྦྱ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་གསུང་གི་འདོད་མའི་ས་བོན་ཆོག་དྲག་ཅན་
དང་སྦྱའི་ཕྱིར་འདོད་ཀྱི་ས་བོན་ཐེག་ལེ་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་རྩྱག་གི་འབྲེན་ཚུལ་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་ཤིག་ཆེན་དང་རྩེ་བསོ་
བའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱོར་དུ་གསུངས་པའི་སྦྱིང་པོ་བསྟུ་ན། གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོའི་
ལུས་ལ་བཅུག་པའི་མི་བསྦྱོད་པ་དང་རྩོ་སེམས་ལུས་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་
བྱུང་གསུམ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་རྣམ་མ་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་ལུས་
དུ་གྱུར་བས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཅིག །གཤེགས་པ་བཞི་ལུས་བཅས་
དང་། གཤེགས་མ་བཞི་ཡབ་དང་བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བརྒྱད། སེམས་དཔའ་
སེམས་མ་བྱུང་བཅུ་གཉིས། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་སྦྱོར་ཁོ་བོ་བཞི་སྦྱིང་གི་གཙུག་ཏྱར་
དང་བཅས་པའི་བྱུང་ལྷ་སྦྱེ་ཐུགས་དཀྱིལ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་སོ་དྲུག །གསུང་གི་རྣལ་
འབྱོར་མ་བརྒྱད། སྦྱའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས། སྦྱའི་ཁོ་བོ་དྲུག །སྦྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་སྦྱ་
བརྒྱད་དང་རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་གསུང་སྦྱ་གཉིས་ལ་ཞེ་གཉིས་ཏེ།
ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སོ་དྲུག་དང་བྱིལ་བས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དོན་བརྒྱད། ཐབས་ཤེས་སོ་
སོར་བྱེ་བས་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་ལྷེ་བ་ལ་གནས་
པའི་ཡབ་ལ་ལུས་གྱིས་མདུན་ནས་འཁྱུད་པ་ལ་ཡབ་གཙོ་བོ་དང་ལུས་ལ་ཡབ་གྱིས་
མདུན་ནས་འཁྱུད་པ་ལ་ལུས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་ལྷེ་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་བསྐྱེད་ལྷེ་
བ་ལ་གཙོ་བོར་མི་འགྱུར་བས་གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པའི་མི་བསྦྱོད་པ་དང་རྩོར་
སེམས་ལུས་བཅས་བགྲངས་ལ། ལྷ་ཆོགས་ལུས་ཀྱི་སྦྱའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ལྷ་བྱུང་

གཉིས་མི་བགྱང་ཞིང་། རུས་མ་བཅུའི་ནང་ཚན་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་
མ་གཉིས་ཀྱང་རུས་མའི་གངས་ལ་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་ངོ་།།

དེ་ཡང་དཔེར་ན་གཙོ་བོ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡུམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་བགྱང་གི། སྣ་ཚོགས་ཡུམ་ལ་གཙོ་བོས་འབྱུང་བའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྔ་མ་
ལས་ལོགས་སུ་མི་བགྱང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟེང་ལོག་གི་སྐྱུ་དང་སྟེང་ལོག་གི་རབ་གཏུམ་
མ་བྱུང་བཞིན་ནི། སྐྱབ་ཐབས་བད་དཀར་ཞལ་ལུང་དུ་སྟེང་དང་ལོག་ཏུ་ནམ་མཁའ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་ཅེས་དང་། སྟེང་དུ་ལོག་གི་འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བ་
ལ་འཁོད་ཅེས་བསྒྲའི་གདན་མ་གསུངས་པས། བསྒྲའི་གདན་ཅན་གྱི་སྣང་མི་བགྱང་
བར་ངེས་སོ། ། རིག་ཆེན་ལས། སྐྱབ་ལེར་སྐྱུ་དང་རབ་གཏུམ་རྣམས་ལ་བསྒྲའི་གདན་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། བསྒྲའི་གདན་བྱ་མི་རུང་བར་བཤད་པའང་མེད་པས།
འདིར་བསྒྲལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་ཏུ་ཁ་བསྐྱང་སྟེ། སྐྱུ་དང་རབ་
གཏུམ་མ་རྣམས་ལས་བསྒྲའི་གདན་འབྱུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་འཁོར་ལོའི་ཉྩེ་བ་
རྣམས་སུ་བྱ་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་ཕྱོགས་མཚམས་ལ་
བྱེད་དགོས་པར་མངོན་ནོ། ། དེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་སྐར་ཉེར་བདུན་གྱི་ཚུ་ཚོད་
ཀྱི་གངས་དང་སྟེ་གངས་མཚུངས་པར་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་དབལ་ལྡན་རྒྱ་སྐར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་བསྐྱུས་རྒྱུད་ནས་བསྟན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་གཉིས་ལ། དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་སྟེང་རྣམ་པ་
འདྲ་བ་གཉིས། མཚོད་རྟེན་ཆེན་པོའི་སྟེང་ཤོད་དུ་གསུངས་པའི་གནས་ཀྱི་བྱུང་ཅམ་
ལས་མེད་ཀྱང་། དབུ་མའི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་སྐྱོར་བའི་
དབང་གིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་

དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་མདུན་ཞལ་ནས། མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྒྲོམ། དེ་བཞིན་དུ་གཡས་ཞལ་ནས་པ་རྒྱུད་གསང་འདུས་དང་། གཡོན་ཞལ་
ནས་པ་རྒྱུད་སྒྱུ་བ་དང་། རྒྱབ་ཞལ་ནས་པ་རྒྱུད་དུས་འཁོར་སྒྲོམ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
སྒྲོ་བར་མཛད། དེ་ཡང་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལྟ་རེ་གཉིས་དང་། གསང་འདུས་ལ་ལྟ་ཉེར་ལྟ་མ་
དང་། ལྟ་དགུ་མ་དང་། བཅུ་གསུམ་མ་དང་། བཅུ་དགུ་མ་དང་། སོ་གཉིས་མ་དང་།
སོ་བཞི་མ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུག །སྒྱུ་བ་ཞེ་གསུམ་མ་དང་། ཞེ་ལྔ་མ་དང་། ཞེ་དགུ་མ་
སྟེང་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། སྒྲོམ་ཆེན་ལྟ་དོན་གཉིས་མའོ། །དེ་དག་ལས། འདུས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གི་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བརྒྱུད་སོ་གཉིས་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྱང་
བས་ཉིས་བརྒྱུད་དང་དུག་ཅུ་རེ་བཞི། སྒྱུ་འབྲུལ་བ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ལྟ་
ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བརྒྱུད་སོ་བདུན། སོ་སོར་བགྱང་བས་ཉིས་བརྒྱུད་དོན་བཞི། དུས་
འཁོར་སྒྲོམ་ཆེན་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱུ་པོ་སྟོ་བརྒྱུད་པའི་དབྱུས་སུ་བརྒྱ་འདབ་
བརྒྱུད་གྱི་ཉེ་བར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ། འདབ་མ་བརྒྱུད་ལ་རྒྱས་མ་བརྒྱུད། ཡེ་ཤེས་ས་
རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཅིབས་གྱི་ལྟ་མོ་ཞེ་བརྒྱུད་ཡབ་དང་བཅས་
སྟོ་བརྒྱུད་དང་མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་ལྟ་མོ་བཅུ་དུག་སྟེ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དོན་གཉིས། འཁོར་
ལོ་དུག་གི་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་མི་བགྱང་། འདི་དག་ལས་སྒྲོམ་རྒྱུད་གི་ལྟ་མ་གཏོགས་
པ་རྣམས། འདིར་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་དང་སྒྱུར་རོ། དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་
དང་། སྒྲོམ་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གངས་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་དང་། སྒྱུ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུག་གི་ལྟ་གངས་ཕྱོགས་
གསུམ་གྱི་ལྟ་གངས་དང་སྒྱུར་ཏེ། ཡོངས་བེལ་རྒྱ་སྐར་དང་སྒྱུ་བ་དང་འདུས་པ་རྣམས་
སྒྲོམ་པའི་ལྟ་གངས་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱུ་ཉི་ཤུ་ནི་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་

གངས་དང་སྐྱར་བ་ལ། སྐྱེ་བྱེད་འདུས་པ་དང་སྒོམ་ཆེན་རྣམས་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཞལ་སོ་སོ་ལས་སྒྲོམ་པའི་དབང་གིས་དཔལ་
ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་ལྷ་སྟོང་དང་དྲུག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་
གངས་དང་སྐྱར་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བརྒྱའི་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ང་
དྲུག་བཞད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་སྐར་གྱི་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མའི་
འདབ་མའི་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱད་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉིས་འབྲུར་བརྒྱ་དང་ཉེར་
བརྒྱད། སྐྱའི་ཆེས་ཀྱི་འདབ་མའི་ལྷ་སུམ་བརྒྱ་སོ་དྲུག །ལྷེ་བའི་ལྷ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས།
སྐྱེག་སོགས་བརྒྱ་གཉིས་ཉེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བདུན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་
དེའི་སྟེང་དུ་སྒོམ་ཆེན་གྱི་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མ་གཏོགས་པའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་བདུན་
ཅུ། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་བྱུག་རྒྱའི་ལྷ་དྲུག་དང་བཅས། ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སྟོང་
དང་བརྒྱད་ཅུ་ཉི། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་དང་བརྒྱད་ཅུའོ། འདིས་གྲང་དུས་
འཁོར་མ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་གིས་ལེགས་པར་འབྲུབ་སོ། །དེ་ནས་
སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུ་དང་སྒྲོར་བ་ལ། སྟོགས་
གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་གངས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་ལྷ་ཉི། དེ་དུས་སྒྲོར་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྐྱར་པའི་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ནི། སྐྱེ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། འདུས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་གི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་སོ་སོར་བགྲང་བའི་གངས་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་དང་
སྐར་རོ། །རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བདུས་ཉེ་བསྐྱེད་རྒྱུད་དུ་བརྒྱའི་གདན་ཅན་
གྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ང་དྲུག་ཅུ་མཛད་པ་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་
པས་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཙུ་གཙོ་བོ་རྣམས་ལྷ་དང་སྐྱར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་

ཆེད་དང་། བ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ལྷ་གངས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་གི་གངས་དང་སྐར་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལོ་བརྒྱའི་དབུ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཆ་བསགས་པ། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞལ་གངས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དབུ་མའི་དབུགས་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་ལོངས་པ་ནི་རྒྱ་བ་དང་ལོ་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་སུ་ལོངས་པ་ནི་ཉི་མའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་ཡིན་པས། ལོ་གསུམ་ཤེས་རབ་དང་། ཕྱོགས་གསུམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་གསུམ་པ་རྒྱུད་དང་། ལོ་གསུམ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་གངས་དང་སྐར་བའོ། །འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་པ་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་དེ་ལྷ་རྟོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེས་དབང་བསྐྱར་སྟེན་པ་ནི་སྐྱུངས་གཞི་དང་སྐྱུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲ་གསྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྟུག །དེ་དག་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡལ་ཡུམ་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ་རང་གི་སྟོང་གར་བརྟུག་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་ཁྱེད་པོ་རྣམས་ལ་ལམ་ནས་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱར་བས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤང་པོ་ལྷ་རིམ་བཞིན་ཁྲ་ཁྲི་ཁྲི་ཁྲི་ཁྲི་སྤང་དུ་ལས་གཤེགས་པ་ལྟ། ཁམས་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་རིང་པོ་ལས་གཤེགས་པ་ལྟ། ལང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རིམ་པ་བཞིན་ཁྲ་ཁྲི་ཁྲ་རྟོ་ཁྲ་ལ་སྤང་དུ་དང་ཁྲི་ལས་སེམས་དཔལ་དུག །ཡུལ་དུག་རིམ་པ་བཞིན་རིང་པོ་དང་ཁྲ་ལས་སེམས་མ་དུག །ལས་

ཅིང་། ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེའི་ས་བོན་རྟོ་ཡིག་གཉིས་གཙུག་ཏྱར་དང་ལྷེ་བར་བཀོད་དེ། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གིས་སྤྲང་འོག་ནས་བཞུས་པས་གཙུ་བོ་དེ་བསྐྱེད་ལྷེ་བའི་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་དང་འདབ་མ་ལ་གནས་པའི་ཤེས་རབ་མ་རྒྱས་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆེ་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་ནས་ཐིག་ལའི་གཟུགས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་པར་མོས། དེ་ནས་སྤྲང་གཞི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་མོ་བཞིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲང་བཞེངས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྲན་མ་བདག་ནི་འགྲོ་བའི་ཡུམ། ཞེས་སོགས་ཏེ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྲན་མས་ཡེ་ཤེས་རྫོ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲང་རྗེའི་རང་བཞིན་སྤྲན་མ་གིས་སྤྲརྫོ་རྗེ་དང་། དགའ་བའི་རང་བཞིན་གོས་དཀར་མོས་གསུང་རྫོ་རྗེ་དང་། བྱམས་པའི་རང་བཞིན་སྦྲོལ་མས་བྱགས་རྫོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའོ།

དེ་ཡང་བྱང་སེམས་འཆིང་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཁམས་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་བྱག་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པའི་བྱེད་པས་སའི་ཁམས་འཁྲུགས་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་རིག་པས་རྒྱུའི་ཁམས་དང་། རྫོ་རྗེ་གཞུག་པས་མའི་ཁམས་དང་། བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་རྒྱང་གི་ཁམས་འཁྲུགས་པར་འགྱུར་བ་བཞི་རིམ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་རྒྱང་དག་པའི་སྤྲན་མ་སོགས་བཞིའི་དག་པར་དང་སྦྱོར། རམ་མཁའི་ཁམས་འཁྲུགས་པ་ལས་ཐིག་ལའོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་ལྷང་བ་ནི་དབྱིངས་བྱག་མ་དང་། གསང་དབང་སོགས་དགོས་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་གནས་སྐབས་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་དག་པ་དང་སྦྱོར། སྤྲན་མ་སོགས་དེ་བྱག་ལམ་དང་སྤྲང་མོ་དང་བྲུ་མོ་དང་ཆ་མོ་དང་རྒྱ་མ་དང་གཏུམ་མོའི་མིང་གིས་གསུངས་ཏེ། རིགས་མའི་དབྱེ་བ་དང་

རྣམ་དག་བཞག་པའི་ཐད་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་མ་
དང་། ལྷ་མ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སྤིང་མོ། གོས་དཀར་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ལ་བྱ་མོ། སྒྲོལ་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཆ་མའི་མིང་གིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་
མ་དང་སྤིང་མོ་དང་བྱ་མོ་དང་ཆ་མོ་ཕྱག་རྒྱར་བསྟེན་པའི་སྐྱས་ཐེན་གྱི་དོན་གང་ལ་
དགོངས་ནས་གསུངས་ན་སྦྱར་མའི་རིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་མིང་
གི་ཐ་སྙད་གཞན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱར་མ་ས་ཁམས། ལྷ་མ་གྱི་རྒྱ་ཁམས། གོས་
དཀར་མོ་མེ་ཁམས། སྒྲོལ་མ་རྒྱུང་ཁམས་དག་པའི་ལྷ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སྦྱར་
མ་སོགས་བཞེ་ལ་ཡུམ་སྟེ་མ་དང་། སྤིང་མོ་སོགས་སུ་གསུངས་ལ་རྣམ་མཁའ་ཆོས་
དབྱིངས་རྩོམ་མ་དག་པ་རྒྱུང་མ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་དག་པ་གཏུམ་མའི་
སྐྱས་གསུངས་ཤིང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏང་སྟོམས་མ་དང་། སྟིང་རྩེ་སྤིང་མོ་
དང་། དགའ་བ་བྱ་མོ་དང་། བྱམས་པ་ཆ་མོར་སྦྱར་བས། སྦྱར་སོགས་ལ་མ་སོགས་
ཀྱི་སྐྱས་གསུངས་ཏེ། བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གཉིས་ལ་གནས་སྐབས་སོ་སོར་
མ་སྤིང་བྱ་མོ་སོགས་སུ་འདོགས་པ་ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བ་བཞིན་ནོ།

འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ས་ཁམས་དག་པ་ཡུམ་སྦྱར་
མས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་གི་ཁམས་འབྱུགས་པའམ་གཡོས་པ་ལས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་
བ་བཞིའི་མཐར་རྒྱུང་ཉྟེ་བར་བཅིང་སྟེ་མི་གཡོ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་དང་མཐུན་པར།
ནོར་བུ་ཉྟེ་བར་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པའི་དགའ་བའི་གནས་
སྦྱར་མ། བདག་གི་ཁམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་བའི་དོན་དུ་
ཡེ་ཤེས་རྩོམ་མའི་སྦྱར་བཞེངས་ཏེ་བདག་གི་འདོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་བར་
མཛོད་ཅིག་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་དང་། རྒྱ་ཁམས་དག་པ་སྤིང་མོ་ལྷ་མ་

གྲིས་རྒྱང་སྤྱིང་གར་མི་གཡོ་བར་བཅིང་བས་བྱང་སེམས་ལྟེ་བ་ནས་སྤྱིང་གར་རྣམ་
སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པའི་མཆོག་དགའི་གནས་སྤྲོ་མ་གྱི་བདག་གི་
ཁམས་དང་མཐུན་པར་ཚུ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱེ་དོ་རྗེར་བཞེངས་
ལ་བདག་གི་འདོད་པ་ཚུ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་བར་མཛོད་ཅིག་པ་ནི་ཆོགས་
བཅད་གཉིས་པའི་དོན་དང་། མེ་ཁམས་དག་པ་བྱ་མོ་གོས་དཀར་མོས་རྒྱང་མགིན་
པར་མི་གཡོ་བར་བཅིང་བས་བྱང་སེམས་སྤྱིང་ག་ནས་མགིན་པར་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་པའི་
འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པའི་བྱང་དགའི་གནས་གོས་དཀར་མོ་བདག་གི་ཁམས་
མེ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་བའི་དོན་དུ་གསུང་དོ་རྗེར་བཞེངས་ལ་བདག་གི་འདོད་
པ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་སྟོ་བར་མཛོད་ཅིག་པ་ནི་ཆོགས་གཅད་གསུམ་པའི་
དོན་ནོ། །རྒྱང་ཁམས་དག་པའི་ཆ་མོ་སྟོལ་མས་རྒྱང་སྐྱེ་བོར་མི་གཡོ་བར་བཅིང་བས་
བྱང་སེམས་མགིན་པ་ནས་སྐྱེ་བོར་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་དགའ་བ་འཕོ་བའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྟོལ་མ་བདག་གི་ཁམས་རྒྱང་གི་
ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྟོ་བའི་དོན་དུ་ཐུགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་སྐྱར་བཞེངས་ལ། བདག་གི་འདོད་པ་རྒྱང་གི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོ་བར་མཛོད་ཅིག་པ་ནི་ཆོགས་གཅད་བཞི་པའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱལ་བ་ནི། བྱང་སེམས་སུ་ཁྱེ་བའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་བཞུགས་ཏེ་
གཞན་དོན་མཛད་པར་མི་སྦྱོང་ཅིང་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱས་ནས་འགོ་བ་རྣམས་འདོན་པའི་སྦྱང་
དུ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འགོ་
བའི་མགོན་པོ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོ་བར་མཛོད་ཅིག་པའོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་བཟོ་བས་
ཆེ་བ་ཞུ་བ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལས་རྩི་ཡིག་སྟོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས་རྟོ་རྟེ། དེ་ལས་སྤར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱ་རྩོ་རྩེའི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་
རྒྱས་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད། འདིར་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་དབྱ་རྒྱ་མི་མཛད། དེ་ཡང་ཞང་
ཞུང་པའི་ཁ་སྐོར་དུ་སྤར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དག་པ་མི་
བསྐྱེད་པའི་རོ་བོ་ལ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་རྟོར་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པར་གསུངས་
བས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་དག་པ་རྟོར་སེམས་ཀྱི་
རོ་བོར་གྱུར་བ་ལ། རྣམ་ཤེས་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པས་རྒྱས་གདབ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་དབང་བསྐྱར་གྱི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་འདིར་མི་བྱ་གསུངས། གཉིས་པ་བྱིས་པ་
བྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་མ་ཐག་སྤེང་གི་སྟོ་ནས་རྒྱང་བྱིར་སྟོས་ཏེ་དུ་བ་སོགས་བྱེད་ཅིང་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱི་རོལ་ཏུ་གསལ་བར་བྱུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་དཀྱིལ་འཁོར་ལྗེའི་ལྟ་རྣམས་སྟོ་བ་ལ། ཡབ་ཡུམ་སྟོ་མས་པར་ཞུགས་པའི་
དགའ་བའི་སྐས་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། གཡོན་གཡས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁམས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་
ནས་འདོད་ཀྱི་བར་སྤར་སྟོས་པ་རྣམས་བྱངས་ཏེ། རང་གི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
སོགས་པ་དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རོ་མཉམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་
རང་གི་ལུས་ལ་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་ཨ་ཕ་རྩུ་རྩེའི་ནང་བརྒྱད་དེ་རྟོ་རྟེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བབས་པའི་ཐེག་
ལེའི་ཆ་སོ་སོ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་དག་པོར་གྱུར་བའི་ལྟ་སོ་སོའི་ས་བོན་དང་ཕྱག་

མཚན་ལས་སོ་སོའི་སྐྱར་གྱུར་བ་རིམ་བཞིན་བརྒྱན་སྒྲོས་ཏེ། རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པའི་ཚུལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་རིམ་བཞིན་བྱའོ།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བྱ་བ་ལ་གཞི་ལ་བྱིས་པ་སྦྱིས་མ་ཐག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དབྱ་མ་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་ཞིང་། དེས་དབང་པོ་རྣམས་རབ་ཏུ་སད་པར་བྱས་ནས་ཕྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་འགྲུགས་ཤིང་། རྣམ་ཤེས་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱང་དུ་སྤྱོད་པར་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དག་པའི་ཁྲོ་བོ་རྫོང་ཆེ་བྱགས་སྒྲོས་པས། ཡེ་ཤེས་སྤྱན་དངས་རྫོང་ཆེ་བྱགས་སྤྱིང་གར་བསྐྱུ། ཞང་པ་བརྒྱད་པའི་ཤིང་ཏྲ་ནི་ཤར་རྣམ་དངས་པའི་ཤིང་ཏྲ་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་གནས་པའོ། །མཚོད་དེ་རྫོང་ཆེ་བྱགས་ཀྱིས་དགྲུག །རྒྱག་བྱེད་དེ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་གཞུག །རེངས་བྱེད་དེ་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བཅིང་། ཁེངས་བྱེད་དེ་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་མཉམ། ཤེན་ཏུ་སྒྲོབས་ཏེ་བགོགས་མཐར་བྱེད་ཀྱིས་རོ་མཉམ་པར་བྱ་བ་ནི། རྩ་ལྗོངས་འཁོར་ལོ་དང་སོ་སོའི་བྱག་རྒྱས་བྱ། དབྱགས་སྤྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲོ་བ་ནི་བྱིས་པས་ཡུལ་འཛིན་པ་ན་རྒྱང་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་དགོས་པ་དང་མཐུན་ལ། སྦྱལ་གྱི་ཞགས་པ་ནི་རྫོང་ཆེའི་ཞགས་པའོ། །རྫོང་ཆེ་བྱགས་ཡིད་ཤེས་དག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་སྒྲོབས་ཀྱིས། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་སོགས་བཞི་རིམ་བཞིན་མིག་ལུས་སྦྱེ་སྒྲོ་བཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པ་དང་སྐྱར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་འགྲུག་པའི་དོན་དུ་རྫོང་ཆེ་བྱགས་སྒྲོ་བ་དང་། ཁྲོ་བོ་བཞིའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་དམ་ཆོགས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་བྱ་བའི་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་གསལ་འདེབས་པ་ནི།

གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དམ་ཚིག་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པ་ནས།
 ཉི་ཟླ་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཉི་ཟླ་ཡེ་ཤེས་པ་རོ་མཉམ་པའི་བར་རོ།།

བཞི་པ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། རང་གི་
 སྤྱགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
 དང་བཅས་པ་སྦྱན་བྱངས་པ་ལ་ལྷ་མོ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད། དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་
 བ་གདབ་པའི་ཆོག་དབང་གི་ལེའུ་ནས་གསུངས་པ། ཨོྲཱི་ཏྲི་ཏྲི་ཏྲི་ཏྲི་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་
 དོན་སྦྱབ་ཐབས་སུ་མཆན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལྟར་ལ། སྦྱན་བྱངས་པའི་དབང་
 གི་ལྷ་ཡུམ་ལྷས་རྒྱ་དབང་བསྐྱར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷས་ཅོད་པན། ལུས་མ་བཙུས་
 དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་སོགས་དབང་བདུན། གོང་མ་བཞི་གོང་མའི་གོང་མ་ཤེ་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་། དབང་བཞི་པ་དང་བཅས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པས་
 ས་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བྱུག་དུ་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་བར་བྱ།

གཉིས་པ་རྒྱས་གདབ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་བཅུ་གཅིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བས་
 རིམ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ། ལྷ་ཀླམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོར་རང་རང་གི་རིགས་
 ཀྱི་བདག་པོས་དབུ་བརྒྱན་པའི་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཞིང་། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་རྒྱུ་ལྟེན་སེམས་
 མི་བསྐྱོད་པ་དོན་བྱུ་བ་རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་ཀླམས་སྟེ་རིགས་བྱུག་མཆོག་གི་
 སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་རིམ་པ་ཅན་ནོ། །གང་གིས་གང་ལ་རྒྱས་གདབ་པ་ལ་སྤར་དཀྱིལ་
 འཁྱོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཀླམ་ཤེས་ཀླམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་མི་བསྐྱོད་
 པ་དང་། འདྲིང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀླམ་པར་དག་པའི་དབང་གིས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་སེམས་ཀྱི་རོ་ཐོར་གསུངས་པས་སྤྲ་མ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་སེམས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་དང་བྱི་
 མ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་བྱས་ལ། ཡང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་སེམས་དང་མི་བསྐྱོད་པ་

གཉིས་ཀ་རྫོ་རྗེའི་རིགས་པན་ཚུན་རིགས་དང་རིགས་ཅན་དུ་སྦྱོར་བའི་དབང་གིས་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་འདིར་ཡང་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་
གདབ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཆོགས་ཡུམ་དང་
ལུས་མ་བརྒྱད་ལ་རྫོར་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
རྒྱས་གདབ་པ་འོ། །ལྷ་གཞན་ནག་པོ་རྣམས་ལ་རྟོན་གྱ། དམར་པོ་རྣམས་ལ་རིན་
འབྱུང་། དཀར་པོ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད། སེར་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྒྲུང་། སྒྲོན་པོ་
རྣམས་ལ་རྫོར་སེམས། ལྷང་གྱ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་རིམ་བ་
བཞིན་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷས་རྒྱས་གདབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཡང་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམ་སྒྲུང་ལ་མི་
བསྐྱོད་པ། དག་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་འོད་དཔག་མེད་ལ་རྣམ་སྒྲུང་། གྲོགས་
ལ་གྲོགས་ཅན་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་པ་རིན་འབྱུང་ལ་འོད་དཔག་མེད། འབྲས་བུ་ལ་རྒྱས་
རྒྱས་གདབ་པ་རྟོན་གྱུ་ལ་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་བ་ཞིག་ཀྱང་
རྒྱད་དང་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་སྤྲ་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། དེ་ཡང་
རྒྱས་གདབ་བྱ་བའི་ལྷ་རྣམས་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བྱིས་པ་དང་འབྲ་བ་ལ།
འདེབས་བྱེད་གཙུག་ཏྱར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་ཆ་ལུགས་
ཅན་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་སྟེ། བསྐྱུས་རྒྱུད་དུ།

ཅོད་པན་དག་ལ་པན་ཚུན་རྫོ་རྗེར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་རྒྱས་གདབ་བྱ་བྱག་རལ་
པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དབང་བྱག་སོགས་རལ་
པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ཅན་གཞུག་པའི་སྦྱང་དུ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ། །དེས་ནི་གདབ་བྱ་བྱག་གི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ནི་སྦྱང་གཞི་མ་དག་

བའི་ཕུང་པོ་མཚོན་པ་དང་། འདེབས་བྱེད་བྱུག་གཙུག་རྟོར་དང་ཚོས་གོས་འཛིན་པས་
དེ་དག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མཚོན་བའོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་ལེ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་བྱུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་རྗེས་
སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཙུག་རྟོར་ཏུ་ཐིག་ལེ་ལ་ཨ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ། སྤྱིང་གར་སྐྱ་
གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨི་ལས་དོན་གྲུབ། དཔལ་བར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
ལས་སྤང་མཐའ། ལྟེ་བར་དུས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལི་ལས་རྣམ་སྤང་། མགིན་བར་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི་ལས་རིན་འབྱུང་། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་ཨི་ལས་རྗོར་སེམས་ཏེ་གནས་བྱུག་ཏུ་རིགས་བྱུག་གི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེའི་རྒྱས་
གདབ། ལྟེ་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལི། སྤྱིང་གར་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ། མགིན་
བར་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རི། དཔལ་བར་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨི། གཙུག་རྟོར་
ཏུ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨ་ཞེས་པ་གསུང་གི་རྒྱས་གདབ། དཔལ་བར་ལྷ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨི། མགིན་བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་མེད་སྤྱིང་གར་སྐྱ་གཅན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱ། ལྟེ་བར་དུས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྟོ་ཞེས་པ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ། རྗོ་རྗོར་བུའི་རྩེ་མོར་ཨ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་ཀྱི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་
ནི། བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལེའུར། སྤྱིང་པ་གཞོམ་མེད་ལ་སོགས་མཐའ་དག་རྒྱལ་
བའི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་རྣམས་རྒྱ་ཡིས་གདའ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་
འིག་ཆེན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཕུང་
པོ་བྱུག་ལ་ཐབས་སངས་རྒྱས་བྱུག་གིས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། དག་སོགས་གི་རྒྱང་ནི་
ལྟེ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྔ་ལ་རྒྱ་བས་ཁམས་སྤྱད་པའི་རིམ་པས་ས་རྒྱང་ལྟེ་བར་

གནས་པས་ཡི་ཡིག ། རྒྱ་རྒྱུ་སྟོང་གར་གནས་པས་ཟུ་ཡིག་སོགས་ལྷས་རྒྱས་གདབ་
བ་དང་། ལྷ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཅ་འཁོར་བཞིར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་གནས་སྐྱབས་རིགས་
བཞིའི་རྟོགས་བ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་བཞི་གནས་པས་དེ་བཞིའི་གནས་སུ་ཨོྭ་ཨྱུཾ་ཧྱུྃ་
རྟོཾ་ཡིས་རྒྱས་གདབ་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞོར་བུའི་ཅེ་མོ་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་གནས་སུ་བདེ་
ཆེན་དང་ཨ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བས། དེར་ཨ་
ཡིག་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཐུགས་བདེ་ཆེན་དང་གཙོ་
བོའི་སྐྱེ་སྟོང་པའི་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཡོངས་ལ་བྲལ་ཅིང་།
བདེ་སྟོང་གཅིག་ཉིད་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་
རིགས་བྱལ་གིས་རྒྱས་གདབ་བ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱས་
གདབ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་རིགས་བྱལ་དང་། གསུང་རིགས་ལྷ་དང་། ཐུགས་རིགས་བཞི་
དང་། ལེ་ཤེས་རིགས་གཅིག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའོ།

ལྷ་པ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ནི། བྱིས་བ་མས་འཁྱུད་བ་དང་
ཆོས་མཐུན་པར། སད་མི་གཉིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐེག་
ལེ་སྐྱབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད།
དེས་ཀྱང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོས། དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་
བ་བཏབ་པས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་རྩིས་བཀའ་
བའི་བྱམ་པའི་རྒྱས་བཀུས་ཤིང་། གནས་གསུམ་དུ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་བཅུག ། ཆོགས་
བཅད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོས་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
སྐྱོ་གསུམ་དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོར་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་བ་ལ་སོ་སོའི་ང་རྒྱལ་དང་།
དེ་ནས་ཐུན་མོང་གི་ང་རྒྱལ་གཟུང་བ་རྣམས་རང་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོ་སོར་བྱ་བ་སྟེ།

དེ་ཡང་། དབལ་ལྷན་སྐྱེ་ཡི་དོན་རྗེ་འཛིན་ཞེས་སོགས་ནི། བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་
ཤེས་རབ་མ་ལ་དབལ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་དབལ་ལྷན་དང་།
སྐྱེ་ཡི་དོན་རྗེ་འཛིན་ཞེས་རྣམ་སྤང་ལ་བོས་ཏེ། སྐྱབ་པ་བོ་བདག་གིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
དོན་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་པས་ན། བདག་གི་ལུས་སྐྱ་དོན་རྗེ་རྣམ་སྤང་
གི་རོ་བོར་མཛད་ནས། དེར་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་
བ་དང་། ཐོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཞེས་རྣམ་སྤང་གི་འཁོར་
ལ་བོས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ། དེས་ལྷ་མ་འགྲེའི། འདི་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱིན་པའི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་རྒྱས་པ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ལྟ། དེའི་རོར་བཞེངས་པ་ལྟ། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་
བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་ལྟ། རྒྱས་གདབ་བཞི། དབང་བསྐྱར་ཏེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཉེར་བར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་ལྟ་ནི། ལྷ་མོ་
བཞི་སོ་སོས་དང་ཐུན་མོང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལྟ་འོ། བཞེངས་པ་ལྟ་ནི། ཐེག་ལེ་དང་ས་
བོན་དང་ཕྱག་མཆོད་དང་གཙོ་བོའི་སྐྱ་རྫོགས་པ་དང་ཡུམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྟ་འོ། ཡེ་
ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུགས་སོགས་ལྟ་ནི། ཁོ་བོ་ལུས་རིམ་རྩི་བྱི་ཉི་ཤེས་དགྲུག་གཞུག་
བཅིངས་མཉེས་རོ་མཉམ་བྱ་བ་ལྟ་འོ། རྒྱས་གདབ་སོགས་ལྟ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་རྒྱས་གདབ་བཞི་དང་དབང་བསྐྱར་རོ། །རིགས་དུག་གི་རྒྱས་གདབ་ཡུང་
འདིའི་རྒྱས་གདབ་ཏུ་བསྐྱེད། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུའི་ཚུལ་ལ་གངས་འབྲེན་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་
མང་བས་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཁ་སྐོང་དུ་བལྟ་འོ།

བྱུག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་དག་བསྒོམ་པ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་
པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་དང་། བརྟེན་པ་སྟེང་རྣམ་
དག་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྦྱར་བའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ལེན་ལས་
གསུང་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དང་ཇི་ཀ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལེན་འཇམ་
ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་སྐྱབ་ཐབས་ལེན་འཇམ་ཆེན་དུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་ཟེན་པའི་མཁུག་དེ་མ་ཐག་དུ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་བྲངས་པ་
སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཆེས། །ཐུགས་
གསུང་སྐྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཏེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་ཐུགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་གསུང་དང་། དགེ་འདུན་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྟན། ཆངས་པའི་གནས་བཞི་དག་པ་ཆངས་ཟུར་གྱི་ཐིག་བཞི།
བན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་དག་པས་བྱ་བཞི། ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་འགོག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་བཅུ་གཉིས། རབ་དགའ་སོགས་
བཅུ་གཉིས་དག་པས་རྟ་བབས་བཅུ་གཉིས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དག་
པས། ཤར་ཅེ་མོ་འཕགས་སོགས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ཀ་བ་ནག་པོ་བཅུ་དྲུག་། ཁམས་ལྷ་དག་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོའི་གནས་ཏེ་ཁང་པ་ལྷ་བཅུགས། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་
ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་སོགས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལྷུང་
བརྒྱད་བརྒྱད། ས་རྩ་མེ་རྒྱང་བཞི་ནི་གཟུགས་རོ་རེག་བཞི་སྟེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་དག་པས་སྒོ་འགྲམ་བརྒྱད་བརྒྱད། ཉི་ཁྲའི་ཡོན་ཏན་རྩལ་སྟན་སྟོང་སྟོང་བས་
གསུམ། གཟུགས་སྐྱ་ནི་རོ་རེག་བྱ་ལྷ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དག་པས་སྒོ་ལོགས་བརྒྱད་

བརྒྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཁ་དོག་ལ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དག་པས་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཅིག་
པ་རིམ་པ་གསུམ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དག་པས་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ཅིག་པ་ལ།
དད་སོགས་སྟོབས་ལྔ་དག་པས་སྐྱེདཀྱིལ་གྱི་ཅིག་པ་ལ། དཔལ་བར་འགོ་བ། ནམ་
མཁའི་མཛོད། རྩོམ་ལྟ་བུ། སེལ་ནམ་པར་རོལ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དང་། ཆོག་
དང་། དོན་དང་། གཟུངས་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུངས་ཉེ་གཟུངས་བཞི་དག་
པས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཁ་བྱེད། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དག་པས་རིན་པོ་ཆའི་
སྒྲུལ་བུ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྒྱད་དག་པས་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་
ཕྱེད་པ། ཆེ་ལ་དབང་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་བྱད། མོས་པ། སྟོན་ལམ། ཆོས། སེམས།
ལས། སྐྱེ་བ། རྩུའམུལ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སྟེ་དབང་བཅུ་དག་པས་པ་ཀྱ་ལི་སྟེ་
ཤར་བུ། དགེ་བ་བཅུ་དག་པས་ཀ་མ་ཤིལ་སྟེ་མདའ་ཡབ། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ནམ་
ཐར་སྟོ་བཞི་དག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཀྱན་རྫོགས་པར་འཁོལ་བའི་རྒྱན་གྱི་བིལ་བུ། རྩུ་
འམུལ་གྱི་རྟ་བ་བཞི་དག་པས་མདའ་ཡབ་ལ་གཏམ་པའི་རྒྱལ་མཆོན། ཡང་དག་
སྟོངས་བཞི་དག་པས་དོམ་ཤལ་ལ་གནས་པའི་མེ་ལོང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་
དག་པས་དོ་ཤལ་གྱི་རྩེ་ཡབ་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་གཡོ་བ། གསུངས་རབ་ཡན་ལག་
དགྲ་དག་པས་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ། བསྐྱེད་བ་བཞི་དག་
པས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བྱར་བཞིའི་ཁ་བྱེད་གྱི་མཆོམས་སུ་སྤྲས་པའི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་
རྩོ། བདེན་པ་བཞི་བདག་པས་སྟོ་དང་སྟོ་བྱུད་གྱི་མཆོམས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱེད་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ།
མངོན་ཤེས་ལྔ་དག་པས་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ཁོར་ཡུག་གི་མཆོམས་ཀྱི་རྒྱུ་
སྟོར་ཆེན་པོ་ལ། ནམ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆུབ་ནམ་པར་དག་པས་ནམ་མཁའི་

ཁོར་ཡུག་ལ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་སྤེང་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་བདག་གི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་དོ་རྩེ་སྤེང་བས་རིམ་ལྔར་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡེ་ཤེས་
ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྩེའི་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བསྐྱོར་བ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆ་གཉིས་དག་པས་ནང་གི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་མཆོན་པའི་དབང་ལྡན་ནས་ཁྲ་བ་ཉ་
གང་བ་འཆར་བ་དང་། ནང་གི་ནག་ཆ་འགྲིབ་པ་མཆོན་པའི་བདེན་བྲལ་དུ་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བྱལ་བཞིན་པ། ཐུགས་གསུང་སྐྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་སྒྲིམ་བཞུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་དང་བཞི་དག་པས་ཆོས་འཁོར་བྱམ་པ་རྩ་བོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་
རྣམས་དང་གཞན་ཡང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དུང་གཞི་བག་བསམ་གྱི་ཤིང་སོགས་
སྟེ་འདི་དག་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་རྟེན་གཞིལ་
ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་གོ།

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ལྷའི་རྣམ་དག་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལེའུ་ནས་
གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། ཅ་དང་སྐྱར་བའི་དག་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་སྤྱི་
དང་སྐྱར་བའི་དག་པ་རྒྱས་པར་བཞུག་པ་དང་། སྐྱེ་བཞི་དང་སྐྱར་བའི་དག་པ་དང་།
བཞུགས་ཚུལ་གྱི་དག་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་རྣམས་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་
པ་ནས། སོར་མའི་ཆོགས་ཀྱི་མཆོམས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་
སྟེ། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་བཞིའི་དག་པ་སྐྱེ་བཞི་དང་སྐྱོར་བའི་ཆེན། སྤྱིང་གིའི་ཅ་འདབ་
བརྒྱུད་པའི་འཁོར་ལོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། དཔལ་བའི་ཅ་འདབ་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷན་ཅིག་
སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སྟེ་རོ་མ་ཉིད་སྐྱེད་དང་། བཞིན་པའི་ཅ་འདབ་མི་བདག་ཉིས་འགྱུར་ཏེ་
བཅུ་དྲུག་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པས་སོ་གཉིས་ནི་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེད་དང་། ཉེ་
བའི་ཅ་འདབ་ཁོར་ཞེས་པ་བརྒྱུད་ནི་གདེངས་ཅན་ཞེས་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་

བརྒྱད་བརྒྱད་དུག་ཅུ་རེ་བཞི་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱ་བཞི་དང་མི་སྦྱོར་
བ་ལག་བ་དང་རྒྱུ་པའི་ཆོག་ས་བཅུ་གཉིས་ལ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་
ཅུ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཅའི་གངས་དགུ་བཅུ་ལ་དུ་ཞེས་བ་བཞིས་བསྐྱར་བས་
སུམ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་འོ།།

དེ་དག་ལས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་བ་བརྒྱད་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་འཁོར་དུ་བ་མ་སོགས་རྩས་མ་བརྒྱད་སྟོང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
དུག་བ་དང་། རིག་མ་སྤྱན་སོགས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམ་སྟོང་སོགས་བཞི་
སྟེ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ལུས་དང་བསམ་པའི་དབྱེ་བས་ཉེ་ཐབས་ཤེས་བཅུ་དུག་པོ་
རྣམས་ཀྱིས་མགོ་བོའི་ཅ་འདབ་བཅུ་དུག་བ་དང་། དངོས་སུ་མ་གསུང་ཁྱེད་དོན་གྱིས་
འཛོལ་བས་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་དུང་གཞི་ལོར་བུ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞི་
ནི་གཙུག་ཏྱར་གྱི་ཅ་འདབ་བཞི་དག་བ་དང་། སེམས་དཔའ་དུག་དང་སེམས་མ་དུག་
ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོ་པོ་བཞི་ནི་མགྱུན་པའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་དག་བ་དང་། གསུང་དཀྱིལ་
ཀྱི་པརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་གནས་པ་འདྲིགས་མ་སོགས་དུག་བཅུ་ཅ་བཞི་ནི་སྟེ་བའི་ཅ་
འདབ་རེ་བཞི་དག་བ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱང་བ་ཙ་ཅི་ཀ་
སོགས་བརྒྱད་དང་། སྟེག་མོ་སོགས་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་ཉིས་འགྱུར་དུ་བུས་པས་
གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་དག་བ་དང་། སྤྱ་དཀྱིལ་པརྒྱའི་འདབ་མ་ལ་ཆོས་
ལྟ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ནི་ལག་བ་དང་རྒྱུ་པའི་ཆོག་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་འདབ་སུམ་
བརྒྱ་དུག་བཅུ་དག་བ་དང་། སྤྱ་བརྒྱད་དང་རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་དེ་མི་བདག་ཅེས་བ་
བཅུ་དུག་གིས་སོར་ཆོག་ས་ཀྱི་ཅ་དག་པའོ།།

གཉིས་པ་ལུས་སྤྱི་དང་སྦྱོར་བའི་དག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཙོ་བོའི་
རྣམ་དག་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་དག་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱག་མཆོན་
སོགས་ཀྱི་དག་པ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཙོ་བོ་དང་སྦྱ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་
དག་པ་དང་། རུས་མ་བཅུའི་དག་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དག་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི། དུས་ཀྱི་དག་པས་དཔལ་ལྷན་རྟེན་ཅན་འགྲུང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དུས་སྦྱོར་དང་ཉེན་འབྱེལ་ནི་དུས་དང་དེ་ཉིད་ལོ་དང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་
པར་བྱས་པ་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ་ལྷ་སོགས་དག་པ་དཔལ་
ལྷན་རྟེན་ཅན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྒྱུ་པ་གཉིས་པས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་དང་དེ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་སུ་
བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཉི་མ་སྟེ། མ་དག་པའི་རྒྱུང་གི་བཞེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་
པར་དག་པའི་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞེན་ལག་ཏུ་ཤར་བ་ནི་སྦྱ་ཆོགས་ཡུམ་སོ།།

གཉིས་པ་རུས་མ་བཅུའི་དག་པ་ནི། རྒྱུང་གི་དག་པས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་
གིས་སྟེང་གའི་བརྒྱུར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་། སྟེང་གི་ཨ་བ་རྒྱ་ཏྲུ་འོག་གི་
དུང་ཅན་མ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུང་དང་ཐེག་ལེ་དང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་བ་
མ་ལ་སོགས་པ་རུས་མ་བཅུའོ། གསུམ་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཐུན་མོང་གི་དག་པ་ནི།
ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གིས་ཉོན་མོངས་བཞི་དག་པས་བྲག་པོ་
རྒྱུང་མ་དང་བཅས་པ་ཞབས་གཡོན་གྱིས་མནན་པ་དང་། བདུད་བཞི་དག་པས་འདོད་
ལྷ་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་པ་ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་ཏུ་མནན་པའོ།།

གཉིས་པ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་རྣམ་དག་ལ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ལྷག་མའི་
དག་པ་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་། རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་ལྷ་

ཆོགས་ཀྱི་དག་པའོ། དང་པོ་ལ། མཚན་མ་དང་བུམ་པའི་དག་པ་དང་། གཤེགས་
པ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དང་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དུང་དང་གཞི་ཞེས་སོགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པ་དུང་། དག་གི་སྦྱིབ་པ་
ཟད་པ་གཞི། སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པ་ནོར་བུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པ་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་དག་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞེན་སྦྱ་གསུང་བླགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་ངོ་
བོའོ། །བུམ་པའི་དག་པ་ནི། བུམ་པ་བརྒྱད་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤར་དུ་རྒྱུང་། ལྟོར་
ཁག །བྱང་དུ་བྱི་ཆུ། ལུབ་ཏུ་བྱི་ཆེན་རྣམས་མི་འཛག་པར་འགོག་པའི་བུམ་པ་གཉིས་
གཉིས་དང་། སྟང་ལོག་ཏུ་ཁུ་བ་དང་རྩལ་མི་འཛག་པར་འགོག་པའི་བུམ་པ་གཉིས་
ཏེ་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་
པའོ། །གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དག་
པ་ནི། འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་བྱུབ་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་བཞེས་འདུ་བྱེད་དང་། ཆོར་
བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་གཞུགས་སུང་གི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པ་དང་། ལྟོབས་ཏེ་ཤ་དང་ཁག་
དང་གཤེགས་པ་དང་གཅི་བ་རྣམས་པར་དག་པར་རིམ་པ་བཞེན། དོན་བྱུབ་རིན་འབྱུང་
སྤང་མཐའ་རྣམ་སྤང་སྟེ་བཞེདོ། །

ཡེ་ཤེས་རྣམ་མཁའི་རྒྱུང་མེ་ཆུ་ས་སྟེ་ཁམས་དུག་དག་པ་ནི་རིམ་པ་བཞེན་
སྟེ་ཆོགས་ཡུམ། དབྱིངས་བླག་མ། སྟོལ་མ། གོས་དཀར་མོ། ལྷ་མ་གྱི། སྤྱན་མའོ།
ཡུལ་གཞུགས་སོགས་དུག་དག་པས་གཞུགས་དོ་རྗེ་མ་སོགས་དུག་དང་། ཡུལ་ཅན་
མིག་སོགས་དུག་དག་པ་ནི་ས་སྟེང་སོགས་དུག་གོ། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟོབས་
ལཱི་ལྟོག་ལྟོགས་དད་པ་མེད་པ། བཅོམ་འབྱུང་མེད་པ། དན་པ་མེད་པ། ཉིང་ངེ་
འཛིན་མེད་པ། ཤེས་རབ་མེད་པའི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པས་ལྟོབས་ལྟོགས་ལྟོགས་ཏེ་

བགལ་མཐར་བྱེད། ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། བསྐྱེད་མཐར་བྱེད། གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་
དེ་ཁོ་ལོ་ལྟ་དང་། གསང་བ་དང་། རག་དང་། ལག་པ་དང་། རྒྱ་པ་དང་། གཤེན་ལམ་
སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་ལོ་ལྟ་དག་པ་ནི། གཞོད་མཛེས་དང་། དབྱུག་སྟོན་ཅན་དང་། འདོད་
ཀྱལ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། སྟོབས་ལོ་ཆེའོ། གཉིས་པ་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་ལྟའི་དག་
པ་ནི། རྩ་སྟུང་སོགས་སྟུང་བརྒྱད་ཀྱིས་སོགས་རྒྱ་པ་གཅིག་སྟེ། སྟུང་ཆོགས་བརྒྱད་
ཀྱི་ཅ་དག་པས་གསུང་གི་བསྐྱེད་སྟེ་བའི་གཙོ་མོ་བརྒྱད་དང་། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུ་
སྟོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབབས་པའི་ཅ་དུག་ཅུ་དང་། མི་འབབས་པའི་སྟོར་པའི་ཅ་
བཞི་སྟེ་རེ་བཞི་དག་པས་འདབ་མའི་ལྟ་མོ་རེ་བཞི་སྟེ། སྟེ་བའི་ཅ་འདབ་རེ་བཞི། སྟུང་
ཆོད་ཀྱི་ཅ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་སྟོབ་པ་དག་པ་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་གཙོ་འཁོར་
རོ། གསུམ་པ་སྟུང་དཀྱིལ་གྱི་ལྟའི་དག་པ་ལ། ཆོས་ལྟའི་དག་པ་དང་། ལྟ་དང་རབ་
གཏུམ་མའི་དག་པ་དང་། འདོད་སྤྱིར་འདོད་ཀྱི་དག་པའོ། དང་པོ་ནི། ལྟ་མེན་ཞེས་
སོགས་རྒྱ་པ་གཅིག་གིས། ལྟ་མེན་བདེན་བྲལ་དང་རྒྱུ་ལྟ་སོགས་ལྟ་ཆེན་གངས་
ཉི་མའི་ལྟ་བཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། རག་པ་སོགས་ལྟ་བུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཟད་
ཅིང་དག་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལུས་བཅུ་གཉིས་དང་། འདབ་མ་ཉིར་བརྒྱད་པ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་ལྟ་མོ་སྟུང་བརྒྱ་སོ་དུག །སྟེ་གཙོ་སོགས་གཟུང་མ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་
པའི་སྟུང་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ནི་ཅུ་ཆོད་གཅིག་གི་དུགས་སྟུང་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་གངས་ཀྱི་
ཞག་སྟུང་བརྒྱ་དུག་ཅུའི་སྟོབ་པ་དག་པས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་སྟུང་བརྒྱ་དུག་ཅུའོ། གཉིས་
པ། ལྟ་དང་རབ་གཏུམ་མའི་དག་པ་ནི། གསང་བར་མི་བདག་སོགས་རྒྱ་པ་གཅིག་
གིས་གསང་བར་མི་བདག་སྟེ་བཅུ་དུག་གཉིས་འཇུག་སྟུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ཅུ་ཆོད་
འབབས་པའི་ཅ་དག་པས་ལྟ་བརྒྱད་དང་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉིས་འཇུག་

སོ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་འདོད་ཕྱིར་གྱི་དག་པ་ནི། དེ་བཞིན་འདོད་མ་སོགས་ཀྱང་
པ་གཅིག་གིས་ཁམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་དག་
པས་འདོད་མ་སོ་དུག་དང་ཕྱིར་འདོད་མ་སོ་དུག་གོ། བོད་གི་བཞི་པ་ཁོར་ལུག་གི་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་དག་པ་ནི། སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སོགས་ཀྱང་པ་གཅིག་གིས་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་རྣམས་དང་། པ་སྤྱི་བྱེ་བ་ཐག་བྱེད་དང་བཞི་དག་པས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་འབྱུང་པོ་
བྱེ་བ་ཐག་བྱེད་དང་བཞིའོ།

གསུམ་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་གྱི་ཕྱག་མཆན་སོགས་ཀྱི་དག་པ་ལ། གཙོ་
བོའི་ཕྱག་མཆན་ཉེར་བཞིའི་དག་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དག་པ་
དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་གྱི་དག་པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དེ་
ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་མཆོན་ཆ་ཞེས་སྤྱི་སྟེགས་གངས་ཅན་སོགས་གཞུག་པའི་
དོན་དུ་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་མིང་དང་སྦྱར་ཏེ་མཆོན་ཆའི་
དག་པ་ནི། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཁམས་ནི་དོ་རྗེ། ས་འཁོར་ལོ། ལྷ་བསྐྱེ།
མེ་ལོར་བྲ། ལྷུང་རལ་གྱི། རྩ་བ་ཁ་ཏུ། སྤྱ་དག་སྟ། མིག་མདའ། ལྷེ་མདུང་། ལུས་
ཕུག་སྐྱ་ཅེ་གསུམ། དེག་བྱ་ཐོག་རོ་ལྷགས་ཀྱ། གཟུགས་ཞགས་པ། འི་དབྱུག་པ།
གཤང་ལམ་གཞུ། ཀྱང་པ་དུང་། ལག་པ་མགོ་བོ། ཁ་ཁ་འྲྀ་ཀ། འི་ལྷའི་དབང་པོ་འི་ལ་
བྲ། མཆོག་གི་དབང་པོ་གྱི་གྲུག། ཕྱིར་སྐྱ་གཅན་ཉི་ལྷ། བད་དུ་ཡིད་སྣོང་རྒྱལ་གསུམ་
ནི་མེ་ལོང་། ལྷགས་སྒྲོག། ཐོད་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཉེར་བཞིའི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་
དག་པས་ཕྱག་མཆན་ཉེར་བཞིའོ། །ཕྱག་རྒྱ་དུག་དང་བཞིའི་དག་པ་ནི། རང་བཞིན་
ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བྱེད་ཀྱིས། རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དུག་དག་
པས་སྤྱི་གཙུག་གི་འཁོར་ལོ་དང་ན་རྒྱན་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་དུག་གོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི།

དོ་རྩེ་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཅིག་གིས། སད་མི་གཉིད་འཐུག་བཞིའི་
གནས་སྐབས་བཞི་སྐྱེ་བ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དག་པས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་
སྟེ་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དག་པ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་
ཅན་དང་སོགས་རྟེན་པ་གཅིག་གིས་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
སྐྱེ་བ་པ་ཟད་པའི་ཡུལ་ཅན་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཡབ་དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་ཅན་དང་།
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ལྷ་ཆོགས་ཡུམ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ལས་འགྱུར་བའོ།།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྐྱ་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ། དངོས་
དང་། དེའི་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པས་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།
དཔལ་ལྷན་དག་པ་ལས་ནི་སོགས་ཆོགས་གཅད་གཅིག་གི་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་
ཀྱིས་དག་པ་སྐྱེ་བ་བྲལ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱ་བཞི་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དག་བྱ་གཞི་
དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་བྲལ་གྱི་སྐྱ་བཞི་ཞེས་
པ་ཡང་སད་མི་གཉིད་འཐུག་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའི་
ཐེག་ལེའི་སྟངས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་
དང་བྲལ་བས་དཔལ་ལྷན་དག་པ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་དང་།
གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་སྐྱེ་བ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། མི་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དག་པས་ལོངས་སྐྱ་དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་དག་པས་
མོས་པ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་སྐྱལ་སྐྱར་འགྱུར་བའོ།། །གཞི་

དུས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞི་ནི། ཐོག་མར་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་གཉིད་
དུས་ཀྱི་ལྷན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེད་དང་། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམས་འབྱུང་བའི་བར་ནི་ཆོས་སྐྱེད་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བྱུང་ནས་བཅའ་བའི་བར་གྱི་
གནས་སྐབས་གཞན་དེ་ནི་ལོངས་སྐྱེད་དང་དེ་ནི་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་བར་ནི་སད་པ་གཞི་
དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་དང་། བཅས་ནས་སྤར་བྱི་རོལ་ཏུ་ཡང་སད་མི་གཉིད་འཐུག་བཞི་
བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིར་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱི་བ་པ་གང་དང་བྲལ་བས་སྐྱབ་བཞི་ཐོབ་
པ་གཞི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པ་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་
རྟོ་རྟེན་ལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱལ་པར་ཡིད་ནི་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་
བྱུང་། དེ་ཡང་དབྲལ་མགིན་སྟེང་སྟེ་བཞི་དང་། ཡང་སྟེ་གསང་ནོར་བུའི་དབྱས་དང་
ཅེར་ཁམས་ལྷ་རིམ་གྱི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་བཞི་འབྱུང་བས། སྐྱལ་པར་ཞེས་པ་
སད་པའི་གནས་སྐབས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤྲ་ཆོགས་པ་ལུས་ངག་གིས་ལོངས་སྟོང་
པར་བྱེད་པ་ཐོར་འགྱུར་བ་དང་། ལོངས་སྟོང་རྫོགས་ཞེས་པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་མཐོང་ཡང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་
གིས་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཤིང་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཞེས་
པ་གཉིད་འཐུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
དག་པ་བཞེས་པ་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉིན་མཆོན་གྱི་དུས་སུ་འཁྲིག་པ་བྱས་པ་
ནས་དགའ་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཁམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོས་པས་འཇག་བདེ་རྫོགས་པ་
ན་ཡིད་བདེ་བར་རབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་དག་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་བྱ་བའི་དོན་དུ་གནས་
སྐབས་བཞིའི་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་པའི་གནས་བཞིར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་

བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་རྫོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་
ཉིན་དང་མཆན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའོ།།

བཞི་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་དག་པ་ནི། གཡོན་དུ་སློག་ནི་རབ་
ཏུ་རྒྱ་བར་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་། དེ་ཡང་གཞི་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་གཡོན་གྱི་ཅ་ལ་སློག་སྟེ་རྒྱང་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དེའི་ཆེ་གཡས་ཀྱི་ཅ་ལ་སློག་བསྐྱམ་
པར་འགྱུར་བ་དག་པ་ནི། ལྷ་གཡོན་བརྒྱུད་གི་སྟབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཅ་གཉིས་
ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དུས་མའི་ཅར་མཉམ་པར་རྒྱ་བ་ལས་ལྷ་མཉམ་པའི་སྟབས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། ཉི་མའི་རྒྱ་བ་ཅ་གཡས་ལ་སློག་རྒྱ་ཞིང་གཡོན་པ་བསྐྱམ་པ་དག་པ་ལས་
ལྷ་གཡས་བརྒྱུད་གི་སྟབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སློག་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དག་པས་ས་གའི་སྟབས་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྒྱང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སློག་རྒྱ་བ་ལས་རྫོ་རྗེའི་གདན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཉམ་པ་ཅ་གཡས་
དང་མི་མཉམ་པ་ཅ་གཡོན་པའི་བཟོད་པ་དག་ལ་སློག་གི་རྒྱང་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་རྣམ་པ་
ལྷ་དག་པ་ལས། སྟངས་སྟབས་གསུམ་འདུག་སྟངས་གཉིས་ཏེ་ལྷོ། དེ་དག་ནི་ལས་
རྒྱལ་མཆོག་ཉེར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ཕལ་བ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ལ། དགོས་པའི་གཙུག་པོ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མངོན་གྱུར་བ་བསལ་ནས། རྫོགས་
རིམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སློ་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་
ཡིན་པར། རྫོ་རྗེའི་ཕུང་མཆོད་པས་བཞེད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་དགག་
པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་
ཐབས་སུ་རྒྱལ་བ་ཉན་པོ་ལ་སློབ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་

རིམ་གྱིས་སློབ་དགོས་པས། གཙོ་བོ་ནས་འོད་འཕྲེང་གི་བར་དང་། འོད་འཕྲེང་ནས་
གཙོ་བོའི་བར་སྤར་སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆེག་རིས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
རྣམ་པ་རགས་རིམ་འཆར་བར་བྱས་ལ། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་། བརྟེན་
པ་ལྟ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་སྟེ་དུང་རྒྱལ་རེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་
གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རགས་པ་
ཙམ་ཤར་བ་ན། གཙོ་བོ་ཡབ་རྒྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་
ལ་དེ་ལ་སེམས་བཟུང་། དེའི་ཆེ་གང་གསལ་བཏབ་པའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་འཆར་ན་
དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར། ཐོག་མའི་དམིགས་རྟེན་ལ་ཡང་ཡང་འཛོག་། དེ་ལ་ཅུང་
ཟད་ལོབ་པ་ན་ཡབ་ཡུམ་རྒྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབ་། དེ་
ནས་རིམ་གྱིས་ཞལ་ཕྱག་ལྷག་མ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དང་། འཁོར་རུས་མ་བརྒྱད་
དང་། མཚན་མ་བཞི་དང་། གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ་སོགས་དང་། གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་སྟེང་གི་ཐོག་དང་། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཐུགས་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་གི་ཀ་བ་ལྟ་གནས། ཕྱིའི་མདའ་ཡབ་ཕུ་ཕྱ་ཤར་བུ་སོགས་དང་།
རྟ་བབས་དང་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་། དེ་ནས་གསུང་དང་། དེ་ནས་སྐྱེད་དང་། ཁོར་ཡུག་
གི་བར་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྤར་མ་གསལ་བར་ཤར་བ་རྩེ་མ་ཡལ་བའི་སྟེང་
དུ་ཕྱི་མ་བསྐྱར་གྱིན་ཡང་ཡང་དབྱུང་པ་དང་། ལེགས་པར་ཤར་བ་ན་འཛོག་པའི་སློ་
ནས་གཙོ་བོར་གནས་ཆ་རྟེན་རྟེན་དུ་སྦྱངས། དེ་དག་གི་ཆེ་ཐུན་ཆུང་ལ་གངས་མང་
པའི་སློ་ནས་ཉེས་པ་ལྔ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་སོགས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ལེགས་བཤད་ནི་གནས་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། དེ་
ལྟར་རགས་པ་ལ་ལོབ་པ་ན། ཡབ་བབས་ཐེག་ལའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བྲངས་པའི་མས་

བརྟན་པ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཞིང་དེའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཉུང་མ་ལ་བསྐྱབ་
སྟེ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་དང་ཤེས་བར་གྱི་སྤྱི་པོ་མགྱིན་པ་
ཐུགས་ཀ་ཉྟེ་བ་གསང་བ་སྤྱི་པོ་རྣམས་སུ་ཨོ་ཤུའྲུ་རྟོ་རྟུ་རྣམས་འགོད། དེ་གཉིས་
ཀའི་མཁའ་གསང་གིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དགའ་བཞི་
འདེན་པ་ཉྟེ། དེ་ཡང་སྤངས་གཞིར་གྱིས་བ་སྤྱི་པོ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཆེ་
ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་གཞོན་རུ་མ་དང་སྦྱར་བས་གཏུམ་མོ་གསང་
བ་ནས་བྱེན་དུ་འབར་བས་ཁམས་ཞུ་བ་སྤྱི་པོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་
བབས་པས་བདེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར། དུག་རྒྱ་དང་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡས་བབས་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་འམ་བཅུ་དྲུག་
ནི་ཐེག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། མས་བརྟན་ལུགས་ལྟོག་དགའ་
བ་བཞི་ནི་སྤྱི་པོའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། དགའ་བ་བཞི་ལུགས་
འབྱུང་ལྟོག་ཚུལ་རི་ལྟར་འདེན་པ་ཡང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྦྱར་
སེལ་གྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱེད་པས་ཉྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་བྱེན་དུ་འབར་
བས། གཡོན་གྱི་རྩ་ལ་འབབས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱང་དང་། གཡས་
གྱི་རྩ་ལ་འབབས་པའི་ཁམས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱང་བསྐྱེད་པ་ཉྟེ་མི་རྒྱ་བར་བྱེད་
ཅིང་། མིག་སོགས་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་ལ་མི་འདུག་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་
ནས་འབར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱི་པོའི་རྟོ་ཡིག་རྒྱ་བ་ཉྟེ་བའི་གཞུགས་ཅན་གྱི་
ཐེག་ལེ་འཇག་པ། སྤྱི་པོ་ནས་མགྱིན་པ། དེ་ནས་སྦྱང་ག། དེ་ནས་ཉྟེ་བར་སྐྱབས་པས་
རིམ་གྱིས་དགའ་བ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ཁོར་བུའི་ཅེར་སྐྱབས་པ་ན་པཎ་ཡིག་གིས་

བཀག་བ་སྤྱིར་འཕོ་མེད་དུ་བཟུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་འབི་བདེ་
སྤྱོད་རོ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།

བཞི་བ་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེ་ནས་ཐིག་ལའི་དེ་ཉིད་སྤར་བྱོན་བ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་ལུགས་སྒྲིག་ཏུ་གཤེགས་ཏེ། གསང་གནས་ནས་ཉེ་བར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་
བའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་ཚུལ་དང་། ཉེ་བ་ནས་སྤོང་གར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཚུལ་དང་། སྤོང་ག་ནས་
མགིན་བར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་གྱི་ཚུལ་དང་། མགིན་བ་ནས་དབུལ་བར་བུལ་འབྲས་
གྱི་ཚུལ་དུ་གཤེགས་པས། རིམ་གྱི་དགའ་བཞི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བས་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་
ནི་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ཡང་རྟེན་ཐིག་ལའི་ངོས་ནས་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
བརྟེན་བ་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། ཡས་བབས་
གྱི་ཆེ་ཐིག་ལའི་བབས་རིམ་གྱིས་དགའ་བ་བཞིར་བྱེ་ལ། བྱི་མ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
གཅིག་བུ་ལ་འཕེལ་རིམ་གྱིས་དགའ་བ་བཞིར་བྱེ་བས། སྤར་མ་རྟེན་དང་བྱི་མ་བརྟེན་
པའི་ངོས་ནས་བཞག་པས་ཡིན་ནོ། །འདི་སྤྱི་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཛོག་པ་ཡང་སྤྱི་ཐིག་
བསྐྱོམ་པས་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱོམ་པའི་གནས་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་སྤྱི་ཐིག་ལའི་ཐེ་མེར་ཞིང་། དེར་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྟེན་ཐིག་ལའི་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བ་ལྟ་
དང་། མི་རྒྱ་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པས། ལུགས་གསུང་སྤྱི་རྟེན་
དང་བརྟེན་བ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱོམ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་ལས་གཉིས་སོགས་
ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཚུལ་ཞིབ་པར་
རྗེའི་ལེགས་བཞད་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཐིག་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་
བྱས་ཏེ་སྤྱངས་དགོས་སོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྤྱོད་
ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱངས་པས། རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ཡང་

གཤི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡི་ཤེས་དང་མཆོན་དཔེ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་
 ཏེ་བསྟེན་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ལ། མཐར་ཁྱབ་ལས་སྤེང་བའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་
 བསམ། སྤྱགས་ཀྱི་དག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་པ། རང་གི་ཕྱོགས་
 སྤྱ་གྱུར་པའི་སྤྱགས་བསྐྱེས་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ལས་སྒྲོག་པས་གཞོད་པའམ། སྤྱགས་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དགས་
 གཞོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱིས་ལྟ་འབྱུང་བ་དང་། བར་མས་བསྐྱུང་གྲང་མི་འབྱུང་བར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་དག་དབྱངས་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་དག་གསལ་
 བྱེད་དེ། གང་སྐྱབ་པའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དེ། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོའི་
 དག་ཕྱོགས་གང་ཏུ་འགྱུར་བཅི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་གི་ཡི་གེ་
 རྣམས་དགའོ། དེ་བཞིན་ཏུ་མེ་དག་ཅུ། ས་དག་མེ། རྒྱུ་དག་ས། རྣམ་མཁའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་དང་། འབྱུང་བཞིའི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་
 ལ་ཕྱོགས་སོ། དེ་བཞིན་ཏུ། ས་ཕྱོགས་ཅུ། མེ་ཕྱོགས་རྒྱུ་། རྒྱུ་ཕྱོགས་མེ། རྒྱ་
 ཕྱོགས་སའོ། རྒྱུ་གི་ཐ་མལ་བ་ནི་ཅུ། དེ་བཞིན་ཏུ་མེའི་ནི་ཅུ། རྒྱུའི་ནི་མེ། སའི་ནི་
 རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་དང་ཕྱོགས་དང་ཐ་མལ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤྱགས་བསྐྱུང་
 བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་
 བན་ཀྱི་བསམ་པས་ཟེན་པ་ནི་སྤྱགས་འབྱུང་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་བརྒྱུད་སྟེ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པ་དང་བཙོན་འབྱུས་བརྟན་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

[illegible]

[illegible]

ཆོ་ག་ལྟར་རོ། །གཞན་ལ་དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱགས་
དཀྱིལ་གཅིག་ཕུས་ཆོག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས། དབང་བསྐྱར་བདག་འབྲུག་གི་
ཕྱིར་དུ་སྤྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ནང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བཟླས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མཁས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཞལ་ལུང་དུ་གསལ་བར་
གསུངས་སོ། །དབང་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་ལ་སྤྱགས་དཀྱིལ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པ་ནི།
བསྐྱར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ལེན་ཏེ་ཆོགས་བཅད་ཉེར་བཞི་པའི་རྒྱུ་ལ་ཐ་མར། དབང་
གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་དུ་
དམན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དང་ཉི་ཀ་ཆེན་ཁ་སྐོང་རྣམས་
སྤྱི་ཡིར་དུ་ཁ་གསལ་བས། ལས་རུང་གི་གངས་བསྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྤྱགས་
དཀྱིལ་གྱི་ནང་གི་ལྷའི་བཟླས་པས་ཆོག་པར་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་པོ།

བཟླས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་བསྟེན་
པའི་སྐབས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྤྱགས་འབྲུམ་དང་སྤྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་
གཞན་རྣམས་ལ་ཁྱི་སྤག་རེས་ཆོག་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཞལ་ལུང་དུ་གསུང་བ་ལྟར་ལ།
བཟླས་བྱའི་སྤྱགས་གཙོ་བོའི་སྟོང་པོ་འབྲུམ་འགོ་དགོས་ཤིང་། ཉེ་སྟོང་དང་། སྐྱོ་རྩོ་
རྩོའི་སྤྱགས་མོས་པ་དང་བསྟེན་པས་ཆོག་གོ། ཨོ་ཕྱོ་ཕི་ཤུ་ཏུ་ཏུ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་
པ་སྟེ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་གངས་གཙོ་བོ་དང་འདྲ་བར་བྱས་ན་སྟེ་དང་མཐུན་ལ།
འདི་བཟླས་ན་རྒྱས་མ་བཅུའི་སྤྱགས་ཟུར་དུ་མ་བཟླས་ཀྱང་ཆོག །སྤྱགས་དཀྱིལ་གྱི་
ནང་གི་ལྷ་གཞན་རྣམས་དང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་མཚན་ལ་
མགོར་ཨོ་དང་མཐར་རྩི་རྩི་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་ཕྱོ་
སྤྱགས་སྐྱབ་ཐབས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སྟེ་འགོ་ལྟར་གཙོ་བོའི་སྟོང་པོ་ལ་རྩི་ཏུ་རྩི་

དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་།

བཏགས་པ་ཁྱི་བཟླ་ཞིང་། ལུན་རེ་ལ་རི་ཙམ་བཟླས་པའི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་
ལྷག་ཆད་བསྐྱང་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་ལ། མཆོད་པ་སྤར་བྱིན་གྱིས་མ་
བརྒྱབས་པའམ་བརྒྱབས་ཀྱང་འདྲིར་སྤར་ཡང་བསང་སྤངས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ལ། རྩ་བཞི་ལྟ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་འབུལ་བ་ནི་འབུམ་དབང་
དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པའོ།། ནང་མཆོད་ནི། འབུལ་ཡུལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དང་ཡི་
དམ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གནས་གང་དུ་གསལ་
འདེབས་མི་གསལ་ཡང་། ཐོག་བཀའ་པའི་འོག་གི་གདུང་རེ་མིག་ཏུ་བསྟོན་བའི་
སྟེང་གི་ཐད་དུ་གསལ་འདེབས་ཚུལ་སྒྲ་མེད་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐོག་
བཀའ་པའི་འོག་ལྟའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་གསལ་འདེབས་པ་བྱས་ཆོག་པར་མངོན་ལ།
འབུལ་ཚུལ་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོར། མཐེ་བོང་རི་རབ། མིང་
མེད་ས་གཞིར་བྱས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གྱི་སྐབས་མང་པོར་དེ་ལས་བསྒྲོག་
སྟེ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་སྤར་བ་ལས། འདྲིར་ནི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་
མཆོད་འབྲེང་དང་། རྒྱལ་དབང་བདུན་པའི་འདྲིའི་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོག་གཉིས་ཀར་
སྤར་མ་ལྟར་མཛད་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྟོ་ལས་
རི་རབ། མིང་མེད་རྩྭ་ལས་ས་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྟེང་པོ་
སྤང་བར་མོས་པ་ནི། སྟོན་བྱུང་གཏམ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཤིང་། ལུགས་འདྲིར་
སོར་མོ་ལྷ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ། ས་དང་རྒྱུང་ཐབས་ཤེས་སུ་
སྦྱར་བའི་དབང་ལས། མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་སྤར་བས་འབུལ་བར་གསུངས་ལ། དེ་
ཡང་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྟོན་ཡིན་ཞིང་། རོན་དུ་མཁའ་གསང་སྤར་བ་ལས་བྱུང་བའི་

བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་ཁམས་ཀྱི་དྲངས་མ། མགོན་གྱི་ཐུགས་ཡུལ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཡེ་ཤེས་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་སྤུལ་བས། ལྷགས་རྩྱི་ལས་སྤྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་
ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གསོལ་བར་བསམས་ཏེ་སྐྱ་མ་བརྒྱད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གྱི་མགོར་ཨོྭ་དང་མཐུག་ཏུ་ན་མཆོད་ཏེ་ནང་མཆོད་
མཐེབ་སྤྱོད་གྱིས་སྒྲང་བ་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ནས་གྲེན་དུ་འཐོར།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་ཐད་ཀར་འཐོར། ཆོས་སྦྱོང་སྤྱང་མ་ལ་ཉེ་བའི་ཐད་
ནས་དང་གནས་བདག་སོགས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། མཆོག་
སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སུས་མའི་ཐད་ནས་གཏོར་ཏེ་འབུལ་བ་ནི་གསང་དབང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་པ་སྟེ། འདྲིའི་ན་མཆོད་ཞེས་པའོ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་མཆོམས་སྤྱི་
གཙུག་གསུམ་དུ་ཆང་གི་ཐིག་ལེ་བྱས་ནས་བདུད་ཅི་སྤྱང་བས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་
ཅད་ཆོམ་པར་བསམ་པ་གདན་བཞི་ལས་གསུངས་པར་ལྟར་བྱ། དེ་ནས་གསང་བའི་
མཆོད་པ་ནི། རང་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཨོྭ། མགོན་པར་ཨུམ་ཐུགས་ཀར་རྩྱི།
ཉེ་བར་ཏོམ་གསང་བར་ཏྲི། སྤྱི་བོར་རྒྱ། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་རང་
ལས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་ཞེས་པའི་བར་
སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་ལྟར་ལ། ཉམས་སྤྱོད་བས་དཀྱིལ་
འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བསམ་པ་ནི་
ཤེར་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལྷ་བུའི་བདེ་བ་དེས་སྦྱོང་པ་ཉིད་ལ་རོ་
གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་
པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་དགྲེས་པར་གྱུར་པ་ནི་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་པའི་ཉེང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་
དབྱེས་པར་གྱུར་བ་ནི་དབང་བཞི་བ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །དེ་
ཡང་ཉེང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་
ཀྱི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་བཞི་བ་དང་།
དེ་ནས་མས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཕེལ་བ་གཙུག་ཏྱར་དུ་རྫོགས་པ་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་
དབང་བཞི་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱེད་པ་། ཐབས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་
ཉིད་ལ་འབྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བུར་དུ་འཇུག་པ་ནི་དབང་བཞི་བའོ། །

དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དབྱེས་
པར་གྱུར་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གསང་མཆོད་མདུན་
བསྐྱེད་མཆོད་པའི་སྐབས་སུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་གསང་མཆོད་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ལ་དགོངས་ནས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཆོད་མེད་དུ་
མ་བཞོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། མཆོད་སྤྱིན་དོ་རྗེ་མཆོད་ཁྱོད་འདུད། སོགས་དང་སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་སྐྱབ་ཐབས་སུ་གསུངས། དེ་ལ་མཆོད་སྤྱིན་དོ་རྗེ་
སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་
སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། ལམ་
དུས་སུ་རྣམ་བཅས་དང་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་བྲག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་མཉམ་པར་

སྐྱར་བས་ནི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་བའི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་ལས་བྱི་མར་འཕེལ་བའི་རིམ་
གྱིས་མཐར་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོག་སྤྱན་པར་བྱས་པ་ལས། གཉིས་སྤང་སོགས་གྱིས་
མི་བྱེད་པས་རྩོུ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཁྱོད་ལ་འདུད་ཅེས་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི་བྱད་པར་དང་། དེ་རྣམ་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལས་བྱུང་བའི་བྱད་པར་
དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཡའ་དང་བུལ་བས། སངས་རྒྱས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་
པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་པ་འཆར་བའི་གཞི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུད་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་
ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོང་དུ་ཆུང་བ་ལ་འཇུག་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུང་
བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྐྱར་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྟོང་
པའི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་
དང་། རྣམ་མེད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུ་མངོན་པར་འདོད་པས་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་
པའི་བདེ་བས་དབྱེས་པ་དང་། དབྱེས་པས་རྟག་ཏུ་རོལ་བ་སྟེ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་ཆུལ་
གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་འདུད་པའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཆགས་པས་ཅུང་ཟད་མཚུམ་པ་དང་།
དེས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཆགས་པས་ཆེར་བཞད་པ་དང་། དོན་
དེ་ཉིད་གསུང་འགྱུར་བ་མེད་པས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་འདུད་པའོ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། རྒྱ་དོན་དམ་པར་མེད་

ལས་འབྲས་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤར་བྱུང་བ་དང་། རོན་དམ་པར་མ་བྱུང་བར་
བྱིས་འབྱུང་བར་སྤང་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་བྲ་པའས་པ་ལྟར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།
ཡེ་ཤེས་ལས་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱར་སྤང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་བརྩེ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདུད་པའོ། །ལྷ་པ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། སྦྱ་
མ་ལྟར་སྤང་བ་དང་སྦྱལ་པའི་རྣམ་པར་འབྲུལ་བ་ལྟར་སྟོང་བ་གཉིས་བྲ་བར་འབྲེལ་བ་
དང་། ཚུལ་དེས་རྣམ་པར་འབྲུལ་པའི་རོལ་པ་མང་པོ་སྟོན་པ་དང་། མདོར་ན་བསྟོད་
བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་
པའི་སྒོ་ནས། ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྦྱ་ཉིད་ལ་འདུད་པའོ། །

སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཡབ་ལ་
བསྟོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་དང་པོས་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
དང་། གཉིས་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། གསུམ་པས་བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། བཞི་པས་དཔལ་དེ་འབྲ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷན་པའི་
འབྲས་བྱ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་འདུད་པ་སྟེ། སྤར་སྦྱར་བ་ཆོགས་བསགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཆོགས་བཅད་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་སྟོམས་འཇུག་དང་།
སོགས་རྐང་པ་དང་པོ། ལྷ་ལིས་བསྟན་པའི་ཐབས་དང་། ཀླ་ལིས་བསྟན་པའི་ཤེས་
རབ་ཁ་སྦྱར་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ལྷུ་ལས་རྗོ་རྗེ་དང་། བཅ་ཀྱི་ཡི་གེས་
བྱ་ག་འགོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྦྱུ་ལ་སྟོས་པ་སྤངས་ཀྱང་། སྟོང་
གཞུགས་དངོས་གནས་ལ་བྱུབ་པའི་མཐུས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིམ་
པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཕེལ་བ་ལས་འབྱུངས་པའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
སྦྱ་དེ་ལ་འདུད་པའོ། །ཡུལ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། སྤར་བ་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདས། སོགས་

ཀླང་པ་དང་པོས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་བཅ་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་
ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་མེ་ལོང་ལ་སྤྲོ་བས་པ་ཡི་སྤང་བ་ལྟ་
བུའི་རང་བཞིན་ཅན། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་མ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ལ་འདུད་པའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སོགས་ཀླང་པ་དང་
པོས། རང་སྤྲས་སངས་རྒྱས་གཤེགས་པ་ལྷ་སོགས་ཀུན་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་
བསྐྱེད་མ་ཁྱོད་ནི། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱེ་བའི་ལས་རྒྱ་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་
རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཅམ་གྱིས་འཇིག་པའི་ཡེ་རྒྱའི་ཆོས་གཉིས་སྤང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་
གང་ཡང་མིན་པའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ་བས་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་སྤྱོད་པ་ཅན་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་ལུམ་དེ་ལ་འདུད་དོ། །ཞེས་
བཤམ། ཡང་ན་ལུམ་རྣམ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བསྐྱེད་པར་མཛད་མ་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀུན་
ཀྱི་གཤེས་ཕྱགས་སུ་ཞུགས་པས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྤྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་སྤང་བ། མི་
འབྲུང་བའི་བདེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་ལུམ་ཅན། རྣམ་
མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དོན་དམ་པའི་སྤྲོ་ཆོགས་ལུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་སྤྲོ་མ་རྣམ་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་འདི་རྣམ་མེད་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱལ་སྤྱར་ཀྱང་ཆོག་གམ་སྟེ་སྤྲོ་མ་འི་ཀ་རྒྱུང་ལས་འབྲུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་རྣམ་
རྟོག་གི་རིམ་ལས་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་གཤེགས་སུ་གསོལ་བ་ནི། སྤར་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་རྩི་རྩེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདུད་གཞོམ་པའི་ཆེ་གཙུག་ཏྱིར་ལ་སོགས་པར་རྩི་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པ་
སོགས་སྒྲོམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་གཤེགས་སུ་

གསོལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་གཙུག་ཏོར་དུ་དྲོ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྷེ་བར་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་དང་། ལྷོང་གར་དྲོ་ཆེ་ཅེ་དགུ་པའི་ལྷེ་བར་རུས་མ་རྣམས་
དང་། དབྱལ་བར་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷེ་བར་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་རྣམས་
དང་། མགིན་པར་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷེ་བར་སེམས་དཔའ་སེམས་
མ་ཐུགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། ལྷེ་བར་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་དུག་ཅུ་ཅ་ལྷའི་ལྷེ་
བར་གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་། གསང་བར་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
པའི་ལྷེ་བར་སྐྱེའི་ཁྱོ་བོ་རྣམས་དང་། ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་སུམ་ཅུ་
ཅ་གཅིག་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལྷེ་བར་སྐྱེའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་
རྣམས་དང་། གྲུ་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་ལག་གི་སོར་ཆོག་རྣམས་ལ་དྲོ་ཆེ་ཅེ་མོ་བདུན་
པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷེ་བར་སྐྱེ་དང་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་གཤེགས་པར་གྱུར་བར་བསམས་
ཤིང་དེ་དང་དེའི་ཐད་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། རང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། རྒྱུད་འབྲེལ་ལས་
འབྱུང་བའི། རི་ལྷར་ཉི་མ་དང་བཅས་ཞེས་སོགས་བསྟོ་སྟོན་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་
པ་བྱ། བཞི་བ་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། ཁྱོ་བོ་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་གནས་བདག་
སོགས་ཞིང་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བར་འདྲིའི་མཆོད་པ་དང་གཏོར་མ་སྟོན་འགྲོ་
གཏོར་མའི་སྐབས་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དྲོ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་
དང་། རལ་གྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་
ཕྱག་ལུལ་བདག་དང་། ཁྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་གྲོང་བདག་དང་གནས་བདག་སྐྱོན་འཛེན་པར་
གསུངས་པས། ཐོག་མར་རིམ་པ་བཞིན་སྤར་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་
དྲོ་ཆེ་ཅེ་ལྷ་པ་དང་། རལ་གྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ལ་

བས་ཁྱོ་བོ་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་དབུལ། །འདིག་ཏེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་ལག་པའི་སྤར་མོའི་སོར་ཅེ་བཀྲག་བ་ཁྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། ས་
ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་གནས་བདག་ཐམས་ཅད་ལྷ་གམ་
ལྷ་གམ་ཞེས་གནས་བདག་སོགས་སྤྱན་དངས། ཡོ་ལྷ་རྩྱུ་མའི་ཕྱོགས་འདིར་གནས་
པའི་ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་གནས་བདག་ཐམས་ཅད་ལྷ་གམ་ལྷ་གམ་གྱི་མྱི་ཡི་དྲི་བ་
ལོ་གི་ཏ་ན་གི་ཏ་ན་བུ་ཀྱ་རྩ་པེ་རྩ་ཅི་རྩི་གི་རྩ་ལྷོ་ཅི་རྩ་གི་རྩ་ཨ་བ་ར་ན་སྤྱོ་ནི་གམ་
སྤྱོ། གསུམ་གྱིས་ཡུལ་བདག་སོགས་གཏོར་མ་ཡུལ་ལ་འཕྱིན་ལས་བཅོལ་ལག་བ་
གཡས་པའི་རྒྱབ་བསྟན་པའི་སེ་གོལ་དང་ལྷ་ཞེས་བརྗོད་དེ་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་
འཁོར་ལོར་ཉི་ལ་ཁྱོ་བོ་རྣམས་དང་། དབལ་བར་ཨི་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་གཤེགས་
བར་གྱུར་ཅིང་། ཞིང་སྐྱོང་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་བར་གྱུར་བར་བསམས།
མཁའ་འགོས་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བར་འདོད་ན། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བས་མཛད་པའི་དགྱིལ་ཆོག་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་ལས་ཤེས་བར་བྱ།

ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཁ་ཟས་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། བུད་ལྷ་
ལ་འབུལ་བའི་དོན་དུ་གཏོར་མའི་སྟོན་དུ་འབུལ་སྟོག་མ་དང་ཟས་བུད་ལ་དབང་བའི་
འབྱུང་པའི་སྤལ་བ་ཆངས་བུ་རྣམས་ས་ལ་བཞག་སྟེ་སྟོ། རང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་
ནང་གི་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྟོང་། ལྷག་མ་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་པོ་ལ་ཟན་
ཆངས་བུ་བསྟོ་བའི་སྟགས་སྤྱབ་ཐབས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་
ནི། རང་གི་མགོ་བོར་ནི། མཁྱེན་བར་རྩོ། སྟོང་གར་རྩོ། ལྟེ་བར་རྩོ། གསང་བར་རྩོ།
གཙུག་ཏོར་དུ་རྩོ་ཞེས་དང་། ཡོ་རྩི་ཤི་ཁྲ་ཡ་བོ་༡༠།༩། སོགས་གྱིས་ཡན་ལག་དུག་
འགོད་བར་གསུངས་ཀྱང་ཞང་ཞུང་བ་དང་སྟོ་གོས་ཆོས་སྐྱོང་གི་ཁ་སྐྱོང་གཉིས་ཀྱི་

འགོད་ཚུལ་མི་འབྲ་བར་སྤང་། ཡབ་ཀྱི་དཔལ་བར་ཆེ་བ་ལ་ཞུ། མྱིང་གར་སྤྲ་ཅན་ལ་
ཞི། གཙུག་ཏྲར་དུ་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུ། དུམ་གྱི་ལྟེ་བར་དུས་མེ་ལ་ལྷ། མགིན་བར་ཉི་མ་ལ་
རྒྱ། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞུ་སྟེ་ཡན་ལག་དུག་དང་། རིགས་དུག་བཀོད་
དེ་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་བ་ལ་བསྐྱབ། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྣམ་མཁར་
གནས་པའི་དཔལ་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཅང་ཉེའུའི་སྤྲས་གཉིད་སད་པར་
བསམ་བཤམ། ལྷ་མོ་སྤྲོན་སོགས་བཞེས་ཞུ་བ་སྤྲས་བསྐྱལ་གྱི་སྐབས་ལྷར་བསྐྱལ་
བར་མོས་ཉེ་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྤྲར་ལྷང་བར་བྱ་བའོ། །སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་
གང་ཤར་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་ལྷ་བཟླ་བའི་སྟོན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་ཀྱན་ལ་
ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཀག་སྟེ། དག་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བ་དང་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་
ཤུགས་ཅན་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་སྟོན་སྟོད་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐུན་བཞིར་
འབད་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་བ་གཉིས་བསྟོམ་པའི་ཡུན་ཚད་
བསྐྱས་རྒྱད་དུ། ལོ་ཡི་བྱེད་དང་ལོ་གཅིག་ཆེ་མའི་ངེས་པའི་དབང་གིས་རི་སྟིད་ཉིད་
དུ་བརྟན་པར་གྱུར་གྱི་བར། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱོད་བས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་དག་
གི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་རྟེན་པ་དང་པོས་བསྐྱེད་རིམ་ལོ་
བྱེད་དམ་ལོ་གཅིག་། སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་སྟོག་ཚོལ་འཛིན་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་
པོ་བཞི་ལོ་གསུམ་བསྟོམ་བཤམ། ཡང་ན་གང་ཟག་དབང་པོ་རྣམས་པོས་བསྐྱེད་རིམ་
དང་། སོར་སྤྱད་སོགས་བཞི་ལོ་བྱེད་དུ་བསྟོམ་པ་དང་། རྟེན་པ་གཉིས་བས་དེ་ལྟར་
བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱོད་བས་ཉིན་ཞག་འགའ་ཞིག་སྟེ་ལོ་གསུམ་
སྟོགས་གསུམ་གྱིས་རྗེས་ངན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་འགྱུར་པར་གསུངས་

བས། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ལོ་བྱེད་དམ་ལོ་གཅིག་ལས་ལྷག་དགོས་པར་
མ་གསུངས་ལ། འདི་དང་མཐུན་པར་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་
ལས་ཀྱང་། བསྐྱོམ་པའི་ཡུན་ཚད་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལས་
ཡུན་རིང་བའི་ཚད་མ་གསུངས་བས། དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་
དང་སྒྲིམ་པ་ལ་གནས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་པས་ཉིན་
མཚན་དུ་འབད་ན་ཡུན་ཏུ་ཅང་རིང་པོ་མི་དགོ་སོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔལ་བོས།
རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙུན་པར་བྱ། །ཡང་
དང་ཡང་ཞིང་ངལ་གསོས་ན། གཙུབས་པས་མེ་འབྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་
ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱད་པར་མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། ཞེས་པ་བྲངས་ནས། གཙུབས་
ཤིང་གཙུབས་པ་ན་བྱོད་བྱུང་ཅམ་ནས་ངལ་གསོས་ཏེ་ཡང་གཙུབས་པས་མེ་མི་འགྱུར་
བས། བར་མཆད་པར་གཙུབས་ན་བྱོད་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས་མཐར་མེ་འགྱུར་བ་ལྟར།
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པ་བསྐྱེད་པས་གསལ་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་པ་སློ་དེའི་ཅི་ཡལ་གྱི་
བར་ཆོས་དང་ཆོད་མིན་གྱི་བྱ་བ་གཞན་ལ་གཡེངས་ནས། སྤར་ཡང་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་
སྤེལ་མར་བྱེད་པ་ལོ་གངས་ཆེས་མང་པོར་འབད་ཀྱང་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་
སྤིང་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སློ་སྤེལ་པའི་གསལ་སྒྲུང་དང་ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཉམས་
པ་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་བཙུན་པ་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམ་ན་སྤུར་དུ་གསལ་སྒྲུང་མཐར་ཕྱིན་
པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བཞེས་གཉེན་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱས་
ཏེ་དབང་བདུན་ལེགས་པར་ལོང་། དམ་ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་ལ་སློག་ལྟར་གཅེས་པར་
བཟུང་། སྤྲོ་མ་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལ་ཐོས་པ་ལེགས་པར་བཙུང་། དཔེན་པའི་

གནས་སུ་ཆེ་དང་སྐྱབ་པ་སྟོམས་པའི་ཡི་དམ་བརྟན་པོ་བཅས་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་
འབྲི་བ་བཅད། ལམ་སྐྱུན་མོང་བའི་སྐབས་ནས་སྤངས་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཞོར་བ་ལ་སྤར་གྱི་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཡང་
ཡང་སྐྱོང་བཞིན་པས། གྲོལ་ལམ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སློན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་
དུ་འགྱུར་ངེས་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་སྐྱུན་བཞིར་བཅད་དེ་ཆེག་
བྲིལ་དུ་འབད་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་རིམ་གྱིས་མཐུ་ཅན་
དུ་གྱུར་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལོ་འཁོར་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་ལ། དེ་
ནས་སྐྱུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་ན་སྐྱོད་པ་བྱེད་ཅིང་། མཆོག་གི་
གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ན་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་དུ་འབད་
པས་ལོ་གསུམ་སྟོགས་གསུམ་གྱི་ཞག་གངས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ལྔ་ག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་བརྩ་
གཅིག་སྟེ། ཉིན་ཞག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ས་ཐོག་མར་དགེ་
བ་སོར་བསམ་གཉིས། བར་དུ་དགེ་བ་སྟོག་འཛིན་གཉིས། ཐ་མར་དགེ་རྗེས་བྱ་
རྫོགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོང་
གཟུགས་ཕྲག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྟོད་བརྒྱད་
བརྒྱ་པ་ཆར་དང་པོ་རྫོགས་པ་ན་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་རྫོགས། གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་སྐྱེ་བ་དང་མཐོང་ལམ་ཐོབ། དེ་ལྟར་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ཆར་བརྩ་གཉིས་
རྫོགས་པ་ན་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་ས་བརྩ་གཉིས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
པས་ན། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་དུ་

མཆོག་གི་འཕང་འགྲུབ་པའི་ཉེ་རྒྱ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་སློན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་
རིམ་པ་དང་པོའི་ལམ་ལ་ཐུན་བཞིར་འབད་པར་བྱའོ།།

སྤྱི་པ། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་དང་འཆད་ཚུལ་མི་འབྲ་བའི། །ལམ་སྟོག་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། །བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི། །རྣམ་
བཞག་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་འདི་ན་གསལ། །བདག་ནི་སྤྱི་སྤྱངས་རྣམ་དཔྱེད་
ནོར་གྱིས་དབུལ། །རིམ་གཉིས་ཚུལ་ལ་གོམས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་འདི་
ལ་ནོངས་པ་གང་མཆིས་པ། །སྤྱི་མ་ལྟ་དང་མཁའ་འགྲོར་སྤྱོད་ནས་བཤགས། །འོན་
ཀྱང་རྒྱུད་དང་རྒྱ་བོད་འབྲེལ་པ་དང་། །ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་ལེགས་
བཤད་ལ། །འདིས་པར་བྱས་ཏེ་བཀོད་པའི་དགེ་བའི་ཆོགས། །རི་སྤྱོད་མཆིས་པ་བྱང་
ཆེན་རྒྱ་རུ་བསྟོ། །ཁྱད་པར་བྱང་ཕྱོགས་ཐུན་ཆོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ། །འགྲོར་པའི་
ཞིང་མཆོག་ཀ་ལ་པ་ཡི་གྲོང་། །ནོར་བུའི་ཕོ་བྲང་མཆོག་ཏུ་ཉམས་དགའ་བར། །རིན་
ཆེན་རིགས་བཟང་མཆོག་ཏུ་སྤྱི་བར་ཤོག །དེར་ནི་རིགས་ལྡན་ཞབས་པད་གྲུས་
བསྟེན་ནས། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤྱངས་དབང་བདུན་གྱིས། །ལེགས་སློན་སློན་
བྱེད་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། །གོལ་བྱེད་སྤྱོད་དུག་ལམ་བཟང་རྫོགས་པར་ཤོག །ཆེ་
གཅིག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་གཟུགས་བྲག་རྒྱ་ཆེ། །མདོར་དུ་གྱུར་ནས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་
ཀུན། །སྟོལ་ལ་རིགས་ལྡན་དཔའ་བོ་ལྟར་གྱུར་ནས། །འཇམ་མགོན་ལུགས་བཟང་
ཀུན་ཏུ་སྟེལ་རུས་ཤོག །ཚུལ་འདིར་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱི་བོ་ཀུན། །རིགས་ལྡན་
རིགས་སུ་སྤྱིས་ཏེ་ལམ་བཟང་འདིས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱོད་པོ་རིམ་གཉིས་
ཀྱི། །རིན་ཆེན་གཏེར་ལ་འདོད་རྒྱུར་དབང་འགྲོར་ཤོག །

ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་སྟན་པ་སྟོབ་བྱར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོ་ནས་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤར་ཡོད་འགའ་ཞིག་རྒྱས་དག་པས་སྟོ་དམན་གྱིས་འཚུན་དཀའ་ཞིང་། ལ་ལ་བསྐྱས་དག་པས་གོ་མི་བྱས་པར་འདུག་པས། གོ་བདེ་ཞིང་རྒྱས་བསྐྱས་འཆོམས་པ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་ཁོང་རང་ཤུག་ལའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་ངོར་ཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་དང་། མགོན་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་པོར་བརྟེན་པའི། རྒྱུའི་བཅུན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བཟུང་བའི་ཤེས་འབྲིལ་གྱི་བསྐྱལ་བཟང་རྣམ་འབྲེན་རྒྱལ་བའི་པོ་བྱང་གི་ཉི་འདབས་རང་གཤག་ཨེ་ཨྱི་དགའ་འབྲིལ་དུ་པལ་ཆེན་གྲུབ་པར་གྱིས་ཤིང་མཇུག་མགོན་ཁང་གི་དགུམ་རྣམ་རྒྱལ་དུ་རྫོགས་བར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སུ་ཉིད་དགེ་སྟོང་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་གྱིས་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཤད་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། སྟོ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་འཇམ་མགོན་བཤད་སྐྱབ་མཆོར། །སྐལ་བཟང་ངང་མོ་འབྱམ་གྱིས་ཅེན་པའི་སྦྲད། །གནམ་བསྟོས་དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་པོ་བྱང་ནས། །འཇོན་མེད་ཆོས་བྱིན་གཤམ་རྒྱུན་འདི་སྤེལ།། སར་ཇ་གཏོ།།

༡༡། །བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་རྗེས་
ཆོག་རྗེས་སྟོན་ཆོས་སྦྱང་གིས་མཛད་པའི་དོན་
རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དོན་རྗེས་ལམ་སྟོན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་ཤྲི་ཀླ་ལ་ཙཱ་གྲ་རུ་ཤ།

རབ་འབྱམས་བརྟན་གཡོའི་གནས་ཀྱན་མི་འགྱུར་བདེ།།
བསྟོམ་བ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་འཁྱུད་པའི་གར།།
བསྦྱར་མཛད་བཙུག་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།།
དབྱེར་མེད་བྲིན་ཅན་སྒྲ་མ་སྦྱི་ཐོར་མཆོད།།

མགོན་དེའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་རྒྱལ་གྱི་གངས་།།
རི་སྟེང་ཕྱག་རྒྱའི་བདེ་ཆེན་ལ་རོལ་ལས།།
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་མངའ་བདག་དང་ཐོའི་མགོན།།
གང་གི་ཞབས་པད་བྱང་རྩལ་བར་དུ་མཆོད།།

རྫོ་རྗེའི་རིགས་ལྷན་མཐའ་དག་འཕགས་ཡུལ་གྱི།
གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་ལམ་འདིས་བསྐྱོད་རྣམས་དང་།
སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ལ།
སྤྱིང་ནས་འདུད་དོ་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་ཀྱས་བཟུངས།

མགོན་རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ།
སྟོན་པའི་ཆིག་གིས་འཆད་བྱེད་རྫོ་རྗེའི་མདུད།
རི་བཞིན་འབྱེད་ལ་གནང་བའི་བྱིན་སྦྱེལ་ཞིང་།
བྱེ་བའི་བདག་ཉིད་དངོས་གྲུབ་འདུ་བར་མཛོད།

དེ་ཡང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་རི་སྐད་དུ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་གྲོད་ཐུང་པོ་དུ། །ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་
སྤགས་ཚུལ་རབ་བསྟན། །ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་ས་ག་རྩ་བ་ལ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དེ་ཉིད་ནས་བཅིས་པའི་རྩ་བ་བཅུ་
གཉིས་པ་ནག་པའི་རྩ་བ་ལ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་དོར་ཤེར་བྱིན་གྱི་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་གྲོད་ཐུང་པོའི་རིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
མདོ་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་ཅིང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དཔལ་ཤུལ་ལའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ཆེན་པོ་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་གངས་མེད་པ་ཞིག་ལ།
ཉན་ཤིང་སྤིང་གི་ཡུལ། ཤི་རྩུ་ཞི་གོ་ཁའམ། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་
ཆེན་པོར་སྤྱིང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། འོག་དུ་ཆོས་དབྱིངས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

གསུང་གི་དབང་ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྤུལ་ཏེ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོས་མཆོན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུད་མཐའ་དག་བསྟན་
ཅིང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བ་བཟང་པོས་བཀའ་ལེགས་པར་བསྐྱུས་ནས་འབྲུག་ལའི་ཡུལ་དུ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དེ། རྒྱས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱང་རྒྱ་
ཆེར་བསྟན་པའི་མཐར་ལྷའི་དབང་ལྷན་དང་། ལྷ་ཆོགས་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་སྐྱ་
འབྱུངས་པ་རྒྱལ་པོ་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱར་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐར་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་
སོགས་པ་ཆངས་པའི་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཞི་བཤག་གི་ཐབས་ལྷ་ཆོགས་པས་སྟོང་བྱང་དུ་
མཛད་དེ་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཉུང་བྱུང་བསྐྱུས་པ་བསྐྱུས་
རྒྱུད་འདི་ཉིད་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་སྤུལ་པ་བསྐྱུང་དཀར་
པོས་རྒྱས་འགྲེལ་བྲི་མ་མེད་པའི་འོད་བསྟན། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རིགས་ལྷན་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་དང་། བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དང་། བྲག་དམར་
དང་། ཁྲབ་འཇུག་སྤྲས་པ་དང་། ཉི་མ་གྲགས་དང་། ཤིན་ཏུ་བཟང་དང་། རྒྱལ་མཆོ་
རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་དཀའ་དང་། ཉི་མ་དང་། ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་དང་། ལྷ་འོད་
དང་། མཐའ་ཡས་དང་། ས་སྟོང་དང་། དཔལ་སྟོང་དང་། ཅི་ལུ་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་
འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དང་། སྤྲུགས་དུས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་མཆོག་
བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྤྲས་ནས་ཉི་བར་བཟུངས། བདག་གི་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་
ལྷ་མ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། བཀའ་བྲིན་གསུམ་ལྷན་དཔལ་
དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

སྟོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དཔལ་བཟང་པོའི་བར་གྱིས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོས་སྐལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སླེལ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལས་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྲོལ་ལམ་ཆེན་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རིམ་བཤུགས་ཀྱི་གནད་རྣམས་སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ལ་དཔལ་ཤལ་ལའི་ཡུལ་དང་། ཆོས་གང་དུ་གསུངས་པའི་གནས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁོ་བོས་ཤལ་ལའི་ལམ་ཡིག་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེས་ན་ཚུལ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་པའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པའོ།། དང་པོ་ནི། མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག ལྷ་མ་དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་གུས་བསམ་ཕྱག་འཆལ་ལོ།། ཞེས་པའི་བར་ཉེ་གོ་སྟའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་བའི་ལམ་ལ་རི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྐྱར་བ་དང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྐུ་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྩ་བ་ལས།
དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པའི་གངས་རི་ལས།།
བསྟོམ་བརླས་མཆོད་པའི་ཆུ་རྒྱན་དྲི་མ་མེད།།

བདག་སྒྲིའི་རྒྱ་མཚོར་ཡང་ཡང་བསགས་པ་ལས།།

དགོ་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པ་དང་།།

གཞན་ཡང་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་དགོ་བའི་ཚོགས།།

མ་ལུས་སྒྲོ་ཡིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེམས་པའི་མཐུས།།

སྦྱིས་དང་སྦྱི་བར་ཐེག་མཚོག་དགོ་བའི་བཤེས།།

དམ་པའི་མགོན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་བྱང་། འདིའི་དོན་འཆད་བར་བྱེད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
སྟོན་པའི་ཆོག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོག་འདི་དག་མ་
བརྗོད་པའི་གོང་དུ་བདག་མདུན་བུམ་གསུམ་དབང་ཚོག་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་
སམ། བདག་མདུན་ཅམ་མམ། བདག་བསྐྱེད་ཁོ་ན་འང་རུང་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་གང་ཡིད་
ལ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་འགྱུར་
ཞིང་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་
ཡས་པ་དང་ལྷན་བས་ན་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དཔེར་ན་འཛམ་བུ་སྤིང་གི་རྒྱ་
བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་གངས་རི་ཏི་སེ་ལྟ་བུ་ལས། རི་ལྟར་ཏི་
སེའི་གནས་ནས་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བབས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དག་
རྒྱས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོམ་
པ་དང་གཟུགས་སྒྲགས་བསྐྱེས་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཚོད་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
བྱ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མི་གཙང་བ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱའི་རྒྱན་བྱི་མ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ། རྒྱ་མཚོའི་དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བ་བདག་གི་སྒྲིའི་ཚུ་མཚོར་ཡང་
ཡང་བསགས་པ་ལས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པས། དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་
བའི་ཚོགས་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཆེས་ཆེར། ཞེས་པ་ཆད་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་
དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་
རང་གཞན་ཀྱི་དགོ་བའི་ཚོགས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་སྟེ་
མ་ཆང་བ་མེད་པ་བདག་གིས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིས་གཅིག་དུ་བསྡེམས་
ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བྱས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་འདི་དང་སྟེ་བར་གྱུར་པ་
གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཐེག་པ་མཚོག་གི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་དམ་པའི་མགོན་
ཀྱིས་དགྲེས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྣམས་ལམ་
ཀྱི་གཞི་མ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱར་བསྡོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་ཡོད་དེ། ལམ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པ་
ནི། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་ལ་རག་
ལུས་པར། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
བསྟེགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

དེ་ཡིས་དགྲེས་བཞིན་བསྐྱལ་བའི་གདམས་པ་ལས།

ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ།

ཤེས་ཤིང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལས།

མཐུན་མོང་ལམ་ཀྱི་བདག་རྒྱུད་སྟོན་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་
བསྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཤེས་གཉིན་དེ་ཡིས་དགེས་བཞིན་དུ་སྦྱལ་བའི་
གདམས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཤིང་ལེགས་པར་དབྱད་པ་ལས། ཉན་རང་དང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྦྱིས་བྱ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་
གསུམ་གྱི་ཆོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་མཐ་སྦྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་གཉིས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འམ་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གྲགས་སུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱུས་ནས་གསུང་
རབ་མ་ལུས་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྣམས། རྡོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ཤེས་ཞིང་ཤེས་པ་དེའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་བཞེན་
ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་མོང་དུ་ཉམས་སུ་
ལེན་པའི་ལམ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེས་བདག་རྒྱུད་སྟོན་
པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སློན་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་པ་ཡིན་
ཏེ། བཤད་སྟོལ་ཆེན་པོ་འདིས་མཆོན་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དུ་ལམ་སྤྱན་མོང་
བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་གནད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ལ་སློན་པའི་དོན་
བཤད་པ་ལ་བཞི། རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་གཞག །དག་པར་བྱེད་པ་དམ་
ཆོག་དང་སྟོམ་པའི་རྣམ་གཞག །སྦྱེ་འཆི་དར་དོ་གསུམ་སྦྱིང་ཞིང་རྒྱུད་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་གི་
ལམ་བསྐྱུབ་པ་བྱེད་པ་ཡན་ལག་དུག་གི་རྣམ་གཞག་ལམ་སྦྱི་ལ་སློན་ལམ་དང་བཅས་པ།

དང་པོ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

རྣམ་དག་དབང་བདུན་ཐོབ་པས་ས་བདུན་གྱི།
རྒྱས་པ་ལེགས་བཞག་ཁམས་སོགས་དྲི་མ་བདུན།
འབྱུང་ཅིང་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
སྤུན་མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་ལ་དབང་བར་ཤོག །

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དབང་མཆོག་བཞིས།
སྦྱ་བཞི་རྩོ་རྩོ་བཞི་ཡི་ས་པོན་བཞག །
རིམ་པ་གཉིས་པའི་བསྐྱེན་བསྦྱབ་ཡན་ལག་བཞི།
ཉན་དང་འཆད་དང་སྒྲོམ་ལ་དབང་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རོན་ནི་རྩོ་རྩོའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་འདི་བསྒྲོམ་
པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རིམ་གཉིས་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲིན་དུ་རྒྱུད་
སྒྲོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་དབང་ལོད་པར་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་
སྦྱོར་དངོས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་བྱིས་པ་སྦྱར་འབྲུག་པའི་
དབང་བདུན་ཐོབ་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱས་
པ་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བཞག་ནས། ཁམས་དང་། བྱང་པོ་དང་། རྒྱུད་དང་། ཅ་
དང་། དབང་པོ་དང་། དུལ་དང་། ལས་དབང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་བདུན་པོ་རྣམས་ལེགས་པར་དག་པར་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་
མཐུན་ཅིང་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ། ཞི་སོགས་དང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་སྟེར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་འོག་མེན་གྱི་
མཐར་ཐུག་པ་བསྦྱབ་པ་ལ་དབང་བར་ཤོག ཅེས་སྒྲིན་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་མཆོག་གོང་མ་བཞི་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོང་ཆེན་བཞིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་ངོ་ཤོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བཞི་དག །སྐྱེ་ངོ་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་རྩེ་བཞི་ཡི་ས་པོན་བརྟན་པོ་ཐེབས་ངེས་པར་བཞག་ཅིང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་བསྐྱེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་དེ། ཉན་པ་དང་འཆད་པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅས་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་དེ་ཆོས་ཅན། ངེས་པར་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་པ་སྐྱེ་ལ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྒྲིན་བྱེད་ལ་དབང་གི་གངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དབང་བདུན་པོ་ཙམ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་དང་པོ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱག་རྟོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་དབང་བསྐྱར་བདུན་པོ་གང་། །བྱེས་པ་རྣམས་ནི་གཞུག་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་གསུམ་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོགས་ཀྱིས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།
 ངོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་མཆོག་ཏུ།
 མ་ཉམས་དམ་ཆིག་སྟོན་པའི་རྟེན་བརྟན་དང་།

རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་ཁྲི་ལ་ལེགས་འདུག་སྟེ།

རིམ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
དེས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་
ལྟར་གཅེས་སྤྲས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་ཚུར་མི་བྱེད་
ཅིང་། པར་ལ་འཛོམས་པས་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་ཕྱི་ནང་སྤྲ་རག་གི་ཤེས་ཉོན་གྱི་
ཆོ་གདུང་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆད་མེད་
པས་བཀྲ་བས་གཞལ་མེད་ཁང་མཆོག་དང་ཆོས་མཚུངས་པའོ། ཡང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
ལམ་ཆེན་པོ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་དེའི་ནང་
ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཞུགས་ནས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བཅས་མཆོམས་སྤྲ་
མོ་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པས་ན་མ་ཉམས་པས་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པའི་རྟེན་ཉེན་དང་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་བཞིའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་ལེགས་པར་འདུག་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་ཉེན་ལ་བརྟེན་
ཅིང་། ཁྲི་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་ནས་འབངས་རྣམས་ལ་འདོད་དགུང་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་
བཞིན་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དུས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་སྡོམ་རྣམ་པར་དག་
པ་དང་། དབང་བཞིས་རྒྱུད་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བས་ཉེ། ཚུལ་དེས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་
མེད་དུ་བྱེད་པར་ཤོག །ཅེས་སྒྲོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་
བསྒྲོམ་པ་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

ལ་གཉིས། ཆོགས་གསོག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྤངས་ཏེ་
རྩོམ་གསུམ་གྱི་བདུད་གཞིམ་པ་དང་། རུ་བ་དང་ཁང་བཅེགས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་
དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཁྱོ་བོ་དབང་པོར་བསྐྱེད་དེ་བགེགས་འཛེམས་པ་ལེ་ལག་དང་
བཅས་པའོ།།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅུ་བ་ལས།།

སྐྱ་དང་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྤངས་ཤིང་དག །

རིགས་དྲུག་ཡན་ལག་དྲུག་བསྐྱོམ་རྣལ་འབྱོར་དང་།།

ལུས་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་རྩོམ་འོད།།

རབ་འབར་དག་པོས་བདུད་བགེགས་བསྐྱེད་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་
ཅན། ཁྱིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་
འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོར་བ་ཆོགས་བསགས་པ་ཆོགས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས། ཨོ་ལྷ་མཁྱེད་པོ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་དོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་
ཉིད་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་འོད་འོད་པོ་བདག་པོ། བདག་གི་ལུས་ངག་སེམས་ཡེ་ཤེས་
རྩོམ་ལ་རྩོམ་པོ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་མཛོད་མཛོད། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆོད་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པར་གཞི་ཚུགས་ཤིག །ཅེས་པའི་སྐུ་གསུང་དོན་ཐབས་བར་བྱས་ནས་
བཛོད་ཅིང་རང་གི་གཙུག་ཏྱར་དུ་ཞི་རྒྱས་ལ་མི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོམ་ལྷན་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར། དབང་དང་དགྲུག་པ་ལ་རྩོམ་པ་ཉི་མ། བསད་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་ཡོ་
ལས་སྐྱ་གཅན། རེངས་སྐྱོངས་གཉིས་ལ་ཡོ་ལས་དུས་མེ། གསོ་བ་ལ་ཉི་ལས་ནམ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

མཁའ་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ལུས་དག་པར་བྱས་ནས་རིགས་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་
ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིབ་བས་དབེན་པར་བྱས་ནས་སྤྱུ་ཕྱའི་སྤྲལས་དོན་གྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་གྱི་
འཛིན་པ་སྦྱངས་ཏེ་ཆོས་སྦྱུང་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད། ཨོྭ་མྱེ་སྤྲལས་གྱི་སྤྲལས་དོན་ཐམས་
ཅད་མཆོན་ཆའི་རྒྱལ་པོ་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐར་བྱེད་པ་དོ་རྩེ་ཚོན་པོ་རྩལ་
གཅོད་པ་བདག་གི་ལག་པ་རྣམ་པར་དག་པར་མཛོད་ཅེས་པས་ལག་པ་ཐབས་ཤེས་
གྱི་ཁྲ་ཉི་དང་དོ་རྩེར་བསྐྱར། ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྤྲལས་གྱི་དོན་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མངའ་བདག་དོ་རྩེའི་སྦྱ་བདག་གི་ལུས་རག་སེམས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ལ་དོ་རྩེའི་
སྦྱའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྤྲལས་པས་སྦྱ་དང་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་
དོ་རྩེ་རྣམས་སྦྱངས་ཤིང་འོད་དཔག་མེད་ལ་སྤྲལས་པའི་རིགས་རྒྱལ་དང་། ཨོྭ་མྱེ་
ལ་སྤྲལས་པ་ཡན་ལག་རྒྱལ་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་
ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པའི་དོ་རྩེའི་འོད། ཉིང་དུ་ལྗང་ཁུ་ལ་སྤྲལས་པ་རབ་དུ་
འབར་བ་མི་བཟད་པའི་དྲག་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆེ་བའི་བདུད་དང་བགེགས་
གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སློན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་དེ་རྣམས་
ཀྱང་འཐད་དེ། དང་པོ་དེ་རྣམས་སྦྱ་བ་ཐབས་ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་
མ་ནི། སྦྱིར་བཏང་ལ་ཕྱེན་གཞན་གསུམ་ལ་ཁྲ་བ་དང་ཉི་མའི་ཆོས་གཉིས་གཉིས་སུ་
ཕྱེ་བའི་ཁྲ་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ཀམ་མཁའ། རྒྱུད། མེ། རྒྱ། ས་སྟེ་ཁམས་སྦྱེ་བའི་རིམ་
པ་དང་། ཉིམའི་ཆོས་རྣམས་ནི། ས། རྒྱ། མེ། རྒྱུད། ཀམ་མཁའ་སྟེ་སྦྱད་པའི་རིམ་པ་
དང་སྦྱར་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ས་
དོ་རྩེ་འགོད་པ་དང་། འོད་ཟེར་སྦྱོ་བ་དག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་གྱི་
རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་དང་པོ་འཛིག་ཉེན་ཁམས་ལེ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཉི་མའི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒོན་འགྲེལ།

ཁྱིམ་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོ་བཟོད་ཀྱི་ཆོ་བ་དུག་ཐབས་དང་། བྱང་བཟོད་ཀྱི་
ཆོ་བ་དུག་ཤེས་རབ་དུ་མཛད་དེ། སྟོ་བཟོད་རྣམས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་དང་། བྱང་བཟོད་
དུག་བསྟུ་བའི་རིམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་སྦྱར་བས་སྟོ་
བཟོད་ལ་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་པ་དབྱངས་ཐུང་དུ་སློག་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རའི་རྩི་དུསྒྲིང་།
ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་བཟོད་ལ་གསལ་བྱེད་བཅེགས་པ་དབྱངས་རིང་པོ་སློག་དུ་
ཞུགས་པ། རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། བྱང་གི་ལེའུར་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་ཆེགས་ཆེན་དུག་གི་ཙ་ལ་རྩུ་བའི་རྒྱང་
བྱང་བཟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆོ་བ་དུག་གི་ཞག་དང་། ཞང་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཆེགས་
ཆེན་དུག་གི་ཙ་ལ་རྩུ་བའི་རྒྱང་སྟོ་བཟོད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆོ་བ་དུག་གི་ཞག་དང་སྦྱར་ནས་སློག་
རྒྱང་སྟེང་དུ་རྩུ་བས་ཉི་མའི་འཆི་ལྟས་དང་། ཐུར་སེལ་འཐུར་དུ་རྩུ་བས་ཆོ་བའི་འཆི་
ལྟས་འཕེལ་བ་ཤེས་པར་མཛད་དེ། ཞང་ལག་གཉིས་ཀ་གཡོན་ཐབས་དང་གཡས་
ཤེས་རབ་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་སྦྱོན་པས་གཡོན་ཀྱི་ཙ་
ལ་རྩུ་བའི་རྒྱང་རྣམས་རྒྱང་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོ་བའི་རིམ་པ་དང་། གཡས་རྣམས་
རོ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་བསྟུ་བའི་རིམ་པས་དབྱངས་ཐུང་དུ་སློག་ཞུགས་ཀྱི་གསལ་
བྱེད་རྒྱུ་པ་ལུགས་འབྱུང་དང་། རིང་པོ་སློག་ཞུགས་ཀྱིས་བཅེགས་པ་ལུགས་སྟོག་
རྣམས་བཀོད་པ་ལས་རྩི་རྩི་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་རྩི་རྣམས་ཀྱི་
རྩི་གངས་བསྐྱོམ་པའི་རྩུ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དུག་དང་སོར་ཆེགས་རྣམས་
ལ་བསྐྱོམ་རྩུ་ལ་དེ་དག་གི་ཙ་ལ་འཁོར་ཀྱི་འདབ་མ་སྟེ་བ་དང་བཅས་པའི་གངས་བཞེན་
དང་། དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་སུ་ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གསུམ་ཀྱི་གངས་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་ཅེ་མོ་གསུམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

བཤང་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྣམས་དང་སོར་ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཅའི་གནས་
ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བགེགས་འབྲུག་པ་བསྐྱང་བའི་གོ་ཆ་དང་། རང་གི་འཆི་ལྟས་ཀྱི་རྒྱང་
རྒྱ་བ་འགོག་ཅིང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་འགོ་བ་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་སོར་སྤྱད་པའི་སོར་
སྤྱད་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དང་། ཅ་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱང་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་རྩོགས་རིམ་
བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་རྣམས་ལ་ད་དུང་
བཤད་པར་བྱ་བ་མང་མོད་ཀྱི་འདིར་མང་བས་འདིགས་ནས་མ་སྟོས་སོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

མཁའ་དབྱིངས་དབུས་སུ་འབྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི།།

བསྐྱེད་ཅིང་གཅིག་རྩ་འདྲེས་ལས་རྩོ་རྩེ་ཡི།།

རུ་བ་རིམ་པ་ལྷ་དང་རིམ་པ་གསུམ།།

ཁང་བཅེགས་གདན་དང་བཅས་པ་འབྲུབ་པར་ཤོག །

དེ་དབུས་རང་ཉིད་དཔལ་ལྷན་རྩོ་རྩེ་བྲགས།།

ཁྱོ་ཐོའི་དབང་ཐོའི་ཉིང་འཛིན་བརྟན་པ་ཡིས།།

སྟོ་རྣམས་ཀྱན་ལས་བསྐྱང་མ་དུག་ཅའི་ཆོགས།།

སྟོས་བས་ཕྱི་ནང་བདུད་བགེགས་ཆར་གཅོད་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། བསྐྱང་འཁོར་དངོས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞག་རྩ་ཡོད་དེ། རམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྩོ་ཡི་རྩོ་ལི་
སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་འབྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གཅིག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

དུ་འདྲེས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྫོ་རྩེ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྩ་བ་རིམ་པ་ལྷ་པ་དང་།
རིམ་པ་གསུམ་པ་དེའི་ནང་དུ་ཁང་པ་བཅེགས་པ་གདན་རྣམས་དང་བཅས་པ་འབྲུབ་
པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་དང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བསྐྱུང་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་བསྐྱབ་པ་
པོ་རང་ཉིད་ཕྱི་ནང་གི་བདུད་བགོགས་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པའི་དཔལ་ལྷན་ཁོ་པོའི་
ཀྱལ་པོ་རྫོ་རྩེ་ལྷགས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོའི་བདག་
ཉིད་གང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན། བརྟན་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡིས་གཙུག་ཉར་ལ་སོགས་པའི་སྐོ་
རྣམས་ཀྱང་ཉེ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁོ་པོ་བཅུ། ལྷགས་སྤྱོད་བཅུ།
ཟད་པར་བཅུ། གཟའ་བཅུ། ལྷ་བཅུ། འབྱུང་པོ་བཅུ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་བསྐྱུང་མ་དུག་ཅུའི་
ཆོགས་རྣམས་སྤྱོད་ཉེ་རང་རང་གི་གདན་དང་། གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་པས་ཕྱི་དང་
ནང་གི་བདུད་དང་བགོགས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཆར་གཅོད་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་ཞིབ་མོར་བྱེར་ཡོད་དེ། རམ་མཁའི་
རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་ནས་བཟུང་འབྱུང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་
གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་ལས་བསྐྱུང་འཁོར་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བར་ཅུང་ཟད་ཉོགས་སྤྱོད་
ཞིང་། རམ་མཁའ་དང་ས་འབྱུར་བ་རྒྱུ་པོར་སྤྱང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཐོ་རངས་དང་སྟོད་
ཀྱི་མཆམས་སོགས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའ་དང་ས་འབྱུར་ལྟ་བུར་སྤྱང་བའི་མཆམས་ལ་
བྱས་ནས། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཆམས་ཞེས་པ་རང་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་
འདོད་པའི་ས་མཆམས་ནས་བྱ་སྟེ་ཁམས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྩ་བ་ལྷའི་
ཁ་དོག་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པ་གསུམ་དང་། ལྷང་ནག་དམར་
དཀར་སེར་བ་ལྷ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་དུ་ཁང་ཅེགས་གདན་དང་བཅས་
པ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རྩ་བ་ནང་མའི་དབུས་སུ་རྫོ་རྩེའི་རང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

བཞིན་གྱི་ཁང་པ་ཐོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་བཅེགས་པའི་ཁང་ཅེགས་མ་ཡིན་པར་
ཐོག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་གིན་ཏུ་མཐོ་བས་ན་ཁང་ཅེགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དང་རྩ་བ་
རྣམས་ཀྱི་མཐེལ་གྱི་གཞི་མ་ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་དེ་ཡུལ་འཁོར་
གྱི་མཆོམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་དོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཁྲོ་བོ་དང་། ལྷ་རྣམས་
འགོད་པའི་གནས་སྐབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་གདན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
དབུས་སུ་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁང་པ་བཅེགས་པ་དེའི་ནང་
དུ་བར་སྒང་ལ་བསྐྱེད་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་གང་རུང་
བཀོད་པའི་ལྷེ་བར་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་ལྷགས་དང་འདབ་མའམ་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཁྲོ་བོ་
རྣམས་དང་། ཁང་ཅེགས་ཀྱི་ནང་གི་སྤྱིང་དུ་གཙུག་ཏྱར་དང་འོག་ཏུ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་
ལ་གཞོད་མཛེས་བཀོད་ཅིང་། དེས་བསྐྱེད་མ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་རྟོགས་
སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་འདི་རྣམས་བྱི་མེད་འོད་དང་རྟེན་ཆེན་སོགས་སུ་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁྲོ་བོ་དོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྒྱན་འགོད་པའི་ཚུལ་
ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེར་མ་སྒྲིམ་སོ།།

གཉིས་པ་སྐབ་ཐབས་དངོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ལས་རབ་འབྲམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་གཉིས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་གསོག་ཅིང་འཆི་བ་སྦྱང་
བ་དང་། བར་དོ་དང་སྦྱེ་སྦྱིང་སྦྱང་ཞིང་ཡན་ལག་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བསྐྱོམ་
པའོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་བསགས་ནས་འཆི་བ་སྦྱང་བའོ།།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

སྟོ་དང་བསྐྱ་བའི་སྟོར་བས་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་།།

ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་ཁུབ་པར་རྟོགས་བྱས་ཏེ།།

སྟོར་བ་ཆོགས་བསགས་ཆོ་ག་བཞིན་བྱས་པས།།

རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སོག།

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རོན་ནི་སྐྱབ་ཐབས་འདི་བསྟོམ་པའི་སྟོན་དུ་འཛུ་
སྲིང་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་བྱག་ལྷན་པའི་གང་ཟག་མ་འོངས་པ་ན་ཞིང་བཟང་པོར་སྐྱེ་
བའི་ལས་སྟོན་དུ་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་
པའི་ཚུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷན་སྐྱེས་
སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྟོ་བ་དང་སྒྲར་ཡང་སྟིང་ཁར་བསྐྱ་བའི་སྟོར་
བས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་དམ་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་
ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱན་བྱངས་
པས་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏིལ་ཀྱི་གང་བུ་བཞིན་གང་ཞིང་ཁུབ་པར་
རྟོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ་བསྟོམས་ནས། སྟོར་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་
ཆོ་ག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། སྟིང་ཁ་ནས་སྟེ་བ་བྱང་རིང་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་མོ་
རྣམས་སྟོས་ཏེ་མཆོད་པ་དང་། སྟིག་པ་བཤགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
འབུལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་ཆོ་
གའི་ཆོག་རིགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་བཞིན་པས་བྱས་པ་དེའི་
མཐུ་ལས། རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་ཆོགས་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

སེམས་དཔལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སྟོན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅུ་བ་ལས།

འཆི་རིམ་ངེ་བཞིན་ཁམས་དྲག་ཐིམ་པའི་མཐར།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ང་རྒྱལ་གོམས་བྱས་པས།།

སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི།།

རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིའི་ཉིང་འཛིན་མཐར་བྱིན་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆེ་འདྲིའི་མཐར་རང་
དབང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་བ་སྦྱང་བའི་བྱིར་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་
དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བའི་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ཐ་མལ་བ་
དག་འཆི་བའི་རིམ་པ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ས་རྩ་མེ་རྩུང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཁམས་
དྲག་པོ་དེ་ཐིམ་པའི་རྩལ་བསྒྲོམ་པའི་མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡི་
ང་རྒྱལ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་ཞེས་
པ་གང་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་པར་གྱུར་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུམ་བྱས་
པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་བཞི་ཡི་ཉིང་འཛིན་མཐར་བྱིན་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་
སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་
པ་མེད། །སོགས་བརྗོད་ཅིང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཁམས་ཀྱིས་མེ་ཉམས་པར་
བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་པའི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

བར་དུ་བསྐྱོམ་ནས་སྤང་གཞི་ལ་ཐ་མལ་བ་འཆི་བའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རགས་
བ་འགགས་ནས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་གནས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རང་
གི་ཡིད་ངོར་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཐེམ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་
འགགས་ནས་རང་གི་སེམས་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ངོ་བོར་སྟེ་བར་མོས་བ་དེས་རྣམ་ཐར་སྐོ་
བཞིའི་དོན་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་ནས་གཉིས་སྤང་སྤྱོད་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་
བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རའོ་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་འཛོག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་དེ།
རྒྱུད་ལས། སེམས་ནི་མེ་དང་ལྷན་བའི་མཐའ་ལ་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དབུས་ཀྱི་
ས་ལ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་མེས་བཙུན་བ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་དང་། ལྷན་པས་བཙུན་
བ་མཆོད་མོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཟད་པའི་མཐའ་རྣམ་མཁའ་བཞག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ །ལས་རྒྱལ་མཆོག་ །ཐིག་ལེའི་
རྣལ་འབྱོར། སྤྱོད་མེའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་བསྐྱེད་བ་དང་བརྟེན་བ་ལྟ་
བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

རྣམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཆུ་ས་རི་རབ་རྣམས།།

བསྐྱོམས་པས་གཙུག་ཏོར་དབྱལ་མགྱིན་སྟོང་ག་དང་།།

ལྟེ་བ་གསང་བའི་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་སོགས།།

རྫོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཤོག །

པར་ལྷ་ཉི་མ་གཙན་དུས་མེད་སྟེང་།

རྫོ་རྫེའི་གྱུར་དང་བཅས་པ་ལེགས་བསྟོམས་པས།

རོ་རྒྱུང་རྒྱུང་གི་ཆོག་ལ་རྣམས་དུང་ཅན་མར།།

རྫོ་རྩེའི་རྒྱལ་འབྲུང་མཆོག་གིས་འགོག་པར་ཤོག །

འི་མེད་ནོར་བྱུང་འོད་ཅན་གཞལ་ཡས་ཁང་།

དོ་རྩེའི་གྲར་གྱི་ནང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་མཐུས།

གང་དུ་འཁོང་རྒྱུ་ཞིང་གུན་དག་པ་དང་།

རང་གི་ལུས་རྟེན་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་
 ཉིད་དེའི་ངང་ལས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སྐྱར་ལྡང་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའི་
 ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ། རྒྱུད་མེ་རྩ་ས་རི་རབ་རྣམས་བསྐྱོམས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཙུག་ཏྱར་རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་དབྱེལ་བ་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་
 མགིན་པ་མའི་ཁམས་དང་སྤྱིང་ག་རྩའི་ཁམས་དང་། ལྷོ་བ་སའི་ཁམས་དང་། གསང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཅའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ནང་དོ་རྗེའི་ལུས་རི་ལྟར་གྲུབ་པའི་
 གནས་ལུགས་རྣམས་རྟོགས་པར་ཤོག་ཅིག་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བརྒྱ་ཟླ་བ་ཉི་མ་སྤྱི་
 གཅན་དུས་མེ་སོགས་ཀྱི་གདན་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དོ་རྗེའི་གྲུང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་
 བསྐྱོམས་པ་ལས་རྒྱུད་སྒྲིབ་ཏེ། རྟོགས་པའི་རིམ་བ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཅ་རོ་རྒྱུད་
 གི་ནང་ནས་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་གི་ཆོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅ་དུང་ཅན་མར་དོ་རྗེའི་རྣལ་
 འབྱོར་མཆོག་གིས་ཏེ། སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་པས་འགོག་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་པ་

དང་། ཁྱི་མ་མེད་པའི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་ལྷ་སྟོ་བ་ཅན་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་གཞུང་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྫོ་
རྫེའི་གྲུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པར་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས་རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་
འཆང་བྱ་བའི་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་དག་པ་དང་རང་གི་ལུས་རྟེན་འདི་ཉིད་
རིགས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པ་སོགས་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་རེ་རེ་དང་སྐར་ནས་སྐྱབ་
པ་པོའི་རྒྱུ་སྤྱིན་བྱེད་དུ་བཞད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་དང་སྐར་ན་
ནས་མཁའ་ལ་འབྱུང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། ནང་
ལ་སྐར་ན་མའི་གསང་གནས་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ཅན་ནས་མཁའི་དགྲིལ་འཁོར་
མའི་སྤྱི་པོ་ནས་དཔྲལ་བའི་བར་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར། དེ་ནས་མགྱིན་པའི་བར་མེ་
དགྲིལ། དེ་ནས་སྟོང་ཁའི་བར་རྒྱུད་དགྲིལ། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་ས་དགྲིལ། དེ་ནས་
གསང་བའི་བར་ལྷན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ནས་
མཁའི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་འབྱུང་བཞིའི་དགྲིལ་
འཁོར་སོགས་བསྐྱོམ་པས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མ་དག་པའི་སྟོད་དང་སྟེ་གནས་དེ་
དག་ལ་རང་དབང་མེད་པར་འོངས་སྟོད་དགོས་པའི་རྒྱ་རྟེན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་རྫོགས་
པའི་རིམ་པའི་ལམ་ཟབ་མོས་དག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་ལྷན་པོའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་
ཡོད་དེ། ཕྱི་ལ་ལྷན་པོའི་སྟེང་གི་ལྟེ་བའི་ཆ་དང་། ནང་དུ་མའི་གསང་བའི་བརྒྱ་དང་
ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཆོ་ཉི་སྤྱོད་གཅན་དུས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པས་ཕྱི་
དུ་གཟའ་འཛིན་གྱི་ཆེ་ནས་མཁའི་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆོ་ཉི་སྤྱོད་གཅན་ཆོགས་པ་དང་། ནང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

དུ་མའི་གསང་བར་བཤང་གཅི་ཁུ་བ་འབབ་པའི་རྩ་གསུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་
སྒྱུར་ན་མ་དག་པའི་སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་བའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་དེ་དག་དང་རྣམ་
པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་
དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ཏེ་རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་གྱི་ཡི་གེར་གྱུར་ནས་སྒྲར་ཡང་འབྲུང་
ལཱའི་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
སྤྱི་མའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོར་སྐྱེ་གནས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་གཙོ་
བོར་སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་ཁམས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རང་
གི་ཁམས་ལྷ་བྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་ལྷར་ཉེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མིན་པར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་
གནས་པ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་མ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲས་ནས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་
གྱུར་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་བྱི་མ་འདྲིའི་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱི་དང་ནང་
ལ་སྒྱུར་བའི་གནད་སྒྲར་གྱི་དེས་ཤེས་ལ། གཞན་ལ་སྒྱུར་ན་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཆུ་
ས་རི་རབ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པས། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ཏུ་གསྐྱབ་
བལ་དུ་བྱས་པའི་རྩོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་ཆེ་སྤྱི་གཅན་དུས་མེ་
རྣམས་ནི་རང་གི་གསང་བའི་འཁོར་ལོར་རོ་རྒྱུད་གི་ཅའི་མར་སྤྱ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བའི་
རྒྱང་དུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་རོ་རྒྱུད་གི་མར་སྤྱ་
གཉིས་མཆོན་པའི་སྐྱེ་ཉིད་སྤྱང་དུ་དུང་ཅན་མའི་རྩ་མཆོན་པའི་སྤྱ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱིས་མནན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱང་དུ་རྩོམ་རྩེ་གྱུར་
བསྐྱོམ་པ་ནི་ནང་ལ་སྒྱུར་ན་རྩ་གསུམ་འཛོམས་པའི་མའི་བསྐྱར་པའི་རྩོམ་རྩེ་ཞུགས་པ་
མཆོན་པ་ཡིན་ལ། རྩོགས་པའི་རིམ་པ་དང་སྒྱུར་ན་རང་གི་གསང་བར་རོ་རྒྱུད་གི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

མར་སྤེའི་ཅ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དྲུང་ཅན་མའི་ནང་དུ་འགོག་པའི་རྒྱད་སྟེན་གྱི་དང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་འདི་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ལུས་རྟེན་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
པརྟ་རྩ་ཉི་སྟུ་གཅན་དུས་མའི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་གྲར་གྱི་ནང་དུ་གཞལ་ཡས་
ཁང་བསྟོམས་པ་ནང་ལྟར་ན་མའི་མངལ་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་
པས་དགེ་བའི་ཆ་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སྦྱིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྩོགས་རིམ་
ཀྱི་སྟེན་གྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་བོད་ལྷ་རབས་པ་དག་གིས་མདོར་བསྟུས་དང་
པོར། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་གོམས་
པར་གྱར་པས་ནི། །སྦྱབ་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དག་འབྲུབ་འབྱར་གྱི། །འདོད་པའི་དངོས་
གྲུབ་ཆེན་པོ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་མི་འབྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་
གྲུབ་པར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཁོ་ནས་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་ལམ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བབུང་
ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོམ་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགོ་བར་སྦྱ་བ་
ཐམས་ཅད་དོ་རྩེའི་དགོངས་པ་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ལོག་རྟོག་ཅུང་ཤེས་བྱས་ཏེ།
རྒྱས་པར་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་ལྟ་བར་བུའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་མདོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་ཚུལ། དེའི་མངལ་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་རྣམས་སྟོ་བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

རྩ་ཉི་དབྱངས་གསལ་རྒྱང་སེམས་ཡི་གེ་གཉིས།།

གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྟོ་ཡིག་བསྟོམ་བྱས་པས།།

དཀར་དམར་ཁམས་དང་སྤ་བའི་རྒྱང་སེམས་རྣམས།
དབྱ་མར་ཆོགས་ལས་བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བར་ཤོག །

དེ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་བའི།
བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱེ།
ཆ་ཤས་ཡོངས་རྫོགས་རང་གི་རིག་མར་བཅས།
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེམས་བའི་མཐུས།

རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ཕུག་རྒྱས་རིམ་པ་བཞིན།
དངོས་སུ་བརྒྱད་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཕུག་རྒྱ་ཆེ།
མི་འགྱུར་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བའི་རོས་གང་བའི།
རྫོགས་རིམ་མཆོག་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་བརྟེན་
བ་ལྷ་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ཆོས་ཅན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཙུ་མོ་ཡབ་ཡུམ་མདོན་བྱང་
ལྷ་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་ཚུལ་དེ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་རྣམ་མེད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་མོ་
ལ་འབྱུང་བའི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོན་
བྱང་ལྷ་ལས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་ལྷ་བྱའི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱ་སྤ་བའི་རྒྱང་དང་ཐིག་
ལེ་སེམས་དང་བཅས་པ་སྤྱ་གཅན་གྱི་ལམ་དུ་སྐྱུད་བའི་ཐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་
ལྷར་སྐྱུད་པ་ལས་སྟོང་གཟུགས་ཉིད་འབྱུང་བའི་སྐྱེན་བྱེད་དུ་གཙུ་མོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་ཡུམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་བཅུ་དང་བཅས་པ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེའི་དབུས་སུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉ་གང་བ་དང་། དེའི་
སྟེང་དུ་ཨ་ནས་ཨོ་ཐུང་དུའི་བར་གྱི་དབྱངས་རྣམས་གཡོན་སྒྲོར་དང་། ལྷ་ནས་ཨུའི་
བར་གྱི་དབྱངས་རྣམས་གཡས་སྒྲོར་དུ་མཆན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་མེ་
ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། དེའི་འོག་དུ་ཉི་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷ་ནས་ཇུའི་བར་
བཅེགས་པ་རྣམས་གཡས་སྒྲོར་དང་། ང་རྒྱང་པ་ནས་ལ་རྒྱང་པའི་བར་གཡོན་སྒྲོར་
དུ་རིམ་བཤ་གཅིག་གིས་དཔེ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོར་བཀོད་པ་མཉམ་ཡིད་ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱང་ཚུབ་པ། ཟླ་བའི་དབུས་སུ་བྷི་ཟའི་རྣམ་ཤེས་རྩྱུ་ཡིག་འགོད་པ་སོར་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ལྷན་པའི་སྟོག་རྒྱང་ཉི་ཡིག་ནག་པོ་བྱ་
སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལྷ་བུའི་ཟླ་བ་ཉི་མ་དབྱངས་དང་གསལ་
བྱེད་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་བཅས་པ་གཅིག་དུ་འབྲས་པའི་མཐུ་སྟེ་བྱེད་
པ་ལས་བྱང་བའི་ཉི་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པ་
རྣམས་བསྐྱེམས་པར་བྱས་པ་ལས། དཀར་དམར་གྱི་ཁམས་རྣམས་དང་ཤིན་དུ་ཐ་
བའི་རྒྱང་སེམས་རྣམས་དབུ་མར་ཆོགས་པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་
བའི་རྒྱང་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ་ཉི་ཡིག་དེ་ལས་
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོག་
དང་ལྷན་པའི་སྟོང་གཟུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེ། ཞལ་དང་ཕྱག་དང་། ཞབས་དང་། དཔུང་པ་དང་། ཐག་པ་
དང་། ཕྱག་སོར་དང་། ཕྱག་སོར་གྱི་ཆོགས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རང་གི་རིག་མར་ཏེ་སྣ་ཆོགས་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་དང་
བཅས་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོའི་སྟེ་རྣམས་བསྐྱེམས་པའི་མཐུ་ལས་རང་གི་རྒྱད་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

ཡིངས་སུ་སྒྲིབ་ཏེ། རྗེ་རྗེའི་ནལ་འཁྱོར་ཡན་ལག་དྲུག་བསྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་ལམ་དང་
འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རྣམ་བཅས་སྤྱི་
པཔ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་ལྷན་མ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡུམ་
དང་ནག་མོ་འབར་མ་ལ་སོགས་པ་དང་རྣམ་མེད་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
དངོས་སུ་འཁྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐུ་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དེ་འབྲེན་
པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་ནམ་ཡང་འཕོ་བ་དང་བྲལ་བའི་མི་འགྱུར་ལྷན་
སྤྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རོས་གང་བ་སྟེ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱག་པའི་རྫོགས་པའི་
རིམ་པ་མཆོག་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྟོགས་པ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྤྲེ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་
ཅིག །ཅེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དགོས་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བརྒྱ་ཆེ་
ཉི་སྤྱ་གཅན་དུས་མེད་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆེ་དཀྱིལ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས་
པས་མའི་བརྒྱར་འོངས་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་མཆོན་ཞིང་མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱི་བྱས་
པ་འཛོག་པ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྲིབ་པ་དང་བྲལ་ནས་
མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་
འགྱུར། ཉི་དཀྱིལ་གསལ་བྱེད་དང་བཅས་པས་མའི་བརྒྱའི་ཁམས་དམར་པོ་མཆོན་པ་
དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུའི་བྱས་པ་འཛོག་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རང་གིས་ཆོར་ཕྱང་སྤྲིབ་
བྲལ་དུ་བྲས་ཏེ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་ཆེན་འགྱུར་ལྷན་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་
རྒྱུད་སྒྲིབ། ཆེ་བའི་དབྱས་ཀྱི་རྩྭ་ཡིག་གིས་མའི་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་བྱི་བའི་
རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྲིབ་བྲལ་དུ་བྲས་ཏེ་སོར་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་འོད་དཔག་མེད་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ། ཉི་ཡིག་ནི་མངལ་དུ་ཞུགས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་འགྲེལ།

པའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་རོ་བོ་སྟོག་གི་རྒྱང་མཆོན་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱས་ནས་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར། དེ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འདེས་པ་ལས་ཉི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉ་རྒྱུད་
པས་རྣམ་ཤེས་དང་སྟོག་གི་ཨ་ས་སྟོག་རྒྱང་དང་རྣམ་བཅད་གྱིས་མའི་རྒྱལ་དང་ཐིག་
ལེས་པའི་ཁུ་བ་དང་། དེ་བཞི་ཀ་གཅིག་ཏུ་ལྷན་པ་ནི་མངལ་དུ་ཁུ་རྒྱལ་རྣམ་ཤེས་རྒྱང་
དང་བཅས་པ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འདེས་པ་ལས་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་རྫོགས་པ་མཆོན་ཞིང་།
རྫོགས་པའི་རིམ་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟེ་བར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལོ་གཅིག་ལ་
ཉི་མ་ལྟོ་བསྟོད་དང་བྱང་བསྟོད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྡོམ་བརྩ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ལ། དེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིན་
ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་འཕོ་བ་བརྩ་གཉིས་པོ་རྣམས་རོ་རྒྱུད་གི་གཡས་འཕོ་དང་གཡོན་
འཕོ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུ་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཞབས་གཉིས་དང་། དུས་སྡོམ་
བརྩ་གཉིས་པོ་བཞི་ཆོན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལྟར་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་ཡང་ངེས་པས་མགྲིན་
པ་གསུམ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་དུས་སྡོམ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ཆོན་བཞིར་ངེས་པས་ཞལ་
བཞི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དུས་སྡོམ་བརྩ་གཉིས་པོ་དུས་བྱུག་ཏུ་བསྟུ་ཞིང་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཟུང་བྱུག་ཏུ་ངེས་པས་སྐག་པ་བྱུག་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ན་དུས་སྡོམ་
བརྩ་གཉིས་རེ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་དབྱང་པ་བརྩ་གཉིས། ཕྱི་ནང་ཆེན་བརྩ་གཉིས་
དཀར་ནག་གི་སྟོགས་ཉེར་བཞི་དང་། ཉང་གི་འཕོ་བ་བརྩ་གཉིས་ལ་ཡང་དུས་སྡོམ་
བྱེད་པ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི། ལོ་གཅིག་གི་དུས་སྡོམ་ལ་ཁྲིམ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལྟར། ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་འཕོ་བ་ལ་ཡང་དབྱུགས་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པས་སོར་ཆེགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འཆེ་
བའི་ཆེ་ཁུ་བ་འོག་དང་རྒྱལ་སྟེང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱལ་འོག་དང་ཁུ་བ་
སྟེང་དུ་འགྲོ་བར་སྦྱངས་པས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞབས་
གཡས་དམར་པོ་བརྒྱངས་ཤིང་གཡོན་དཀར་པོ་བསྐྱམས་པ་དང་། རོ་མ་ཁྲག་དང་
རྒྱང་མ་ཁམས་འབབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདོད་ལྷ་དང་བྲག་པོ་མནན་པ་དང་རོ་རྒྱང་གི་
རྒྱང་གཉིས་དབྱུ་མར་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ཉི་ཤུ་གཅན་དུས་མའི་གདན་ལ་བཞུགས་
པ་དང་འབྲས་དུས་སུ་ཐུགས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྣམ་
མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་བདེན་པས་གཉིས་སྒྲུང་ལྷ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁྱུད་ཅིང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མ་སྟོ་
ཆོགས་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་འབྲུག་ལ། ལམ་དུས་སུ་རྗེས་བྲན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
སྐབས་སུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྟོང་གཟུགས་འཆར་པའི་སྟོན་བྱེད་དུ་སྟོ་ཆོགས་
ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ས་བོན་ལས།།

མངལ་དུ་ཡོངས་རྫོགས་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོ་མཆོག །

བསྐྱེད་ཅིང་རང་རང་གནས་སུ་ལེགས་བཞོད་པའི།།

བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །

རྣམ་པ་ལྷ་ཡིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ།།

བསྐྱེམས་པས་བྱང་པོ་ཁམས་དང་དབང་པོ་ཡུལ།།

ལས་དབང་བྱ་བར་བཅས་རྣམས་སྦྱང་བ་ཡི།།

ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་སྦྱེ་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ལ། དོན་ནི། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྒྱས་མ་
བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིལ་ཆོགས་སྦྱོ་བའི་
ཚུལ་ཆོས་ཅན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྦྱེམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་
བ་ཆེན་པོའི་རྟོན་གྱི་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་སྒྲ་ཆོགས་ཡུམ་གྱི་མངལ་ཏེ་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་འམ་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྦྱོའི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་དུ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གོང་ན་
ཡོན་ཏན་གཞན་བྱར་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་རིམ་བཞིན་བསྐྱེད་ཅིང་རང་རང་
གི་གནས་གང་ན་སོ་སོ་རྣམས་ལེགས་པར་བཀོད་པའི་མཐུ་ལས་ཡན་ལག་བཞིའི་
ནང་གི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་གམ། རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
རྒྱལ་པོ་མཆོག་གོང་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་
རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་སོགས་བྱང་པོ། ས་སོགས་ཁམས་དང་མིག་སོགས་དབང་
པོ། ཆོས་ཁམས་སོགས་ཡུལ། ལེན་པ་སོགས་ལས་དབང་བརྟེན་པ་སོགས་བྱ་བ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་སྦྱང་བ་ཡི། ལམ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཆོག་རྣམས་
སྦྱེ་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། གཞི་འཁུ་བ་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་ལྷ་བ་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ། གཉིས་པ་ལ་འདྲ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་འགྲེལ།

བྱེད། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས། བཞི་པ་ལ་མིང་གཟུགས། ལྷ་པ་ལ་སྦྱིང་མཆོད། རྩལ་
པ་ལ་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ནས་སྟོང་ཁའི་རྩ་འཁོར་སོགས་ཁམས་ལྷའི་བདག་
ཉིད་ཅན་བྱུང་པ་བཞིན་སྤྲུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྦྱིང། ཟླ་བ་བདུན་པ་ལ་ཆོར་བ་སྦྱེ་
ཞིང་ལྷེ་བ་སྦྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་རྩ་འཁོར་རིམ་པ་བཞིར་བྱས་པའི་གསུང་གི་རྩ་ལྷན་
ཆོད་བརྒྱད་འབབ་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རིམ་པ་བཞི་པའི་རྩ་འདབ་རྩལ་ཅུ་རྩ་བཞི་
པ་དང་ལྷན་ཅིག་མགྱིན་པའི་བར་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ལ་སྤྲུགས་གསུང་སྦྱོར་རྩེ་
གསུམ་ལྷན་མོང་གི་རྩ་འདབ་ཅེས་བྱ་བ་རྩལ་ཅུ་དཀྱིལ་འཁོར་འབབ་པ་བཞི་སྟོང་པའི་
རྩ་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་སུམ་ཅུ་ཡུད་ཅམ་འབབ་པ་
གཉིས་སྟོང་པའི་རྩར་གནས་པའི་མགྱིན་པ་ནས་ལྷེ་བའི་བར་དུ་བྱུ་བཞིར་བྱས་པ་དེ་
བྱུང་པ་ལྷར་གསུང་གི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྦྱིང། ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་སྟེང་བ་སྦྱེ་བ་ལྷར་སྦྱུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྦྱིང་དེ་གསང་བ་ནས་དཔྱལ་བའི་བར་བྱུ་བཞིར་བྱས་པ་དང་ཆོས་
མཚུངས་ཤིང་། ཞང་ལག་གི་ཆོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་རྩ་འདབ་ཉེར་བརྒྱད་པའི་འཁོར་
ལོ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ལྷར་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ཟླ་བཅུ་གཉིས་ཆོས་སུམ་བརྒྱ་རྩལ་
ཅུར་བྱས་པ་དང་ནང་གི་རྩ་རྣམས་དག་པ་ལྷར་སྦྱུའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་ཆོས་ལྷ་
སུམ་བརྒྱ་རྩལ་ཅུ་བསྦྱིང། དེ་ནས་མཐེལ་བཞི་དང་གཅུག་ཏྱར་དང་བཤང་ལམ་གྱི་རྩ་
རྣམས་སྦྱེ་བ་ལྷར་སྦྱུའི་ཁོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བསྦྱིང། ཟླ་བ་དགུ་པ་ལ་ལེན་པ་བྱ་བའི་འཁོར་
ལོ་ཞང་ལག་གི་སོར་མོ་ཉི་ཤུའི་རྩ་རྣམས་སྦྱེ་བ་ལྷར་ཞང་སོར་གྱི་རྩ་འཁོར་བཅུ་དག་
པའི་ལྷ་བཅུ་ལག་སོར་གྱི་བཅུ་དག་པའི་རབ་གཏུམ་མ་བཅུ་རྣམས་བསྦྱིང། དེ་ནས་བ་
སྦྱུ་དང་སྦྱ་རྣམས་སྦྱེ་ཞིང་ལུས་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྷར་འབྱུང་ལོ་བྱེ་བ་བྱེ་དང་བཞི་
སྦྱོ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྦྱིང། སྟོང་ཁའི་རྩ་བཅུ་དག་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་འདོད་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

སྤུངས་ལ་བཀོད་པའི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་རིགས་ལས་སྦྱེས་
པའི་འདོད་མ་དང་ཕྱིར་འདོད་མ་རྣམས་སྒྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོག་བསྐྱེགས་པ་དག་ན། འཕགས་ཡུལ་གྱི་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤུངས་པའི་ཞབས་ལ་
སོགས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱི་
ལེགས་བཤའ་རྣམས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས།
ལན་སྤྱོད་བ་པོ་རྣམས་མདོན་དུ་མ་ཞུགས་པའི་དབང་གི་སྒྲོག་ལབ་འགའ་ཞིག་མཛད་
གདའ་བ་མའི་རྗེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་དེར་གཞན་རྣམས་པར་ཞོག་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱན་གྱི་དབྱུད་པ་ལ་ཡང་བོད་དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱད་དང་། འགྲེལ་ཆེན་
ཀྱི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་མ་གཟིགས་ཤིང་རྒྱད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་མ་
དབྱུད་པའི་རང་རྟགས་ངོམས་པ་ལྟར་བཞེས་འདུག་ཀྱང་ད་ཆ་ཁོང་ཉིད་ཀྱང་འཆོ་ཞིང་
མ་གཞེས་ལ། ལུགས་དེ་ཆད་མར་སྤྱོད་བའང་ཉུང་བས་ཁོ་བོའང་བདེ་གོ་ཙམ་དེ་སྤྱོད་བ་
ལས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་གནས་པ་ལྟར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་
བསྐྱར་སྦྱོར་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ད་རྒྱལ་བཟུང་བ་རྣམས་དེའི་ཁོངས་
སུ་བསྐྱུ་བར་དགོངས་སོ། །འདིར་དཀའ་བའི་གནད་པར་གནད་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་
བརྒྱ་ཙུག་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤའ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་བརྒྱའི་ལྟེ་བར་གཙོ་བོ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སེམས་རྣམས་ཡུམ་དང་
བཅས་པའི་ཐབས་ཤེས་དེ་གསུམ་གྱི་ཡུམ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རུས་མ་བརྒྱད་
པོ་རིམ་གྱིས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ཤེས་བཟུང་བརྒྱད་དེ་བརྒྱ་གཅིག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

གཤེགས་པ་བཞི་གཤེགས་མ་བཞི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་བྱང་བརྒྱད་སེམས་དཔལ།
སེམས་མ་བྱང་བཅུ་གཉིས། སྤྱགས་དཀྱིལ་གྱི་ཁོ་བོ་གཙུག་ཏྱར་དང་བཅས་པའི་བྱང་
ལྷ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་བྱང་སོ་དུག གསུང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་བརྒྱད། སྤྱིའི་ལྷ་ཆེན་བཅུ་
གཉིས། སྤྱིའི་ཁོ་བོ་དུག ལྷ་བརྒྱད། རབ་གཏུམ་མ་བརྒྱད་དེ་གསུམ་དང་སྤྱི་ལ་ཞེ་
གཉིས། དེ་སྤྱི་མ་སོ་དུག་དང་བསྐྱེལ་བས་ཐབས་ཤེས་བྱང་དོན་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་
སོ་སོར་བྱེ་བའི་བརྒྱ་དང་དུག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་འགྲེལ་ཆེན་
དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་
ཚུལ་གྱི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་གནས་པ་ཡི།།

རིག་མར་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྷན་རྫོ་རྩེ་ཅན།།

སྟེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་མཐུས།།

བདེ་ཆེན་ཐིག་ལའི་གཞུགས་སུ་གནས་པ་ལ།།

ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྤྱད་བྱངས་ཀྱིས།།

བསྐྱེལ་བ་ལྷ་དང་དེ་བཞིན་བཞེངས་པ་ལ།།

ཁོ་བོ་ལྷ་ཡིས་དམ་ཆིག་འཁོར་ལོ་ལ།།

དགུག་གཞུག་བཅེངས་མཉེས་རོ་མཉམ་གྱུར་བ་ལ།།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་བྱང་ཚུབ་དང་།།

དབང་སྐྱར་རྒྱས་གདབ་དག་པ་བྲན་པ་ཡིས།།

ཉེར་བསྐྱབས་ཡན་ལག་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག །

བསྐྱོམས་པས་དེ་དོན་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ། བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྣ་ཆོག་གས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེ་བར་གནས་པ་སྟེ་བཞུགས་པ་ཡི། རིག་མར་བཅས་པའི་ཞེས་པ་སྣ་ཆོག་གས་ཡུམ་རྒྱས་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྟེ་བའི་རྟོ་ཡིག་བྲི་མ་མེད་པའི་སྟོག་དང་མཚུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡིས་རབ་དུ་བཞུས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སུ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། ཆོད་མེད་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་སྐྱེ་དབྱངས་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་ལ་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བའི་རྒྱལ་ལྷ་དང་དེ་བཞིན་དུ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་ལྷ་དང་། ཁྱོ་བོ་ལྷ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་དགྲུག་པ་དང་གཞུག་པ་དང་བཅེངས་པ་དང་མཉེས་པ་དང་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ལྷ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་དང་ལྟ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོས་རྒྱས་གདབ་པ་དང་དག་པ་བྲན་པའི་ཆོ་ག་ཡིས། ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་གི་ཉིང་ངོ་འཛིན་བསྐྱོམས་པས་དེའི་དོན་རྩོགས་པའི་རིམ་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་འགྲེལ།

ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མངལ་གྱི་ཆེ་བ་བཅུ་བ་སྟོང་པའི་ཡན་ལག་ལ་མངལ་
དུ་ལུས་ཇོགས་མོད་རྒྱུད་ལྷ་ནང་དུ་བཅེངས་པས་ཁ་སྐར་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་མི་
ཐུབ་པར་གནས་པ་ལ་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་ཅི་བདེར་ཐུབ་པ་དང་དབང་པོ་སོ་སོའི་
སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། སྐྱེས་ནས་ལོ་
བཅུ་དྲུག་གི་མཐར་བཏེ་བ་ལ་ཇོགས་པར་ལོངས་སྟོན་རྒྱས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱེན་ལས་
རྒྱུད་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཡོས་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅོལ་བའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་བ་དང་
མཐུན་པར་ཐིག་ལེའི་གཟུགས་ལས་ལྷའི་གཟུགས་སུ་བཞེངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་དེ། ནང་དུ་བྱིས་པའི་སྟོག་མི་གཡོ་བར་འཆིང་བ་དང་དེ་འཆིང་
བའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་གསུམ་མཆོན་པའི་ཡེ་གོ་གསུམ་ཏྱི་ཡིག་ཡེ་ཤེས་རྟོ་
རྟེན་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཀོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
ཁྱེན་མིག་ལེའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་བྱིས་པ་རྒྱུད་
གིས་བསྐྱལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷ་མོ་བཞིའི་སྐྱེས་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེན་མས་
ས་རྒྱུད་ལྟེ་བར་བཅེངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱེན་བ་ལོར་བུ་ནས་ལྟེ་བར་བྱོན་
པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ནས་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེན་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོར་བཞེངས་པར་བསྐྱལ། ལྷ་མ་གྲིས་རྩའི་རྒྱུད་སྟོང་ཁར་བཅེངས་པས་རྣམ་
སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཁྱེན་བ་ལྟེ་བ་ནས་སྟོང་ཁར་བྱོན་པའི་མས་བརྟན་གྱི་མཆོག་དགས་
སྐྱེ་རྟོ་རྟེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བཞེངས་པར་བསྐྱལ། གོས་དཀར་མོས་མེ་རྒྱུད་མགྱིན་
པར་བཅེངས་པས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱེན་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཁ་ནས་མགྱིན་པར་
བྱོན་ནས་དགའ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་གསུང་རྟོ་རྟེན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་
བཞེངས་པར་བསྐྱལ། སྟོལ་མས་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སྟོང་ཁར་བཅེངས་པས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒོན་འགྲེལ།

འབྲས་བུ་མགིན་པ་ནས་སྤྱི་བོར་ཁྱ་བ་གཤེགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐུགས་དྲོ་རྗེར་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་ཞིང་། ལྷ་མོ་སྤྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་ལ། དེ་ནས་ལྷའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷའི་
ལྷ་རྣམས་སྤྱི་ལ་བཅུག་ནས་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་སྟོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་
བྱིས་པ་མངལ་ནས་བཅས་པ་དང་སྤྲོ་སྟོན་སྤྲོ་བ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་གི་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་
པ་སྐྱེས་མ་ཐག་ལྷེ་བ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དཔུ་མ་ལས་ཕྱིར་འབྱུང་ཞིང་དེས་དབང་
པོ་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་དབང་པོ་ལྷའི་ཡུལ་དུ་དགྲུག་
ཅིང་སྤར་ཡང་ལྷེ་བར་འབྱུག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་དག་པའི་དྲོ་རྗེ་
ཤུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྐྱུགས་བྱེད་ཀྱིས་གཞུག་པ་དང་། རེངས་
བྱེད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་དང་ཁེབས་བྱེད་ཀྱིས་མཉེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཀྱིས་རོ་
མཉམ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་གདབ་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུར་པན་ཚུན་དྲོ་རྗེ་ཡི་ནི་དྲོ་རྗེར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཡེ་
ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པན་ཚུན་ཡང་དག་པར་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བས་ན་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཞིན་མཁས་བྱུ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་སྤྱབ་ཐབས་སུ་
རིགས་དུག་ལོངས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དེ་དུག་གཙུག་ཏྱིར་དང་ཆོས་གོས་འཛིན་པས་
རྒྱས་གདབ་པ་མཛད་པ་ལྟར་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་ལས་གསུང་པའི་རྒྱས་འདེབས་གཙོ་
བོའི་གཙུག་ཏྱིར་དུ་ཨ་ལས་མི་བསྟོད་པ་སོགས་སྤྱིའི་རྒྱས་འདེབས་དང་། ལྷེ་བར་ས་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྟོག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

ལེས་རྒྱས་འདེབས་པ་དབྱལ་བར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཨོ་སོགས་འགོད་ཅིང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་བའི་ཕྱིར་དང་རྩོམ་པོར་བྱའི་ཅེ་མོར་ཨ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་
འདེབས་བའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་
བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའང་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱ་དགོས་སོ། །དག་པ་བླ་བའི་ཚུལ་
དེ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་དག་དང་ལྟའི་རྣམ་དག་བླ་བའི་
ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཐེག་བཞི། བླ་བ་ཉེར་གཞག་བཞི་
བྱ་བཞི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགོག་པས་སྒོ་བཅུ་
གཉིས། ས་བཅུ་གཉིས་སྟོབས་བཅུ་གཉིས། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུར་ཁྱོད་
བརྒྱད། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཀ་བ་བཅུ་དྲུག་ ཁམས་ལྷ་དག་པས་གཞལ་མེད་ཁང་བྱི་
ནང་ཀྱན་ཏུ་བཅུགས་པ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་
སྒོ་བྱུང། ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ཅི་གཟུགས་རོ་རེག་སྟེ་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དག་
པས་སྒོ་འགྲམ་བརྒྱད། ཉི་ལྷའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ལྷན་སྟོབས་གསུམ་གཟུགས་སྐྱ་བེ་
རོ་རེག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ལོགས་བརྒྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་སྤང་པོ་ལྷ་
དག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་
པར་དག་པས་ཐུགས་དཀྱིལ་ཀྱི་ཅེག་པ་རིམ་པ་གསུམ། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་
ལ། གསུང་གི་ཅེག་པ་ལ། དད་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལྷ་དག་པས་སྐྱའི་ཅེག་པ་ལ། དཔའ་
བར་འགྲོ་བ། ལམ་མཁའ་མཛོད། ཅི་མ་མེད་པའི་བྲག་རྒྱ། སང་གོ་རྣམ་རོལ་ཏེ། ཉིང་
རེ་འཛིན་བཞི། ཆོག་དོན་བཅོད་པ་གསང་སྤགས་ཀྱི་གཟུངས་བཞིས་དཀྱིལ་འཁོར་
གསུམ་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་གསུམ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་རྩོགས་པས་རིན་ཆེན་སྒྲུལ་བྱ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དག་པས་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ། དེ་རྣམས་ཉིད་
དང་ཆེ་ལས་ཡོ་བྱད་མོས་པ་སྒྲིན་ལམ་སེམས་སྐྱེ་བ་རྩུ་འཕུལ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་
བཅུ་བ་ཀྱི་ལི། དགེ་བ་བཅུས་གྲ་མ་ཤི་ཁ། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་
བྲིལ་བྱའི་སྤྱོད་གས་པ། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་པ་དག་པས་སེང་གེ་ལ་སོགས་པ། མཚན་
མས་མཚན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་དག་པས་མེ་ལོང་རབ་རྩ་འབར་
བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དག་པས་རྩ་ཡབ་ཁ་དོག་སྤྱོད་ཆོགས་པ། ཡན་ལག་
དགུ་དག་པས་འཕྲེང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ། བསྐྱེ་བ་བཞི་དག་པས་ཟུར་དུ་སྤྱོད་
ཆོགས་དོ་རྩེ། བདེན་པ་བཞི་དག་པས་རིན་པོ་ཆེ་བཞིས་སྒྲོ་དང་སྒྲོ་ཁྱུད་ཀྱི་མཚམས་
སྤྱ་སྤྱས་པ། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལྷ་དག་པས་སའི་ཁོར་ཡུག་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་སྒྲོར་ཆེན་པོ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་པས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་དག་པས་དོ་རྩེའི་
འཕྲེང་བ། དོ་རྩེའི་འཕྲེང་བ་ལྷགས་རི་ལྷ་བྱ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་
པ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྩེའི་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བསྒྲོར་ཞིང་། ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་གཉིས་དག་པས་རྒྱ་བ་འཆར་བྱུག། སྤྱོད་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་
རྩེ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་རྟ་བབས་ལ་གནས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་བུམ་བཟང་
སོགས་བསྟན་པའི་བྱིང་།

བཏེན་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དག་པའང་བཞག་རྩ་ཡོད། བུམ་པ་བརྒྱད་དང་དུ་བ་མ་ལ་
སོགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སྤྱོད་མ་དང་རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
དྲུག་ནི་མགོ་བོའི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག །དུང་དང་གཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་གཙུག་ཏྱར་གྱི་རྩ་
འདབ་བཞི། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་དྲུག་དྲུག་ཐུགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་
པོ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་སོ་གཉིས་ནི་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་སོ་གཉིས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་འབྲེལ།

གསུང་གི་ལྷ་མོ་བྱུག་ཅུ་ཙ་བཞི་ནི་ལྷ་བའི་ཙ་འདབ་རེ་བཞི། རྩ་མུ་རྩེ་སོགས་བརྒྱད་དང་
སྒྲིབ་སོགས་བརྒྱད་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པ་ནི་གསང་བའི་འཁོར་ལོ། བྱི་ནང་གི་དུས་
སྒྱུར་དང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལོ་ཟླ་དང་། འཁོར་རྣམས་སུ་བྱས་པ་
འགོག་ཅིང་དག་པས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དུས་སྒྱུར་དང་རྟེན་
འབྲེལ་དག་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་ཡུམ། སྙིང་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཙ་བརྒྱད་དང་ཨ་ཤ་རྩ་རྩེ་དང་
དུང་ཅན་མ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་མཆོག་གི་ཆ་སྒྲིབ་ལེ་དང་། རུམ་རྣམ་པར་
དག་པ་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱ། ཉོན་མོངས་པ་བཞི་དག་པས་བྲག་པོ་རྩུང་
མར་བཅས་པ་ཞབས་གཡོན་གྱིས་མནན་པ་དང་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་དག་པས་གཡས་
ཀྱི་འོག་ཏུ་བདུད་མནན་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་དུང་
དང་གཞི་ལ་སོགས་པ་བྱམ་པ་བརྒྱད་ནི་ལུས་ཀྱི་གཡོན་གཡས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རྒྱང་ལ་སོགས་པ་དག་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་སོགས་ཕྱང་པོ་ལྷ་དང་།
ཁུ་བ་སོགས་དག་པ་དོན་གྲུབ་སོགས་སངས་རྒྱས་ལ། སྣ་ཆོགས་ཡུམ་རྟོག་དབྱིངས་
མ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ནི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཁམས་དག་པ། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བྱུག་
དག་པས་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་ ཡུལ་ཅན་མིག་སོགས་དག་པས་ས་
སྙིང་སོགས་བྱུག་གཙུག་ཏྱིར་དང་བགེགས་མཐར་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་ལྷ་དང་
སོགས་སྟོབས་ལྷ་དག་པ། གནོད་མཛེས་སོགས་ལྷ་རྣམས་སོགས་ལས་དབང་ལྷ་དག་
པ། བྲག་ཅན་མ་སོགས་ལྷ་ལས་དབང་གི་བྱ་བ་ལྷ་དག་པ། རྩ་མུ་རྩེ་སོགས་གསུང་
གི་བད་འདབ་ཀྱི་གཙོ་མོ་རྣམས་ནི་བྱན་བརྒྱད་ཀྱི་ཙ་དག་པ་དང་། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་
བྲུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་གི་དུས་སྒྱུར་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་འབབ་པའི་ཙ་བྲུག་ཅུ་དག་པ། ལྷ་
མོ་ལྷ་མ་མ་བཞི་སྟོང་པའི་ཙ་བཞི་དག་པ། ལྷ་མིན་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ནག་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

བ་སོགས་སྒྲ་བ་བཅུ་གཉིས་དག་ལ། དེ་དག་གི་ཡུམ་བཅུ་གཉིས་དང་། བསྐྱའི་འདབ་
མའི་ལྷ་མོ་སུམ་བརྒྱ་སོ་དྲུག་སྟེག་སོགས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་རྣམས་
ནི། ཚུ་ཆོད་གཅིག་གི་དབུགས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུའི་གྲངས་ཀྱི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་
དག་ལ། གསང་བར་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚུ་ཆོད་འབབ་པའི་ཙ་རྣམས་དག་
པ་ནི། ལྷ་བརྒྱད་དང་གཏུམ་མོ་བརྒྱད་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྲུར་དུ་བྱས་
པས་སོ་གཉིས། འདོད་མ་དང་ཕྱིར་འདོད་མ་སོ་དྲུག་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་སློབ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་ལ། གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་སྐྱ་དག་ལ། འབྱུང་པོ་རྣམས་ནི་བ་སྐྱ་
དག་ལ། དེ་ཉིད་ཉེར་བཞི་སྟེབ་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཁོ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་མཆོན་
ཆ་ཡུལ་དྲུག་གི་སྟེབ་པ་ཟད་པ་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་། སད་མི་གཉིད་མཐུག་སོགས་ཀྱི་
སྟེབ་པ་དག་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་སྟེ། ཉང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་འཕོ་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཟད་པའི་འགྲུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡབ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་
སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲ་ཆོགས་ཡུམ། མངལ་དུ་ཁུ་བ་སྐྱུང་བ་གཞི་དུས་
ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་སྐྱ། དེ་ནས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་བའི་བར་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ།
སྟེ་མཆེད་གྲུབ་པ་ནས་བཅས་པའི་བར་ནི་ལོངས་སྟོང་རྩོགས་པ། སྐྱ་སེན་སོགས་
རྩོགས་ཏེ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་དང་སད་མི་གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་སྐྱ་བཞི་རྣམས་སྟེབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྐྱ་བཞི་ལ་སོགས་པར་འདོག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་ཏེ་ཅང་མང་བར་འགྲུར་བས་
མ་སྟོས་སོ།།

གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་ཞུགས་པས།

ཐུར་སེལ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱལ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ།

རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་བྱིན་དུ་འབར་བ་ཡིས།

གཡས་གཡོན་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་འགོག་པ་དང་།

སྤྱི་བོའི་རྟ་ཡིག་ཁུ་བའི་བྱང་རྩལ་སེམས།

རིམ་བཞིན་བབས་པས་ལུགས་འབྱུང་དགའ་བ་བཞི།

ལེགས་པར་མཆོན་པའི་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་མཆོག་།

ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་།

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱབ་པའམ་ཐིག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་
ཅན། བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་
ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་རྫོ་རྫོའི་ཅེ་མོ་ཤར་ཡིག་གིས་བཀག་པ་དང་ཡུམ་ཀྱི་གསང་
གནས་བརྒྱ་དང་བྱ་ག་ཤར་གྱིས་བཀག་པར་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའམ་ཡི་རྒྱ་
གང་རུང་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་བྱིན་དུ་འབར་བས་བསྐྱལ་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབར་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་དེ་ཉིད་ཅ་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱའི་ལམ་ནས་བྱིན་དུ་
འབར་བ་ཡི་འོད་ཀྱིས་གཡས་རོ་མ་དང་གཡོན་རྒྱུད་མའི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་རྒྱ་རྒྱའི་འགོག་
པ་དང་། སྤྱི་བོའི་རྟ་ཡིག་ཀུན་ལྟ་བུ་ཁུ་བའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་རིམ་བ་
བཞིན་མཐིན་པ་ལ་སོགས་པར་བབས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ། མཆོག་
དགའ། བྱང་དགའ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་བཞི་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

མཆོན་པའི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མཆོག་གས། ཐེག་ལེའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་
བར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སློན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་སློན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅུ་བ་ལས།

སྐར་ཡང་ངེ་ལྟར་བྱོན་པའི་རིམ་པ་བཞིན།།

སྟེང་དུ་གཤེགས་པའི་མས་བརྟན་དགའ་བ་བཞི།།

སྐྱབ་ཆེན་ཡན་ལག་སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།།

སྐྱུ་འཕྱུལ་བྱ་བའི་མངོན་བྱང་མཐར་བྱིན་ཤོག །

མངོར་ན་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་དག་བྱེད་ཅུ།།

རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སློན་བྱེད་ལས།།

བྱི་ནང་སྤང་གཞི་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མཆོག །

ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ་ལ་བཅོན་པ་མཐར་བྱིན་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་
སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་ཡོད་དེ། སྐར་པ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་
ཉིད་སྐར་ཡང་སྐར་བྱོན་པ་ངེ་ལྟར་བྱོན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསང་བ་ནས་ལྟེ་
བ་དང་། དེ་ནས་སྟོང་ཁ་དང་། དེ་ནས་མགྱིན་པ་དང་། དེ་ནས་དབྱལ་བར་སྟོང་དུ་
གཤེགས་པ་ལས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིའམ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གས་
སྤྱོད་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྐྱུ་འཕྱུལ་གྱི་བྱ་བའི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཐར་བྱིར་བར་
ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སློན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མངོར་བསྐྱུས་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་དང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

ཞེན་པའི་ངི་མ་དག་པར་བྱེད་པས་ཚུ་ལྟ་བུའི་སྐྱས་བརྗོད་དུ་བྱང་ཞིང་། ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཉི་མེ་གཟའ་སྐར་སོགས་འདིག་ཉེན་གྱི་གནས་ཚུལ། ནང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་མ་དག་པ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཐུན་བཞིར་བཅད་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་བཙོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། སྤ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དེ་རྣམས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཆེ་ཁམས་ཀྱི་རུས་པ་རྫོགས་པ་སོགས་གྲུབ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་། འཛག་པའི་བདེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དུ་འབྲེན་པའི་སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅ་བ་ལས།

གཞན་ཡང་བཞུས་བརྗོད་སྒྲིན་ཐིག་མཆོད་སྒྲིན་ལ།།

འབད་པས་འོག་མིན་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི།།

གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་པས།།

མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཞན་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

རྗེའི་བྱད་པར་ཤེས་པའི་སློང་དང་ལས་སུ་རུང་བ་ཙམ་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པའི་སློན་རྣམ་
བཟུམས་བརྗོད་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་འགྲུལ་ལས་རབ་འབྱམས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་
པས་སྦྱིན་སྲེག་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་དེས་མཆོན་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་
བྱ་བ་ལ་འབད་པས་འོག་མིན་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞི་
བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དབང་དང་། དབང་གི་འགྲུག་པ་འགྲུག་པའི་བསམ་དཔ། བསྐྱད་པ།
དབྱེ་པ། རེངས་པ། རྫོངས་པ་སོགས་དང་། རལ་གྱི་མིག་སྒྲན་རྒྱང་མཐོགས་རི་ལུ་
ས་བོན་མཆིལ་ལྷམ་བུམ་པ་བཟང་པོ་སོགས་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་སྦྱབ་པ་
ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སློན་པའི་བྱིར།
བྱ་བ་འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཅས་
པ་དང་། དུས་ཞབས་པ་སོགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་བཤ་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་
གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་བཏྲ་བར་བྱ་ཞིང་། ཆར་དབབ་པ།
འབྲུམ་བུ་ཞི་བ། སྦྱིན་སྲེགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལོགས་སུ་བཀོལ་
བ་དག་ཏུ་བཏྲ་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟེན་
པས་རང་ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས་དངོས་ལྟ་བུའི་གསལ་བའི་ཉམས་འདོན་པ་དང་། དེ་
ཉིད་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟམ་པ་ང་རྒྱལ་འུགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་
རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རོལ་དུ་བཏྲ་བ་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་
དོན་པོ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་སྦྱིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡན་ལག་དུག་གི་རྣམ་གཞག་ལམ་སྦྱི་ལ་སློན་པ་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

ཡན་ལག་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལམ་སྤྱིའི་སྟོན་ལམ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་ལག་ཉིས། ཡན་ལག་དྲུག་སྤྱིར་སྟོན་པ་དང་། གྲེ་བག་ཏུ་སོ་སོ་སྟོན་པའོ།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅུ་བ་ལས།

ཐོག་མར་དགེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོར་བསམ་གཉིས།།

བར་དུ་དགེ་བ་སྟོག་ཚུལ་འཛིན་པའི་ལམ།།

ཐ་མར་དགེ་བ་རྗེས་བྲན་ཏིང་འཛིན་གྱི།།

ཡན་ལག་དྲུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པར་ཞོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རོན་ནི། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་
ལག་དྲུག་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཐོག་མར་དགེ་བ་
སྟེ་གལ་ཆེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་སོར་སྤྱད་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་དང་། དེའི་བར་དུ།
དགེ་ཞིང་གལ་ཆེ་བ་སྟོག་ཚུལ་དང་འཛིན་པའི་ལམ་གཉིས། ཐ་མར་དགེ་ཞིང་རོན་
འབྲུག་པར་བྱེད་པ་རྗེས་བྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་གོམས་
པར་བྱེད་པར་ཞོག་ཅིག །ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཐད་དེ། སོར་བསམ་
གཉིས་དང་པོར་དགེ་བ་སྐྱེ་རྟོ་རྗེ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟེན་པ་དང་གཟུགས་སྐྱབ་
ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོག་ཚུལ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་བ་གསུང་རྟོ་རྗེ་སྤྱགས་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་ཉེར་སྐྱབ་སྟོག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག ། རྗེས་བྲན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཐ་
མར་དགེ་བ་སྟེ། རྗེས་བྲན་ནི་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་
བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེ་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཆེན་
དང་། བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་དུ་སོ་སོ་ལ་སློན་པ་ལ་གསུམ། གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་གཞི་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སློན་ལམ་གྱི་ཆོག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ལམ་
བཟོད་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སློན་ལམ་འདིར་མིག་བྱེད་བྱེན་དུ་ལྷོག་པའི་
ལྟ་སྟངས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བྱེད་འཆིང་གི་གནད་བཤད་པའི་ཡན་ལག་གཞི་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ་རྣམ་གཞག་དུ་ཡོད་དེ། གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱུང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རོ་རྒྱུད་དབྱེ་མ་གསུམ་གྱི་
རྒྱུད་སྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་མར་སྟེ་བཤང་སྟོ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོན་ཅིང་། སྟེ་བ་ཡན་ཆད་
དུ་ཅ་གསུམ་རྒྱབ་ལ་ཅུང་ཟད་ཉེ་བའི་ཡར་སྟེ་སྟེན་མཆམས་དང་སྟོ་སྟོར་ཟུག་པའི་དབྱེ་
མ་དབྱེས་སུ་གནས་པ་རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཁ་དོག་ལྡང་ཁ། རོ་མ་གཡས་སུ་གནས་
པ་མའི་ཁམས་ཁ་དོག་དམར་པོ། རྒྱུད་མ་གཡོན་དུ་གནས་པ་རྒྱའི་ཁམས་དཀར་པོ་
རྣམས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དབྱེ་མ་ལ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཅ། རོ་མ་ལ་ཉི་མའི་ཅ། རྒྱུད་མ་ལ་རྩ་
བའི་ཅ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཞིབ་དུ་བྱེར་ཡོད་དེ། དབྱེ་མའི་རྒྱུད་ནི་
གཡས་སུ་འཁྱོགས་པའི་མར་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཅེར་ཟུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཁ་དོག་
སྟོན་པོ། ཀྱན་དར་མའམ་དུས་མའི་ཅའམ་དུང་ཅན་མ། རྒྱུད་མའི་ཅ་རྒྱུད་དབྱེས་སུ་
འཁྱོགས་པའི་མར་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་ཟུག་པ་རྒྱུད་གི་ཁམས་ཁ་དོག་ནག་པོ་ལུག་གི་
ཅ། རོ་མའི་རྒྱུད་གཡོན་དུ་འཁྱོགས་པ་སའི་ཁམས་ཁ་དོག་སེར་པོ་དམར་སེར་ཅན་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་ཁམས་འབབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱེ་མ་
ནས་གཙོ་བོར་རྒྱུད་འབབ། རོ་མ་ནས་ཁྲ་འབབ། རྒྱུད་མ་དང་དུང་ཅན་མ་ནས་ཁྲ་བ་
འབབ། ལུག་ནས་ངི་རྒྱུ་འབབ། དམར་སེར་ཅན་ནས་བཤང་བ་འབབ་པའི་ཕྱིར།

ཅའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་བཞག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཙུག་ཏྱར་དུ་ཅ་
འདབ་བཞི། དཔལ་བར་བཅུ་དྲུག །མགྲིན་པར་སོ་གཉིས། སྒྲིང་ཁར་བརྒྱད། ལྷེ་
བར་རེ་བཞི། གསང་གནས་སུ་སོ་གཉིས། འོར་བུའི་དབུས་སུ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
སོར་བསམ་གྱི་དུས་སུ་སྤྱི་བོ། སློག་ཚེལ་དང་རྗེས་བྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷེ་བ། འཛིན་
པའི་སྐབས་སུ་ཅ་འཁོར་དྲུག །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་རྩྭ་ཁྲིའི་ཡར་སྒྲ་མར་སྒྲར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་
ཕྱིར། གཡོ་བ་རྒྱང་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སློག་འཛིན། སྤར་སེལ།
མཉམ་གནས། དུས་སྤལ། བྱེན་རྒྱ། ཅངས་པ། ཁྲབ་བྱེད། ལྷ་སྤྱིན། ལྷ། འོར་ལས་
རྒྱལ་དང་བཅུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་དེ་དག་སྤྱེ་གནས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་
ཡོད་དེ། སྒྲིང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྩྭ་ཁྲིའི་སྤྱིང་ནས་སློག་འཛིན་སྤྱེ་ཞིང་གནས་ལ་དེ་ཡན་
གྱི་རོ་རྒྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱ། སྤར་སེལ་སྤྱིང་ཁའི་ཅ་འཁོར་གྱི་འོག་གི་རྩྭ་ཁྲིའི་ནང་
ནས་སྤྱེ་ཞིང་གནས་ལ་རྒྱ་བའི་ཆོ། དེ་མན་གྱི་རོ་རྒྱང་དབུ་མ་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཤར་དང་
ཤར་ལྷོའི་ཅ་འདབ་ལ་མཉམ་གནས་དང་དུས་སྤལ། ལྷོ་དང་ལྷོ་བྱབ་ནས་བྱེན་རྒྱ་དང་
ཅངས་པ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་ནས་ཁྲབ་བྱེད་དང་ལྷ་སྤྱིན། རུབ་དང་རུབ་བྱང་ནས་ལྷ་
དང་འོར་ལས་རྒྱལ་རྣམས་སྤྱེ་གནས་རྒྱ་གསུམ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཞག་རེ་རེ་ཅ་
འདབ་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སམ་སྒྲ་བྲུག་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་མཆམས་
རེར། དབུ་མར་རྒྱང་ད་དྲུག་རྒྱང་བཅས་རེ་རྒྱ་བའི་སྤོམ་གྲངས་ཞག་གཅིག་ལ་དབུ་
མར་དྲུག་བརྒྱ་དོན་ལྷ་རྒྱ་བ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཀོད་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་རིགས་བཞིའམ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ལེ་ཤེས་སམ། ལུས་ངག་ཡིད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་གོང་བུའི་བདག་ཉིད་ལུངས་ཀར་གྱི་ཚད་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་གང་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་དཔལ་བའམ་སྤྱི་ཐོར་གནས་པ་སྤྱིའི་ཐེག་ལེ། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྙིང་མགོན་པར་གནས་པ་གསུང་གི་ཐེག་ལེ། གཉིད་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྙིང་ཁར་གནས་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ལྟེ་བར་གནས་པ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ། ཡང་ལྟེ་བར་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་སྐྱ། གསང་གནས་སུ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་གསུང་། ཁོར་བུའི་དབུས་སུ་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ཐུགས། ཁོར་བུའི་ཅེར་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་བཞིའི་སྤྱིབ་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ལེ་བཞི་པོ་དེའི་སྙིང་ནས་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རིགས་བཞིའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་རྒྱང་སེམས་སྤོ་མོ་དེ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དུག །སོར་སྤྱད་བཤད་པ། བསམ་གཏན་བཤད་པ། རྟོག་ཅོལ་བཤད་པ། འཛིན་པ་བཤད་པ། རྗེས་བྲན་བཤད་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

མིག་ཐེད་བྱེད་དུ་སྟོན་པའི་ལྷ་སྒྲངས་ཀྱིས།།

མིག་ཟུར་རྒྱ་ཁྲིའི་ཡར་སྒྲའི་ནང་ཉིད་དུ།།

ཆུད་པར་བསམ་པའི་གནས་དེར་རང་གི་ཡིད།།

བྱིང་ཚོད་བྲལ་བས་ཅེ་གཅིག་འཛོག་པར་ཤོག །

དེ་ལས་གཡས་གཡོན་རོ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ཆོགས།།

རྒྱ་ཁྲིའི་གནས་དེར་འདུས་པའི་འབྲུལ་མེད་རྟགས།།

དུ་བ་སྟོན་རྒྱ་མཁའ་སྒྲང་མར་མེ་ལྷའི།།

མཚན་མའི་རྟགས་བཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་པར་ཤོག །

སྒྲར་ཡང་ཆུ་འཛོན་བྲལ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ།།

བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲར་བཞིན་ལེགས་བསྟོམས་པས།།

འབར་དང་རྒྱ་བ་ཉི་མ་སྒྲ་གཅན་སྟོན། །

ཐིག་ལེར་བཅས་པའི་རྟགས་བྱུག་རྟོགས་པར་ཤོག །

ཅེས་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོ་རྟེན་རྣལ་འབྱོར་སོ་སོར་
སྟེད་པ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཚན་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ཉིན་མའི་རྣལ་འབྱོར་
གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བསྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལམ་བསྟོམ་
པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། འགལ་རྒྱུན་ཐིག་སྟོན་སྟོང་བ་དོར་
སེམས་སྟོམ་བཞུས། མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་གསོག་པ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སྟོན་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

དུ་བཏང་། དུ་བ་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་དང་བྲལ་ཞིང་འོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཁབ་ཅེ་ཙམ་ཡང་མི་འཕྲོ་བའི་ལུན་ཁང་དུ། ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིང་རྟོ་རྟེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་
བརྒྱ་གཉིས་མནན། སྤལ་ཆོགས་དང་པོར་བསྐྱངས་པའི་འདུག་སྐྱངས་སམ། རྣམ་
སྐྱང་གི་ཆོས་བདུན་ལྷན་གང་ཡང་རུང་བས་འདུག་ནས་དཔལ་བར་ཁོ་གཉེར་ཅུང་
ཟད་བསྐྱས། མིག་བྱེད་གྱེན་དུ་ལྡོག་པའི་ལྷ་སྐྱངས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོར་གསལ་བའི་ལུས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་ལྷན་གསལ་བཏབ་པའི་
དབྱ་མའི་ཡར་སྤྲོ་སོག་མ་ཁ་བཅད་པ་ལྷ་བྱ་དཔལ་བར་ཏར་རེ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མིག་
ཡིད་རྒྱུང་གསུམ་གཏད་ནས་མིག་ཟུར་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤྲོའི་ནང་ཉིད་དུ་ཚུད་པར་བསམ་
པའི་གནས་དེར་ལེགས་པར་བཞག་པ་ལས་རང་གི་ཡིད་བྱིང་ཁྲོད་དང་བྲལ་བས་
ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་པར་འོག་ཅིག །ཅེས་སློན་ཅིང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལས་འབྲས་བུ་
གང་འབྱུང་བ་ནི་གཡས་གཡོན་གྱི་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གི་ཆོགས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱའི་གནས་
དེར་འདུས་པའི་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་རྟགས། དུ་བ་སྤྲིག་རྒྱ་མཁའ་སྐྱང་མར་མེ་སྟེ། དེ་
ལྷ་བྱའི་མཆོན་མའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་བཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འོག་
ཅིག །ཅེས་སློན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤྲར་ཡང་ཉིན་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་
སློན་འགྲོ་རྣམས་སྤར་བཞིན་བྱས་ཏེ། རི་བོ་ལ་སོགས་པ་མཐོན་པའི་གནས་སུ་མཐའ་
རུ་བས་བསྐྱོར་ཞིང་སྟེང་ལྷ་གཤམ་མེད་པས་ནས་མཁའ་རྒྱ་ཆེར་མཐོང་ཞིང་གངས་
རི་འབྲག་པ་སོགས་ཀྱི་འོད་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་བྱེད་བཅིང་མིག་ལྷ་ཚུལ་དམིགས་པ་
སོགས་ཚུ་འཛོན་ཏེ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོ་ཁ་
ལུབ་དང་བྱི་ཤོ་ཤར་དུ་སྤྱོགས་པས་སྤར་བཞིན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་པས། འབར་བ་
དང་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྤྱ་གཅན་དང་སྤྱོག་དང་ཐིག་ལེར་བཅས་པའི་རྟགས་བྱུག་པོ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

དེ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་འབྲང་པའང་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། རྣམ་མཁར་ཀྱན་ནས་ཞེན་པའི་སེམས་དང་མིག་ནི་མི་འཇུག་རྩོད་
རྩེའི་ལམ་དུ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིས། །སྟོང་པ་ལས་ནི་དུ་བ་སྒྲིག་རྒྱུ་རབ་གསལ་
བྱི་མ་མེད་པའི་མཁའ་སྒྲུང་ཉིད་དང་མར་མེ་དང་། །ཞེས་སོགས་མཚན་མོའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་། རྣམ་མཁའ་ཚུ་འཛིན་བྲལ་བ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བགྲད་པའི་
མིག་གིས་བཟླ་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བཟླ་བའི་ཕྱིར།
མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སྤུན་པའི་གནས་སུ་ཁ་དོག་མི་གཅིག་པའི་བྲད་པར་རྣམས་
འཆར་སྤྲ་ཞིང་། དེ་ནས་ཉིན་རྟགས་ཀྱང་འཆར་སྤྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་རྟགས་རྣམས་འཆར་བའི་ཚུལ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཡིད་མིག་རྒྱུད་
གསུམ་གཏད་པས་དབང་པོའི་རྒྱུད་རྣམས་རེངས་ཏེ་ནང་དུ་འཇུག་པར་ཚོམ་བ་དང་།
འཇུག་པ་དང་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་བྲུག་གི་རྒྱུད་རྒྱ་བ་མཉམ་རྒྱ་ཤིང་མཚུངས་
སུ་ཐེངས་བ་དང་། གནས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་བྲུག་གི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ནས་སོག་
གི་དབྱིག་པ་ཞེས་བ་དང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་དུས་སྤལ་གྱི་རྒྱུད་ཐེམ་རྟགས་དུ་བ་ལྟ་
བྱ། ཚངས་པ་ཐེམ་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ། ལྟ་སྒྲིན་ཐེམ་པའི་རྟགས་མཁའ་སྒྲུང་ལྟ་བུ།
ཁོར་ལས་རྒྱལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་མཚན་མོའི་རྟགས་རྣམས་
དང་། མཉམ་གནས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་འབར་བ་སྟེ་མར་མེ་ཆེར་འབར་བའམ་
དུས་མེ་དང་། བྱེན་རྒྱ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྩྭ་བ་ལྟ་བུ། འབྲེད་ཐེམ་པའི་རྟགས་
སུ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། ལྷ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་གཅན་ལྟ་བུ། ལྟེང་གི་སོག་འཛིན་ཐེམ་
པའི་རྟགས་སུ་སྒོག་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ། འོག་གི་ཐུར་སེལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཐིག་ལེ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་སྟེ་ཉིན་རྟགས་རྣམས་འཆར་ཞིང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་
རེ་ག་ནག་པོ་སྐའི་ཆད་ཙམ་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁྱད་ཆོས་
ལྷ་ལྷན་ཤར་བ་གོམས་པ་ན་རིམ་གྱིས་རེ་གསལ་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདི་ལ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་སུ་བདེན་ཆོག་
འབྲུབ་པས་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུབ་
ཅིང་མཐར་ཐུག་ཤེས་པ་དུག་གི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས་དོ་རྩེ་
སེམས་དཔལ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

སྐྱ་ཡི་ཐིག་ལའི་གནས་སུ་སྟོང་གཟུགས་རྣམས།

རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་ཡི།

གཟུགས་ལ་ཅེ་གཅིག་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས།

ལུས་སེམས་ཤིན་སྐྱངས་བདེ་བ་འདྲན་པར་ཤོག །

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་གཟུགས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་།

གྲུབ་ཐེན་བཏྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས། .

ཅེ་གཅིག་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་བདེན་པའི་ཆོག །

མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་བཅས་པ་འབྲུབ་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སོར་སྐྱད་ཀྱི་ཉིན་མཆན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
གཉིས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྟོང་གཟུགས་རྣམས་འདོད་དུ་འཆར་བའི་རྣལ་འབྱོར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིབ་འགྲེལ།

བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་གྱི་ཉིན་མཆན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་གནས་དང་བྱེད་བཅིང་ལྟ་སྤངས་དམིགས་པ་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུ་ཡི་ཐེག་ལའི་གནས་སུ་སྟེ། ཐེག་ལའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་རྣམས་སུ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ངེས་པ་མེད་པའི་སྟོང་གཟུགས་སྣ་ཆོགས་ཤར་བ་རྣམས་འཆར་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱང་ཡང་དཔལ་ལྷན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱུར་བསྐྱུར་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བསྟེམས་པས་རིམ་གྱི་བསྐྱུས་ཏེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་ཡི་ཞེས་པ་རྩ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་འདྲེན་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲིབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་སྟོང་པའི་གཟུགས་ཏེ་སྟོང་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲུབ་ཐེན་པ་རྣམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཏེ། སོར་བསམ་གཉིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་སྤར་བ་ཤད་པའི་བདེན་པའི་ཆོག་རྣམས་དང་། ཆོག་གི་མཆོག་སྒྲིབ་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་བཅས་པ་འགྲུབ་པར་ཤོག་གཅིག་ཅེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལ་ཉིན་མཆན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་དང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་རགས་པ་ལ་རྟོག་པས་ན་རྟོག་པའི་ཡན་ལག །དེའི་ཆ་ཤས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པས་ན་དཔྱད་པའི་ཡན་ལག །སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྤྱང་བ་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལས་བྱང་བའི་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དང་ལྟར་ཡོད་ཅིང་། འབྱོངས་པའི་ཆད་སྟོང་གཟུགས་དེ་ལ་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲས་བུ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

ནི། རྒྱུད་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་བསམ་གཏན་སྒྲིང་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་སུ་ས་འོག་གི་གཉེར་མཐོང་ཞིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་སོགས་བྱུག་ཚན་གཅིག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་དག་པས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་བྱུག་ཚན་གཅིག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

སྐྱ་གཅན་ལམ་ནས་རྒྱང་སྐགས་མི་བྱེད་པའི།།

ལྷན་གྲུབ་དོ་རྩེ་བཟུངས་པའི་སྟོག་ཚེལ་དང་།།

སྟོང་འོག་རྒྱང་རྣམས་ལྷེ་བར་འགོག་པ་ཡི།།

བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོག་ཚེལ་གོམས་པ་ཡིས།།

སྐྱལ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་རྒྱང་གི་ཆོགས།།

མ་ལུས་ཁྱགས་ཤིང་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྟགས།།

ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཤར་ཏེ་བྱང་སེམས་གིས།།

བསྐགས་པའི་སྐྱ་དབྱངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་འཛིན་ཀྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོག་ཚེལ་གྱི་ཕྱིར་དོར་བཟུངས་དང་བུམ་པ་ཅན་སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཉེན་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ། གནས་དང་། ལུས་དང་། མིག་གི་ལྟ་སྟངས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒོན་འགྲེལ།

སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས་རྣམས་སྤར་བཞིན་ཡིད་མིག་རྒྱང་གསུམ་ཅེ་གཅིག་དུ་
དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་ཀྱི་རྟགས་སྤར་བཞིན་ཀྱི་མཐར་ཐེག་ལེ་ནག་
པོའི་ནང་དུ་ཤར་བའི་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་རང་གི་རྒྱང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་སྟོང་
གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དཔལ་བ་ནས་སྤྲ་གཅན་ཀྱི་ལམ་ནས་ཏེ་དབུ་མའི་ནང་བརྒྱད་ནང་
དུ་འཇུག་པ་ཨོྫོག་ཀྱི་གདངས། དབུ་མར་འཇུག་ལྷང་གང་རུང་གི་ཆད་དུ་བཞེས་པ་
རྒྱུ་གི་གདངས། སྤར་དཔལ་བའི་བར་དུ་ལྷང་བ་ལྷུ་འི་གདངས་ཀྱིས་ལྷང་བའི་རྒྱང་
ཐོང་ཐག་དང་། སྤགས་ཐོང་དོག་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་གཟུགས་དེ་ཉིད་ལྷང་
འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་རང་གདངས་འབྲུ་གསུམ་པ་དེར་ཤར་བའི་རྒྱང་སྤགས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ལྷང་འཇུག་གི་རང་གདངས། དོ་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་སྤར་ལྷན་གྱིས་
བྱབ་པའི་དོ་རྩེ་བརྒྲས་པའི་སྟོག་ཅོལ་ཏེ་སྟོག་གི་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཅོལ་བས་
སྤྱད་པ་དང་། ཡང་རང་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དུག་དང་བཅས་
པར་གསལ་བའི་རང་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་དོ་རྩེའི་བརྒྲས་པས་ལྟེ་བར་བྲངས་
ཏེ། སྟོང་ལུས་ཀྱི་སྟོང་གི་རྒྱང་རྣམས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་བརྒྱད་ལྟེ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་
སྐུ་ལ་བཞེམས། དེ་བཞིན་དུ་འོག་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་ཡར་བྲངས་ཏེ་བཞེམས་པས་
རྒྱང་རྣམས་ལྟེ་བར་འགོག་པ་སྟེ་སྤྱད་པ་ཡི་རྒྱང་ཁ་སྤྱར་དུ་གྱུར་པས་བུམ་པ་ཅན་ཀྱི་
སྟོག་ཅོལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡི་མཐུ་ལས་ལྟེ་བ་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་
རྒྱང་གི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་ཞུགས་ཤིང་ཅུང་ཟད་གནས་པའི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་
ཏེ། སྤར་བཞིན་དུ་བ་ནས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་བར་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་ཤར་ཞིང་། དེར་
ལྟེ་བ་ནས་གཏུམ་མོའི་མེ་འབར་བ་གཙུག་ཏོར་ཀྱི་བར་དུ་སོང་བས་བྱང་སེམས་ཞུ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

ནས་ཡས་བབས་དང་མས་བཏན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་བྲངས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་
བསྐྱོམ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷང་བ་ནས་རང་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དགེ་སྦྱར་རྣམས་བསྐྱངས་པས་རྒྱང་བཅུའི་
ཁ་དོག་མ་འབྲེས་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་རྣམས་ཤར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སློག་པས་བསྐྱགས་པའི་སྐྱ་
དབྱངས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སློན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་པའང་
ཡིན་ཏེ། བྱང་གི་ལེའུར། དང་པོར་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་ལུས་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་བུ་
སྐྱགས་པ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྐྱང་བར་བྱ། ཞེས་དང་། བྱག་རྟོག་བསྟོད་འགྲེལ་
ལས། དེ་ལ་སློག་ཚེ་ལྷ་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བའི་ཞེ། ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན་གཡོན་དང་
གཡས་ཀྱི་ལམ་འགོག་པ་བས་སློག་གི་རྒྱང་བྲག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་འཕྲེལ་པ་སྟེ། ཨ་
ཁ་རྒྱ་རྒྱུ་དགང་བ་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་། དབྱང་བའི་སྦྱར་བས་ཁྲ་བ་དང་། ཉི་མ་
དང་། སྐྱ་གཅན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱེད་པ་ནི་སློག་ཚེ་ལྷ་གྱི་ཡན་
ལག་གོ །ཞེས་པ་དང་། རྗེ་རྒྱ་རོ་པས་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པར། དེ་ནས་
སློག་དང་ཚེ་ལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལ་ལ་ན་དང་ར་ས་ན་གཡོན་དང་གཡས་ཀྱི་ལམ་
དུ་འགོག་ཅིང་། དབྱ་མ་ཨ་ཁ་རྒྱ་རྒྱུ་འཕྲེལ་པ་སློག་རྒྱང་བྲག་ཏུ་འཕྲེལ་པའོ། །ཞེས་
པ་སྟེ་དགང་བ་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་དབྱང་བའི་སྦྱར་བས་ཨ་ཁ་རྒྱ་རྒྱུ་རོ། །ཨྱི་
ཡིག་གིས་བརྟུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གིས་འགོག་པ་དང་། ཨྱི་ཡིག་གིས་དབྱང་བ་
སྟེ། ཁྲ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱིས་སྦྱར་བར་བྱེད་པ། ཞེས་ཏེ་སློག་དང་ཚེ་ལ་
བའི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའང་གནས་
སྐབས་ནི་སྤར་གྱི་དེས་རྟོགས་ཀྱས་ལ། མཐར་ཐུག་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྒྱང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་ནས་དོན་ཡོད་བྲལ་པ་སོགས་དུག་ཚན་
གཅིག་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

འཁོར་ལོ་དུག་གི་ལྟེ་བར་སློག་ཐུར་གཉིས།།

གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་དབྱས་སུ་རང་གི་སེམས།།

གཡོ་མེད་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས།།

ཡས་བབས་མས་བརྟན་དགའ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར།།

ཡིད་འོར་སྟོང་གཟུགས་སྐྱར་ནི་ལྡང་བ་དང་།།

དུས་མིན་འཆི་བའི་བདུད་ཚོགས་ཉམས་པར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། སློག་ཅོལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་མཐར་
བྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱེད་བཅིང་དང་ལྟ་སྟངས་གནས་སོགས་སྤར་བཞིན་བྲས་ནས་
སེམས་ཀྱི་བཞག་ཐབས། གསང་གནས་དང་། ལྟེ་བ་དང་། སྟོང་ཁ་དང་། མགིན་པ་
དང་། དཔལ་བ་དང་། གཙུག་ཏྱར་ཏེ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ལྟེ་བར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་
དེ་སོ་སོར་བྲངས་ཏེ། སློག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱོམ་པས་གཅིག་ཏུ་
འབྲེས་པ་དེའི་དབྱས་སུ་རང་གི་སེམས་གཡོ་བ་མེད་པར་བརྟན་པར་འཛིན་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱིས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་གཏུམ་མོ་འབར་བས་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་
བཞི་བསྐྱེད་པའི་མཐར། སྤར་གྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

ཉེ་བའི་དབུས་སུ་རང་གི་ཡིད་ངོར་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐར་དངོས་སུ་ནི་ལྷང་བ་ཙམ་
འབྱུང་བ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་དུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ཀྱི་ཆོགས་
ཉམས་པར་ཤོག་ཅིག །ཅས་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་
མར། སྐར་ཡང་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གིས་ནི་ཐིག་ལེར་དབུགས་དབྱུང་དབུགས་
བརྒྱབ་དག་གིས་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ཅས་དང་། དུག་རྒྱུ་བསྟོད་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
དེ་ནས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉེ་བ་དང་། སྤྱིང་ཁ་དང་། མཐིན་པ་དང་། དཔལ་
བ་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོག་ཞུགས་པ་ཕྱི་
རོལ་དུ་འགོ་བ་མེད་པར་ཐིག་ལེ་ལ་སོག་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྷར་གནས་དུག་པོ་རྣམས་
སུ་རིགས་དུག་གི་དབང་གིས་སོག་ཡང་དག་པར་བསྟོན་པ་ལས་འབྱུབ་པར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་དང་། རྗེ་བ་སོ་བས། ཉི་མ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ལུང་བྲངས་པའི་མཐར་གསང་གནས་དང་གཙུག་ཏྱར་ཏེ། འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཉེ་
བར་རྒྱུད་སེམས་སྐྱུད་ནས་འཛིན་པས་ན་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་དུས་མ་ཡིན་
པའི་འཆི་བདག་གི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཆོར་ཕུང་སོགས་དུག་
སྐྱིབ་བྲལ་དུ་དག་པས། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་སོགས་དུག་ཆེན་གཅིག་འབྱུབ་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

འདོད་དགུར་གཞུགས་དང་སྟོག་ལ་དབང་བའི་མཐུ།

ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་སྤར་ཡང་གཏུམ་མའི་མེ།

འབར་བས་བྲངས་བའི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ལས།

སྟོང་གཞུགས་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་སྦྱར།

དངོས་སུ་བཞེངས་ཏེ་བ་སྦྱའི་ཁྱད་བྱ་ནས།

འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་འབྱེད་པར་ཤོག །

དེ་ལྟའི་སྟོང་གཞུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་།

མཉམ་པར་སྦྱར་བས་ཕྱག་རྒྱའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས།

ལེགས་པར་བྲངས་བའི་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ།

སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟོམ་པར་ཤོག །

ཅེས་བའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འཛིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་གིས་རྗེས་བྲན་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྣལ་
འབྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས། ཅ་འཁོར་དུག་ག་དང་སྤར་ཡང་
ལྷེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྒྱུང་བྱང་སེམས་སྟོང་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱ་རྣམས་དབྱེར་
མེད་བསྟོམ་པའི་མཐར་སྟོང་གཞུགས་བྱས་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པར་དངོས་སུ་
ལྷང་བའི་འཕེན་པས་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། ལྷགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་ཉགས་
བཅུ་སྤར་བཞིན་ཤར་བའི་མཐར་ཐིག་ལེ་སྟོན་པའི་དབུས་སུ་རེ་ཁ་ནག་པོའི་ནང་དུ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

ལྟོང་གཟུགས་དུས་འཁོར་ཡབ་ཡུམ་རྩམ་མ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དངོས་གནས་ལ་
 བཞེངས་པར་རྩམ་པས་ན་འདོད་དགུ་སྟེ། ཅི་འདོད་པར་གཟུགས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱ་དང་སྟོག་རྒྱུད་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་མཐུ་ལེགས་པར་བོབ་ནས། སྤར་ཡང་
 གཏུམ་མོའི་མེ་ཞེས་པ་སྤར་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གཏུམ་
 མོའི་མེ་འབར་བས་བྲངས་པའི་སྟེ། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 བོ་ལས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ། ལྷ་ཆོགས་
 ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་བདག་ཉིད་རྩམ་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་
 སྐྱར་ཡིད་ངོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཞེངས་ཏེ། གཏུམ་མོའི་མེའི་འོད་ཀྱིས་
 ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཁྲབ་པ་དང་བ་སྦྱའི་ཁུང་བྱ་སོ་སོ་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་
 ལྷ་ཆོགས་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྦྱོས་ནས་འབྱེད་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་རི་རབ་སོགས་རྩལ་སྤར་བ་ཏུ་གསེལ་
 བའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 ཏགས་ནམས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་དུ་བ་མ་སོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་བཞེངས་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྣམས་དང་། མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ།
 རང་སྟོང་གཟུགས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་མོར་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ལེགས་པར་བྲངས་པའི་འགྲུར་མེད་
 ཀྱི་བདེ་བ་ཆེ། ཞེས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ལྷ་བ་སྤུ་ཐག་ཆོད་པ་དང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་ཚུལ་ཡང་འཐད་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། གཏུམ་མོའི་སྤར་བ་གང་ཞིག་གྱུར་
 པ་ངེས་པར་ལུས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་བྲན་པར་ཞེས་དང་། ལྷ་རོ་ཏ་པས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འགྲེལ།

འདིར་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྒྲོམ་པ་
པོའི་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རབ་
ཀྱིས་ནི་ཞིང་རྩལ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མཉམ་
པར་སྐྱར་བ་དང་། འབྱིང་པོས་ནི་བསྒྲོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་
ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་བ་དང་། རྩལ་པོས་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བསྐྱེད་མཆོག་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་ཞིང་། གསུམ་གས་ཀྱང་ནང་
དུ་ཉྟེ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་མཉམ་པར་སྐྱར་བས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་འདྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
ལས་དབང་གིས་འཕངས་པའི་སྐྱ་སེན་སོགས་དང་ལྷན་ཞིང་། རྣམ་འབྱོར་བས་
ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པར་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ན་ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་སྟོབས་ལས་
བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་འཛིག་པ་སྟེར་བས་འཛིག་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱ་སེན་སོགས་དང་མི་ལྷན་ཞིང་བསྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱང་བ་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་ཁྱེ་སྟེ་གནས་ནས་གཡོ་བར་བྱེད་པས་ན་གཡོ་བའི་
བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ནི་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
འདྲན་པས་མི་གཡོ་བའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་མོར་འཛིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཅ་བ་ལས།

ཉི་མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་གངས་ཀྱི་ཁམས།།

དཀར་དམར་རྩ་ཉིའི་ལམ་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ།།

བཅེགས་པའི་མཐུ་ལས་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའི་ཁམས།།

དདལ་ཚུས་ལྷགས་ལ་རི་བཞིན་ཟ་བར་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འོན་ཀྱང་། རྗེས་ངན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྐབས་པ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དོ་རྗེའི་ཡན་ལག་བསྟོམས་པའི་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རུལ་འབྱིང་ནི་གསུམ་གྱི་བྱད་
བར་ལས། དང་པོས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཉིས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
ཆེན་པོས་ལྟེ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་བཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་
མི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་གངས་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར་རྩ་ཉིའི་ལམ་ནས་སྟེང་འོག་
ཏུ་བཅེགས་པའི་ཞེས་པ་རྩ་ཉིའི་མར་སྒྲ་ནས་བྱང་སེམས་དམར་པོ་སྟེང་དུ་སོང་།
ཡར་སྒྲ་གཙུག་ཉིང་གྱི་ཅེ་མོ་ནས་གོ་ས་བཟུངས་ཏེ་འཕོ་མེད་དུ་གནས། ཡར་སྒྲ་ནས་
བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རུལ་འོག་ཏུ་སོང་བས་རྩ་ཉིའི་མར་སྒྲ་ནས་གོ་ས་བཟུངས་ཏེ།
འཕོ་མེད་དུ་གནས་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་
དཔེས་སྤྲས་པའི་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་སྐུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱབ་པས་མོས་སྟོད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་རུལ་
སྟེང་འོག་ཏུ་བཅེགས་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་
བས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་
སྟོང་གཟུགས་སྐུ་ཐུགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེས་རང་གི་དོ་སྐྱལ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྒྲིན་འབྲེལ།

ཀྱི་སྤང་བྱ་མགོ་མནན་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེ་འབྲེལ་སྤང་བྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་
པའི་སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱིས་འགོག་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་འཛུགས་
བདེ་མགོ་མནན་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱ་ལྟེ། གསང་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རྩལ་གྱིས་གང་བ་
ན་མོས་སྟོད་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། སྤང་ཡང་སྟོང་གཟུགས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པའི་རྩལ་དཀར་དམར་སྤར་རིམ་ལྟ་བུ་སྟོང་འོག་དུ་བཅེགས་པ་འཕོ་མེད་ཀྱི་
མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་ངོས་པོ་གཅིག་པ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། འཛུགས་བདེ་ལ་
ཉོན་ཐྱིབ་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་སྟེ་གསང་བའི་རྩ་འཁོར་དཀར་པོའི་
རྩལ་གྱིས་གང་བ་ན་ས་གཉིས་པ་ཐོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་
དུ་གང་བས་ས་བརྒྱའམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་ནས་རང་གི་སྤང་བྱ་སྟོང་བ་དང་།
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་ནས་སྤང་ཡང་སྤར་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པས་དཀར་པོའི་
རྩལ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་བར་དུ་རྟོགས་པར་གང་ཞིང་། དམར་པོས་ཀྱང་གསང་བའི་རྩ་
འཁོར་རྟོགས་པར་བྱབ་པ་ན་མཆོག་དུ་མི་འགྲུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་
བརྒྱ་རྟོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་། བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆོན་དཔེས་སྤྲས་པའི་སྟོང་གཟུགས་སྐྱེ་ཐུགས་སུ་
དངོས་པོ་གཅིག་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རང་གི་སྤང་བྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཐོབ། དེའི་མཐུ་ལས་ཕྱང་པོ་རྟོང་བ་
དང་འབྲེལ་ཐག་ཆད་ནས། དཔེར་ན་དདུལ་རྩུས་ལྷགས་རྣམས་ལ་ཐོས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

ཁམས་མེད་པར་བྱེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་བེམ་པོའི་ཁམས་འདི་ཟ་བར་ཤོག་
ཅིག ། ཅེས་པ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་བཞིན་དུ་ཡལ་བར་ཤོག་ཅིག ། ཅེས་སློན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྷ་བྱའི་ཚུལ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། རུལ་སྟེང་དང་ཁུ་བ་འོག་དུ་བབྱང་བས་
ལས་རྒྱང་གཅིག་འགགས་ཤིང་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
སྐྱེས་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཐོབ་ཅིང་། མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
སྟོང་དང་བདུན་བརྒྱ་གོ་དགུ་མན་ཆད་སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྐབས་ཏེ། འཕོ་བ་གཅིག་གི་རྒྱང་
འགགས་བདེ་བ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ། དེ་ནས་
ཁུ་རུལ་འོག་དང་སྟེང་དུ་བཅེགས་པས་གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཐད་དེ་བློ་མེད་འོད་ལས། ལུག་གི་འཕོ་བ་འགགས་
པས་སྒྲང་གི་འཕོ་བ་འགག་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་
སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྒྱུར་ནས་གསུངས་ཤིང་། མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་།
བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྡན། ། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རིག ། རྣམ་པ་ཉི་ལུས་
བྱང་ཚུབ་པ། ། རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱན་རིག་མཆོག ། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་
སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ནས་བབྱངས་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྷན་
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན། ། ཞེས་པ་རྣམ་པར་སྒྲང་མཇའ་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་
རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ནི་རྒྱང་བཅུ་པོ་རྣམས་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་གཟུགས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱེབ་བྲལ་དུ་དག་པའི་དྲུག་ཆོན་གཅིག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ལ། ཅ་བ་ལས།

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ།།

ཉི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་།།

དེ་སྟེད་འགོག་ཅིང་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་རྣམས།།

སྤྱར་དུ་སྤྱངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། འོན་ཀྱི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་
ཞུགས་ནས་རྟོགས་པས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀྱི་
ཉི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་སྟེད་པ་འགོག་ཅིང་། ཇི་ཙམ་འགགས་
པ་དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་སྤྱར་དུ་སྟེ།
སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱོ་ཐོབ་པ་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཐད་དེ།
མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཉི་ཁྱི་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
བའི་བདེ་བས་རྣམ་མེད་ཀྱི་བྲག་རྒྱར་འཁྱུད་བཞིན་པས་ཤེས་བྱ་རིམ་ལྟར་དང་། ཇི་
སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིམ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་
ཅིང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་སར་སྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བལྟན་
ནས་སྐལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱུ་མཆོན་དཔེས་
སྤྱས་པའི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་མཆོག་གི་དམ་པ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་སངས་རྒྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ནི་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སོ་སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་
ཡན་ལག་གིས། །ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤར་སྟོག་སྤྱད་ཤེས། །སྤྱ་གཅན་ལམ་ནས་རྒྱང་
སྤྱགས་མི་ཕྱེད་པས། །ལྷན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཟམ་མའི་རྩྱུར་བཞུགས་ཤེས། །བུམ་པ་ཅན་
གྱིས་སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་གཉིས། །དབུ་མའི་ནང་དུ་ཁ་སྐྱར་ཕྱེད་ཚུལ་ཤེས། །འཛིན་
བས་ཐིག་ལེ་ལ་ནི་སྟོག་ཁྱུགས་པས། །དག་པའི་སྐྱ་ལས་སྟོ་དང་བསྐྱ་བ་ཤེས། །རྗེས་
བྱོར་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱིས། །མི་འགྱུར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཕྲེན་ཚུལ་
ཤེས། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྤྱ་བ། །ལུགས་གཞན་དག་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དུས་འཁོར་ཚུལ་སྤྱ་བ། །དེ་དག་ཚུ་ནང་
ཤར་བའི་ཆ་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་
རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་རྗེའི་མགྱུར་གྱི་ཆོག་ཉུང་དུས་བདེ་ཆེག་ཉིད་དུ་འདོམས་པར་
མཛད་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས།

དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གནས་རྣམས་གོགས་མེད་པར།

བདེ་ཆེག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ལམ་མཆོག་འདིས།

འགྲོ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་སྲིང་མཆོག་ཏུ།

སྟོལ་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན་ལ། དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལམ་སྐྱའི་བསྐྱ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློན་འགྲེལ།

བ་ལ་སློན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ལམ་སྟུན་མོང་བས་རྒྱད་སྟུངས་པ་ནས་བརྒྱད་
རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བར་ཀྱི་སློན་པའི་གནས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་སྤྱི་ནང་གི་ཉིང་འཆའི་བགེགས་ཀྱིས་འཆེ་བ་མེད་པར་བདེ་སྒྲག། ཉིད་དུ་འགྲུབ་
སྟེ། ལམ་མཆོག་རྩི་རྩེའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་འདིས་འགྲོ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་
ཀྱི་སྒྲིང་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉིད་དུ་སློལ་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་སྟེ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོར་བདག་གྲུང་ཅིག །ཅེས་སློན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་རྩི་རྩེ་
ལམ་མཐར་སྟུག་པའི་དོན་བཤད་ཟིན་ལ།

འདིར་དཀའ་བའི་གནད་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆེར་
འགྲེལ་དུ། བློ་མེད་འོད་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་ཆོག་ཟབ་མོར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་
པར་མཛད་ནས། དོན་འདི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་རང་ལམ་རྒྱང་པས་སངས་རྒྱ་མི་རུས་
པར་མཐར་ངེས་པར་སྟགས་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མེད་གཞན་ཀྱི་
རང་ལམ་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བར་མཐར་དུས་འཁོར་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་སམ་རྩི་
ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་རྩི་བ་ཟབ་མོས་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔག་
དཀའ་བ་དག་བཀོད་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོར་མ་གསུངས་པར་
འཛོག་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་རང་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དབྱེད་རིགས་
པས། དེ་ཡང་མཐར་ངེས་པར་དུས་འཁོར་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ན་ནི། གདམས་
གསལ་བདེ་འཛིགས་གསུམ། ཀྱི་རྩི་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནུས་གཞག་གི་སྒྲིབ་འགྲེལ།

མང་པོ་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་སར་གཤེགས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པ་དང་བའི་དོན་ཅུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
ན་རིམ་ལྷན་བྱ་ཞེ་ན། ཁོ་བོས་དེ་ལྟ་བུའི་གནད་ཅི་ལ་སྐྱབས་པ་སྐྱབས་ཀྱང་། རང་སྒྲིབ་
འཆར་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་ན། གདམས་འདུས་པ་དང་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
གཉིས་ལས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ནུས་ཀྱིས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་
སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བ་ནས། དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་མ་དག་གི་བར་དང་།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དུ་བཞེངས་ནས།
མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་ལ་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་གནས་པའམ།
རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་བཟུང་བ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྐྱུབ་པའི་ཆེ་ལས་རྒྱ་དང་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པ་ན་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་དེ་ལས་རྒྱ་
དང་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་དངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞིག་དང་། སྐྱེ་ལུས་དེ་
དག་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྡ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རང་སྣང་གི་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་
དངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཞིག་སྟེ། གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་མའི་རྒྱད་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་
མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ། དེའི་གནད་ནུས་ གཞུ་ལྟ་
བ་གཉིས་པས་བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་དཀའ་བའི་གནད་ཟབ་
མོ་ནུས་སུ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱལ་མོས། ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཞིབ་མོར་སྒྲོ་བར་ནི་མ་ཁུས་
སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུད་
ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱས་ཏེ། ལྷགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་འདི་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་
འཕང་སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲོས་གར་ལ་རོལ་བས་ནུས་མཁའ་རིམ་སྟེན་ཀྱི་བར་དུ་
འགོ་བ་ནུས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་སྟོང་བའི་འབྲེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བྱོལ།

བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཕེལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་སློབ་འགྲེལ།

སྐྱུ་ས་པ། གང་གི་བདུད་ཅིའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ། །སྤྱིང་ལ་རིག་པས་
 བཅ་ཆོས་ཟད་པའི་མདངས། །མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པའི་འཆི་མེད་
 སྐྱུར། །སྐྱུར་བྱེད་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལམ་ལས་གང་། དེ་ཉིད་རི་བཞིན་འབྱེད་པའི་
 སྐྱུ་འཕྱལ་གར། །མཛད་བྱུང་སྤེལ་མཛད་ས་བཅུའི་རིགས་ལྡན་དང་། །རྒྱ་རོ་ཏ་སོགས་
 འཕགས་ཡུལ་གྲུབ་བརྟེན་ལས། །བྱུང་བའི་ཞལ་ལུང་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ། །དེ་
 ཉིད་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་དང་། །འཇམ་སྤིང་མཁས་གྲུབ་གཙུག་རྒྱན་དགེ་
 ལེགས་དཔལ། །ཡབ་སྐུ་གྱི་དོར་བཟང་པོས་བྱེ་བའི་འོད། །ཀྱན་དགའི་འདོད་པ་
 འཛོ་བའི་དབྱིད་དུ་འབར། །བདག་སྒྲོམ་བསྐྱོན་ཏེ་བྱེ་ནས་བཀོད་མོད་ཀྱིས། །རྒྱུད་
 རྒྱལ་ཟབ་མོའི་དོན་ཟབ་རྫོགས་དཀའ་བས། །བྱིས་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ལེགས་པར་མ་བྱེད་
 པའི། །ཉེས་གང་སྤྲ་མ་ལྟ་ལ་སྤྱིང་ནས་བཤགས། །འདིར་འབད་དགེ་ཆོགས་གང་ཞིག་
 ཐོབ་པ་དེས། །ཤེས་ཉོན་སྤྱིབ་དང་བཅ་ཆོས་ལྡན་ཅིག་ཏུ། །ཟད་ནས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་
 བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྐྱུར་ཐོབ་ཤོག །གནས་སྐྱབས་
 ལམ་བཟང་སྐྱབ་ལ་བར་གཙོད་པ། །མ་ལུས་ཁྱོ་བའི་རྒྱལ་པོ་རྩོ་རྩོ་ཤུགས། །བསྐྱུང་མ་
 དུག་ཅུ་རྒྱལ་འབྱོར་མ་བཅས་པས། །ཉེ་བར་སོལ་ལ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་སྟོལ། །ཞེས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྩོ་རྩོའི་ཆོག་རྩོ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གི་མཛད་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་
 འགྲེལ་བ་རྩོ་རྩོའི་ལམ་སྟོན་ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་བྲག་
 གཡལ་སྐྱལ་པའི་སྐྱུ་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་
 ལྟར། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འགྲེལ་ཆེན་དང་བཅས་པ་དང་། དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་དབང་
 མཛོད་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་རྩོ་རྩོའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཙོང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གི་སྟོན་འགྲེལ།

ཁ་ཆེན་པོ་དང་སྤུས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོ། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་བ་ནམས་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་
ཀྱི་བྱུང་བ་དག་དཔལ་དམ་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དྲུང་སྤྲིག་གར་གྱིས་ནམ་པར་
རོལ་བ་ཇེ་བཅུན་སྟོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་གི་བཀའ་བྱིན་སྟོང་ལ་ཐོབ་
ཅིང་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོར་རིག་པའི་མཐུ་ལས་ཚུལ་འདི་ལ་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས་པ།
ཤད་གེ་སྟོང་སྟོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔལ་ཤམ་ལའི་ཡུལ་དུ་རིགས་ལྷན་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམ་གཞོན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ལོ་བ་སྟོས་བྱེད་སྟོན་ཀྱི་ཆེ་བར་
སྤྲུག་བྲིས་སྤྲུག་བའོ།

སྔ་སྟོ། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་སྟོན། །རབ་རྒྱས་
འགོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྟོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གྲར་
ཆེ། །ཆོས་སྤྱན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། སང་མཆོག་ལོ།

ཕན་བདེའི་གསེར་རིའི་སྤང་བས་ཡོངས་བསྐྱོར་ཞིང་།
དགེ་ལེགས་རིན་ཆེན་བང་རིམ་བཞི་ཡིས་མཛེས།
བཤད་སྤྲུག་ཉི་ཆེ་བྱུང་གི་ན་ཆ་ཅན།
ཐུབ་བསྟན་ལྷན་པོ་སྤྱིང་བཞིའི་རྒྱན་དུ་ཆེ།

༡༡། །བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་
སྒོ་ནས་བསྟེན་བ་བྱ་ཚུལ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
འགྲུགས་པའི་ཐུགས་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ནམ་གྲུ་རུ་ཕྱི་ཀླ་ལ་ཙ་ག་ཡ། །གང་སྐྱ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་བརྒྱན་
ཅིང་། །གང་གསུང་གསང་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྟོག་ །གང་ཐུགས་སྒྲིབ་བྲལ་
ཆོས་དབྱིངས་ཏྲག་རོལ་བ། །དོ་རྩེ་འཆང་དབང་སྒྲ་མར་སྟོང་ནས་འདུད། །སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྩེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཆུ་ཤེལ་དབང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས། །ཡས་
བབ་མས་བརྟན་དགའ་བ་བཞི་བཞིས་བདེ་བའི་ཆ་ཤས་བརྩུ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་
ཤིང་། །སྟོང་གཟུགས་དྲངས་ཤིང་མཆན་དཔེའི་འོད་སྣང་འབར་བས་དག་པའི་འཁོར་
ཆོགས་དབྱས་ན་བརྩེད། །འགྲོལ་ལ་ཕན་བདེའི་བསེལ་སྦྱོར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་སྒོ་
གསུམ་གྲུས་པས་ཐུག་བཞུགས། །གང་ཐུགས་འགྱུར་མེད་བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ལ། །ཉེ་
བར་བསྟེན་ཅིང་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་། །འགྲུགས་བྱེད་བསྟེན་ཡིག་ལག་ཏུ་
སྒྲང་བདེ་བ། །དམ་པའི་མན་ངག་རི་བཞིན་འདི་ན་འགོད། །དེ་ཡང་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
སྒྲུབ་ལེ་ལས། །རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཤེས་ནས་བཙུག་ལྷན་འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

བ་ནམས་དག་གིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་སྐབ་པ་པོའི་སྒོ་ནས་དང་བསྟེན་ནས་རྒྱས་
བསྐྱུས་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་ལ་སོགས་
པ་མཐའ་ཡས་ཞལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། ལྷན་སྦྲེས་དཔའ་གཅིག །ལྷ་
ལྷ་མ། ལྷ་དགུ་མ། ལྷ་བཅུ་གསུམ། ལྷ་བཅུ་བདུན་མ། ཐུགས་དཀྱིལ། རྒྱ་གསུང་
ཐུགས་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། མ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེའི་བྱར་བཀའི་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
གངས་བསྟེན་དགོས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བཞུས་པ་ཆད་དུ་
ཡོངས་ན་ཐུན་སྦྲེས་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་མི་རྣམས་བདག་གིས་ཐུགས་
དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་གངས་བསྟེན་རྫོགས་པ་ཞིག་འདིའི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་བྱ་
བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བས། འདིར་ཐུགས་དཀྱིལ་རྒྱུད་བའི་བསྟེན་པ་གཏོང་ཚུལ་ཅམ་
འགོད་བར་བྱའོ། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། སྦྱིད་མོའི་ཆལ་ལམ་གནས་དང་དུར་ཁྱོད་དང་
ནི་མཆོ་དང་བཟང་པོའི་གནས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྤས་པའི་ས། །གང་དུ་སེམས་ནི་
རབ་དུ་ཆེས་པར་འབྱུང་བ་དེར་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་མི་ཡི་བདག་པོ་གྱེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྦྱིད་མོའི་ཆལ་ལམ། རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གནས་སམ། ལྷ་ཡི་གནས་སམ།
གྲུབ་གནས་སམ། དུར་ཁྱོད་དམ། མཆོའི་སྤིང་དམ། སྤས་པའི་སའམ། ཡང་ན་ཡིད་
ཆོས་པས་གནས་དབེན་ཞིང་སྦྱོད་ཉམས་སྒོ་བའི་གནས་ཁང་གུར་སོགས་སུ་ཐུགས་
འདིའི་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་སྦྱོམ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་བསྟེན་མཆོམས་ལ་འབྱུག་པའི་སྒོན་དུ་ཉེན་ནམས་ལ་
མཆོད་འབུལ་དང་ཁྲུས་གསོལ། དཔུལ་པོངས་ལ་སྦྱིན་གཏོང་། ར་ལུག་ཉ་སོགས་
འཆི་ངེས་ཀྱི་སྒོག་བསྐྱུགས་རྩི་འདེབས་པ། རྩ་གཏོར་འབྱུང་བཞི་གཏོར་བ་སོགས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

གང་འཁོས་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་སྐྱབས། དེ་ནས་བསྟེན་པ་དངོས་ལ་འབྲུག་སྐྱབས་གནས་
ཁང་གི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ལ་བ་བྱུང་དང་བདུད་ཅིས་ཆག་ཆག་གདབ། མཆོག་
གསུམ་གྱི་ཉེན་སྲིད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱི་འབྱར་གྱི་སྐྱ་གང་
ཡང་རུང་བ་ལེགས་པར་བཀྲམ་པའི་མདུན་དུ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་པའི་ཆང་དང་
མར་ཁུ་བཅག་ཐག་ཆོད་དེས་སྐྱས་པའི་ནས་དཀར་གཙང་གི་ཟན་ལས་ཡི་དམ་ལ་
འབྲལ་རྒྱའི་ལྷུ་མ་གཏོར་པད་འདབ་བཞི་བ་ཅན་ནམ། ཡང་ན་ཞེད་དཀྱིས་མ་དང་།
དོར་ལེགས་གཙོ་བོ་བས་སྤང་མ་དུག་ཅུ་ལ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལྟར་ན་དུག་ཅུ། གཉིས་བ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་གཏོར་མ་སྤང་མ་སྡེ་ཆོན་དུག་ཏུ་བསྐྱས་
ནས་ཞེད་དཀྱིས་མ་དུག་གིས་བསྐྱོར་བ། གསུམ་བ་ལྟར་ན་སྡོད་གཅིག་གི་ནང་དུ་
གཙོ་བོ་དང་འཁོར་ནམས་ལ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཡིན། དེའི་གཡས་སུ་མཁའ་
འགོ་སྲི་གཏོར་ཞེད་དཀྱིས་མ་དང་། གཡོན་དུ་གཞི་བདག་གཏོར་མ་བཟོ་དབྱིབས་
སོགས་སྲི་ལྟར་བྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱག་ཅིས་ཁ་བསྐྱར་བ་མི་རུང་བ་མིན་ནའང་
སྤྲ་མའི་བྱག་ལེན་ལ་མར་ཁས་བྱུགས་ཏེ་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། ཐུན་རེ་རེར་གཏོར་
གསོས་ཀྱི་མཐེབ་ཀྱང་དང་། གཞི་བདག་ལ་རིལ་བྱ་གསོ་དགོས་པས་དེ་ནམས་ཀྱང་སྟ་
གོན་བྱ། དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་པ་རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྦྱོད། དེ་མཚུངས་
གཏོར་མགོན་གྱི་མཆོད་པ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ཀ་ལི་ཐང་བཤམས། རང་གི་མདུན་
དུ་ནང་མཆོད་དོར་བྲིལ་རྩ་མ་རུ་སོགས་དགོས་པའི་ཡོ་བྱད་ནམས་དང་། འོས་འགབ་
ཞིག་ཏུ་བགོགས་གཏོར་བཅས་ཚུལ་ནི་སྡོད་གཅིག་ཏུ་ཞེད་དཀྱིས་ཅན་གསུམ་དང་
ཉིང་ལོ་གསུམ་ཆང་བྱ་གསུམ་བྱེད་པ་ཡིན། ལོགས་ཞིག་ཏུ་སྡོན་འགོའི་གཞི་བདག་
གི་གཏོར་མ་ཞེད་དཀྱིས་ཅན། རྒྱལ་ཆེན་གྱི་གཏོར་མ། ཕྱི་རིལ་མཆོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་

གཏོར་མ་གསུམ་བཅས་དཀར་གཏོར་ལྷ་འདུ་བྱས། སྐབ་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་འོས་
འགབ་ཀྱི་སར་མཆམས་ཐོ་དཀར་པོ་ཞིག་སྟེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བརྟན་པར་བཞག། རང་
གི་སྟན་ཀྱི་འོག་དུ་འབྱུང་ཀར་གྱིས་སྣ་ཆོགས་རྩོམ་མེ་མེས་པའི་སྟེང་དུ་རྩ་དུར་བ་ཅེ་མོ་
དབུས་དང་ཅ་བ་ཕྱིར་བསྟན་ནས་བཟམ་པ་སྟན་འཕོལ་གདན་བདེ་བ་བཏིང་།
མཆམས་གཡོག་པ་ངེས་ཅན་གཅིག་དང་། གཡ་ཏེ་དེ་ན་བཟམ་གཞན་དུ་འཕྲོ་དགོས་
བྱུང་ཆེ་མཆམས་གཡོག་བྱེད་ཅིས་ཀྱིས་གཞན་གཅིག་གཉིས་ཅམ་དང་། རང་གི་སྒོ་
གཏོར་བའི་གྲོགས་དང་། སྟན་པ་སོགས་མཆམས་འོག་དུ་གཞུགས་དགོས་རྣམས་
དང་། ཆས་ཀ་བཅའ་ལག་སོགས་ལེན་དགོས་བྱུང་ཆེ་འདི་ནས་སྒྲང་སྟམ་པ་དམིགས་
འོག་དུ་ཚུད་པ་བྱ། དེ་ནས་དངོས་གཞི་མཆམས་ལ་འཇུག་པའི་ཉིན་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་
དུ་ཐུས་བྱས། སྐབ་ཁང་གི་ནང་དུ་སོང་ནས་སྤར་བཤད་པའི་སྟན་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩོམ་
སྟེལ་ཀྱང་སོགས་ལུས་གནད་བཅོས་ཏེ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་བཏབ་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་
ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། སྒྲ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་མོས་བྱས་ཤུགས་བྲག་པོའི་སྒོ་ནས་
ཀུན་སྒོང་འཆོས་ཚུལ་ནི། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་ཆེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་ལ། ལས་རྒྱ་
འབྲས་འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས་བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པའི་
དམིགས་པ་རྣམས་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིད་ཁུལ་ངེས་སུ་བསམ། བྱད་པར་
མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ཡི་དམ་འདིའི་བསྟེན་སྐབ་ཐབ་མོ་ལ་
འཇུག་པར་བཞུགས། དེ་ཡང་ལམ་ཐབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་ནི་
སྐལ་བ་ཤིན་དུ་བཟང་སྟམ་པར་སྒོ་ཤུགས་བྲག་པོའི་སྒོ་ནས། ཡོ་སྦྱར་རས་སྦྱར་བི་
མན་ས་ར་མདྲ་ཇ་བ་རྩྱ། ཡོ་སྦྱར་སྦྱར་བི་མ་ན་སྦྱག་ར་མདྲ་ཇ་བ་རྩྱ། ཞེས་འབྱུང་ཐུགས་ལན་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

བདུན་བརྗོད། དེ་ནས་ངག་གི་ན་བཞུགས་བྱས་ན་སྐབས་འབྲེལ་ཞིང་གི་སྐྱབས་ཆེ་བ་ཡིན་
ཏེ། རྩ་ལོ་ཆེན་པོས། དཔལ་ལྷ་ལི་ཁྲ་ལིའི་གདམས་ངག་བདོག ། ཐུགས་མི་འབྱུང་
སྟམ་བའི་དོགས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པས། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རང་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོར་གསལ་བའི་སྤྱིའི་སྤྱང་དུ་ཨ་ལས་ཁྲ་དཀྱིལ་ཉ་གང་བ་དེའི་དབྱས་སུ་ཨོ་
ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་། དེའི་མཐའ་སྒོར་དུ་མདུན་ནས་བཅམས་ཏེ།
ཨོ་ཨ་ཨ་སོགས་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཆར་གཅིག་གཡས་སྒོར་དུ་
བསྒོར་བ། དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཀ་ཁ་ག་ཟླ་ང་སོགས་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཁ་དོག་དམར་པོ་
གཡོན་སྒོར་དུ་གནས་པ། དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ཉེན་སྤྱང་ཁ་དོག་སྟོན་པོ་ཆར་གཅིག་གིས་
གཡས་སྒོར་དུ་བསྒོར་བ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་གསལ་བ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་
པར་བསམ་ལ། གཙོ་བོའི་སྤྱང་པོ་ཆར་གཅིག་གིས་སྟོན་དྲངས་ཏེ་དབྱངས་གསལ་ཉེན་
སྤྱང་རྣམས་ཆར་བདུན་ནས། གསུམ་མཐུ། ཉེར་གཅིག་སོགས་བརྗོད། དམིགས་པ་
ནི། ཐུགས་སྤང་གསུམ་ཨོ་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་
དང་ཉེན་འབྲེལ་སྤྱང་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་བཀྱག་ནས་ཐུགས་སྤང་ཨོ་
དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་ཉེན་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོན་བདུན་དང་བཟ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དྲང་སྲོང་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྒྱས་གི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དབྱངས་གསལ་དང་ཉེན་འབྲེལ་
སྤྱང་པོའི་རྣམ་པར་བཀྱག་ནས་ཐུགས་སྤང་ཨོ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས་གི་སྐྱ་
སྐྱབས་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། ཡང་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

གཙུག་པོའི་སྟོང་པོ་དང་དབྱངས་གསལ་རྟེན་སྟོང་རྣམས་ཆར་གཅིག་བརྗོད་རེས། ཨོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རྟེན་
སྟོང་དབྱངས་གསལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐོག་པས། དེ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་
འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ཨོ་ཡིག་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ཆེ་དཀྱིལ་ལ་ཐེམ། དེ་ཡང་
འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར། ཨ་དེ་ཡང་བདུད་རྩི་དཀར་དམར་གྱི་རྣམ་
པར་འོད་དུ་ཁྱེན་པར་གི་ཕྱེ་ལ་ཐེམ་ཞིང་དག་ལ་ཞུགས་པས་དག་ཅུས་པ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་པ་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟུང་པས་དག་བྱིན་རྒྱབས་བྱའོ། དེ་
ནས། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་མདོག་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་
གཉིས་གྱིས་རྟོ་རྟེ་དང་བྱིལ་བུ་འཛིན་པས་སྟོ་ཆོག་ལུམ་ལ་འབྱུང་བ་གཡས་
བརྒྱངས་གྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། གཞི་བདག་གི་དཀར་གཏོར་པ་ཆབ་བྲག། བརྟེ་ཨ་མྱི་ཏས་
བསངས། ལྷ་ལྷ་ལས་སྐྱུངས། སྟོང་བའི་ངང་ལས་སྐྱེ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྟོང་
ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོ་འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་རྣམས་ལས་གྲུབ་པའི་
གཏོར་མ་དྲངས་ཤིང་ཐག་པ་མེད་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཨོ་ཨྲུ་ཧྲུ། ལན་
གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རྣ་མཆས་རྟ་ཐུག་ཏུ་ཨ་ལ་ལོ་གི་ཏེ་གསུམ་གྱིས་བསྟོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིའི་
མཆོན་བརྗོད། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གཏོར་མ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་སའི་ལྷ་
མོ་བརྟན་མས་གཙུག་པོས་འཛམ་གླིང་གཞིའི་བདག་པོ་སྦྱི་དང་། བྱུང་པར་ཡུལ་ཁམས་
ས་སྟོན་གས་གནས་ཁང་འདི་རྣམས་ན་གནས་པའི་ལྷ་སྐྱེ་སོགས་འབྱུང་པོ་མི་མ་ཡིན་
རྣམས་ལ་འབྱུལ་ལོ། །བཞེས་ལ་བདག་ཅག་དཔོན་སྟོན་ཡོན་མཆོད་འཁོར་དང་
བཅས་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བགྱིས་པ་ལ་གོ་ལོང་དུ་ང་ཐུག་དོག་མ་
མཛད་པར་འགལ་རྒྱུན་སོལ་མཐུན་རྒྱུན་སྦྱབས། དེ་ལྟར་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་སྟོང་གོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྦྱབ་པར་མཛད་དུ་

[illegible]

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ།

ལན་གསུམ་དོར་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷར་དཀར་པོར་གྱུར། ཡོ་སྤ་བླ་
མ་ཤུད་རྩེ་སའ་རྩམ་སྤ་བླ་ཤུད་རྩེ་ཏི། རང་གི་དབལ་བར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
ཡོ་དཀར་པོ་ལས་དྲོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལས་དྲོ་ཆེ་དཀར་པོ་ཅེ་མོ་བཅུ་བདུན་པ། མགྱེན་
བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དམར་པོ་ལས་དྲོ་ཆེ་དམར་པོ་ཅེ་མོ་སུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་པ། ལྷོང་གར་སྤ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩྱ་ནག་པོ་ལས་དྲོ་ཆེ་ནག་པོ་ཅེ་
མོ་དགུ་པ། ལྷོ་བར་དུས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩྱ་མེར་པོ་ལས་དྲོ་ཆེ་མེར་པོ་ཅེ་མོ་
དུག་ཅུ་ཅ་ལྷ་པ། གཅུག་ཏོར་དུ་ནམ་མཁའི་འཁོར་ལ་རྩྱ་ལྷང་གུ་ལས་དྲོ་ཆེ་ལྷང་གུ་ཅེ་
མོ་ལྷ་པ། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སྟོན་ལས་དྲོ་ཆེ་སྟོན་པོ་ཅེ་མོ་
སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ། དྲོ་ཆེ་དེ་རྣམས་ལས་དྲོ་ཆེ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་ཕྱགས་བཅུར་
འཕྲོས་པས་བདག་ཉིད་དྲོ་ཆེའི་སྒྱར་གྱུར་ཅིང་། བདུད་དང་བགལས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་
ངས་པར་བསྟེགས་བར་གྱུར། ཡོ་ལྷ་རྩྱ་རྩེ་བཟ། ཅེས་བཞོད་ལ། དེ་ནས་སྤྱད་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ། དང་པོ་སྤང་
མ་དུག་ཏུ། གཉིས་པ་དྲོ་ཆེ་མཁའ་འཕྲོ་མ་རྣམས་དང་། གསུམ་པ་ཞིང་སྒྲོང་ལ་འབུལ་རྒྱའི་གཏོར་མ་ཤེད་དཀྱིས་ཅན་ཤ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་
གསུམ་དང་། ཅུ་བཞི་ཉིད་སྒྲོང་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཚར་གཅིག་བཤམས། མཆོད་པ་བདག་བསྐྱེད་ལྷ་དཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། གཏོར་མ་ནང་
མཆོད་ལྷ་དཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་རྩྱ་ལས་བརྒྱ་དང་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྤྱང་དུ་གནས་པའི་རྩྱ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་དྲོ་ཆེ་ནག་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་དང་། གི་གུག་དང་། རལ་གི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་།
བརྒྱ་དང་། འཁོར་ལོའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་རྣམས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱག་མཆན་དེ་
དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་སོ་རྣམས་དང་། ཟག་པར་རྣམས་
དང་། ཕྱགས་སྒྲོང་རྣམས་དང་། གཟའ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། འབྲུང་པོ་རྣམས་
སྤྱན་ངངས། མགྱོན་རྣམས་ཀྱི་ལྷངས་རྩྱ་ལས་སྤྱེས་པའི་དྲོ་ཆེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྤྱ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

མཆོད་འབུལ། སའི་ཕྱོགས་འདིར་གནས་པའི་ཡུལ་བདག་གྲོང་བདག་གནས་བདག་ཐམས་
ཅད་ལྷ་གཙུག་ཨོྭ་ཏྲེ་བླ་ལས་པ་རི་སྤར་ཨ་ཁྱི་ཤ་རྩི་རྩེ་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་པ་ནས། ཨོྭ་ཏྲེ་བླ་ལ་
ས་པ་རི་སྤར་བཟླ་ཀྲ་མི་ཤ་རྩི་རྩེ་སྤྲུ། ཞེས་པའི་རྩེ་བཞི་དང་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོད། བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ལ།
ཨོྭ་ལྷ་མྱོ་ཏྲུ། སའི་ཕྱོགས་འདིར་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་ལྷ་གཙུག་ཤེ་ཁྱི་ཨི་དྲི་བ་ལོ་གྲིན་
གྲིན་རྩ་ལྷ་པི་རྩ་ཏི་ཏྲེ་གི་རྩ་སཐ་སུ་རྩྱུ། ཤེ་རྩྱུ་ཅི་རྩྱུ་གི་རྩ་ཨ་པ་རི་སྤར་གཙུག་གཙུག་སྤྲུ།
ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་འབུལ། ཨོྭ་ཏྲེ་བླ་ལས་པ་རི་སྤར་རྩུ་ནམས་ དེ་ནས་ཤེལ་བྱ་དཀྱིལ་ཞིང་། ཁོ་པོ་
ཟད་པར་ཕྱོགས་སྒྲོང་དང་། །གཟའ་དང་སྤྲུ་དང་འབྱུང་པོ་རྣམས། །འཁོར་དང་བཅས་
ལ་གཏོར་མ་ཤི། །མེ་ཏོག་འབུག་པ་སྒྲོན་མེ་དང་། །མ་ཉམས་པ་ནི་བདག་འབུལ་
གྱི། །འཁོར་བཅས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བྱོན་ལ། །སྤྲུ་དུ་གཏོར་མ་འདི་བཟུང་
མཛོད། །གསོལ་བར་མཛོད་ཅིག་བཏུང་བར་མཛོད།། རེ་རྩྱུ་བོ་རྩོེ་ཡང་དག་
ཆེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །རྒྱས་དང་སྤྲུང་དང་སྤྲུབ་པ་དང་། །སྤྲ་
བར་མཛོད་ཅིག་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། །དོ་རྩེ་འཆང་གིས་བཀའ་བསྒྲོས་མཛོད་སྤྲུ། །དག་དང་
སེང་གེ་སྤང་ཆེན་དབང་པོ་མེད་དང་སྟོ་འགྲོའི་བདག་དང་ཆོམ་རྒྱན་ཞགས་པས་
འཆིང་། །རྩེ་གཏེར་འབྲུག་དང་ཤ་ཟ་འཆི་བའི་འཛིགས་བྱེད་ནད་དང་དབང་པོའི་ཉེ་
བར་འཆི་བ་དང་། །དབུལ་དང་བྱུད་མེད་དང་བྲལ་མི་བདག་འབྲུག་པའི་འཛིགས་དང་
དོ་རྩེ་ལྷུང་དང་ནོར་ཉམས་རྣམས། །གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཞབས་ནི་གསལ་
བར་བྲན་བྱེད་དེ་ལ་རབ་རྩུ་ཉམས་པར་མཛད་ལ་འདུད། ། ཨོྭ་ལྷ་མྱོ་རྩོེ་ ཡུལ་བདག་
གྲོང་བདག་གནས་བདག་རྣམས། །བྱོན་ཞིག་བྱོན་ཞིག་སྤྲུ་བ་བྱ། །བྱུངས་ཤིག་
བྱུངས་ཤིག་གཏོར་མ་འདི། །གསོལ་ཞིང་འབྱུངས་ཏེ་ཆོམ་པ་བྱ། །བྲས་ནས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞི་བའི་སེམས་སུ་བྲས་ནས་ནི། །རང་གི་གནས་སུ་བྱོན་པར་

མཛོད། །གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྡན་ཅིག །འོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་པོ་
 རྣམས། །གང་ཡང་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་འདིར། །གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 རྣམས། །བདག་ནི་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རི་ལྷར་རིགས་པར་གྱུར་བ་ཡི། །དྲི་དང་
 མེ་ཉླག་སོགས་གཏོར་མ། །སོ་སོར་བཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ། །བྱམས་པའི་སེམས་
 ལྡན་སྟོབ་མ་རྣམས། །བགོགས་མེད་པར་ནི་མཛད་དུ་གསོལ། །སྤང་མ་རྣམས་དང་
 རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དང་ཞིང་སྤྱོད་རང་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས། །གང་དག་
 བསྐྱེན་སྦྱབ་ཟབ་མོ་བྱེད་པ་ལ་གཞོན་པ་དང་གདུག་པའི་བསམ་པ་འཆང་བའི་འབྱུང་
 པོ་ཐམས་ཕྱོགས་འདིར་མ་གནས་པར་གཞན་དུ་སོང་ཞིག ། ཅེས་བཛོད་མཆོད་པ་རྣམས་མས་རིམ་
 རས་བསྐྱས་ཏེ་གཏོར་མ་ལ་རྒྱག་ནས་རོལ་མའི་སྤྱ་རང་བཅས་པས་དོར་ཏེ། ཡི་གེ་དྲུག་པ་དང་བསྐྱེག་སྐྱགས་སོ། །ཕྱི་རོལ་མཆོད་པའི་འདི་ནི་
 བསྐྱེན་མཆོངས་ལ་ཐོག་མར་འབྲུག་ཉིན་མ་གཏོགས་མི་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱིའི་མཆོངས་ཐོའི་རྩར་མཆོད་གཏོར་བཤམས། རང་ཡི་དམ་གྱི་དང་
 རྒྱལ་དང་ལྷན་པས་མཆོད་པ་བསང་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཨོྭ་ལས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོང་ཡངས་ཤིང་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་ཨོྭ་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་ཡོན་ནས། རོལ་མོ་རྣམས་
 དྲངས་ཤིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གྱུར། ཨོྭ་ཨཱྀ་ཨཱུཾ་སོགས་
 དང་། གཏོར་མ་གཞི་བདག་གཏོར་མ་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། ཨཱམྀ་ཏྭ་ བསང། སྦྱ་སྦྱམས་སྦྱངས། སྟོང་པའི་རང་ལས་
 ཐོ་སྐྱད་ཅིག་གིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྦྱེས་པའི་སྦྱར་བཞེངས་པར་གྱུར། རང་གི་
 ཐུག་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་
 དང་བཅས་པ་སྦྱན་བྱངས། རོལ་རྩྭ་འོད་ཟེར་ཉེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཨོྭ་མཉྱ་རྩ་རྩ་ས་རི་
 ལྷ་ར་ཨཱྀ་ནས་འཕྱུའི་བར་མཆོད། དབའ་པོ་ཆེན་པོ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །ཁ་དོག་སྟོན་པོ་རལ་གྱི་
 འཛིན། །གྲལ་བུམ་ཆོགས་ལ་དབང་བསྦྱར་བ། །འཕགས་སྦྱེས་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་
 བསྟོད། ཅེས་བསྟོད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འཕགས་སྦྱེས་པའི་ལྷགས་འོད་ཟེར་གྱི་སྦྱ་གུས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ།

གཏོར་མའི་བཅུད་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་གྱུར། ཡོ་བི་རུ་ཏ་ཀ་ཡེ་ས་པའི་སྤྱར་མྱི་དེ་པི་
ལི་ཏ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི། ལན་གསུམ། ཨ་ཀ་རོ་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་ལུ། ཡོ་མཏུ་རྩ་ཇ་ས་པ་རི་
སྤྱར་ཨ་རྒྱ་ སྟགས་གྱིས་མཆོད། དཔལ་པོ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྟགས་གྱིས་བསྟོད། བདག་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་
འདི། །རི་སྤྱད་ལེགས་པར་འབྲུབ་ཀྱི་བར། །སྤྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་ཀྱང་ཞི་ཞིང་། །མཐུན་
རྒྱུན་འབྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། ། ཅེས་ལས་བཅོལ། མཆོད་གཏོར་བསྟུ། མཆོམས་ཀྱི་ཡིང་གཞི་བདག་གཏོར་མ་
བསྟོ་བའི་ཆེ། རྒྱལ་ཆེན་ལ་ཡང་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ནང་དུ་འོང་ནས་སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ་
བདག་གིས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཁྲད་པར་ཅན་འདིའི་བསྟན་བསྟུབ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བ་སྟལ་བ་བཟང་སྟམ་དུ་དགའ་སྟོའི་གདེང་དང་ལྷན་པས། །མདུན་གྱི་ནས་
མཁར་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲ་མ་ནམས་བརྒྱད་པེམ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་པེམ་ལྷར་ཁོམ་ཆོགས་སུ་བཞུགས་པ་སྐྱབས་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་བལྟས་ནས། སྐྱབས་འགོ་བཞི་སྟོར། སེམས་བསྐྱེད། ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་ནམས་དམིགས་རྣམས་ལ་རར་དང་ལྷན་པ་ཐོན་དུ་བཏང་ལ།
ནས་ཀྱང་མཆོག་ལྷན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟུ། ། ཞེས་སྟགས་གྱིས་རྒྱ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་རྒྱུད་དང་འདྲེས་པེམ་
བྱས་ཏེ། ཆོགས་ཞིང་ནམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེ་ཅ་བའི་ཁྲ་
མ་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་རང་གི་སྟོན་མཆོམས་ནས་ཐིམ་པས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁྲ་མ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་མ་ལུས་པ་རང་ལ་ཁྱུགས་པས་རང་གི་སྟོ་
གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར། ཅེས་བཛོད་ཅིང་བསམ། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གོང་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། ནང་མཆོད་བྱིན་
བརྒྱབ། རྟོར་ཐིམ་བྱིན་བརྒྱབ། རྟོན་འགོ་ལ་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབ་འོག་ནས་འབྱུང་བལྟར་དང་། གཏོར་མ་ནང་མཆོད་ལྷན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ།
མཐོན་སྟུན་བྲངས་པ་ནི། རལ་ཐིམ་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱལ་རྩི་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་ཉི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་
མཆོན་དུ་གྱུར། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་སྟོང་ནམས་སྟུན་བྲངས། མཐོན་
ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩི་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྟུ་གྱུ་ཅན་ནམས་སུ་
གྱུར་བར་བསམ་ཞིང་། ཡོ་ལྷོ་རྩི་རྩོ་བཟླ་བེཾ་ཞི་རི་ཏུ་བྱ་ཡུ་ཡ་མ་ཨ་ལྷི་སམ་ཐེ་ཤེ་ལེ་ལྷེ་ཡེ་ལྷེ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ།

བྱུང་ས་སྤེལ་ར་བྱུང་མི་དྲི་བ་ལོ། ཉམས་ལྷན་བ་ཡ་ཉི་སྟུན། ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་དང་། ཐུགས་དེ་
མོད་སྐད་དུ་བསྟར་ལ། ཨོྲེ་ལྷུང་རྩྱི་རོ། ཆངས་པ་བྱབ་འབྲུག་བདེན་བལ་ཆུང་། །གཤེན་རྩེ་མེ་
དང་རྒྱ་མཚོ་དང་། །དབང་ཐུག་དབང་པོ་གཞོན་སྟེན་རྣམས། །འཁོར་དང་བཅས་ལ་
གཏོར་མ་བྲི། །མེ་རྟོག་བདུག་པ་སྒྲིལ་མེ་དང་། །མ་ཉམས་པ་འདི་བདག་འབྲུལ་
ཀྱི། །འཁོར་བཅས་དེ་རྣམས་བྱོན་ནས་ཀྱང་། །སྐྱར་དུ་གཏོར་མ་འདི་བབྱང་མཛོད།
གསོལ་བར་མཛོད་ཅིང་བརྟུང་བར་མཛོད། །རྩེ་རྩྱི་བོ་རྩོམ་ཡང་དག་ཆོམ། །སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །རྒྱས་དང་སྐྱང་དང་བསྐྱབ་པ་དང་། །སྤྲོ་བར་མཛོད་ཅིག་
རྩྱི་རྩྱི་པའ། །རྩོམ་འཆང་གི་བཀའ་བཞེན་མཛོད་སྟུན། །ཞེས་བཛོད་དེ་བསྟུབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་འཐིན་ལས་བཅོལ། ལག་པ་གཡས་པའི་རྒྱབ་བསྟན་པའི་སེ་མོལ་སྤྱ་བྱ་ཞིང་། །ལྷ་ཞེས་བཛོད་དེ་ཕྱོགས་སྤྱིང་རྣམས་
རང་གནས་སུ་གཤེགས་བར་གྱུར་བར་བསམ། དེ་ནས་བདག་བསྟེན་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱལ། མཐུལ། རྩོར་སེམས་
བསྒྲིལ་བརྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉིང་གཅིག་ཙམ་བརྒྱས་ལ། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པར་གསལ་བའི། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་བྱ་བ་དང་བཅས་དང་བཅས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པས་སྤྱིང་
པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་དེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསམགས། དེ་ནས། ཨོྲེ་ལྷུང་རྩྱི་
རྩོམ་རྩྱི་ལྷ། བརྩོས་ཡ་ལྷུ་ཀ་ཞེས་སོགས་སྟུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། སྤྱང་འཁོར་རྒྱས་བ་དེའི་གཏོར་
འབྲུམ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས། ལྷེ་བར་ལི་ལ་འབྱུང་པོ་རྣམས་བཅུག་ཅིང་གནས་དེ་དག་ཏུ་
གཤེགས་པར་གྱུར། ཅེས་གཏོར་མཐོན་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱས་ལ། ཉལ་བའི་ཆོ། རང་གི་སྤྱིང་གར་ཨོྲེ་
རྩི་ད་ཡུ་ཡ་ན་མེམ་མགོ་བོར་ཨོྲེ་རྩྱི་མི་ར་སེ་སྟུན། གཙུག་རྟོར་ལ་ཨོྲེ་ཤི་ཁྲ་ཡ་བོ་
༡༢༩། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཨོྲེ་རྩྱི་ཀ་བ་རྩེ་ཡ་རྩྱི། མིག་ལ་ཨོྲེ་རྩྱི་ཀེ་རྩེ་ཡ་ཐ་༡༣༩།
ཅེས་བཛོད་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཁ་སྐྱར་བའི་མཐེ་མོང་བྱང་གིས་གནས་དེ་དག་ཏུ་ཤིག་ ཨོྲེ་རྩྱིམ་སྟུ་ཡ་པའ། ཕྱོགས་ཐམས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འཇུག་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ།

ཅད་དུ་མཆོན་ཆས་བསྐྱར་བར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་དེ་གཡོན་པའི་མཐེབ་མཛུབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་
བྱོལ། དེ་ནས། ཨོྱ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཉི་དལ། སི་ར་ཤི་ཁ་ཀ་བ་ཅ་ནེ་ཏ་ཨ་སྤྱ་བརྩ་ཏ་ཏི་ག་
སྤྱ་སྤྱ་ཨ་ཏི་ཏི་ཏི། ཞེས་རྗོ་རྗོ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་དུ་རྒྱུ་བརྩུང་། རང་གི་དབྱལ་བར་རྒྱ་བ་
ལ་ཨྱ། སྟིང་གར་སྤྱ་གཅན་ལ་ཨྱ། གཅུག་ཏོར་དུ་ཐིམ་ལེ་ལ་ཨྱ། ལྷེ་བར་དུས་མེ་ལ་
ཨྱ། མཁྱིན་པར་ཉི་མ་ལ་རྩི། གསང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཨྱུ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བསམ་ལ།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་ལ་བསྐྱབས། ཉན་པར་ལྷང་བའི་ཆེ་ནམ་མཁར་གནས་པའི་དབའ་ལོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་ཅན་ཏེ་ཉེའི་སྤྱུས་
བསྐྱལ་ཏེ་གཉིད་སད་པར་བསམ་ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷའི་སྐྱར་བཞེངས་བར་མོས་ཏེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཟུག་གཉིས་པའི་
ར་རྒྱལ་གྱིས་ལྷང་། ཉན་མཁར་གནས་པའི་དབང་གི་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བསམ་པས་ཁྲུས་བྱ་ཞིང་། བདུད་ཅི་རིལ་
བུམས་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག། དེ་ཡང་བསྟན་པ་དངོས་གཞིའི་མགོ་སྤྱོད་འཇུག་དང་པོ་དེ་ནས་འཇུག་པ་
ཡིན། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་འོར་བསྐྱེད། རྟོར་རིལ་བྱིན་བརྒྱུ། ཉན་མཆོད་བྱིན་བརྒྱུ། སྟོན་འཕྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་བརྒྱུ་ནས་གཏོར་འབུལ་གྱི་བར་
གོང་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་ལ། བདག་བསྐྱེད་མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱུ་ནས་བརྒྱས་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་གའི་དག་འདོན་དཀྱུས་ལྟར་
དང་། ཉན་པེ་བཞིན་སྤྱ་ཐུན་དང་པོ་ལ་བསྐྱར་འཁོར་རྒྱས་པ་སྟོགས་ན་ཐུན་ཐུན་སྤྱུས་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་
བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱས་པ་བྱས་བས་ཆོག། །བཟང་ཐེང་ཞིབ་ལ་ཤེལ། རྒྱས་པ་ལ་སྤྱ་ཏིག། །དབང་ལ་ལོ་དེ་ཅེ་སོགས་གསུངས་ན་ཡང་ལས་ཐམས་ཅད་
ལ་ལོ་དེ་ཅེ་ཤེས་པར་གསུངས་པས། ལོ་དེ་ཅེའི་ཐེང་པ་ལག་མཐེལ་གཡོན་པར་བཞག་པའི་སྟེང་གཡམས་བས་བཀལ་སྟེ། སྟིམ་པ་ཁ་བསྐྱར་གྱིས་
བརྩུང་ལ། བྱིན་བརྒྱུ་གྱི་ཆོག་རྒྱས་པའམ། ཡང་ན་ཆོ་གའི་གཞུང་ན་ཡོད་བལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱུ་ནས་བརྒྱས་པ་ལ་འཇུག། །བརྒྱས་པའི་དམིགས་
པ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་ལོན་རང་རང་གི་སྤྱུས་ཀྱིས་བསྐྱོར་པ་ལས། དབྱུགས་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་ལྷན་གཅིག་དཀྱིལ་
འཁོར་བའི་ལྷའི་ཆོགས་སྟོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད། སྤར་དབྱུགས་རྩལ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྟོས་པའི་ལྷ་ཆོགས་བསྐྱས་ཏེ་རང་རང་གི་
ཐུགས་ཀའི་ས་ལོན་ལ་ཐེམ་པའི་སྟོ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་གསལ་བའི་རང་ནས་བརྒྱ། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་ཏཀ་ཏཀ་མཐུར་ལ་གི་ཡི་གེ་
བྱིན་འབྲེང་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟེང་པོ་བརྒྱ། དེའི་མཐར་ཏེ་སྟེང་གིས་བསྐྱོར་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཏེ་སྟེང་དང་། དེའི་མཐར་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་
རྗོའི་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྱོད་རྗོའི་ཐུགས་བརྒྱ། ལུས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་བྲི་ཡིག་གི་མཐར་ཐུགས་ཐེང་གིས་བསྐྱོར་པ་ལ། དམིགས་
ཏེ་སྤྱ་ཆོགས་ལུས་ཀྱི་ཐུགས་བརྒྱ་བ་སོགས་རིགས་འབྲེ། གཙོ་འཁོར་གྱི་ཐུགས་བརྒྱས་ཐེན་པའི་འཇུག་ཏུ་གཙོ་བོའི་སྟེང་པོ་ལ། ཨོྱ་ཨ་ར་
ར་ར་ལ་ལ་ལ་བརྩ་ཨ་བེ་ག་ཡཱྱྱ། ཞེས་བཀྱུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཐུགས་བརྒྱ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་ཡིག་བརྒྱས་ལྷག་
ཆད་བསྐྱང་། རྒྱ་བཞི་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་ནམ་མཁའི་ནང་མཆོད་བདུད་ཅི་ཐུང་བའི་བར་དང་། མཆོད་སྟེན་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། རང་གི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འེ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

གཙུག་ཏྲར་དུ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་དཔལ་སེམས་མ་ཐུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་
ནམས་གཤེགས་པར་གྱུར། རང་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་
སྐྱར་གསལ་བར་གྱུར། ཅེས་བཅོད་དེ་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག། ཉིན་རེ་ཞིང་ཐུན་དང་པོ་འདི་བཞེན་ལ། ཐུན་གཉིས་ལ།
གསུམ་ལ། བཞི་བ་ནམས་ལ་སྟོན་འཛིན་གཏོར་མ་དང་སྐྱར་འཁོར་མི་དགོས། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོན་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། དེ་ནས། རང་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པར་
གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་པོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ཞེས་
སོགས་མན་ཆད་ཐུགས་དཀྱིལ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་བྲ། ཐུན་བཞི་བའི་མཇུག་ཏུ། མཚོག་སྐྱོན་རྫོང་རྫོང་
སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་མཐར། གཏོར་མ་ནང་མཚོན་ལྟར་ཕྱིན་བརྒྱབས་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཉིན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་སྐྱོན་དངས།
མཐོན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྭ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྫོང་རྫོང་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྐྱ་བྱ་ཅན་
ནམས་སུ་གྱུར། ཨོྩ་ལྟེ་རྩྭ་ཉོ་ཉ་ཀླ་མལ་ཕར་ཡལ་བྱི་ཀླ་ལ་ཅ་ཀླ་མཐུལ་སྐྱ་རི་སྐྱ་ར་རྩུ་
ཨོྩ་དེ་བ་ལོ་གཞི། སོགས་ཀྱི་གཏོར་འབུལ་དང་། ཨོྩ་ལྟེ་ནས། ས་སྐྱ་རི་སྐྱ་ར་རྩུ་ན་མེ་
ཞེས་ནང་མཚོན་དབུལ། མཚོན་སྐྱོན་རྫོང་རྫོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། གཏོར་མཐོན་གྱི་ཉིན་དང་བཞེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། རང་གི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནམས་ལ་གནས་པའི་
རྩྭ་ལས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པ་ནས། ལྟེ་བར་ལི་ལ་འབྱུང་པོ་ནམས་བཅུག་
ཅིང་གནས་དེ་དག་ཏུ་གཤེགས་པར་གྱུར། ཅེས་རྫོང་ལུགས། སྐྱར་མ་སྟེ་དུག་དང་བཅས་པ་ལ་གཏོར་མ་སྐྱར་
འཁོར་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལྟར་འབུལ། དེ་ནས། རང་གི་གཙུག་ཏྲར་དུ་རྫོང་རྫོང་ཅེ་ལྟ་པའི་ལྟེ་བར་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་འཁོར་ལོ་དང་། ནས། སྐྱར་གསལ་བར་གྱུར་གྱི་བར་སྐར་ལྟར་བསྐྱེད་ལ། སྐྱར་གྱི་ཆོས་སྐྱོང་དང་བཞི་བདག་
ལ་གཏོར་མ་གཏོར། རི་ལྟར་ཉི་མ་དང་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་སྟོན་བྱས། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཐོར་ཐུན། ཐུ་ཐུན། དགོངས་ཐུན། མོད་ཐུན་བཞིར་
བཅད་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲང་ཞིང་། ཐོར་ཐུན་ནི་སྐྱ་རེངས་ཤར་ནས་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་བར། ཐུ་ཐུན་ནི་རྫོགས་ཤར་ནས་གུང་མ་ཟེན་བར། ཕྱི་ཤོའི་ཐུན་ནི་
གུང་ཡོལ་ནས་ཉི་མ་རྒྱབ་ཁ་མའི་བར། མོད་ཐུན་ནི་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་ནས་ཀྱི་ཆ་དང་པོ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་བྲ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་གཉིས་ཟེར་གཉིས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

ཉེ་ཉིང་དེ་འཛིན་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཞི་དུ་གསུངས་པ་དེ་ནམས་ཐུན་མཆོམས་ཁེལ་བས་ལེགས། ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་གཏོར་འབུལ་ཐུབ་ན་
ལེགས་ལ། མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐུག་ཏུ་ལུལ་བས་ཆོག། ཐུན་གྱི་རིང་ཐུང་ཐོག་མར་ཡུན་ཐུང་བ་རིམ་གྱིས་ཆེ་རིང་དུ་བཏང་སྟེ་བསྟེན་པའི་སྐར་
ལ་སྟེབ་ཆེ་ཡུན་རིང་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེ་ཐུང་དུ་བཏང་བས་ནས་འདྲ་བར་བྱེད། ཐུན་གྱི་རོ་པོ་ལ་བཟའ་བཏུང་འགྲོ་འདུག་གཉིད་དང་གཏས་
སོགས་གྱིས་པར་མ་ཆོད་པ་བྱ་ཞིང་། རྒྱ་མ་དང་གདམས་དག་ཡིད་གཉིས་དང་མེ་ཆོས་མེད་པར་དད་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་བྱ་ཞིང་། རང་ལྟ་དེ་
དངོས་ཡིན་སྟེ་མས་པར་རྒྱལ་སྟེ་ཆུགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསྟོན་པ། བརྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡང་གསལ་འདེབས་ཤིང་སེམས་འགྲོ་ཤོད་ལས་ནང་
དུ་བསྟན་ཏེ་ཉིང་ཐུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྤངས་པ། བསྟེན་པ་འདི་མཐར་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱིད་ཐུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་ལྷང་ཡང་
དེའི་དབང་དུ་མ་སོང་བཞིག་བྱ་སྟེ་མ་པར་དང་། རྒྱ་དང་། རང་སེམས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟོན་པ་ནི་གེགས་སེལ་འོག་འདོན་
གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ། མེ་ལ་ལུ་འདེབས་པ་དང་། མཆོན་ཅེ་ཁ་ནང་དུ་འཐུག་པ་དང་། སྟོག་ཅོང་ལ་ལུག་ལྷེ་ཤ་སོགས་ཐོས་ན་དག་གི་རུས་པ་ཉམས་
པས་ཐུངས་དགོས་ཞེས་བཤད། དེར་མ་ཟད་མཆོམས་ཀྱི་རིང་གཞན་ལ་ཐུགས་ཆུ་ཐུང་བ་སྟེར་བ་སོགས་ཀྱང་མི་བྱ་བར་གསུངས། ཡང་མཆོམས་
ཀྱི་དམ་ཆོག་གསུམ་ནི། སྟེ་མཆོམས་མ་སྟོལ་བར་གཞན་དང་འབྲང་བ། གསུང་མཆོམས་མ་གྲོལ་བར་དག་ཤོར་བ། ཐུགས་མཆོམས་མ་གྲོལ་བར་
ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་བར་བཅད་པའོ། དམ་ཆོག་གསུམ་ཉམས་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། བསྟེད་པའི་སྟེ་མི་གསལ། བརྒྱས་པའི་ཐུགས་མི་དག། སྟོན་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གཤེལ་བའོ། བསྟེད་བྱ་གསུམ་ཉམས་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་བཅུད་ཐིག་ལེ་ཉམས་པ། དག་གི་བཅུད་མཆིལ་མ་འདོར་བ། ཡིད་ཀྱི་
བཅུད་ནས་རྟོག་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། ཐུགས་སྟོན་བཅུ་ཐོང་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྟེ་སྟོན་ལྟ་ནི། ཆེ་བ། ཆུང་བ། མཐོགས་པ། ལུལ་བ། མེ་ལ་ལུ་
འདེབས་པ་དང་ལྟའི་བར་ཆད་ལྟ་ནི། སྟེ་ལུ་བ། གཏས་སྟེ་བ། སྦྱིད་པ། གཉིད་ལ་ཤོར་བ། གཤེལ་བ་དང་ལྟའི་། འདི་ལྟ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཐོག་
ཉམས་པར་བྱེད་གསུངས། ཡང་གལ་མྱིང་གྲངས་དང་སོགས་ལ་འགྲོ་ཆེ་རང་གི་ཐེང་བ་ལ་རྟོར་མདུད་རྒྱལ་སྟེ་རང་ལྟར་བསྟོན་པ་དེ་ལས་མར་མེ་
ཆད་པ་ལྟར་ཐོན་ནས། སྐར་འོང་དུས་སུ་བསྟོན་པའི་ལྟ་ལ་ཐེས་པའི་མོས་པ་བྱ། ཉེ་རེག་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐུགས་བརྒྱ་བཞེན་བར་འགྲོ་དགོས་
ཀྱང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་བརྒྱས་པའི་གངས་སུ་མི་བཅེ་བས། གཏས་ཤོར་ན་ཐེང་རྟོག་བཞི་བསྐྱར་ཏེ་གངས་སུ་མི་བཅེ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་ལྟ་ལྟ།
སྟེ་ཡན་གསུམ། སྦྱིད་ནས་བཅུ། མཆིལ་སྐབས་ལུང་པ་སོགས་དོར་ན་གཅིག། འོག་རྒྱང་ལ་བཏུན། གཉིད་ལ་བཅོ་ལྟ་རྟེན་གངས་སུ་མི་བཅེ་བར་
གསུངས་སོ། །བསྟེན་པའི་ཆད་ཀྱང་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་པད་དཀར་ཞལ་ལུང་དུ། ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ཆེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་
གསུངས་སྐབས་དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་ཀྱི་ལས་དུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་འབུམ་ཕྱག་དུག། གསུང་གི་བརྒྱས་པ་འབུམ་ཕྱག་
བཅུ། སྦྱིད་བརྒྱས་པ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ། དེ་དག་གི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྟེག་དང་བཅས་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་བྱུབ་སྟེ་པའི་ལས་སྟོར་གྱི་
བརྒྱས་པ་ཡིན་གྱི། དབང་འསྐྱར་བ་སོགས་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་བསྟེན་པའི་གངས་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་འབུམ།
ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་གཞན་རྟེན་པས་མ་ཁྱི་ཕྱག་རེ་ཆོག་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བདག་གི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཆད་མའི་སྟེ་ས་བྱར་ལྟར་པ་རྒྱལ་སྟེ་རྟོ་ཆེན་པོའི་དུས་འཁོར་བསྟེད་རིམ་ལས། དེ་ཡང་གཞན་ལ་དབང་
བསྐྱར་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་དང་། བདག་ཉིད་འཐུག་པའི་བསྟེན་པ་ནི། གཙོ་པོ་ལ་འབུམ། འཁོར་ལ་ཁྱི་ཕྱག་རེ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

འབེབས་ཐུགས་ཀྱི་གངས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་པོའི་མཛུགས། ཨོ་ཨྲུང་ར་ར་ར་ལ་ལ་ལ་ལ་བརྩ་ཨ་བེ་
པ་ཡ་རྩྱ། ཞེས་ཁྱི་ཁྱག་ཅེས་གསུང་། བསྟེན་པའི་གངས་ནི། འདིར་ལས་རུང་གི་བསྟེན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་དང་ཡུམ་གྱི་སྤྱོད་པོ་འབྲུམ་ཁྱག་རེ། xxxx བརྩ་ས་རྩ་ནས།
རོ་བྱ་ཨ་ཤིའི་བར་ལ་ཁྱི་ཐུག་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཐུགས་ཁྱི་ཐུག་གཅིག་ནས་ཡིན། གཞན་གཙོ་བོའི་ཉི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པོའི་ཐུགས་
དཔལ་སྤྱོད་ར་མི་ཏ། ནས། རྩོན་སྤྱོད་ར་མི་ཏའི་བར་ལ་ཐུགས་གངས་ཤེས་བརྩུང་མི་དགོས། དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཐུགས་འབྲུམ་
ཐུག་མོང་ཐེན་ནས་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་འབྲུམ་ཐུག་གཅིག་བསམས། དེ་ནས། xxxx བརྩ་ས་རྩ་སྤྱོད་པོ་ཐུགས་ཁྱི་ཐུག་ཁྱི་ཐུག་རིས་བཞིན་
གསོག་པའི་ཐུགས་གཅིག་དང་། ཡང་ཐུན་རེ་ལ་གཙོ་བོའི་ཐུགས་སྤོང་ཐུག་ལྟ་བུ་ལ་ཆག་བཞག་ནས། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀྱང་སྤོང་ཐུག་གཅིག དེ་
ནས། xxxx བརྩ་ས་རྩ། ནས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཐུགས་ཀྱི་བར་དེའི་བརྩ་ཆ་བརྩ་ཐུག་རེ་འེ་བུས་ན། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་གངས་དུས་གཅིག་ཏུ་རྩོགས་པར་འབྱུང་བས། དེ་གཉིས་གང་ལ་མོས་བ་ལྟར་བྱ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཐུགས་ཀྱི་སྐབས་དམིགས་པ་ནི། ལྷའི་
སྤྱོད་པོ་དཔལ་པོ་དང་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་དཔལ་པོ་དཔལ་ཏུ་མེད་པ་འཛོམས། །སྤྱོད་པོ་བརྩུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྤྱོད་པོ་ཐུགས་ཀྱི་རྩམ་པར་སྤྱོད་དངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་བཞིན་དུ་ཐེས་པར་བསམ་
དགོས་པོ། ཐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཐེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་རགས་པ་ཅམ་བཤད་ཐེན་ནས་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡང་། འགྲོ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་
ཐུགས་བརྩམས་ན་ཐུག་སྤྱིབ་འདག་པ་དང་བར་ཆད་མི་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་ཡོད་དེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལས། ཉལ་དང་མ་ཉལ་འདུག་
བའོ། །ཟས་དང་སྤྱོད་སོགས་རྩམས་ལ་ཡང་། །ཐུགས་པས་ཉག་ཏུ་སྒྲིམ་བྱེད་ན། །དེ་ལ་འགོགས་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཟས་ཀྱི་རྩལ་
འབྱོར་ལ་ཕུད་མཆོད་བྱ་ཚུལ་ནི། སྤོང་གཅིག་ཏུ་ཐན་ལས་བཤོས་བྱ་གསུམ་མམ་གཅིག་ཆད་བྱ་གསུམ་ལས་གཅིག་འོགས་སུ་འཛོག་ རང་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གསལ་བའི་སྤྱོད་པོའི་རྩྱ་ཡིག་ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོར་
གྱུར་པར་བསམ་ལ། སྤྱོད་མཆོད་དང་བཟའ་བུ་དང་རྩམས་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨོ་གུ་རུ་བརྩ་ཞི་ཕེ་ཏ་
ཨྲུའྲུ་གིས་ཁྱ་མ་དང་། ཨོ་སན་བརྩ་བོ་རྩི་ས་རྩ་རྩོ་བརྩ་ཞི་ཕེ་ཏ་ཨྲུའྲུ་གིས་སངས་རྒྱས་བུས་སེམས་དང་།
ཨོ་གུ་མ་དེ་བ་མཐུ་ལ་རྩ་གི་ནི་བྱི་རྩམ་སྤྱོད་ལས་པ་རི་སྤྱོད་ར་བརྩ་ཞི་ཕེ་ཏ་ཨྲུའྲུ་གིས་ཡི་དམ་
མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་བྱལ། ཨོ་ར་རི་བེ་རྩ་གི་བྱ་རྩོ་རྩོ་ཞེས་པས་འགྲོག་མ་ལ་ཆད་བྱ་གཉིས་དང་། ཨོ་རུ་རི་གི་ཨ་
གྲ་གྲ་སི་བྱ་རྩོ་རྩོ་སྤྱོད། ཨོ་ཨྲུའྲུ་ཞེས་ཐུགས་ཀྱིས་པོ་ཉ་མོ་ལ་བྱལ། ཟས་ཕུད་ཀྱི་ཆད་བྱ་རྩམས་བཟའ་བའི་མཐའ་ཐེ་མིད་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

བར་ལ་གཞག་པར་བྱའོ། །བཟའ་བཏུང་བྱས་ནས་ཆེག་པའི་རྗེས་སུ། ཨོྫ་ཁ་ཁ་ཁྲ་ཉི་ཁྲ་ཉི་ལྷ་ཆེ་ལྷ་བ་ལོ་བཟླ་བཟླ་
ཀ་སྤྱད། ཞེས་པའི་ལྷག་མ་ལ་དབང་བའི་འབྲུང་ལོ་ལ་ཆང་བྱ་གཅིག་གིན་ཏེ། བཟའ་བཏུང་ལུལ་བའི་དགོ་ཅ་རྣམས་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་འདེབས་
པ་ནི། བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྱ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅས་པ་ནི་བཟའ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རང་གི་
སྤྱིང་གར་ཨོྫ་ཁྲ་ཉིད་ལྷ་ལ་ན་མེད་མགོ་བོར་ཨོྫ་ཁྲ་ཉི་སི་ར་སེ་སྤྱད། གཙུག་ཏྲར་ལ་ཨོྫ་
ཁྲ་ཉི་ལེ་ཁ་ཡེ་བོ་ཤར། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཨོྫ་ཁྲ་ཉི་ཀ་པ་རྩ་ལ་རྒྱུ། མིག་ལ་ཨོྫ་ཁྲ་ཉི་
རྩ་ལ་ཐ་ཤར། ཨོྫ་ཁྲ་ཉི་ལྷ་ལ་པར། རྩུགས་ཐམས་ཅད་དུ་མཆོན་ཆས་བསྐྱང་བར་
བྱུང། ཨོྫ་སྤྱི་ཉ་ལྷ་ག་ཉ་ཉིད་ལ་སི་རུ་ལེ་ཁྲ་ཀ་པ་ཅ་ནི་ཉ་ལྷ་སྤྱི་བཟླ་ཤར་ཤར་ཤར་
སྤྱི་སྤྱི་ཐ་ལྷ་སྤྱི་ཤར་ཤར། རང་གི་དཔལ་བར་སྤྱི་བ་ལ་ལྷ། སྤྱིང་གར་སྤྱི་གཅན་ལ་ལྷ།
གཙུག་ཏྲར་དུ་ཐིག་ལེ་ལ་ལྷ། ལྷེ་བར་དུས་མེ་ལ་ལྷ། མགིན་པར་ཉི་མ་ལ་ལྷ། གསར་
བར་ལེ་ལེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལྷེ། བཞོད་དེ་ཐབས་ལེས་ཀྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་འཇགས་དུག་གི་ལྷ་མའི་རོ་བོར་བྱུང་བ་རྣམས་
གྱིས་བསྐྱང་བར་སོས་ནས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བ་སྐྱངས་པ་ནི་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ལྷང་བའི་ཆེ་ལྷ་མོ་བཞེས་སྤྱན་བའི་ལྷ་དབྱངས་དང་དཔལ་
པོ་དང་དཔལ་པོ་རྣམས་མཁའ་གང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅང་ཉེུ་ལོགས་བའི་རོ་ལ་མའི་སྤྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་བཞེངས་པ་ནི་ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། ལྷས་ཀྱི་ཆེ་
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་པའི་རྣམས་ཐར་དང་མཐུན་པར། རི་ལྷར་བལྟམས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལྷས་མཁའ་བར་ལྷར་
གསལ་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སྤྱི་གསྤྱི་བ་དག། ཆུའི་ལྷག་མ་ཡར་ལུང་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་གདབ་པར་བསམ་པ་ནི་ལྷས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།
དེ་ཡང་མཆོམས་ཀྱི་འིང་འདིར་མཆོམས་གཏོག་གཤིས་དལ་ཞིང་། ཆུ་དང་ལྷ་མ་ལ་སོས་གྲུས་ཆེ་བ་བསྟེན་པ་དང་། རྩུགས་ཡོད་
ཆེ་ཆོ་མཐུན་པ་དང་། ཁ་ཟས་འཕྲོད་ཅིང་རན་པར་བཟའ་བ་སྟེ་འདི་གསུམ་གནད་ཆེ་ཞིང་། སྤྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྲུང་པར་བསྟེན་མཆོམས་མ་
སྤྱི་ལྱི་བར་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་སྤྱི་གཤིས་ཉེས་ཅི་བྱང་ཡང་ཁྲུང་ལེས་སྤྱིས་དུ་སྤྱིར་སྤྱི་མ་དགོན་མཆོག་དང་། ཁྲུང་པར་ལི་དམ་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་བསྟེན་
ན་སྤྱི་བྱར་གྱི་བར་ཆད་སོགས་གྱིས་སྤྱི་གས་ཅི་རྟེད་སྤྱིས་བའི་སྤྱིང་ཁམས་བསྟེན་པ་རྣམས་གལ་ཆེ། ཁ་སྤྱིད་གི་སྤྱིན་སྤྱི་གཤིས་ཡང་མཆོམས་ནད་དེར་
ཐུབ་ན་ལེགས་པ་མ་བྱུབ་ཡང་སྤྱི་གས་གཞན་དུ་བྱིས་པས་ཆོག་སྤྱིན་སྤྱི་གཤིས་སྤྱི་གས། ཐབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱི་དང་ཉ་པམས་བྱང་དུ་འོད་བ་བྱ་
ཞིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟེན་ཚུལ་ཐུགས་དཀྱིལ་ལྷར་ནས་འོད་ཟེར་འབར་བས་བསྐྱོར་བར་བྱུང། དུས་སྤྱི་སྤྱི་ལྷ་ཉི་ལྷ་གཅན་དུས་མའི་གདན་གྱི་

བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ།

ཉིད་ལྟ། སྤྱི་དང་དོ་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པའི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཞེས་པ་ནས། འདོད་ཡོན་སྣམ་
བུའི་སྟེང་དུ་འཁོད་པར་གྱུར་གྱི་བར་ཐུགས་དཀྱིལ་ཐུས་བསྟེན་ལྟར་བྱ། རྩས་ཀྱི་གཟི་བརྟེན་ཕྱན་སུམ་
ཚོགས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ཚོ་ག་དང་སྒྲགས་ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་
རུ་སྤྲུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཏོགས། གཞན་བསྟུབ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱན་ཐེག་སྤྱི་དང་མཐུན་བར་བྱའོ། །སང་ཉིན་མཚམས་གྲོལ་རྒྱུའི་དེ་
རིང་གི་དགོང་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་དཔལ་འདོད་སྟོན་མོ་ལ་སོགས་པས་ལྷ་མཉེས་པར་བགྱིས་ན་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་
ཞིང་། མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་སྟོན་མེད་དོ། གྲོལ་ཉིན་ཐོར་ཐུན་གྱི་མཇུག་ཏུ་གཏོར་འབུལ་བགྱིས་ཏེ། བསྟེན་མཚམས་ལེགས་པར་མཐར་ཐིན་པའི་དགེ་
བའི་ཅ་བ་ནམས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་ཞིང་། དམིགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ། དེ་ནས་མཚམས་ཐོའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གསར་དུ་བཤམས་ཏེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཅིང་འབུལ་བ་གོང་ལྟར་དང་། ཡིག་བརྒྱ་ཚོངས་པ་བཙོང་གསོལ་སོགས་བགྱིས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དོན་
ཀྱན་མཛད། །རྩས་སུ་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །རང་གི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་
ཀྱང་། །སྤར་ཡང་འབྱོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཚི་སུམ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྐྱེས་པོ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་བར་བསམ་ལ། མོ་བསྟ། མཚམས་རྒྱན་རིང་ཡིན་
ན་ཐོག་མར་ནང་མཚམས་གྲོལ་པས། སྤར་མཚམས་འོག་ཆུ་བཅུག་ཅིང་། མཚམས་ཀྱི་རིང་མ་སྤང་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་དང་། རང་གི་རྒྱ་པོ་དང་། ཉེ་
དུ་སོགས་དམ་ཚོགས་གཅོད་ཞིང་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། རང་ཡང་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་མི་མང་གིས་མི་མཐོང་
སར་ཅུང་ཟད་རེ་འཆག། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བྱི་མཚམས་གྲོལ་ཏེ་མི་གཞན་དང་འབྲུང་པ་སོགས་བྱ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པ་སོང་ནས་ཀྱང་ལྷ་རྒྱུབ་བསྟུར་
མི་བྱེད་པར་བསྟོམས་བརྒྱས་མཆོད་གཏོར་སོགས་ལ་བཙོན་པ་གལ་ཆེད། །རང་གི་ཡི་དམ་གྱི་བྲིས་འབྲུང་གྱི་སྤྱུ་དང་། རྟོར་བྲིལ་བཟང་ཐེང་
སོགས་དམ་ཚོག་གི་རྩས་རྣམས་སྟོད་མིན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་བྱ་ཞིང་། གཏོར་མ་དམ་ཚོག་མི་གཅོད་པ་དང་བྱི་དང་སྤར་པོ་སོགས་ལ་མི་སྟེར་བར་
རང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆུལ་དུ་ཡོངས་སྟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་བསྟེན་པ་རྩེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། གཞུང་ས་
མཆོག་ནས་དུས་འཁོར་གྱི་བསྟེན་པ་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མན་བྱིར་སྤྲེ་ཁྱིའི་གསུང་དུས་འཁོར་གྱི་བསྟེན་རིམ་དང་། ཐུགས་དཀྱིལ་འདོན་ཆོག་
བསྟུས་ལ། སྤྱན་ཐེག་བཅས་རྩེ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་འབུལ་དང་ཆ་སྤྱ་ཅིག་པར་བསྟུན་མཛད་སྐབས། བསྟེན་ཡིག་ཁ་གསལ་འཁྲེང་བདེ་
ཞིག་མེད་མི་བྱང་དུ་སྤང་ཡང་། སྤྲེ་ཁྱིའི་གསུང་གི་ཐུགས་དཀྱིལ་བསྟེན་ཡིག་ཏུ་ཅང་བསྟུས་བྲག་ཅིང་། སྤྱ་འབུམ་ཆེ་ཤོས་ཆང་གི་གསུང་བསྟེན་
ཡིག་ཞལ་གསལ་ཡང་དུས་འཁོར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་གཙོ་བོར་གསུང་འདུག་སྟབས། ད་ལས་བསྟེན་པའི་རྣམ་བཞག་བྱིངས་
རྣམས་ཆེ་ཤོས་གསུང་ཉིད་གཞི་བཞག་ཐོག། །དངོས་གཞི་ཆོག་པའི་སྟོར་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་སྟོས་ཚས་རྣམས་དོར་ནས། སྤྲེ་ཁྱིའི་གསུང་གི་བསྟེན་
ཡིག་ལྟར་བཀོད་དེ། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་བསྟེན་པ་བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲེང་བདེའི་ཐུགས་སུ་འོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་ལགས་སོ།།

མཁྱེལྟོ། །

པར་བྱང་སྒྲོན་ཆེག །

༡༡། །རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་
ཚུལ་དལ་འབབས་སྤང་། །ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དེ་མ་
ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕྱང་
པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་
མ་ལུས་བ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྒྲ་སྟེའི་སྤྲིག་སྤྱོད་མི་བཟད་བས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་
ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། རྩོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྒྱལ་ཕྱན་
མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཛེག་གྱུའི་སྤྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྷར་བརྟེན་
བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་ཐོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོམ་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདི་
ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲན་
ཤུག་མེད་འཛེག་པའི་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱེད་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་
གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་འཁྱར་གང་ལའང་སྤར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟེན་སྒྲོན་ཆེག་ཏུ་ཤུག་པའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་
བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤར་བཤོ། །དགཤོ། །

ལ་དྲགས་དུས་འཁོར་ཆོགས་པ་ནས་མཐུན་རྒྱར་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༥༠ རབ་གནས་ཆུ་ལོས་ལོ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་
པར་མེད་པའི་གངས་ ༡༠༠ དཔར་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ལགས་ན། འདིས་དགེ་བའི་མཐུས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དར་ཞིང་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་
། ཡང་སྒོས་འཛམ་མགོན་སྐྱེ་མ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱིས་དག་མེད་ལེགས་པར་མཛོད་པའི་མདོ་སྤྲུགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
བསྐྱེད་པ་གསེར་གྱི་ཡང་ཞུན་ལྷ་བུ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ། །